که کار [illegible] دیگر شاید و کمست کمال و جلال [illegible] بال است [illegible]

[illegible] و [illegible] است [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] کمال [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] دوست [illegible] [illegible]

چون [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] در آن [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

MANUSCRIPT

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

دل شد [illegible] ای [illegible] دان   دست [illegible] گیر [illegible]

چو [illegible] فرقت [illegible] خود کرده ام   میان [illegible] پیشانی [illegible]
[illegible] مستی   [illegible] بستم [illegible]

گر نشد صبح وصال [illegible]   [illegible]
[illegible] طوفان [illegible]   که [illegible]

گر تو [illegible] دوران [illegible] دوست [illegible]   امید [illegible] کار [illegible]
[illegible] چمن [illegible]   وصال چون [illegible] آمد فراق [illegible]

[illegible] وصال [illegible]   جوان [illegible]
[illegible] شده [illegible]   [illegible]

[illegible]

فهرست [illegible] اصحاب سالکان [illegible] صحیح [illegible] مجامع [illegible] دیوانخانه

[illegible] تفسیر [illegible] بعد از [illegible] تحمید [illegible]

[illegible] تحمید [illegible] بیت [illegible]

[illegible] بیت [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] / از [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

سلامی [illegible] / [illegible]

سلامی که [illegible] / [illegible]

سلامی که از جان [illegible] / [illegible]

سلامی چو [illegible] / [illegible]

سلامی چو خلق کریمان معطر
سلامی چو نفس حکیمان منظم

سلامی چو دولت به صدق [illegible] محکم
سلامی چو [illegible] عالم مشرق

[illegible]

چو شیرین [illegible] داستان [illegible]
یکباره [illegible] از هوش [illegible] حکایت

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible] ما نماندست
دهان نیست [illegible] سخن [illegible] / [illegible] ما نماندست
چو [illegible] جان ما / [illegible] سوی ما نماندست
فلک [illegible] گشت عالم / [illegible] سوی ما نماندست
[illegible] عالم [illegible] آدم / [illegible] سوی ما نماندست
نظر [illegible] / [illegible] کوی ما نماندست

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

شکایت از دل سعدی بسوخت و طلبست / دلت [illegible] که سعدی [illegible]

[illegible]

هر شب [illegible] وصل آن [illegible] / [illegible]

ای [illegible] / ای [illegible] ذوق [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] جان ز تن بی‌حاصلم [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

شده دلی که چو من بسته نگاری [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]   هر کس که [illegible]

[illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible] که در فراق [illegible]

[illegible] دارد   [illegible] دارد

[illegible]

بر سر زلف یار دو تا هست

تا [illegible] ... [illegible]

قدردانی باصفائی چه از لطف شاهی بهار بستان که گلشن گشتی و گلزار

[illegible] ... عزم ... [illegible]

و هستند همه تا ز مقصود امید ... ز فضل و کرم

الحمد لله رب العالمین

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

بیا ساقی آن تاک [illegible] / که [illegible]

بده [illegible] / [illegible]

بیا ساقی آن [illegible] طاق [illegible] شکن / که [illegible]

[illegible] / [illegible]

بیا ساقی آن [illegible] لعل ناب / که [illegible]

روان [illegible] / [illegible]

بیا ساقی آن [illegible] / که [illegible]

بیاور [illegible] / که [illegible]

بیا ساقی [illegible] / [illegible]

بیا ساقی آن [illegible] / که [illegible]

بیا ساقی آن [illegible] / [illegible]

بده [illegible] / [illegible]

بیا ساقی آن [illegible] / که [illegible]

[illegible] که چون [illegible] / [illegible]

ما ساقی آن گوهر ناب را [illegible] که آنچه باده است [illegible]

[illegible]

ما ساقی آن [illegible] [illegible]

[illegible]

تمت تمام شد

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] که تا جان [illegible] / [illegible] که مهمان [illegible]

آینه [illegible] / [illegible]

مثنوی ساقی نامه

[illegible]

الهی که [illegible] / [illegible]

[illegible] / که هر ساغری [illegible]

الهی که عشق [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

بیا ساقی آن [illegible] / [illegible] خلیل

بده تا [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

بیا ساقی آن [illegible] / [illegible]

مرا گنج [illegible] است [illegible] ... [illegible] کام من تلخ [illegible]

تماشای [illegible] ... بانداز [illegible] دست [illegible]

تماشای [illegible] سنگ [illegible] ... نگاهی [illegible] نگاهی [illegible]

بده ساقی آن جام گیتی نما ... که از جم رسیدست در شب ما

بمن ده که [illegible] گیتی [illegible] ... [illegible] هستی [illegible] جام

بیا ساقی آن [illegible] ... که یک قطره [illegible]

مرا ده که [illegible] دولت ... تماشا [illegible]

بمن ده که [illegible] ... که باشد ازین [illegible]

بیا ساقی آن [illegible] ... بیا ساقی آن [illegible]

بمن ده که [illegible] ... که آن [illegible]

بیا ساقی آن آتش توبه سوز ... چراغ شب [illegible]

که این [illegible] ... خرابات [illegible]

بیا ساقی [illegible] ... [illegible] خسروی [illegible]

بمن ده [illegible] ... [illegible]

[illegible]

بار خدایا چو به عدلت [illegible] کن — خود را کن و [illegible]

بار بیا [illegible] زیبا کن — [illegible] زیبا [illegible]

[illegible]

تا مرغ [illegible] عشق [illegible] بسته نشود — [illegible] عشق [illegible] عاشق [illegible] بسته نشود

[illegible] طلب [illegible] خواهی — [illegible] نشود

[illegible]

دنیا طلبان ز حضرت [illegible] — مردان ره [illegible] دیگر [illegible]

هر چند تو [illegible] — [illegible] خطر [illegible]

[illegible]

در قسمت حق [illegible] کردن [illegible] — از مردم [illegible] کردن [illegible] خوشتر

آن دل [illegible] آلهی [illegible] — آن دل [illegible] پاره کردن [illegible]

[illegible]

خواهی که کسی [illegible] گهری [illegible] — [illegible] جهان [illegible]

سر رشته [illegible] گفت [illegible] — [illegible]

[illegible] نیست بجز صورت ما — مائیم که هست مطلق از صفت ما
این ذره و مهر عالم ادم [illegible] — از نور وجود زدم عمومیت ما

[illegible]

تا چند [illegible] شهوت شد — جائی که ملک [illegible] شیر [illegible] کند
هر آن که [illegible] حیوان [illegible] — ای هر که [illegible] گرد جان [illegible]

[illegible]

قولی [illegible] ان [illegible] — اینجا [illegible] کسی [illegible]
کوهی که [illegible] — فردا [illegible] [illegible]

[illegible]

گر [illegible] خوانند — [illegible] خرمست
[illegible] باز [illegible] — [illegible] که [illegible]

[illegible]

هر [illegible] جهان [illegible] گشت — روزی [illegible] بالیست [illegible] خشت
[illegible] عالم — [illegible] اعمال [illegible] بهشت

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

در حضرت جلال جهان [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

گر شهره شوی به شهر شر الناسی
ور گوشه نشین شوی همه وسواسی
به زان نبود اگر خضر و الیاسی
کس نشناسد ترا و تو کس نشناسی

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] عالم | [illegible] عالم شد

[illegible]

سلیمان [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

چون دیده که آن جمال [illegible] بین … کاین [illegible] حقیقت [illegible] یقین
[illegible] جمال خویشتن [illegible] … این [illegible] خویشتن [illegible]

هر [illegible] در کار [illegible] … [illegible] جمال [illegible]
آن [illegible] … [illegible] یقین [illegible]

[illegible] … [illegible]
چندانکه [illegible] عشق [illegible] … [illegible]

[illegible] … [illegible]
[illegible] … [illegible] جلال [illegible]

[illegible] است … [illegible]
[illegible] … [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

دنیا [illegible] و غافلان را [illegible]
[illegible] و [illegible] شکسته [illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] تا [illegible] و جان ما را

[illegible]

دنیای فانی هست سرای [illegible]
[illegible] کند دل [illegible] کسی که [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

تا [illegible] زال [illegible] سر [illegible] آتش
هرگز [illegible] حقیقت [illegible]
ما را خواهی [illegible] عالم در کشش
[illegible] و [illegible]

[illegible]

[illegible] بنده [illegible]
[illegible] سلطان [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] جامه پاک چه سود
[illegible] همه [illegible]

سر کوی که کنم گنهم پیش او به کنم   زهری که بجان رسید تریاک چه سود

و له ایضاً

گر دولت از کسی شکایت باشد   یا درد و دولت از وفایت باشد
زنهار به نعمتم مشغول مشو   در یاد خودی خویش کفایت باشد

و له ایضاً

سلطانت به رونق قیصر شکند   خاک درت قیمت عنبر شکند
تا کی که بکوی عشق پا بنهد   عالم شود و شوق منبر شکند

و له ایضاً

درویش جمعی کن جمعه درشاد مکن   از دامن فقر دست کوتاه مکن
اندر ره عشق شو و مال مجوی   در جاه نشین و طلب جاه مکن

و له ایضاً

عشق دارم پاکتر از آب زلال   این باختن عشق مرا هست حلال
عشق دگران بود ز احوال   عشق من و عشق تو مرا نیست زوال

و له ایضاً

همراه سخن سنج این بود و مثنوی   چنانچه [illegible] نماند که صحبت
این طلعت گلبن نخوبست که قدم از سر سازد و خود را بصحبت [illegible] که شنیده
که حضرت [illegible] الحق بالکمال [illegible] عنایت نهایت به موجب [illegible]
از نسبت [illegible] شیفته اند [illegible] خانه و غزل [illegible] السلام [illegible] ان شاء [illegible]
و حمد الله [illegible] شکر [illegible] صحبت که [illegible] این [illegible]
بسمع و [illegible] بستان مجالس [illegible] [illegible] غلط [illegible] مقدم [illegible]
حق تعالی آن [illegible] و [illegible] اسباب کفایت [illegible] نهایت [illegible] جمع [illegible]
ذات فرخنده و [illegible] [illegible] انشاء [illegible] لطیف [illegible]
که سبب آشنایی [illegible] دست رساند
هیچ [illegible] و ایشان [illegible]   هیچ [illegible] حشمت [illegible] ان رساند
حق تعالی لطیف کامل و فضل شامل عنایت [illegible] که [illegible]
از نتیجه فضل و کمال [illegible] علوم و کمالات نصیب [illegible] که [illegible]
علم [illegible] و آنچه مطلوب و مقصود [illegible] [illegible]
[illegible] اشارات عارفان [illegible] [illegible]

تعالی قوتی با علم عالم السر بیاید و بستگی داده که تکلیف می نماید ضمن

تحصیل علوم و فنون آگاه است بشیوه بلند منصب ... حق تعالی

و در علی و صفای ادراک و غرور و سعادتی از عالم نجوم و افلاک است و ...

دو دیگر گذارد با السبق الی الامجاد ... حق تعالی نزد و یگان ازل

در آن محفوظ ... ان الله اکبر و مند ... و یگان محفوظ

[illegible]

نامه‌ای ... ساخت ... عطر شمامه‌اش | در ... دشت ... که نافه ختن

آن نامه ... مکتب ... رنگ و اعتبار | سپیده ... صبحدم درست

هر کز ... دیده ... بستی ... | زلفیان ... سنبل مشکین سرشت

شکفته غنچه ... سحر شبنمش | بجوش هان غنچه ... هان از چمن

خوشنویسان گلست ... خواندنش | بر سبزه ... گل سر ...

سر ... زلف ... بر کره | گل چهره ... بر شکن

... نامه ... الصلا که جان و دل ... کرده‌ام

بحضرت [illegible] الفت و صلت [illegible] وحشت [illegible] هجران [illegible]

بشنوید [illegible] آب [illegible] معروض [illegible] [illegible]

قدیم [illegible] قبول فرمایید [illegible] تفصیل [illegible] [illegible]

زبان [illegible] که [illegible] در بیان [illegible] [illegible]

باران [illegible] [illegible]

که [illegible] [illegible]

زان [illegible] [illegible]

الدین [illegible] [illegible]

و [illegible] زبان [illegible] [illegible]

و زمان [illegible] [illegible] است

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

تا آفتاب نعمتی بر زوالی و تقدیر سبحانی تابانست باد و جهند گیتی
و درختهای بوستان کامرانی بهار بادولت بشکوفهٔ نشاط و بهجت بار آورد تا ماه

زمین چمن تو بادا برونق همه آب
شهور سال تو بادا فرخنده و ... فلک

نسبت ... مخفی ... نشده است که مزاج مبارک که از غایت اعتدال
بجانب اعتدال مایل گشته و بیاد رجا نگاه و در حفظ ممالک جهت مستقیم
رعیتها ... قوام ... بجسمی خداداد بایر اعتدال ... هر
ساخته است ... از ... تند باد ... ممالک ... در
تمام مالک ... و ... حاصل است ... و ... قبول ... ان گشت
...
مسعود ... دوست ... جهانی ... شا ... باد ... ل ... باد

نقطه عیادت اگرچه بصورت عیادت است
لیکن به نسبت ... از دوستی باشد
چون ترنجی ... گرفت ... بسیار
قدم در رفتن ... بنفشه ...

ز هم گسسته [illegible] و داغ غمم — [illegible] بسوی نگارم

[illegible] از گل رست — [illegible] در چمن [illegible] سنبل رست

[illegible] — [illegible] دار بس

[illegible] سیاه دارم — چون [illegible] گریبانم

[illegible] هجرانش — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] حباب را — [illegible] کباب را

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

گر گلستان شب چو زلف بر سر عارض داشت
عاشق این [illegible] دل از نسرین جا داشت

دانستم از چشم که یارش [illegible] کرده
تا بکشم چو [illegible] آن [illegible]

نامه‌ای دیدم که نظم و نثر جهان حیرانی
قیمت در ثمین و لؤلؤ شهوار داشت

هم سواد و هم نشانی مشک و جان [illegible]
هم بیاض صفحه‌اش [illegible] عارض دلدار داشت

آنچه نامه‌ست که چون نقش جهان نقش و نگار
دل ربا [illegible] هر نگار

صورتش چون [illegible] نگار [illegible]
معنیش چون [illegible] نفیس و عجب [illegible]

سواد حروفش از نور بود
بیاضش [illegible] مشک بود

شکن در شکن همچو زلف بتان
که در هر شکن زان شد صد دل نهان

لطایف سخنهاش همچو [illegible]
[illegible] سخنها [illegible] چو ماه و [illegible]

[illegible] و [illegible] که نظم آن [illegible] محبت [illegible]

چو چشم [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

رفتی [illegible] [illegible] دوست [illegible] [illegible] کردی — تیغ دشمن [illegible] [illegible] [illegible] کردی
خواستی آتش عشق [illegible] [illegible] — شعله شوق [illegible] [illegible] [illegible] کردی
رفتی ای بلبل [illegible] گلستان [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] کردی
چون [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — بیچاره [illegible] [illegible] [illegible] کردی

—

هر شب چنین که [illegible] از آتش [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
از آن [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

—

دلا [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] شب هجران [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] سخن [illegible] بوی خوش [illegible] گفتم [illegible] خاک [illegible]

[illegible]

دل از عشق بتان [illegible] سبک می‌شود [illegible] گرم می‌شود
در شب [illegible] جلوه [illegible] [illegible] بالای [illegible] می‌شود
هیچ پروانه [illegible] شمع [illegible] کار [illegible] [illegible] می‌شود
[illegible] آتش هجران [illegible] [illegible] این [illegible] می‌شود
[illegible] [illegible] [illegible] می‌شود

[illegible]

[illegible] ست [illegible] دل [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ست [illegible] ست
[illegible] ست [illegible]
[illegible] دارد [illegible] عالم [illegible] دارد

آوازهٔ عشق [illegible] رسید — از درد دل [illegible]

از دوست [illegible] غم [illegible] — [illegible]

گر [illegible] — گاهی [illegible]

[illegible] — [illegible] دوست [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

از درد دل [illegible] — [illegible]

اندر آن [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]

[illegible]

[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]

[illegible]

[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]

[illegible] بجمالی [illegible] . [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] آمد
[illegible] آمد
[illegible] آمد
[illegible]

[illegible] به بوستان همه [illegible] به سجده در [illegible] که به یک وصل [illegible] آمد
مثال [illegible] نفس [illegible] که [illegible] آمد

[illegible]

[illegible] | [illegible] بس
[illegible] | [illegible] بس
[illegible] | [illegible] بس

[illegible]

[illegible] می بینم | [illegible] می بینم
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] می بینم
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] می بینم
[illegible] | [illegible]

هر که بیند ... دل [illegible] / لب لعل تو [illegible] شکرین [illegible]
[illegible] / [illegible] جانان [illegible]
[illegible] / [illegible] گل [illegible]
[illegible] / [illegible]

حقه لعل لب از جوهر جان ساخته اند / کام [illegible] دندان [illegible] ساخته اند
[illegible] / [illegible] نهفته اند
هر چه [illegible] کلک [illegible] / [illegible] ساخته اند
[illegible] / [illegible] فراقت [illegible]
تا [illegible] لب [illegible] / [illegible] ساخته اند
[illegible] حسن [illegible] / [illegible] ساخته اند

[illegible] / [illegible] خوان [illegible]
[illegible] / [illegible]

[illegible] دوست [illegible] [illegible] [illegible] دراز است

[illegible] [illegible] که [illegible] دراز است

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] دراز است

دران [illegible] شمع افتاده [illegible] خوابم [illegible] که [illegible] [illegible] دراز است

[illegible] [illegible] درازان [illegible] [illegible] افسانه دور و دراز است

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] دراز است

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] دراز است

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] دراز است

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] گشتم — [illegible]

[illegible]

[illegible]

از [illegible] شوق [illegible] سوی [illegible] — [illegible]

دل [illegible] خوبان [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

در دام عشق [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] وقت [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] کشته
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

تا سر آن شمع چو لاله گون [illegible] | دلم [illegible] [illegible]
[illegible] لعل تو [illegible] | هزار بار [illegible] [illegible]
چو لعل تو [illegible] برای [illegible] | [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] | [illegible] [illegible]
[illegible] لعل [illegible] | [illegible] [illegible]

ای شمع [illegible] که جان فزای [illegible] | هر جا [illegible] [illegible]
خوش [illegible] که [illegible] | هر سو [illegible] [illegible]
مشتاق وصل [illegible] | [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] | [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] | [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] | [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] | [illegible] [illegible]

[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]

[illegible] اوست / [illegible] اوست
[illegible] / [illegible] اوست
[illegible] / [illegible] اوست
[illegible] / [illegible] اوست
[illegible] / [illegible] اوست
[illegible] / [illegible] اوست

بجمالی که [illegible] لب [illegible] گفته | [illegible] عجب بود که [illegible] نیست

[illegible] از روی تو [illegible] | [illegible] [illegible] نیست

[illegible] | [illegible] [illegible] نیست

[illegible] که [illegible] | [illegible] [illegible] نیست

[illegible] | [illegible] [illegible] نیست

[illegible] | [illegible] [illegible] نیست

[illegible] لعل [illegible] | [illegible] [illegible]

[illegible] | [illegible] [illegible] نیست

[illegible] | [illegible] [illegible] نیست

[illegible] | [illegible] [illegible] نیست

[illegible] | [illegible] [illegible] نیست

[illegible] | [illegible] [illegible] نیست

صورت حق نظم ترتیب اشکال | نه کلام آن کلی مقبول این بیت

کسی که عاشق روی تو نیست بیمار است | نه آدمیست که بی جان چو نقش دیوار است

دلی که با تو به جای عاشقی آورد | بکوی فکر تو بهر گرفتاری است

چو داغ در دل من المو داغم آتش | که آب دیده ستم گشته [illegible] است

طلا بود تو و سودای [illegible] | کسی که بر رخ تو [illegible] گرفتار است

ز زلف ماه تماشای گلشن گوی ترا | غزل برای ملک یاسمن بسیار است

هزار [illegible] که بر تماشای تو است | چو [illegible] زلف [illegible] دل [illegible] او

بنشسته [illegible] عقیق عارض است | دلیل [illegible] [illegible] عاشقانه او

[illegible] نه هم خط خطا [illegible] | که [illegible] گرفتش کام [illegible] او

[illegible] که [illegible] لعل [illegible] | [illegible] گوهر [illegible] او

[illegible] گذشت ای | [illegible] [illegible] او

[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

آمد [illegible] بچشم [illegible] عجب ‌ | ‌ [illegible] با احوال [illegible] عجب

[illegible] ابرو [illegible] نشد [illegible] ‌ | ‌ [illegible] شکست [illegible]

تا خاک [illegible] پیمانه [illegible] ما ‌ | ‌ [illegible] جنت [illegible] ماست

گفتی [illegible] خاک [illegible] ‌ | ‌ [illegible] سبب [illegible] ماست

[illegible] گفت [illegible] لعل [illegible] ‌ | ‌ تا [illegible] ماست

[illegible] پیش [illegible] ‌ | ‌ سالکان [illegible] ماست

[illegible] ‌ | ‌ در ملک [illegible] شاه [illegible] ماست

[illegible] دل که [illegible] غمت [illegible] است ‌ | ‌ [illegible] است

[illegible] دل [illegible] ‌ | ‌ که ناتوان [illegible] است

[illegible] ‌ | ‌ [illegible] است

[illegible] ‌ | ‌ [illegible] است

[illegible] ‌ | ‌ [illegible] است

به چشم مست [illegible] این تسلیم — که تیغ غمزه [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

بیا [illegible] تیغ [illegible] — [illegible]
ز سینه [illegible] — در آتش [illegible]
[illegible] — [illegible]
بیا [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]
اگر [illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

خواهیم ز دل [illegible] چو چشم که [illegible] ما — [illegible] بچشم [illegible] کشت ما

[illegible] — [illegible] کشت ما

[illegible] است [illegible] — [illegible] او کشت ما

[illegible] — [illegible] بهشتی و کشت ما

[illegible] — [illegible] کشت ما

[illegible] دل [illegible] — از [illegible] عشق [illegible] مشکل است

[illegible] — [illegible] دل است

[illegible] — [illegible] قابل است

[illegible] — [illegible] است

[illegible] — [illegible] گل است

با قطره [illegible] شود [illegible] حال [illegible] — [illegible] ابروی تو [illegible] دل [illegible] است

[illegible] چو دو ابروی [illegible] محراب [illegible] — جوانی [illegible] هم سفری [illegible]

[illegible] — [illegible] که [illegible]

[illegible] که [illegible] آید — بالای [illegible] که از [illegible] آید

هر که [illegible] عشق — [illegible] آید

[illegible] تیغ — [illegible]

[illegible] — [illegible] آید

[illegible] — هر که [illegible] آید

[illegible] قتال مردم کرد — چو [illegible] تبسم کرد

ز من مپرس [illegible] — که [illegible] جگر [illegible] لب [illegible] تکلم کرد

[illegible] — [illegible] گم کرد

[illegible] زلف [illegible] — [illegible] دامن افلاک [illegible] کرد

[illegible] بالای [illegible] — بلاست آنکه کسی [illegible]

بگشت چشمان با من چنانکه شیدا ... هرگز نبوده ما را با هم شناخت کرده

صد ره شنیدم از تو گفتی که ... [illegible] ... هرگز نبوده [illegible]

بی تو با منها که جان من چنانکه جان تن ... هم ز تو شد دل که با آتش آشنا [illegible]

بعد مرگ این ستم تا بست گور کینی ... هر دوانگی بریده غم کی دست [illegible]

چون تو ترک شوخ دیدی [illegible] ... [illegible]

کفر زلفش که نهاد اول ایمانم ... کار من از هر که دارو دست کی [illegible]

گفتم بنوشیدم دیده نیک زنده ای کار ... گفت با این [illegible] شمع [illegible]

[illegible]

جی [illegible] که زبانی [illegible] ... با کی که [illegible]

اکنون [illegible] بیاد [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

چو باده نوش کنی دیده هوشیار کن ... که آب [illegible] جای جم [illegible]

[illegible]

[illegible]

وله

[illegible]

وله

[illegible]

بر خاک نشسته [illegible] رنگین کنی	خاک تن [illegible] تا حق [illegible] بود
کاشی [illegible] خود اینجا	دانم [illegible] اعتبار بود

هر که [illegible] آن پاک بود	تو بیا در نظر [illegible] و خاک بود
[illegible]	آنکه [illegible] خاک بود
تا ز خورشید رخت [illegible]	[illegible] افلاک بود
ساقیا [illegible]	[illegible] بود
[illegible]	[illegible] بود
[illegible]	[illegible] بود
[illegible]	عاشق آن است که او در نظر پاک بود

از [illegible]	هر که عاشق شد و [illegible]
[illegible]	هر که [illegible]
[illegible]	[illegible]

[illegible] زنجیر [illegible] — [illegible] دوست
[illegible] — [illegible]
[illegible] گفت — [illegible] جانان [illegible]

ای که می گویی [illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
چه گویی که [illegible] — تو کز [illegible]

[illegible] — [illegible]
[illegible] — شنیدم [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
گفتم [illegible] لبان [illegible] — [illegible]

هر که مست از شوق [illegible] نیست | و بکشتن [illegible] بت [illegible]

[illegible] گر چشم [illegible] | و آنکه [illegible] او [illegible]

دایم گاهی [illegible] | شهر دل [illegible]

چهره‌ام [illegible] خاک [illegible] | کیمیایی است که [illegible]

[illegible] | لب ما و [illegible]

گاهی [illegible] کمان [illegible] | گرچه در [illegible]

تو آن گلی که ترا صد [illegible] | ز باغ عارض تو هر گلی که [illegible]

[illegible] زلف سیاه تو [illegible] | نمونه‌ای ز خط [illegible]

رقیب آمده و من [illegible] | [illegible]

بغیر [illegible] | [illegible]

[illegible] | اگر [illegible]

[illegible] آتش [illegible] | آتش [illegible] بلا [illegible]

درد ما را و چون نگرد ما چو طبیب — کرد چه عجب ز لطف تو بیمارها

[illegible] هر که بود دامن ما — داریم الم [illegible] ما را

خونابه [illegible] داریم کاری — [illegible] کرد ما

بی تو [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] آمدن [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

سوختن آن [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

آتش [illegible] — [illegible]

[illegible] تو من کجا توانم رسید [illegible] لقا را

ما بی‌نشانتریم [illegible] غبار ما — تمکین عشق [illegible] ماست

بی‌زحمت تیغ عشق [illegible] عالم [illegible] — بیرون [illegible] معرکه [illegible] ماست

[illegible] — [illegible] ماست

عمری گذشت [illegible] — ساقی بیار [illegible] که دم [illegible] ماست

ایدل [illegible] — [illegible] ماست

[illegible] — این [illegible] ماست

چون [illegible] که در [illegible] — عالم [illegible] ماست

شعله [illegible] شوق شمع درون [illegible] — گر [illegible] عشق [illegible] نیست

[illegible] — [illegible] نیست

[illegible] — [illegible] نیست

[illegible] — این [illegible] نیست

[illegible] مثال [illegible] نیست
[illegible] لطف صحبت خوش نیست

آنکه [illegible] دور [illegible] دوست [illegible]
[illegible] دولت خوش نیست

از [illegible] قصه [illegible] سرو [illegible]
[illegible] باده [illegible] خوش نیست

بجایی که [illegible] گنج گهر [illegible] بخشند
هزار افسر شاهی [illegible] گدا بخشند

در آن مقام که دیوان [illegible]
کسی [illegible] ملک [illegible] بخشند

غلام همت [illegible]
که [illegible] بخشند

[illegible]
[illegible] ما بخشند

[illegible]
[illegible] ما بخشند

[illegible]
که [illegible] بخشند

[illegible]
هزار سال در این عالم ار بقا بخشند

[illegible]
[illegible]

غلام [illegible]
[illegible]

درون [illegible] دشت دل را ز عجز پیشانی کن / ابلهان [illegible] درون [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] آشنا / که دور [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] عقل [illegible] عشق [illegible] / [illegible] عشق [illegible] [illegible]

عرق گل از خجالت بس که بر گلبرگ از آن بچکد / ز خجلت لاله در باغ از لاله چاک بچکد

هزار سال پس از مرگ بر مزار گذر / ببوی آشنایی کز آن خاک بچکد

ز داغ [illegible] بس که بر زبان شمع / که آتش [illegible] از زبان بچکد

ز شرم روی تو در باغ وقت گل چیدن / گل از [illegible] دست باغبان بچکد

ز حسرت شب عید چون قبا بر تن / ستاره خون شود از چشم آسمان بچکد

[illegible]

آفاق [illegible] کوه گناه ما / کو دامنی که چند بپوشد گناه ما

[illegible] [illegible] / [illegible] گشته [illegible] سیاه ما

[illegible] عشق [illegible] خجل [illegible] / ما را [illegible] [illegible] آه ما

[illegible] [illegible] / [illegible] قبله‌گاه ما

[illegible] عشق   با نقد [illegible] عشق

[illegible] که [illegible] بوده است   جز [illegible] کار جمله [illegible] بوده است

[illegible]   که زیر سایه [illegible] بوده است

[illegible]   که لطف دوست [illegible] آن [illegible] بوده است

[illegible]   [illegible] بوده است

[illegible]   [illegible] مقبول حضرت بوده است

[illegible]   [illegible] عاقبت [illegible] است

[illegible]   [illegible] حالی [illegible] است

[illegible]   [illegible] است

[illegible]   [illegible] است

[illegible]   [illegible] بوالعجب‌تر است

زنگی غایت است آخر ای در آب / به هر چه می‌نگرم لطف بی‌نهایت است
عنایتی کن و با کار ما بگذار / که کار ما همه موقوف یک عنایت است
چه حاجت است به آیینه [illegible] / که هر چه بر ورق روزگار آیت است
شمع وصل [illegible] به سعی توان یافت / که [illegible] طلعت [illegible] است
حکایت [illegible] آید / که [illegible] حکایت است

کجاست شمع دلی که اسیر دام تو نیست / کراست دیده [illegible] عالم دلی که رام تو نیست
مرا به بازجوی که تو غم اسیر منی / نیاز خواجه من نیست که غلام تو نیست
بگو که حلقه [illegible] بر من [illegible] / که نام [illegible] که به نام تو نیست
بسوی غمزه [illegible] خویشتن / که نیم جان مرا حاجت قیام تو نیست
سعدی [illegible] / که [illegible] مقام تو نیست

ساقی بیا که موسم عشرت غنیمت است / [illegible] که [illegible] غنیمت است
عمر عزیز [illegible] نعمت شمار / [illegible] غنیمت است

منم آن بلبل خوش‌نغمه که در گلشن قدس	همه گرد گل روی تو پرواز کنم

وله

تا کرا دوست [illegible] ز اول کنم	خانه ام را [illegible] [illegible] دل کنم
ساعتی [illegible] [illegible] نشینم	[illegible] [illegible] گل [illegible] کنم
[illegible] [illegible] رنگ [illegible]	[illegible] بکشت خویش کنم
[illegible] [illegible] [illegible] مکن	گاه [illegible] [illegible] کنم
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]	[illegible] بست [illegible] کنم

وله

ترک من ترک جفا کن که وفا از همه	[illegible] [illegible] که صفا از همه
همه [illegible] ز نور [illegible]	تا به همه [illegible] مرا از همه
جز [illegible] از حلقه زلف	[illegible] [illegible] صبا از همه
گل [illegible] لطیف است [illegible]	[illegible] [illegible] [illegible] از همه
تا خزان [illegible] [illegible] شکر گفته	بلبل [illegible] [illegible] از همه

گر کند [illegible] لطف تو همراهی ما — چرخ بر دوش کشد غاشیه شاهی ما

گل کند [illegible] لطف تو [illegible] — بخت بیدار زند نوبت آگاهی ما

گر به ظلمات [illegible] — همت خضر کند خدمت همراهی ما

[illegible] — [illegible] آه سحرگاهی ما

[illegible] ایم — از فلک [illegible] کوتاهی ما

[illegible] بود [illegible] — [illegible] گمراهی ما

دولت [illegible] بازار [illegible] — [illegible] و همت [illegible] ما

گوهر [illegible] — تا برآید [illegible] حاصل [illegible] ما

[illegible] — [illegible] پیش ما

[illegible] کیمیای دولت — کم مباد [illegible] دولت

[illegible]

گر [illegible] نشیمن [illegible] است — آسوده دلی [illegible] است

هر کس که [illegible] — [illegible] ز خار غم [illegible] دل

هزار شکر که دادند روزی من ز ازل — مرا ز خوان محبت وظیفه تعیین کرد

بیا که طوطی جان را ز غرض حکایت تو بود — هر آنچه بر لب [illegible] سینه عشق با [illegible] کرد

کنون که همی [illegible] ان چشم بلای — که کام جان [illegible] محبت [illegible]

وله

ای تیر غمت را دل عشاق نشانه — خلقی به تو مشغول و تو غایب ز میانه

گه معتکف دیرم و گه ساکن مسجد — یعنی که ترا می‌طلبم خانه به خانه

[illegible] — او خانه همی جوید و من صاحب خانه

مقصود من از کعبه و بتخانه تویی تو — مقصود تویی کعبه و بتخانه بهانه

هر کس به زبانی صفت حمد تو گوید — عاشق به سرود و غم و مطرب به ترانه

تقصیر خیالی به امید کرم تست — یعنی که گنه را به از این نیست بهانه

وله ایضا

طریق دولت آنست اگر افتاد اختیار — که [illegible]

نه مرد نیست که [illegible] خدای — که ترک صحبت یاران [illegible] اختیار

زبان خامه [illegible] — ز چشم اشک فشان جمله [illegible]

کار عشق سر و سامان مرا از جفا نیست ... که جهان ... کرد این کمینه نگارست

دیده و دل کنم گر دوستی او کشید ... غبار خاطر او گرد بلند است

بمانده دام چو زیبا طلب میان ... شد نظم ... ز نقش دوست که پیوسته در دو جهان مست

دلم گرفته ز ماجرای پیدا نیست ... دوا که دل نه برآید و هم تدبیری پیدا نیست

گشته بودم که همه پرده‌گران دل ملک است ... چو او دور ... عالم دگری پیدا نیست

هر دم ز دل که جهان دل ... نگار ... سری پیدا نیست

... دل تو و چشم ... ما ... ... گشتم و زان ... پیدا نیست

ترک ... کن ... دل ... که در ... نظری پیدا نیست

چنین که گنبد ... مهر ... گیاست ... با عالم از آن کس ... خور است

مرغ آواز ... آنچه ... که نو ... در باغ ... طربی ... پیداست

چه ... قدری ... شناس است ... یا قتل غم ... بیان ...

گفتم ... نشناسد ... عمر ... چشم عمر گرامی ... نشناس است

کسی که قامت سرو تو [illegible] ناز کشید — چگونه بار رهی [illegible] ناز کشید

چه جای سرو که قامت ز باغ جنت [illegible] — [illegible]

تو [illegible] قامت [illegible] — [illegible]

[illegible] لب [illegible] — [illegible] الم [illegible]

[illegible] جهان خیال — هوای [illegible] بلند تو سرفراز کشید

در چمن [illegible] گل [illegible] بلبل [illegible] — [illegible]

[illegible] لب [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

گر به بستان گذری سرو ... / سرو ... در گل و گل ... گریبان ماند

... دل ... شعل ... چشم ... / بلبل ... که حیران ماند

دل ... / جمع ما هم اگر از لعبت پریشان ماند

تا نبیند ... / راز عاشق سخنی نیست که پنهان ماند

ای جامی ... گذرد ... / هیچ حالی ندیدم که به یکسان ماند

و له

تا جهان ... سکه ... زد / در شهر ... چو ... قدم زد

یارب ... / هر جا قدم آورد ... علم زد

چون ... دیده ... / ... که رقم زد

تا ... نقش ... / از ... رقم زد

با ... عشق ... / چون ... قدم

و له

... سیمین کرد / ... که ... کرد

... / ... که چون ... کرد

ما چو با عنبر زلفت [illegible] دسترسی | در ره عشق و [illegible] زنجیر [illegible]

هر شب از تشنگی زلف تو می‌بینم [illegible] | یارب [illegible] شب هجران [illegible]

[illegible] هجران [illegible] | آن [illegible] که [illegible]

تا رو [illegible] که [illegible] می‌شود | هر دم دلی که خاک [illegible] می‌شود

تا چاره [illegible] که [illegible] کامل | [illegible] کامل نمی‌شود

[illegible] | [illegible] می‌شود

[illegible] | دل [illegible] زلفت [illegible] می‌شود

باشد [illegible] که [illegible] | [illegible] می‌شود

تا [illegible] زلفت [illegible] برد | در [illegible] کوی لطافت [illegible] برد

دل [illegible] که [illegible] عشق [illegible] | همراه [illegible] آید [illegible] برد

از [illegible] | [illegible] چشم [illegible] کند

[illegible] | خواهد [illegible] کند

از تکرار نام خیالی گذشته بود بازش خیال زلف کسی مست برده باد

وله

یار دوش دیدار را دریغ می‌کرد در جفاکاری جفا اندیشی هیچ تقصیری نمی‌کرد

دوش بی‌دلی نظر با دلبر داشت زان نگاهان هر گذر از غمزه تیری می‌کرد

ای که چون آینه داری دعوی روشن‌دلی هیچ از درد دل ما تأثیری نمی‌کرد

در حریم خاطر ما بت دلارام تا هر که در عهد جوانی خدمت پیری نمی‌کرد

[illegible] سر زلف کسی گشت و نبرد از دل ما [illegible] گنه گیری نمی‌کرد

وله

کسی که سلسلهٔ زلف یار [illegible] کجا به کعبهٔ عشاق ره [illegible] داشت

کدام کس که دو راه صفای [illegible] به غیر دوست [illegible] داشت

دلا ز دل دو جهان غیر دوست [illegible] کسی که [illegible] داشت

کسی به منزل مقصود [illegible] به هر [illegible] که [illegible] داشت

[illegible] که تا [illegible] [illegible] داشت

کسی که خاک در [illegible] خیال [illegible] [illegible] داشت

از آن نگاه بدنبال مهر تست نظر که یک نگاه ترا از پیش بر نداشت

و له

مرا که از در دیدار جانان گزیری نیست
ز هجر او نگشت [illegible] دیده نیست

دلی که با سر زلف تو بست [illegible]
که همه با تست شمع [illegible] نیست

هر آنکه گوش [illegible] نیست
درون [illegible] نیست

اگر چه لعبان [illegible]
[illegible] نواست [illegible] نیست

خیال [illegible] عشق [illegible] تا نیست
زبان [illegible] بعد از [illegible] نیست

و له

[illegible] عشق [illegible] است
[illegible] است

[illegible] بندان [illegible] است
[illegible] است

[illegible] است
[illegible] است

[illegible] است
[illegible] است

[illegible] است
[illegible] است

دردا که بس ناله مرا هم نفسی نیست | فریاد که در شهر ... فریادرسی نیست

کس نیست که آگه شود از منزل مقصود | آواز ز هیچ طرف ... صدای جرسی نیست

ما را هوس صحبت ... که ... | خوشتر ز هوای ... هوسی نیست

گو لاله و گل ... | گل نیست ... خار و خسی نیست

گفتی که ... | بیرون ز ... خیال تو کسی نیست

و له

ما را ... [illegible] ... نیست | چو آنکه شود مردان ... هستی

چون ... آب ... | که ... [illegible]

... [illegible] ... | از ... که ذوق ...

... [illegible] ... | که ... [illegible] ...

... [illegible] ... | ... [illegible] ...

و له

هر کس که ... در عشق تو ... | ... [illegible] ...

... [illegible] ... | ... [illegible] ...

گر به پیمانهٔ عشقت ... آب باد [illegible]
نیست خاطر ز تو ... ما باد [illegible]

با لب ... آن همه ... [illegible]
بگذرد ... که ما باد [illegible]

همچو آن خواب ... لذت ... است که بود [illegible]
همچنان ... در ما نیست که بود [illegible]

شادی ... آرام که ... [illegible]
در فراق تو دل خسته ما نیست که بود [illegible]

بود ... آن ... [illegible]
... آن ... نیست که بود [illegible]

... که ... کشش ... تنها [illegible]
همچنان ... نیست که بود [illegible]

با همه ... همان ... صحبت [illegible]
یار با ما به جفا ... نیست که بود [illegible]

گر تو خواهی که دگر ... [illegible]
که همان ... نیست که بود [illegible]

به زبان از ستمت گرچه گلایت نیست مرا [illegible]
تا کی ... مرا از تو شکایت نیست مرا [illegible]

چون ... شاید ... [illegible]
در ... آن ... نیست مرا [illegible]

من از آن رو که شکایت نکنم ... [illegible]
... بگو ... حکایت نیست مرا [illegible]

روز ... عجب ... [illegible]
... نیست مرا [illegible]

کارهای جهان چون که به سر گردد | از دولت آن کار کفایت باشد
در بیابان تنها همه سرگردانیم | ما را که ز توفیق هدایت باشد
نسبت بتو با عشق و نهایت مشتاقان | کار چون به چه بی‌نهایت باشد

[illegible]

گر گل غم جان و دل کاری باید | در روی غم در سر کار باید
کار عشق است و دوست دیوانه | گر کسی چیز کند عشق کاری باید
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
ای [illegible] دولت [illegible] | [illegible]

[illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] نباشد [illegible] نباشد
[illegible] نباشد [illegible] نباشد
[illegible] منزل [illegible] نباشد [illegible] کس [illegible] نباشد
[illegible] نباشد [illegible] نباشد
[illegible] نباشد [illegible] نباشد
[illegible] نباشد [illegible] نباشد
[illegible] نباشد [illegible] نباشد
[illegible] نباشد [illegible] نباشد

[illegible] غم تو [illegible] غم تو
[illegible] غم تو [illegible] غم تو
[illegible] غم تو [illegible] غم تو
[illegible] غم تو [illegible] غم تو

متاع صبر که با من نشسته یار برد [illegible] به سحرگهی که بسامان [illegible] یار برد

چو باد راه [illegible] همچو ابر هم [illegible] که باد به سحر من به گوشش یار برد

صبا اگر چه رسول نسیم بوی توست [illegible] به [illegible] دیگر یار برد

قضا [illegible] به شهر [illegible] عشق [illegible] که [illegible] بی [illegible] یار برد

من آن نسیم که تو [illegible] شهر [illegible] ست [illegible] که [illegible] در خاک من [illegible]

هزار بار دلم دست شد به میدان است [illegible] بسامان [illegible] یار برد

ای [illegible] تو [illegible] دیده که [illegible] ماست مشتاق [illegible] از اشتیاق آن لب لعلت [illegible] جان مشتاق

جهان [illegible] من تماشای [illegible] است [illegible] خنده لبی [illegible] گلستان مشتاق

خسرو [illegible] نگار [illegible] به [illegible] شکر [illegible] حیوان مشتاق

چون [illegible] به بستر [illegible] مشتاق [illegible]

گل [illegible] نگار [illegible] که [illegible] جز تو یاری [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] … [illegible]

[illegible] … [illegible]

[illegible] همه با کسی ز دید [illegible] … [illegible]

[illegible] … [illegible]

[illegible] … [illegible]

[illegible] … [illegible]

[illegible]

[illegible] … [illegible] شکست

[illegible] … [illegible]

[illegible] … [illegible] چشم [illegible]

[illegible] … برای خاطر [illegible] شکست

[illegible] … [illegible]

[illegible] … [illegible]

محرم این [illegible] هر کسی نیا — اتفاقی بود و صبر و شکیبایی را

مطلب دامن آن کس که ثباتش نبود — شستن باید [illegible] و [illegible] تنهایی را

دیده چون گشت [illegible] نگارم [illegible] — [illegible] نشستم [illegible] تماشا را

نکند دیده و مردم [illegible] چکان [illegible] — که تماشا ز [illegible] شکیبایی را

سر که با [illegible] بگشت [illegible] و تماشا [illegible] — ما [illegible] غم [illegible] چشمهای تو که [illegible] بیمی را

چون نظر کرد و [illegible] و [illegible] هما — [illegible] پریشانی و سودایی را

[illegible]

[illegible] خوب [illegible] روا [illegible] خوب [illegible] — ولیکن از [illegible] رخو و [illegible] ناز

هر که [illegible] که او [illegible] بشنو ز من — بشرط آنکه ز کار من [illegible] نگیری باز

[illegible] چو خاک [illegible] چو ار [illegible] سهل است — تو خاک [illegible] خاک [illegible] [illegible]

خیال قد بلند تو [illegible] — تو دست [illegible] که من [illegible] دراز

اگر ز سوز و [illegible] [illegible] و ماند — [illegible] مجلس [illegible] سوز و بساز

حدیث عشق [illegible] امروز — که او ز عهد ازل مست بوده و شیدا نیز

[illegible] / بنام [illegible]

ساقی [illegible] که [illegible] / چون [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / چون [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / در [illegible] جهان [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] جهان [illegible]

[illegible] / [illegible]

خوشا دلی که ز عشق تو [illegible] ... که بر سر دل او از تو [illegible]

[illegible] ... چنین ... که دل [illegible]

[illegible] ... بخت ... حکایت غم [illegible]

[illegible] ... ز [illegible] جهان [illegible]

[illegible] ... که دست [illegible]

دلم [illegible] ... [illegible] ... که [illegible] خوران [illegible]

کسی که کشته نگاه [illegible] ... اگر [illegible] ... گشته

شنیده ام که [illegible] ... کسی که [illegible] ... گشته

چو [illegible] ... تنگ [illegible] ... که [illegible] ... گشته

بران [illegible] ... حرف [illegible] ... که [illegible] ... گشته

[illegible] ... که از [illegible] ... که [illegible] ... گشته

[illegible] ... که [illegible]

کار دلم چو طرهٔ مشکین شکسته شد | بر آتشم ز تو چو سنبل بر سمن زند
اهل نظر گدای عشق تو به جهان شود | صد لعل ز لطافت تو خندان زند
در چه چمن ز عارض تو گلشن شود | زبان قمری ز لب شیرین زند
دردی روی عارض تو با آتش شود | ز شکر لب او گل و در دل زند
ای زبانت لعل و لب محجب شد | صد جان ز لب تو بر صبح چمن زند
خواجه چو در خاک ... آه | از سوز سینه آتش اندر کفن زند

کدام آیه که ما را سبب سلام آید | از آن لب شبی بیند آرد
تشنگان بیابان را بشارت آب | به لبیان تو چمن ز دو لب آرد
که مهر و که زیاران ... شهر | از این عشق ز آن شال گل آرد
برای هر ... ازین خاک ... | برای ... ... بشم ... آرد
سلام ... چو ... | پیام ... ... شوق آرد

... شنید چها شب شود | ... خنده ... شب نار شود

باش تا شمع جمال تو سرانجام ... مجلس افروز سراپردهٔ اصحاب شود
باش تا آهوی شیر افکن دیده باز همچو بخت من دل سوخته در خواب شود
باش تا نفحه‌ای از نکهت گیسوی نسیم حلقهٔ زلف بتش تاب به تب در تاب شود
باش تا آن چه بالای که خضر تشنهٔ اوست پیش سرچشمهٔ نوشت چه آب شود
باش تا از تب تو بس نمر در سیماب پرده‌دار سیه باغ تماشا شود
باش تا لعل رخ گلگون تو همی بیند جشن صاحب‌نظران غنچهٔ سیراب شود
باش تا وصف لب لعل تو ای خواجه درج خاطر صدف لؤلؤ خوشاب شود

مدام با تو و آن چشم ناتوان خفتست بگمان هر که بود فتنه در جهان خفتست
خوشا به فصل بهاران نگاه نرگس را قدح کشیده بر طرف بوستان خفتست
صبوحیان همه مست مطربان ذوق معاشران همه مدهوش و پای بیان خفتست
نکنند قافلهٔ گلعذاری بسیار بنا گل متاع برده چه دزد و کاروان خفتست
ز خواب خوش چو بر آیی چه خیمه حلقه کنی دوا ز دیده‌ای سیم بر برای بخوان
سرم به دو دیده پر آب و دو چشمانت بیدار ترا دو نرگس مخمور نازران خفتست

شهر پر شور ولی گر چه ز جمع یاران باشد
دل بیگناهی از داغ جدائی ایشان باشد

فراق دوستان هر بیش باشد دور رنج
معاذ الله که خاطر کرده ام که دوری از یاران باشد

مرا دیدار قیامت چه به زمان
تماشای بستان و روضه دوستان باشد

به تمنای وصال این همه محنت
که گر تو نی با هم بنشینی بیابان باشد

کس این تمیز نکرد که قیامت که بیند
چو یار از یار دور افتد قیامت باشد

گرچه رفت آب من به سر یاری او
همچنان خواهم گذشت ز وفاداری او

به در مهر آن که نتابد روی از این
من نه آنم که دگر بینی روی یاری او

کیست آن که به محبت نگفتم شاید
آفرین بر محبت عیشم باده و غم خواری او

گر نداری خبری ای آمده از احوالم
گر چه وفا نیست ز بیماری و زاری او

دل به میان محبت یار که دیده
دشمن که گرانبها دیده و دو

یار انت همه مرا دل که دیده
وان که مرا نشست که دیده

هر که مباد هیچ کس چو جهان است
یار دو دشمن نفس بین دیده و یار دیده

یاران اگر پرستم نعمت عنایتی — هر کار من کنند نباشد ز کار دور

و له

بهشت ما شوق گفتگوی ز لعل جانان خوشتر است — بشنو ای گل کت سخن شیرین من ز جان خوشتر است
مرا تمام طلب به عشق بازی آنکه هست — کی که ای ضعیف ار صبا انم که بیهان جان خوشتر است

و له

ای صبا گر افتد گذری بر کوی دوست گذار — بیار مژده‌ای من غم غصه دو دیده ز حسرت بار
ببوس خاک در دوست و آنکه از مجال بود — سلام من برسان با هم محبت گذار
تو با حکایت یاران نشسته روی کنی — من از فراق تو آورده روی در دیوار
مرا زمانه بدمهر از تو دور انداخت — تو هیچ مانده بدمهر و حج نهی یار
شبی که روز کنم بی تو از پریشانی — شود چو زلف سیاه تو روز من شب تار
نه همدمی که برآرم دمی ز ناله — نه محرمی که بگویم غمی که در دل زار
فراق تا ستم خواجوی مسکین را رهوا — تا آب دیده بشوید سیاهی طومار

و له

چو ترک من بیاید و چشمش به جنت زند — جعد من شکسته شکن شکن به شکنج زد

[illegible]

[illegible]

گل دیدی که [illegible]

[illegible]
[illegible]

زلف دیدی که سنبل چه شوری کنی

[illegible]
[illegible]

[illegible] آن [illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible] گل چه سکوی کنی

[illegible]
[illegible]

[illegible] گل [illegible]

[illegible] سبزی [illegible] [illegible]
[illegible] لاله [illegible] گل [illegible] [illegible]

[illegible] نوبت بهار [illegible]

بلبلان [illegible] گل [illegible] بستند [illegible]
[illegible] لاله حمرا بستند

[illegible] باد صبا [illegible] گل [illegible] بلبلان [illegible]
[illegible]

[illegible]

وقت آن [illegible] گل [illegible]
[illegible] لاله [illegible]

[illegible]

بر تو مهر است یا چهرهٔ صبح زیبای یار | قامتت سرو است یا شمشاد [illegible] است
آیت حسن است یا تیغ هلال دلبری | یا کمان ابرو [illegible] خط مشکین [illegible] است
[illegible] است یا [illegible] | یا نقاب [illegible] است
[illegible] است یا [illegible] | یا [illegible] است
[illegible] است یا سرو سهی [illegible] | یا صنوبر یا بلای خلق [illegible] است
قامتت چون سرو است یا [illegible] | یا [illegible] است

[illegible] | [illegible] آزاد است
[illegible] | [illegible] بنیاد است
[illegible] آب [illegible] | [illegible] برباد است
گرچه [illegible] و بر ایوان [illegible] | خشت ایوان [illegible] است
[illegible] | [illegible] است
[illegible] | [illegible] شمشاد است
[illegible] | [illegible] است

خاک بغداد بجهان خلفا میگرمه وز شهان شط روان عقیب که زبغداد است

کو شکن تن شوی بغیره زکوه نیسا که ز دل صاحب غیر تشبیه باد است

حاصلی نیست بجز غم زجهان جو شادی جان کیست که در جهان از داد است

نشست شمع جهرای به تیغ مجلس خیز	بیا ببار و بنوای تا به سحر خیز
نسیم باد کنار لیست باد بنالید	تنراب شکی نسیم است ز مشک غالیه بیز
کنون که تن شمع بجنب صبح برآمد	بجز باده جهره حق باده طرب انگیز
تیغ مجلس ببستان شمع جهره برافروز	زمهر لعل زلب شکر بیز
بسوز بجز دل زبیر او	بیا ... آتش زمان جو انگیز
زکوی تیغ ... بیشکد و جوانی	که نیست عشق نه بیت نوبه دریز

جوانیا جو بتعابه جوی بکشت | جشم بیک گل لاله جو بر وی
زاهدان جوشت بیجاده بیک بنشسته | کو ... بلبل خوش گوی

تو بجز ... بسیره و طرف ... می گوی

[illegible] | [illegible] ... از ... الا ...

گر ... از ... | ... در ... [illegible]

... که ... تشنه او ... | ... قطره ... از ... [illegible]

در ... جهان ... او ... | ... از ... [illegible]

هر که را از ... تو ... | نشنیده زبان لطف تو ... کرد

... باشد ... | ... کرد ز ... پوشش ... کرد

حاجت ... که ارباب ... | از جام لبت ... پوشش ... کرد

گر وصل تو ... وصل ... | ... جمله فراموشش ... کرد

... که ... | با ... پوشش ... کرد

... که ... | ... [illegible]

... که ... از ... | ... جهان ... [illegible]

... از ... | ... [illegible]

[illegible] کرده‌ام — [illegible] بشنیده‌ام

جای [illegible] که همه [illegible] — [illegible] جایی [illegible] گردم

[illegible] چو جان [illegible] — [illegible] جان [illegible] دل [illegible]

ای صاحب خبری کن [illegible] از آن که تو بودی — [illegible] کن [illegible] کن تو بودی

[illegible] لعلت — و دوای [illegible] آن که تو بودی

[illegible] که تو بودی — [illegible] که تو بودی

[illegible] — [illegible] مصطفی

[illegible] — [illegible] مصطفی

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] مصطفی

[illegible]

سالک آن نیست که هر دم سر ره پرسد و پیچ — بی‌ره افتاده به عشق راه بداند بیش

تا قدم [illegible] بستی شهد ره کمال — کس نگفت به جهان تا نقش [illegible] بیش

سحر چو بلبل سرکشان بر دست گل بگذر گردم — ز غالیه بالک بی [illegible] آیدم

میان باغ و نگاه مستی گر بود — بر آستان تو بپیشه سحر گردم

شب فراق در بیت نگاه بیتی — ز [illegible] صبح ز ناله سحر کردم

اگر چه ... به تو عیب گناه کردم — به جمع بر سر عشق چگونه بر گردم

اگر گمان ز زلف تو دراز قصه دراز — بیا که ماند بیان تو مختصر کردم

ز من [illegible] عجب سوختی — مرا بیهده دل را عجب سوختی

گر آن سوخت عشقت که آنهم بسوخت — مرا سوختی بس که را سوختی

بسی سوختم در وعده و بوسه بس — مرا انتظار تو تا سوختی

چها دیدی از آتش ها وای دل — ز دلدار آیا عجب سوختی

دل عاشقان هم ز تو چو بسته اند — چرا هر گیاه را عجب سوختی

کمال از دل برفت بوی نافه   نه در او بود او کجا رسد جنی

وله ایضا در غزل

وفا نسبت و آن که در وفای تو نبود   چه مبتلا بود آنکس که مبتلای تو نبود

اسیر نشود و هر که بند تو نگردد   تعالی الله که هر که آشنای تو نبود

ز دیده دوست ندیدم اگر نه روی تو باشد   ز مهر طمع ببریدم اگر در هوای تو نبود

به دولت تو گفتم از دل که نیستم از تو بود   به دیده همه آن کس که از برای تو نبود

چو خاک گشتم از آنکه خاک پای تو گردم   که خاک بر سر آن کس که خاک پای تو نبود

بوی جگر بی نهایت هزار دوست ولی   درون کس مرا بجز جای تو نبود

کنار دیده یکی بود آن که گشت دریا   که غلط نبود هر که او گدای تو نبود

بجز ز خاک آن در هر کس طلبید   امید اهل محبت بجز لقای تو نبود

ز تو بجز تو نجستم هر که دیده نخواهد   سرای دل و دین ورای طلب لقای تو نبود

سخن ایشان ز لفظ و نه راز گفت   بلبل ز سخن منطق او یابی گفت

مهم آن که به جوش سخن منطق به کلام گفت   طوطیان شکر از لفظ گهرهای گفت

۱۰۱

هر کس که با دوست بود انگه ز شوق آن ‌‌ ‌‌ چون باد دوست در تنگی می‌بود

گوشه خراب خانه من نیستم ابل شک ‌‌ ‌‌ چشمی که دیده ما نور روی تو بود

گر آگر نیم کمال در من نگاهی بکن جواه ‌‌ ‌‌ گوئیم نصیب از سرکوی تو بود

و له

ای دوستان نشد که تو به بی یاران یکا ران ‌‌ ‌‌ بر تربت عاشق بی ما سوی نگاران رسد

عیبم مکن دوست و را از گریه صبح نگاه ‌‌ ‌‌ چشمی که نیم گل نیم نگاه هم که از باران رسد

چون آن با دیده نرگس فتنه بلبل صبح ‌‌ ‌‌ حقیقه با صبا بود و دولت بیداران رسد

دل را از رنگ کو نیست جمال ‌‌ ‌‌ یار شود باشد هر چه اش به پایان رسد

و له ایضا

ما را شب فراق کجا خواب می‌برد ‌‌ ‌‌ صد خواب را که گریه ما آب می‌برد

ننمود عشق را بجز آن لب علاج مست ‌‌ ‌‌ درد سر خمار می ناب می‌برد

هر شب معنا ابصار قسم ابروی تو ‌‌ ‌‌ هر بار سا که سجده محراب می‌برد

گر آب دیده تو بر آید کمال را ‌‌ ‌‌ جانش از آنکه بسوی تو هر سر اب می‌برد

بیچاره تو داری کسی پناه ندارد — بی تو گل رونق کسی ندارد
بجانب الها آنکه بدآید سلطان — تا کی نگرد اگر سپاه ندارد
عاشق چو درگذشتی هم محبت — بیشتر ز محنت همی کسی ندارد
صوفی را ذوق بی نفس ندارد عبادت — آنکه سوز درون آه ندارد
سالک نبود راه قطع منازل — ترک سفر نجو زاد راه ندارد
زحمت سر جان به کمال این — با آنکه چو باب آستان پناه ندارد

گر سجده برم قبله من روی تو بس — بی ابروی تو محراب من روی تو بس
عذرخواهان باشند ز من مسکین — تعظیم روی تو آشفتگی موی تو بس
روز محشر که بیاید همه کس — مستی دارند ز آتش تو بس

ما تا بدی جهان قدر و هم نفسش — راحت انست که یار ما قدر او ادبش
محراب منش تا حد که چه ایست ولی — آن قبله و دست کسی ندارد
هر که از عشق آن لب بشکند — گرد از دل محبت مجنون

چشمم شود به بوی گل از آن دیده پر آب کز نظر بگل چو رود روی تو خوش نیست

غزل

نه تنها مهرویان مو شکافی دلبری دانند بیا بنگر که آن چشم سیه بیمارگی می‌دانند

چو شد آن دم زلف به دست باد یا مشکین نگه گنه پیچ در هم زلف که دلداری همی دانند

نزد ترکی که مستان شدن دو چشم مستش شیوه نیست ولی دلداده‌ها از شیوه عیاری همی دانند

مرا از عاشقان تا بت بیمار از عیب ... نشد ... که شکر به زلف گره بنده داری

کمال از خاک ... ز دست تو بر خاک فتاد که او زار است چون ... طرازی

گیرم کار تو بر من به تکبر شمار رود سلطان کی به کشتن مظلوم شمار رود

سوی تو که سلامی ز من خسته برد باد ... ز من بدست ... رود

از دست سوی گل به سحر ... کز تنگ آن چو غنچه به شب ... رود

چندان که من بجان کشم آن نیم ... هیچ است زبان تو ... رود

ای آنکه سیل خون شده ز چشمم روان شادی مکن که با تو همین بسیار رود

رفت آنچه رفت از دل ... من لعل ... بر دیده تا بجان رود

ایضاً

این چراغی است که او را ز نفس [illegible] گیرد / [illegible] به هر دو نفس زندگی از سر گیرد

[illegible] مهر و اند و لیکن [illegible] / [illegible] نیست که با [illegible] خنکان گیرد

ای بسا بندان [illegible] که [illegible] / آسمان [illegible] زبان حلقه [illegible] گیرد

گریزان می [illegible] چاشنی آید / بحر ابست [illegible] آید و [illegible] گیرد

کشتی از هر طرف [illegible] تا ز ار کمال / هر [illegible] چشم تو [illegible] دست نگیرد

ایضاً

هزار [illegible] که در [illegible] چند [illegible] آید / [illegible] نیست [illegible] که [illegible] سال آید

[illegible] میان [illegible] نیستان [illegible] / [illegible] و گل [illegible]

گر [illegible] صبح [illegible] آفتاب [illegible] / [illegible] تا [illegible] نیست [illegible]

[illegible] او [illegible] زلف [illegible] گردن [illegible] / [illegible] نیست [illegible]

[illegible] مباد [illegible] / که [illegible] آید [illegible] زبان [illegible]

ایضاً

باد [illegible] پیش [illegible] که تو [illegible] بسته شود / [illegible] نیست [illegible] هر دو [illegible] پیش شد

[illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
دل [illegible] [illegible]
[illegible] دولت [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] … [illegible]
[illegible] … [illegible]
[illegible] … [illegible]

[illegible] … [illegible]
[illegible] … [illegible]
[illegible] … [illegible]
[illegible] … [illegible]
[illegible] … [illegible]
[illegible] … [illegible]
[illegible] … [illegible]

[illegible] … [illegible]
[illegible] … [illegible]

ایضاً

هرکه در نالهٔ گلبرگ از خط سبز و رانه است | گیر غنچه بنگاهی خنده صبح [illegible] است

گر نشیند بی‌گمان از خود پرستی بگذرد | تا به خود دیدن شمری قطره [illegible] است

دل به بالینم بیا شوق شب هجر خوش است | شمع بزم این هوس بود [illegible] است

[illegible] شیشه [illegible] عشق [illegible] ساغر دل | گر [illegible] شکست [illegible] است

با رقیب [illegible] وصل [illegible] | [illegible] است

گر [illegible] مانند [illegible] | [illegible] است

ایضاً

دل [illegible] تماشای [illegible] روی تو | [illegible] است

همچو [illegible] آن [illegible] | [illegible] روی

ما به صد [illegible] | جوش [illegible] است

[illegible] | [illegible] است

ایضاً

ترا [illegible] | تو از [illegible] چشم [illegible] است

تو طفل مکتب حسنی معلم تو ادیب
معلمت همه شوخی و دلبری ز تو آموخت

درست نیست بغمزه بهانه های تعلیم
کرشمه کبر چه حاجت مژده‌بری ز تو آموخت

بهر دو حسن تو آن ساز زلف گره‌ها
که اوج ناز بستر دو قلندری ز تو آموخت

کسی که قیمت خاک ره تو بیاد گرفت
جواهرشناسی جوهر گوهری ز تو آموخت

کمان ز دست تو [illegible] ابروی تو
لب بطوطی طبعش سخنوری ز تو آموخت

وله ایضاً

ز عشق شان خانه برانداز زبر دست
که با [illegible] بهم زده دست

حنای خون که [illegible] نگارین است
بکار بر چنگ مغنی [illegible] از هم زده دست

نوای [illegible] زنی [illegible] تنگ است
[illegible] از هم زده دست

دو نیمه [illegible] نغمه چه خوش وقت ساز خوش آهنگ است
بهر مطرب آتش نغمه [illegible] بهم زده دست

تغافل [illegible] بازی مژگان آن [illegible]
خونریز [illegible] چشم [illegible] بهم زده دست

ز سر مرغ جانفزای جهان [illegible] قفس
تا [illegible] هوای [illegible] بهم زده دست

ایضاً

[illegible] که حال [illegible] طبیب [illegible] است
هر [illegible] طبیب [illegible] است

چو خسروان ملاحت به بندگان نگرند / در آن میانه خداوندگار من باشی

در آن چمن که بتان دست عاشقان گیرند / گرت ز دست برآید نگار من باشی

دو بوسه کز دو لبت کرده‌ای وظیفه من / اگر ادا نکنی قرضدار من باشی

من ار چو حافظ شهرم جوی نمی‌ارزم / مگر تو از کرم خویش یار من باشی

همه از دستان عشق تو انگیخته است / آن نگاری‌ها که از فرهاد و شیرین کرده‌اند

هیچ مژگان [illegible] / آنچه آن لعلت لبا و خال مشکین کرده‌اند

[illegible] / [illegible] کرده‌اند

ساقیا دیوانه چون من کجا [illegible] / [illegible] قید عقل [illegible] کرده‌اند

[illegible] / [illegible] کرده‌اند

[illegible] / [illegible] بخشیده

هر که [illegible] / [illegible] بخشیده

[illegible] / هر که [illegible] بخشیده

از صدق بیا که کیمیا گشت عالم   هر که بپیر دولت نگر نشست

[illegible]

از تو یک ساعت جدایی خوش نمی‌آید مرا   با گل و گلشن تماشای خوش نمی‌آید مرا

گفتمش درویش و سلطان تخت و لیک با   بی تو سلطانی گدایی خوش نمی‌آید مرا

چاک زنم سینه که خاک آن درم   با زبان کان خوب تماشای خوش نمی‌آید مرا

از می لعلت بسرم در دوران حسن   بی تو بستان با رعنایی خوش نمی‌آید مرا

صد بیان کن بید تو یک نفس ز قفس ای کمال   طاعت صد ساله بی تنهایی خوش نمی‌آید مرا

ایضا

دلم از شمع رخت در تب و تاب است امشب   کار من از نرگس مست تو خراب است امشب

تن من گوهر است ز دست دل و دیده چو شمع   گاه در آتش گه در آب است امشب

ز غم هجر و بیراهی دیده جدا است نظرم   که میان دل و دیده حجاب است امشب

ساقیا شمع بیار از پی مجلس مستان   تا بدانند که با مهر تو شراب است امشب

دوست کمال بیا شراب   که دل و جانم از این غصه کباب است امشب

در ره منزل لیلی که خطرهاست در آن / شرط اول قدم آنست که مجنون باشی
کاروان رفت و تو در خواب و بیابان در پیش / کی روی ره ز که پرسی چه کنی چون باشی
قدحی نوش کن و جرعه بر افلاک فشان / تا کی از غصه ایام جگرخون باشی
حافظا غصه مکن ناله که گر شعر این است / هیچ خوشدل نپسندد که تو محزون باشی

و له

ای پادشه خوبان داد از غم تنهایی / دل بی تو به جان آمد وقت است که بازآیی
ای درد توام درمان در بستر ناکامی / وی یاد توام مونس در گوشه تنهایی
یا رب به که شاید گفت این نکته که در عالم / رخساره به کس ننمود آن شاهد هرجایی

و له

فیض اینست که خود را ز غم آزاده کنی / خون خوری گر طلب روزی ننهاده کنی
آخرالامر گل کوزه‌گران خواهی شد / حالیا فکر سبو کن که پر از باده کنی
گنج در جای زبرکان نتوان دگر است / گر از آن باب یکی همه آباده کنی
اجرها باشدت ای خسرو شیرین‌دهنان / گر نگاهی سوی فرهاد دل افتاده کنی
کار خود گر به کرم باز گذاری حافظ / ای بسا عیش که با بخت خداداده کنی

وله

صبا تو نکهت آن زلف مشک بو داری | به یادگار بمانی که بوی او داری
دلم که گوهر اسرار حسن و عشق در اوست | توان به دست تو دادن گرش نکو داری
دم از ممالک خوبی چو آفتاب زدی | ترا رسد که غلامان ماهرو داری
در آن شمایل مطبوع هیچ نتوان گفت | جز این قدر که رقیبان تندخو داری
ز کنج صومعه حافظ مجوی گوهر عشق | قدم برون نه اگر میل جستجو داری

وله

نوبهار است در آن کوش که خوشدل باشی | که بسی گل بدمد باز و تو در گل باشی
در چمن هر ورقی دفتر حالی دگر است | حیف باشد که ز حال همه غافل باشی
گر چه راهیست پر از بیم ز ما تا بر دوست | رفتن آسان بود ار واقف منزل باشی
حافظا گر مدد از بخت بلندت باشد | صید آن شاهد مطبوع شمایل باشی

وله

هزار جهد بکردم که یار من باشی | مرادبخش دل بی‌قرار من باشی
چراغ دیده شب زنده‌دار من گردی | انیس خاطر امیدوار من باشی

بر هوشمند سلسله ننهاد دست عشق
خواهی که [illegible] ترک هوش کن

با دوستان مضایقه در عمر و مال نیست
صد جان فدای یار نصیحت نیوش کن

[illegible] طرب نماند
ای چنگ ناله برکش و ای دف خروش کن

[illegible]
[illegible] نظر [illegible] بپوش کن

دانی که چیست دولت دیدار یار دیدن
در کوی او گدایی بر خسروی گزیدن

از جان طمع بریدن آسان بود ولیکن
از دوستان جانی مشکل توان بریدن

خواهم شدن به بستان چون غنچه با دل تنگ
وانجا به نیکنامی پیراهنی دریدن

گه چون نسیم با گل راز نهفته گفتن
گه سر عشقبازی از بلبلان شنیدن

بوسیدن لب یار اول ز دست مگذار
کآخر ملول گردی از دست و لب گزیدن

[illegible]
[illegible]

شراب لعل کش و روی مه‌جبینان بین
خلاف مذهب آنان جمال اینان بین

به زیر دلق ملمع کمندها دارند
درازدستی این کوته‌آستینان بین

بخرمن دو جهان سر فرو نمی‌آرند   دماغ و کبر گدایان و خوشه‌چینان بین
حدیث عهد محبت ز کس نمی‌شنوم   وفای صحبت یاران و همنشینان بین
اسیر عشق شدن چاره خلاص منست   ضمیر عاقبت‌اندیش پیش‌بینان بین
غبار خاطر حافظ ببرد صیقل عشق   صفای آینهٔ پاک پاک‌بینان بین

و له

گلبرگ را ز سنبل مشکین نقاب کن   وانگه نقاب درکش و عالم خراب کن
بگشا به شیوه نرگس پرخواب مست را   وز رشک چشم نرگس رعنا بخواب کن
افشان عرق ز چهره و اطراف باغ را   چون شیشه‌های دیده ما پر گلاب کن
ایام گل چو عمر برفتن شتاب کرد   ساقی به دور باده گلگون شتاب کن
بوی بنفشه بشنو و زلف نگار گیر   بنگر برنگ لاله و عزم شراب کن
ما کشتگان عشق و خوی ترا آزموده‌ایم   با دشمنان قدح کش و با ما عتاب کن
حافظ وصال می‌طلبد از ره دعا   یارب دعای خسته‌دلان مستجاب کن

و له

منم که شهره شهرم به عشق ورزیدن   منم که دیده نیالوده‌ام به بد دیدن

فاش می‌گویم و از گفته خود دلشادم — بنده عشقم و از هر دو جهان آزادم

طایر گلشن قدسم چه دهم شرح فراق — که در این دامگه حادثه چون افتادم

من ملک بودم و فردوس برین جایم بود — آدم آورد در این دیر خراب آبادم

کوکب بخت مرا هیچ منجم نشناخت — یا رب از مادر گیتی به چه طالع زادم

تا شدم حلقه به گوش در میخانه عشق — هر دم آید غمی از نو به مبارکبادم

می‌خورد خون دلم مردمک دیده سزاست — که چرا دل به جگرگوشه مردم دادم

[illegible] — [illegible]

نیست بر لوح دلم جز الف قامت دوست — چه کنم حرف دگر یاد نداد استادم

پاک کن چهره حافظ به سر زلف ز اشک — ور نه این سیل دمادم ببرد بنیادم

من که باشم که بر آن خاطر عاطر گذرم — لطفها می‌کنی ای خاک درت تاج سرم

دلبرا بنده‌نوازیت که آموخت بگو — که من این ظن به رقیبان تو هرگز نبرم

ای نسیم سحری بندگی من برسان — که فراموش مکن وقت دعای سحرم

یاد در خلوت چو بنشینم به شب ... میخورم با تو و دیگر غم دنیا نخورم
خرم آن روز که زین جا برندم بخت ... وز سر کوی تو بربسته رفیقان ببرم
حافظا تا بود اگر مطلبی تو هر دو عمل ... دیده دریا کنم از اشک و در او غوطه خورم

و له

هر چند پیر و خسته دل و ناتوان شدم ... هر گه که یاد روی تو کردم جوان شدم
شکر خدا که هر چه طلب کردم از خدا ... بر منتهای همت خود کامران شدم
وز شاهراه دولت سرمد بتخت بخت ... با جام می بکام دل دوستان شدم
ای گلبن جوان بر دولت بخور که من ... در سایهٔ تو بلبل باغ جهان شدم
اول ز حرف و صوت وجودم خبر نبود ... در مکتب غم تو چنین نکته دان شدم
آن روز بر دلم در معنی گشوده شد ... کز ساکنان درگه پیر مغان شدم
دوشم نوید داد عنایت که حافظا ... باز آ که من بعفو گناهت ضمان شدم

و له

ای نور چشم من سخنی هست گوش کن ... چون ساغرت پر است بنوشان و نوش کن
پیران سخن به تجربه گویند گفتمت ... هان ای پسر که پیر شوی پند گوش کن

گرت هواست که با خضر همنشین باشی · نهان ز چشم سکندر چو آب حیوان باش

دگر به صید حرم تیغ برمکش زنهار · وز آنچه با دل ما کرده‌ای پشیمان باش

کمال دلبری و حسن در نظربازیست · به شیوهٔ نظر از نادران دوران باش

خموش حافظ و از جور یار ناله مکن · ترا که گفت که در روی خوب حیران باش

به دور لاله قدح گیر و بی‌ریا می‌باش · به بوی گل نفسی همدم صبا می‌باش

نگویمت که همه ساله می‌پرستی کن · سه ماه می خور و نه ماه پارسا می‌باش

چو پیر سالک عشقت به می حواله کند · بنوش و منتظر رحمت خدا می‌باش

وفا مجوی ز کس ور سخن نمی‌شنوی · به هرزه طالب سیمرغ و کیمیا می‌باش

مرید طاعت بیگانگان مشو حافظ · ولی معاشر رندان پارسا می‌باش

مجمع خوبی و لطف است عذار چو مهش · لیکنش مهر و وفا نیست خدایا بدهش

من همان به که از او نیک نگه دارم دل · که بد و نیک ندیده‌ست و ندارد نگهش

چارده ساله بتی چابک شیرین دارم · که به جان حلقه به گوش است مه چارده‌اش

جان بشکرانه کنم صرف گر آن دانهٔ در — صدف سینهٔ حافظ بود آرامگهش

چرا نه در پی عزم دیار خود باشم — چرا نه خاک کف پای یار خود باشم

غم غریبی و غربت چو بر نمی‌تابم — بشهر خود روم و شهریار خود باشم

ز محرمان سراپردهٔ وصال شوم — ز بندگان خداوندگار خود باشم

چو کار عمر نه پیداست باری آن اولی — که روز واقعه پیش نگار خود باشم

مگر که لطف ازل رهنمون شود حافظ — وگرنه تا بابد شرمسار خود باشم

وله

در نهانخانهٔ عشرت صنمی خوش دارم — کز سر زلف و رخش نعل در آتش دارم

عاشق و رندم و میخواره بآواز بلند — وین همه منصب از آن حور پریوش دارم

گر بکاشانهٔ رندان قدمی خواهی زد — نقل شعر شکرین و می بیغش دارم

گر تو زین دست مرا بی سر و سامان داری — من بآه سحرت زلف مشوش دارم

گر چنین چهره گشاید خط زنگاری دوست — من رخ زرد بخونابه منقش دارم

حافظا چون غم و شادی جهان در گذرست — بهتر آنست که من خاطر خود خوش دارم

ای دل ار سیل فنا بنیاد هستی بر کند — چون ترا نوح است کشتیبان ز طوفان غم مخور

هان مشو نومید چون واقف نه‌ای از سرّ غیب — باشد اندر پرده بازیهای پنهان غم مخور

در بیابان گر بشوق کعبه خواهی زد قدم — سرزنشها گر کند خار مغیلان غم مخور

گرچه منزل بس خطرناکست و مقصد بس بعید — هیچ راهی نیست کانرا نیست پایان غم مخور

حال ما در فرقت جانان و ابرام رقیب — جمله میداند خدای حال گردان غم مخور

حافظا در کنج فقر و خلوت شبهای تار — تا بود وردت دعا و درس قرآن غم مخور

خیز و در کاسهٔ زر آب طربناک انداز — پیشتر زانکه شود کاسهٔ سر خاک انداز

عاقبت منزل ما وادی خاموشانست — حالیا غلغله در گنبد افلاک انداز

بسر سبز تو ای سرو که گر خاک شوم — ناز از سر بنه و سایه برین خاک انداز

چون گل از نکهت او جامه قبا کن حافظ — وین قبا در ره آن قامت چالاک انداز

گلعذاری ز گلستان جهان ما را بس — زین چمن سایهٔ آن سرو روان ما را بس

بنشین بر لب جوی و گذر عمر ببین — کین اشارت ز جهان گذران ما را بس

نقد بازار جهان بنگر و آزار جهان — گر شما را نه بس این سود و زیان ما را بس

یار با ماست چه حاجت که زیادت طلبیم — دولت صحبت آن مونس جان ما را بس

از در خویش خدا را به بهشتم مفرست — که سر کوی تو از کون و مکان ما را بس

حافظ از مشرب قسمت گله ناانصافیست — طبع چون آب و غزلهای روان ما را بس

وله

گر بود عمر به میخانه رسم بار دگر — بجز از خدمت رندان نکنم کار دگر

خرم آن روز که با دیده گریان بروم — تا زنم آب در میکده یکبار دگر

معرفت نیست درین قوم خدا را سببی — تا برم گوهر خود را به خریدار دگر

راز سربسته ما بین که به دستان گفتند — هر زمان با دف و نی بر سر بازار دگر

یار اگر رفت و حق صحبت دیرین نشناخت — حاش لله که روم من ز پی یار دگر

باز گویم نه درین واقعه حافظ تنهاست — غرقه گشتند درین بادیه بسیار دگر

وله

اگر رفیق شفیقی درست پیمان باش — حریف حجره و گرمابه و گلستان باش

شکنج زلف پریشان به دست باد مده — مگو که خاطر عشاق گو پریشان باش

اگر

آن [illegible] نشستن [illegible] دل / [illegible] گیسوی نگار بسته شد

در [illegible] حافظ / مشکل گشای [illegible] است [illegible] باز شد

و له

قتل این خسته به شمشیر تو تقدیر نبود / ور نه هیچ از دل بی‌رحم تو تقصیر نبود

من دیوانه چو زلفت رها می‌کردم / هیچ لایق‌ترم از حلقه زنجیر نبود

سر ز حسرت به در میکده‌ها بر کردم / چون شناسای تو در صومعه یک پیر نبود

نازنین‌تر ز قدت در چمن ناز نرست / خوشتر از نقش تو در عالم تصویر نبود

تا مگر همچو صبا باز به کوی تو رسم / حاصلم دوش بجز ناله شبگیر نبود

آن کشیدم ز تو آتش هجران که چو شمع / جز فنای خودم از دست تو تدبیر نبود

آیتی بود عذاب انده حافظ بی تو / که بر هیچ کسش حاجت تفسیر نبود

و له

هر آنکه جانب اهل خدا نگه دارد / خداش در همه حال از بلا نگه دارد

دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای / فرشته‌ات به دو دست دعا نگه دارد

صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی / ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد

سر و زر و دل و جانم فدای آن محبوب — که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد
حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست — که آشنا سخن آشنا نگه دارد

ای صبا نکهتی از کوی فلانی به من آر — زار و بیمار غمم راحت جانی به من آر
قلب بی‌حاصل ما را بزن اکسیر مراد — یعنی از خاک در دوست نشانی به من آر
در غریبی و فراق و غم دل پیر شدم — ساغر می ز کف تازه جوانی به من آر
ساقیا عشرت امروز به فردا مفکن — یا ز دیوان قضا خط امانی به من آر
منکران را هم ازین می دو سه ساغر بچشان — وگر ایشان نستانند روانی به من آر
دلم از پرده بشد دوش که حافظ می‌گفت — ای صبا نکهتی از کوی فلانی به من آر

یوسف گم گشته باز آید به کنعان غم مخور — کلبهٔ احزان شود روزی گلستان غم مخور
ای دل غمدیده حالت به شود دل بد مکن — وین سر شوریده باز آید به سامان غم مخور
گر بهار عمر باشد باز بر طرف چمن — چتر گل در سر کشی ای مرغ خوشخوان غم مخور
دور گردون گر دو روزی بر مراد ما نگشت — دائما یکسان نباشد کار دوران غم مخور

بخط و خال گدایان مده خزینه دل ... بدست شاهوشی ده که محترم دارد

نه هر درخت تحمل کند جفای خزان ... غلام همت سروم که این قدم دارد

ز سر غیب کس آگاه نیست قصه مخوان ... کدام محرم دل ره در این حرم دارد

و له

در ازل هر کو بفیض دولت ارزانی بود ... تا ابد جام مرادش همدم جانی بود

خلوت ما را فروغ از عکس جام باده بود ... زانکه کنج اهل دل باید که نورانی بود

همت عالی طلب جام مرصع گو مباش ... رند را آب عنب یاقوت رمانی بود

نیکنامی خواهی ای دل با بدان صحبت مدار ... خودپسندی جان من برهان نادانی بود

دی عزیزی گفت پنهان می‌خورد حافظ شراب ... ای عزیز من نه عیب آن به که پنهانی بود

[illegible] خفته بود ... [illegible] غمزه [illegible] خفته بود

[illegible] ... [illegible] خفته بود

[illegible] ... [illegible] خفته بود

[illegible] ... [illegible] خفته بود

یار مفروش به دنیا که بسی سود نکرد — آنکه یوسف به زر ناسره بفروخته بود

گفت و خوش گفت برو خرقه بسوزان حافظ — یا رب این قلب‌شناسی ز که آموخته بود

وله

دلا بسوز که سوز تو کارها بکند — نیاز نیم‌شبی دفع صد بلا بکند

عتاب یار پری‌چهره عاشقانه بکش — که یک کرشمه تلافی صد جفا بکند

ز ملک تا ملکوتش حجاب بردارند — هر آنکه خدمت جام جهان‌نما بکند

طبیب عشق مسیحادم است و مشفق لیک — چو درد در تو نبیند کرا دوا بکند

تو با خدای خود انداز کار و دل خوش دار — که رحم اگر نکند مدعی خدا بکند

بسوخت حافظ و بویی ز زلف یار نبرد — مگر دلالت این دولتش صبا بکند

وله

روز هجران و شب فرقت یار آخر شد — زدم این فال و گذشت اختر و کار آخر شد

صبح امید که بد معتکف پرده غیب — گو برون آی که کار شب تار آخر شد

آنهمه زحمت که به بستان فرمود — عاقبت در قدم باد بهار آخر شد

بعد ازین رو به میخانه روم با چنگ و نشاط — قصه غصه که در دولت یار آخر شد

تا بغایت ره میخانه نمیدانستم — ورنه مستوری ما تا بچه غایت باشد

زاهد و عجب و نماز و من و مستی و نیاز — تا ترا خود ز میان با که عنایت باشد

بنده پیر مغانم که ز جهلم برهاند — پیر ما هر چه کند عین عنایت باشد

زاهد ار راه برندی نبرد معذور است — عشق کاریست که موقوف هدایت باشد

دوش ازین غصه نخفتم که حکیمی میگفت — حافظ ار مست بود جای شکایت باشد

نه هر که چهره برافروخت دلبری داند — نه هر که آینه سازد سکندری داند

نه هر که طرف کله کج نهاد و تند نشست — کلاه‌داری و آیین سروری داند

هزار نکته باریکتر ز مو اینجاست — نه هر که سر بتراشد قلندری داند

وفا و عهد نکو باشد ار بیاموزی — وگرنه هر که تو بینی ستمگری داند

مدار نقطه بینش ز خال تست مرا — که قدر گوهر یکدانه جوهری داند

بباختم دل دیوانه و ندانستم — که آدمی بچه‌ای شیوه پری داند

غلام همت آن رند عافیت‌سوزم — که در گداصفتی کیمیاگری داند

یاد باد آنکه سر کوی توام منزل بود — دیده را روشنی از خاک درت حاصل بود

راست چون سوسن و گل از اثر صحبت پاک — بر زبان بود مرا آنچه ترا در دل بود

آه از این جور و تظلم که در این دامگه است — حیف از آن عیش و تنعم که در آن محفل بود

در دلم بود که بی دوست نباشم هرگز — چه توان کرد که سعی من و دل باطل بود

دیدی آن قهقهه کبک خرامان حافظ — که ز سرپنجه شاهین قضا غافل بود

یاد باد آنکه نهانت نظری با ما بود — رقم مهر تو بر چهره ما پیدا بود

یاد باد آنکه چو یاقوت قدح خنده زدی — در میان من و لعل تو حکایت‌ها بود

یاد باد آنکه در آن بزمگه خلق و ادب — آنکه او خنده مستانه زدی صهبا بود

یاد باد آنکه به اصلاح شما می‌شد راست — نظم هر گوهر ناسفته که حافظ را بود

بوی خوش تو هر که ز باد صبا شنید — از یار آشنا سخن آشنا شنید

پند حکیم عین صواب است و محض خیر — فرخنده بخت آنکه به سمع رضا شنید

سر خدا که عارف سالک به کس نگفت — در حیرتم که باده‌فروش از کجا شنید

[illegible]
[illegible]
[illegible]

ترسم که اشک در غم ما پرده‌در شود
وین راز سر به مهر به عالم سمر شود

گویند سنگ لعل شود در مقام صبر
آری شود ولیک به خون جگر شود

از هر کرانه تیر دعا کرده‌ام روان
باشد کز آن میانه یکی کارگر شود

ای جان حدیث ما بر دلدار بازگو
لیکن چنان مگو که صبا را خبر شود

در تنگنای حیرتم از نخوت رقیب
یا رب مباد آنکه گدا معتبر شود

از کیمیای مهر تو زر گشت روی من
آری به یمن لطف شما خاک زر شود

روزی اگر غمی رسدت تنگدل مباش
رو شکر کن مباد که از بد بتر شود

گفتم غم تو دارم گفتا غمت سر آید
گفتم که ماه من شو گفتا اگر برآید

گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد
گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید

گفتم ز مهرورزان رسم وفا بیاموز
گفتا ز ماه‌رویان این کار کمتر آید

گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو کشت
گفتا تو بندگی کن کو بنده‌پرور آید

گفتم دل رحیمت کی عزم صلح دارد
گفتا مگوی با کس تا وقت آن درآید

گفتم زمان عشرت دیدی که چون سر آمد
گفتا خموش حافظ کاین غصه هم سر آید

مطرب عشق عجب ساز و نوایی دارد
نقش هر نغمه که زد راه به جایی دارد

عالم از نالهٔ عشاق مبادا خالی
که خوش‌آهنگ و فرح‌بخش نوایی دارد

پیر دردی‌کش ما گر چه ندارد زر و زور
خوش عطابخش و خطاپوش خدایی دارد

از عدالت نبود دور گرش پرسد حال
پادشاهی که به همسایه گدایی دارد

اشک خونین بنمودم به طبیبان گفتند
درد عشق است و جگرسوز دوایی دارد

ستم از غمزه میاموز که در مذهب عشق
هر عمل اجری و هر کرده جزایی دارد

خسروا حافظ درگاه‌نشین فاتحه خواند
وز زبان تو تمنای دعایی دارد

[illegible] ترست آنچه حکایت باشد
قالب [illegible]

[illegible] — دگر نه عاشق و معشوق [illegible]

[illegible] — که از [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

* * *

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

* * *

[illegible] — [illegible] کرد

[illegible] — [illegible] کرد

[illegible] — [illegible] کرد

[illegible]

[illegible]

[illegible]

وله

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

زاهد از کوچه رندان به سلامت بگذر | تا خرابت نکند صحبت بدنامی چند

عیب می جمله چو گفتی هنرش نیز بگو | نفی حکمت مکن از بهر دل عامی چند

ای گدایان خرابات خدا یار شماست | چشم انعام مدارید ز انعامی چند

دوش وقت سحر از غصه نجاتم دادند | واندر آن ظلمت شب آب حیاتم دادند

چه مبارک سحری بود و چه فرخنده شبی | آن شب قدر که این تازه براتم دادند

من اگر کامروا گشتم و خوشدل چه عجب | مستحق بودم و اینها به زکاتم دادند

این همه شهد و شکر کز سخنم می‌ریزد | اجر صبریست کز آن شاخ نباتم دادند

همت حافظ و انفاس سحرخیزان بود | که ز بند غم ایام نجاتم دادند

دلبر برفت و دلشدگان را خبر نکرد | یاد حریف شهر و رفیق سفر نکرد

یا بخت من طریق مروت فروگذاشت | یا او به شاهراه طریقت گذر نکرد

من ایستاده تا کنمش جان فدا چو شمع | او خود گذر به ما چو نسیم سحر نکرد

هر کس که دید روی تو بوسید چشم من | کاری که کرد دیده من بی نظر نکرد

حافظ [illegible] گر چه [illegible] دولت [illegible] — در شکایت [illegible] به یاران [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

تو آنکه دل [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

ز شرم آنکه به روی تو نسبتش کردم — سمن به دست صبا خاک در دهان انداخت

بنفشه طره مفتول خود گره می‌زد — صبا حکایت زلف تو در میان انداخت

من از ورع می و مطرب ندیدمی زین پیش — هوای مغبچگانم در این و آن انداخت

کنون به آب می لعل خرقه می‌شویم — نصیبه ازل از خود نمی‌توان انداخت

مگر گشایش حافظ در این خرابی بود — که بخشش ازلش در می مغان انداخت

به سر جام جم آنگه نظر توانی کرد — که خاک میکده کحل بصر توانی کرد

مباش بی می و مطرب که زیر طاق سپهر — بدین ترانه غم از دل به در توانی کرد

گل مراد تو آنگه نقاب بگشاید — که خدمتش چو نسیم سحر توانی کرد

گدایی در میخانه طرفه اکسیریست — گر این عمل بکنی خاک زر توانی کرد

به عزم مرحله عشق پیش نه قدمی — که سودها کنی ار این سفر توانی کرد

تو کز سرای طبیعت نمی‌روی بیرون — کجا به کوی طریقت گذر توانی کرد

جمال یار ندارد نقاب و پرده ولی — غبار ره بنشان تا نظر توانی کرد

دلا ز نور هدایت گر آگهی یابی — چو شمع خنده‌زنان ترک سر توانی کرد

گر این نصیحت شاهانه بشنوی حافظ　　به شاهراه حقیقت گذر توانی کرد

و له

چه مستی است ندانم که رو به ما آورد　　که بود ساقی و این باده از کجا آورد

چه راه می‌زند این مطرب مقام‌شناس　　که در میان غزل قول آشنا آورد

صبا به خوش‌خبری هدهد سلیمان است　　که مژده طرب از گلشن سبا آورد

رسیدن گل و نسرین به خیر و خوبی باد　　بنفشه شاد و کش آمد سمن صفا آورد

تو نیز باده به چنگ آر و راه صحرا گیر　　که مرغ نغمه‌سرا ساز خوش‌نوا آورد

دلا چو غنچه شکایت ز کار بسته مکن　　که باد صبح نسیم گره‌گشا آورد

علاج ضعف دل ما کرشمه ساقی است　　برآر سر که طبیب آمد و دوا آورد

مرید پیر مغانم ز من مرنج ای شیخ　　چرا که وعده تو کردی و او به جا آورد

فلک غلامی حافظ کنون به طوع کند　　که التجا به در دولت شما آورد

و له

حسب حالی ننوشتی و شد ایامی چند　　محرمی کو که فرستم به تو پیغامی چند

ما بدان مقصد عالی نتوانیم رسید　　هم مگر پیش نهد لطف شما گامی چند

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / شاهدان [illegible] کشند

[illegible] / [illegible]

بیا که ترک فلک خوان روزه غارت کرد / هلال عید به دور قدح اشارت کرد

ثواب روزه و حج قبول آن کس برد / که خاک میکده عشق را زیارت کرد

مقام اصلی ما گوشه خرابات است / خداش خیر دهاد آنکه این عمارت کرد

فغان که نرگس جماش شیخ شهر امروز / نظر به دردکشان از سر حقارت کرد

حدیث عشق ز حافظ شنو نه از واعظ / اگرچه صنعت بسیار در عبارت کرد

بود آیا که در میکده‌ها بگشایند / گره از کار فروبسته ما بگشایند

اگر از بهر دل زاهد خودبین بستند / دل قوی دار که از بهر خدا بگشایند

[illegible]

در عاشقی [illegible] تمام — [illegible] که [illegible] تمام

[illegible] عشق [illegible] بشکند — بلا است [illegible] بشکند

[illegible] — [illegible] عاشق [illegible] بشکند

[illegible] — [illegible] بشکند

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] بشکند

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] بشکند

[illegible] مرا — [illegible] عاشق [illegible] مرا

[illegible] مرا — [illegible] مرا

[illegible] مرا — [illegible] مرا

[illegible] — [illegible] مرا

وهی از جمال حسن تو حیران شده عقول		[illegible] تنها عزیزی و در دیده ها قبول
بر چهره تو آیت رحمت نوشته اند		ای حجت آنکسی که تو بر وی کنی نزول
عشقت [illegible] کرد در دلم چنین [illegible]		هر گه که یاد دوست [illegible] دل
ما [illegible] گفتیم شرح آن		ما گفته ایم جمع لطیفست [illegible]
گر [illegible] حسن حاکی دل		گفتیم یاد دوست [illegible] این [illegible]

زهی لطافت حسن تو ای بدیع جمال		ملاحتی که [illegible] عاشقی بکمال
ز رشک زلف تو در چشم گریه [illegible]		بجای نقطه دوران چشم است خال
بیار [illegible] ای [illegible] تبسم [illegible]		ولی چو [illegible] تبسم [illegible] خورشید [illegible] ماه
مرا همی [illegible]		غلام [illegible]
زهی [illegible]		چگونه [illegible] بخشم [illegible] خورده [illegible]

شمایل تو لطیف است و منظر تو جمیل		مرا [illegible] مراد دل [illegible]

[illegible] — [illegible] هم نماند

[illegible] — [illegible] هم نماند

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] هم نماند

[illegible] — [illegible] هم نماند

[illegible] — [illegible] هم نماند

[illegible] — [illegible] هم نماند

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] بیابان [illegible]

[illegible] اصحاب [illegible]

[illegible] همه [illegible]

[illegible]

[illegible] نوا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

تنم به درد ... [illegible] ... گرفت [illegible]

[illegible] ... عشق ... [illegible] ... گیسو ... [illegible]

یکی به ... [illegible] ... لعلم ... [illegible] ... شکر ... [illegible]

[illegible] ... کرد [illegible] ... کرد

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible] ... کرد

[illegible] ... [illegible] ... کرد

[illegible] ... [illegible]

سنگدل ... [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible] ... کرد

[illegible]

[illegible] ... سرم ... [illegible] ... گل ... مرا بوی ... دگر است

[illegible] دگر است

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

گفتم [illegible] ما از جفای چرخ [illegible]

[illegible]

از بهر دوست [illegible] تنها نه آن جفا که [illegible]

[illegible] کرد [illegible] / ببین [illegible] آن [illegible] است

[illegible] آن [illegible] / که حال [illegible] است

[illegible] / [illegible] است

[illegible] دوستان برداشت / [illegible] از میان برداشت

[illegible] چه کند / که دل [illegible] برداشت

[illegible] / ولی [illegible] برداشت

[illegible] / شکایت [illegible] فغان برداشت

[illegible] که [illegible] / [illegible] دل [illegible] جان برداشت

[illegible] / دل [illegible] جهان برداشت

[illegible] / که [illegible] جهان برداشت

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

غمی نیست عاشقم را ز عمر بی ثمر ما
که اگر چه هست غمم نیست از غمم غم سنج

ز آن روی دایم از سینه در جهان تنگ است
که دیدن تیغ ابروی بسته تو مرهم سنج

دم از جهان بسته زنی همه طلب حسن
بنگرم که جهان یک دیده است آن هم سنج

وله

اگر تو پرده ز روی جمال خواهی کرد
مه چهارده شب را هلال خواهی کرد

نظیر خویشتن از آینه خیال مجوی
که باز آینه را در خیال خواهی کرد

بهر شه قتل مرا اراده نکنی
مگر که پیش خودم حلال خواهی کرد

بعرصه چمن ای سرو ناز مخرام
که جلوه‌ای گل یا نهال خواهی کرد

بوصل وعده مده گر تو دیدنش نکنی
چو روز من همه دم هجر سال خواهی کرد

دمی نشسته حدیث فراق می‌شنوی
تو آن که حدیث وصال خواهی کرد

عشاق تو نگاه همه در پای دیده گشت
که خاک کوی مرا پایمال خواهی کرد

ز روی سیم بر بهر او جواهر نثار باید
که گلشن نقش خیال خواهی کرد

وله

خوش آن شبی که چشم بر آن ماه بود
مژده هزار از اشک سیلابی بود

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

* * *

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

* * *

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

در سینه‌های ما همه جا هست گنج درد — وان گنج بی کم است بعهد آنکه عالی ماست

ما عاشقیم سایهٔ رحمت فگنده‌ایم — کز رحمت خدا همه جا سایه بال ماست

غافل نیست در جهان مسکین کسی — آن کشته‌ایم در غمزه جلال ماست

او را همین بس است که او پایمال ماست — پامال گشت در ره ما خسرو درست

ناوک زنی چو غمزهٔ تو در زمانه نیست — چون جان من چه ناوک بلا را نشانه نیست

جز با خیال تو عشق نبازند عاشقان — در حیله دگران ره عاشقانه نیست

جمعیت شبی است که گشتند بیمار دلی — که کشته از درون دل درون ره دلت سوی زبانه نیست

مشنو حدیث بیخبران در بیان عشق — دانی که این حدیث بغیر از فسانه نیست

ای قد تو سرو در میان همه نشسته — انگار کان نبود و درین آشیانه نیست

تنها ازان نگار شکسته چو شست — چه ساز شیشه جسم و تیر چو شست

دل من در زلف شکسته دارم — که آن دیوانه در زنجیر شکست

بگوی اشکنی من بر دل من — که آن پالای سنجون تیر جست

گر دلم گم گشت [illegible] [illegible] جفا ازوست
[illegible] [illegible] [illegible] جهان ازوست

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] انگشت شفا ازوست

[illegible] که [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] خطا ازوست

[illegible] [illegible] آتش [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] بلا ازوست

[illegible] که [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] که کیمیا ازوست

دل [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] وفا ازوست

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] والضحی ازوست

لعل لبت که [illegible] ز [illegible] آبست
رنگ رخ بهشت نشانی ز [illegible] آبست

مه در فروغ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] گشت [illegible] آبست

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] آن [illegible] آبست

ای شوخ تا تو در دل ما [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] که [illegible] آبست

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] که [illegible] آبست

شکر که بعشق و دلم ترک جهان [illegible] / [illegible] زبان گرفت

[illegible] حالت [illegible] کنج دل زلف [illegible] / سیلاب غم خرابه جهان [illegible] نشست

[illegible] گذشت که عمر شد [illegible] / [illegible] زان [illegible]

گفتی که ترک من کن و آزاد شو ز غم / [illegible] ترک همچو تو [illegible] گرفت

ای تشنه [illegible] کنار [illegible] / آب [illegible] [illegible]

نظاره [illegible] نگر [illegible] / آنکه [illegible] [illegible]

اکنون که [illegible] هجران [illegible] / جان [illegible] که [illegible]

[illegible] تشنه [illegible] / زاتش [illegible] [illegible]

مرا در سر هوای نازنینی است / گر او یارم شود هر جا که بینی است

پریشان حال است از یاد زلفت / بکنجی هر کجا خلوت نشینی است

همچو مستان مشتاق آن لب / بجز تو تا [illegible] آئینی است

تنم چون خاک شد در گردن [illegible] / ترا هم زیر پا خشت زمینی است

ناله چندین بیگانگی عاشقم در سخن بیا　　ای گلی سیب که ازان سرو خرامان کجاست
خواهی جان و خواهی دل گیر که من　　ای نسیم امروز که جانان کجاست
ای که حق یک بوسه آن لبست بر ما　　کینه ای هست ... شکرستان کجاست
سالها آمد دل گم گشته که خسرو　　هم همین جان طلب لعل پریشان کجاست

سخنی کز تو کند سرو ستم نتوان گفت　　تا سر بدان تو چه لطف و کرم نتوان گفت
آرزو هیچ ز روی دگران کم نشود　　حاجت ... بر آن ... ستم نتوان گفت
تا چه سرهای عزیزان که به جا گشته　　وه که آن خاک قدم ... نتوان گفت
چون نمی دید ما و بیش آن غم من　　تو که دیوانه و مستی به تو غم نتوان گفت
عاشقی را ز پی آن ... هیچ ... گشت　　گفت ... بر سر ... هم نتوان گفت
خسرو اگر گذشت ... هست　　هر چه ... کند با تو ستم نتوان گفت

نیست کز تو بر سر هر کو ... نیست　　و اندیشه تو در دل ... با ... نیست
صد سر فدای پای تو باد اگر ... خسروا　　تو ... خویش ... نیست

غلطا که دیده و کان گه من دوست — بونی نشنید و دانم که ز مهتاب غمیست
ای که گویی دشمن ز بی‌سامانی من کنی — بگذار کین همه را به غارت غریبست
زلف شان بر دل شیران نهد کمند — آزاد ملی که دید بینا اسیرست
در حسن شان چه گذرد گر نه او قند — خسرو بکش از لطف زنخ خوبان گرو ست

عاشقان را درد بی‌مرهم خوشست — بیدلان را دیدهٔ پرنم خوشست
گر سخن در گوش جانان میرسد — گفتنش گویی که در عالم خوشست
کشتگان از درد عشاق آگهند — هر کجا دردیست بی‌مرهم خوشست
هر کسی کو غم خورد ناخوش بود — من غم خوبان خورم کان غم خوشست
بجان من ز آرزو چندین ز لعل محبوبی — چون تنی بینا بهم عالم خوشست
زلف را بهر عذار افشانده مران — همچنان آشفته و درهم خوشست
دیدنت نغزست گرچه با غمست — زندگانی گر همه ماتم خوشست
وصل تو خوشست وقتی این زمان — با خوشیهای فراقت هم خوشست
خسروا با سبزه‌ای خو کن که دل — همدم آن گیسوی خم در خم خوشست

خوش شنیده بود آواز مرغی — که آواز از شبانی دور باست
گواهی میدهد این دل زارم — که از من یکدلی دور باست
ببین تا بیش شور دهی ز خسروانی — که آن با پاسبانی دور باست

و له

ز رنگ گوشش جدائی بی فغان نیست — بشهر اندر بهر کوی دوستان نیست
به بیدلی اگر هم جان دهد عجب نیست — به دل همره هم آنکه دستان نیست
وفادار نگشته دلی قبول مباد — مرا خورده و بیخود آنکه جان نیست
چو شمع سوختم از غم گشته بهر — مرا زنده بآتش همین بدین نیست
میان ما بنشستم و دیدی رفت دیرم — [illegible] که میان تو و میان نیست
[illegible] هر جان جدا گشته — که یک [illegible] در این جا مهمان نیست
همین گدا همیشه بدرست که آمدست — تو انگارم که نعمت گنج شایگان نیست
[illegible] عشقی محبت آنکه — همین بس است که گوئی خسروان نیست

و له

خوش دان که رخ جان بماجرای نیست — بنگر آن لطف که در مباحثه فانی نیست

نفس بریده با حسرت بهوش ماند اینست		که بشنوم ز تو کین مردن از برای منست

بکاوش تماشای قامت بکشیم که دوایم با		که زه فراق بستن بر دو دیده برای منست

از آن بسته شد بنده سر فرو تا دم		که زیر پای سگ کوی دوست جای منست

بنال بنده بشنو خسرو که آن سلطان		ثنا خوشست که این ناله گدای منست

وله

زلف سیه تو مشک چین است		بالای تو سرو راستین است

لعل تو نگین خاتم حسن		وان خط تو نقش آن نگین است

بامستت حبشت و زان بتخ نیست		قندست لبت سخن درین است

هر لحظه کشتنم کشد تیغ		چشم تو که شوخ و نازنین است

گفتم که ترا کمین غلامم		گر هست گناه من همین است

تو غمزه چه میزنی بخنجر		کشتن ز سپه دو کمین است

وله

ساقیا باده ده امروز که جانانه اینجاست		هر کجا آر دلیم که بستان اینجاست

اگرم نقل ز شکر ای مه و ماکی نیست		که ترا تنگ شکر خنده پنهان اینجاست

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible]

اندیشه نیست گر طلب جان کند ز من / اندیشه می‌کنم ز دل ما [illegible] از اوست

ما را فدای لعل تو و عاشقیم و لب / [illegible] هر جا یار اوست

آن تیغ خنده‌ای [illegible] ناز / دیوانه چون [illegible] شب [illegible] اوست

ما را درآر روی لب جان‌ها [illegible] / ای [illegible] که همچو منی در کنار اوست

خسرو که [illegible] خیال [illegible] / [illegible] که یار اوست

آفت دین مسلمانان جز آن [illegible] نیست / تشنهٔ خون مسلمانان جز آن [illegible] نیست

ما و عشق یار گر در کعبه گر در بتکده / عاشقان دوست را با کفر و ایمان کار نیست

کعبه هم بر جای خود [illegible] / [illegible] عشق را [illegible] نیست

[illegible] / بر دل [illegible] تاب [illegible] نیست

[illegible] شوخ [illegible] / [illegible] عیار نیست

چند گوید [illegible] / [illegible] نیست

[illegible] / [illegible] نیست

ز شکایت ناکی چه پرسی که حالت / زان چون اشک شب ... محتاج جواب است

چون مست ... ... بیشتر از شراب کباب است

بیمار ... ... شوق ... است

چون ... ... جواب است

طلب ... ... آسمان ... ... است

[illegible]

بازم چو زلف تو سر سودای دیگر است / هر ساعتی که بینمش از جای دیگر است

وان دوستی که دیده پنهان همی کند / از چشم دیده ... تماشای دیگر است

رازم فاش شد به دل و دیده ... او / کین هر دو در ... کالای دیگر است

بیمار هر که گشته شبی آنکه خود او / من با تو ام ولی دل من جای دیگر است

دیوانه گشته خلق که از زنجیر ... / هر سو ز شهر فتنه و غوغای دیگر است

از بهر آنکه دوست نماید کجا زدان / هر ساعتی عدو ... آید بپای دیگر است

خسرو به ... ... وقت / وین دیده از خود تماشای دیگر است

نشد هیچ دل از تو بی‌نصیب چهره زنی
که خانه خرد خرمن زبان تو کرد

اگر چه تنگی روی تو بقا جائی
کنون نشانی آنکه را بسی کرد

له

هر قطره‌ای ز لعل که ریزد ز بر نیستی
از جام تو بر خاتم جمشید نیستی

گفتم شدم ایمن ز بلاها بتیغ تو
ناگاه خیال تو درآمد ز بستی

از خاک ره که خشت شوم گرد و بخیزم
دور از کوی تو بیت چو من خاک نشینی

دیدی که آزاد است ز آزار و بافت
بسیار بجای که چو آزاد است بستی

له

اگرچه دوست جفا پیشه‌ای کمین دارد
زمانه که نزد خویش دیده بین دارد

بجا کجاست که بتوان ز بیدلان گذشت
لطافتی که تو داری ازل نشین دارد

بهشت گشت چو بنیاد ... نشانی
از آن لب که بطرف یاسمین دارد

بیا بروز ان ... چین ... بیت
که ... هزار چین دارد

ز سعد بخت ... ز بیگم را چو ...
در ... که کسب ... دارد

بخشش ز ... چو از ... ساعد ...
دو گنج سیم نهان از ... دارد

به آسمان که برد طاعت [illegible] چنین که [illegible] زمین [illegible]

هر کجا ای غنچه خوبی شگفته دهان [illegible] / [illegible] عشق [illegible] سوخته [illegible]

[illegible] فتنه نگاه که نیست [illegible] / [illegible] که نشسته [illegible]

لطف قامت راست هزاران فتنه / بستر [illegible] که نشسته [illegible]

او گفتن [illegible] / [illegible]

[illegible] / هر گز [illegible]

[illegible] / مرا و دل [illegible] گلی [illegible]

چو هیچ کار [illegible] دل [illegible] / [illegible] کار جهان [illegible]

چو خاک [illegible] / [illegible] خاک [illegible]

بنای دل جهان [illegible] / جهان [illegible] کار جهان [illegible]

آن [illegible] جهان [illegible] / [illegible]

آمده با سبزه دوران لب کشت — خال زد بر روی حسن [illegible] هم سرنوشت

مهر [illegible] هم آن که حسنش دلارای سرنوشت — خاطر پریشان تنگ هم از چه مهر داری سرنوشت

شب بر قمر یکی دود از روی تو چو زلف خم بزد — لیک گرد هم از بر تیر ابرو هم کمان هم چشم بزد

مرا رنگ هم آمدن ملک [illegible] بود — نور حسن [illegible] تو جمال [illegible] بود

گردون بر سرش مهجور شده [illegible] غمگین گشته بود — در دو [illegible] کشته بود

چو [illegible] که هر سو کرد آن ماه تابان کرد — هر [illegible] کرم هم از [illegible] دامان کرد

گر چه غم هم تو از دل [illegible] — [illegible] هم [illegible] از آن هم [illegible]

هیچکس [illegible] — که کمال [illegible] از [illegible] شود

غیرت هم [illegible] نطق کند — [illegible] کرد [illegible]

[illegible] از آن [illegible] — که [illegible] هر دم [illegible]

[illegible] از [illegible] — تا از [illegible] روی [illegible]

[illegible] چو [illegible] مراد — همدمی [illegible] از گرد [illegible]

مرد هم حسنش آن سفید اشک گلگون [illegible] — [illegible] دم [illegible] خوش

آن برگ لاله گاه [illegible] افتاده بود — تشنه [illegible] افتاده بود

[illegible] گوشش [illegible] / به راز دوست که از گوشش [illegible]

[illegible] / که [illegible] حسرت [illegible] داد

[illegible]

دوستان [illegible] زاری دل / که [illegible] گرفتاری دل

[illegible] / که درین قصه [illegible] یاری دل

ای که [illegible] زاری دل / که [illegible] زاری دل

[illegible] / جز جفا [illegible] وفاداری دل

[illegible] / که [illegible] گرفتاری دل

[illegible] کرد / [illegible] کرد

[illegible] کرد / هزار [illegible] کرد

[illegible] / [illegible] کرد

برای [illegible] / ز لاله [illegible] کرد

نثار [illegible] / قناعت [illegible] کرد

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بگیر این [illegible] انگشتری — [illegible] بستان [illegible] شمشیر

جوان [illegible] نگین [illegible] — [illegible] جام [illegible]

بر او عیب [illegible] — بگفتا [illegible]

ز انگشت [illegible] — [illegible]

نخستین [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] تو [illegible] — [illegible]

پدید [illegible] قیصر و کسری [illegible] — چو [illegible] تو [illegible]

توان این [illegible] گردند [illegible] — [illegible] زیان کرد

ما دلق به اطلس سلاطین ندهیم — با فقر خود بملک سلطان ننهیم

در مرتبه هیچ دارم و لی از آن هم — گر من بسپرم تو یار دیگران باشی

حسرت همه اینها که اندر دنیا دو — دارم همه امید آنکه با امید نهیم

حسرت آنکه شرط یاریست با تو میگویم — تو نوا دار انه شبنم نه ز بهره گیر ز دل

هر کس که نصیحت ز زبان گیرد گوش — زیبا نگار سر انگشت است

صد روز اگر شب آید شام سحر — زیبا شنید که آن شب سحر گشته

نزدیک وصل جوان عشق و تو ز درد — آتش عشق تیشه ز درد

عشق زیبا به معشوق زیبا — عاشق را صورت زیبا و زیبا تکیه

رنجوری عشق و جز بوی تو — مشتاق وصل جانان ره دوست

دارد عشق و رنج دلی ملک نیست — پروانه که مشتاق لقایم

عشق در جانست جانم و نظر — در حقیقت عالیست طریق مشکل است

گناه عاشق دوستی در تو — گناه است که رخسار دوستان داری

قطعه

امیدوار چنانیم که بنده تو — که لطف و رحمت تو قریب باشد

چه خوش گفت فرزانهٔ هوشمند | چو از درج یاقوت بگشاد بند

که این هنر است مرد آن بود | که [illegible] بکوشش [illegible] بود

[illegible]

چیست آن [illegible] | [illegible] که [illegible] نهان

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] خشان

[illegible] | [illegible] سخن [illegible] خوان

بحکمت [illegible] | [illegible] زان میان

[illegible] تحقیق [illegible] | [illegible] نشان

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

گر ز دست برآید چو نخل باش کریم / ور ز دست نیاید چو سرو باش آزاد

از ما به مهر سگالش ما به غایت است / از آب دیده بترس که او در جهان ماست

هیچ به هم نمی از غیب مراد دم کرد / هر آتش که بر آن کشتم از بیخ فلک

آب آنی که چرا چوب نمی برد / نه رشک اشک بر در دل پرده دو چشم

هر شاخ به بار که از دست سر کند / شکن دست فتنه که آن هم شکست

نیست هر رازی که همچون شمع با عشق بهم / هر سر آورده یک با عشق نهانی هم

زیبنده‌تر از جمال جانان لطف حق که هست / تهمد نقش بر هر گلشن نشین خانه

راستی را بجز کز غم تیره نشوی / چو بیابان بینی که اسیر هست

وقتی که کار عمد کن که نافع شود / زمستان و کهن برگ سیر آب هی

علاج و اسپس از قوت یار کرد / دریغ سود ندارد چو رفت کار از دست

همه رشت خوب دارد علت عیب نکرد / تا زر با دشمن صورت دوستی خوانند

بر خاک بخشش بود که در بریع دوست / با ناکسان دریغ بود لطف و مردمی

تا صبح روی جمعیت سخن با کی بگو / بیم بلا است لیکن بر شیرین و دانه

زیاده از سر آن تا کله بر سر آری / سگان کباب عشق زیان که درد و سر باشد

تهی سازان سپه را گر قمار خیمه‌گاهها — گر سوزد [illegible] مهان خیمها از جستن شرارها

غلامم چو نیم خواند لالا جمال سی — سیاه روی [illegible] من [illegible] تا نبشته گرها

و له

گرفت باغ ابر گل و خورشید باکی — با خنده [illegible] باشی گاه و گلی [illegible]

و له

مرا با الیمن هم رگ شستها [illegible] باقی — با [illegible] تیغ آن [illegible] دیوار با [illegible]

و له

بنفشه زلف [illegible] غنچه [illegible] کف [illegible] با [illegible] — با [illegible] نفس و [illegible]

به دیواری [illegible] عشق [illegible] — [illegible] که [illegible] آن [illegible]

و له

زبانی [illegible] زبانی [illegible] — [illegible] جهان [illegible]

و له

و [illegible] سر [illegible] — چه [illegible]

و له

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

اگر [illegible] — [illegible] غم [illegible]

تا [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

ای [illegible] — [illegible]

کار [illegible] — [illegible]

با رخش آتش به سینه دل مقابل بوده‌ام　　در مقابل صورتی آیینه دل داده‌ام

بس که رنگ آتشین برآید لاله‌ها از خاک آن پیکرم　　شود هر لاله داغ بسی آتش بر خاکم

چو به رسم‌های نهانی نگه کنی باده بیگانه‌ام　　به درون جای آدم از خانه بیگانه‌ام

فتنه‌ای زیر نسیم بهر دلت افتاده‌ام　　به عشق لاله رخان [illegible]

بر سر کوی بلا نشسته غوغا منم　　آنکه خود را بر باد غم [illegible] منم

از لب لعل تو و دندان طمع بگسسته‌ام　　به جای [illegible] نوای [illegible] دوران [illegible]

دلم ز دست [illegible] جفا بود [illegible]　　[illegible] با [illegible] وفا بود [illegible]

خواهم که به دیده خود دست خوش کنم
وانگه ببینمش تا به نظر سیری کنم

ترک من آنکه یاد زمانه برین کند داست
نامه ترین با جو صورت شاهانه چمن کرد دست

قیاس از قامتش نه خواست کردم
بر آنی چو بلابی است کردم

نگو که به نگاهت سخت پیدا از دیده‌ام
که دل به یاد دیده‌ام که به تو نه بشکستم

نه ما و امم ای سر همگی در نظر باری
که دارد شکر که دونه مرکب تو عمری

با لب لعل تو بیست که به آب آهو
جگر من چون شد این از کرم کسی

نمیخواهم که بر دامن نشیند از راه او گردی
مبادا افکند آن تیغ در چشم بدری

لاله رخان با غم عشق تو بر جان دارم   سوز غم از غم عشق تو چه پنهان دارم

وله

گاهی قدمی است و سطری که نگار   با کو بست قضا از دیده به سر نوشت

وله

بسینه داغ تو دارم بدل کباب شده‌ام   من از آن روز که جانان گفتم خراب توام

وله

دیگر که با غم عشق تو حالی دارم   با دوستانی تعلقم نه فراغی دارم

وله

نه غم بیهده دیدم تو بر دست شدم   بطاعت آمدم آنجا که بر دست شدم

وله

شنیده‌ام همین عقیده آن یک کریم   در هر که بود زندگانی من سگ ایشانم

وله

ضعیف گشته‌ام و داغ عشق دیده چون کنم   قبا بس است گریبان را با من آخر چو زنان کرده‌ام

وله

خیز تا قفل در میخانه را بازی دهیم گرچه باشد روز دانا بر حسینم آبی دهیم

هر تیر که آن شوخ زند بر دل ناکام مردی شود و پیکان کشد بر سپر کام

هر شب ز جای تو نظر از دور دیدیم چند از شستم تو تا بود وی زخم

ما هم لعل تو هست خود از آن می‌رسندم کو هیچ مژه بر پای بند بستند بدم

نکویم بهر تربیت تو مست خانه دارم فقیر خاک درم که گشته و بیا بزدار

به بهشت راه از بیان است که رو چه میدانم که اسباب اد سبز کردم

از آه سوخت پیش تا ته اشک من چو لکن کنم دیگر نگاه که بدوم آه چون کنم

[illegible] پیش و پس [illegible]   که حال آن [illegible]

دلا [illegible]   [illegible]

[illegible] لطف و جفا [illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]

کسی [illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]

به سر کودکی بسپردم آن جوانی کنم | که در تنهایی بگذرد عمرا همه جوانی کنم
شمع سان تا بمیرم روز و شب زاری | شب بدین ایستاده عمر گذشت چون شمعم
گرچه با همدم است و بسیار جا است | نیست یک همدمی که با من بود چون شمعم
آنکه از پای بنشست جان را آن شمع | مردن آسان بود که جهت دلش چون شمعم

و له

از غم روی تو کی شد تنم تیره بتن آتشی | خوش باش همدم تا دم که به دوران آیم

و له

بسی خوار از تب دوری چو تب ها دارم | که تا قلاب بر افتد بکام خویشتن دارم
بدان تنگ خاکم نقش او کرد کن بمن شاید | و ز تصویر رشت خاطر بد بر زار کردن دارم
ز گریه عرق گشتی نباید بسم جسم قبا را | کنون تنش بر آن آنچه بر سوز سینه دارم
کسی از ناصحان خامه‌ای چون طمع و آز | ز اربابی بجا آن جا مهیا که مردن دارم
شنیدم قصه عشق چو دو افسانه است | چو گوش تا ختم هر جا و گوش انگیختن دارم
بسی اعجاز خطها زدی لب تو بگو بنما | بیک جای تو نیکی انگشت حیرت نهادن دارم

ذوق گفتنهای آصفی حال دگر دارد   که او را سوز جگر و آنکه پای حسین بودم

وله

تشنه دیدار گل روی تو حیران بودم   خواب دیدم که به اطراف گلستان بودم

سبب چاک گریبان من از سینه مپرس   که شب غم به اجل دست و گریبان بودم

بودم آسوده دمی که ز بس پیش رقیب   به تو ظاهر ز رقیبان تو پنهان بودم

زلف او را چو پریشانی من بود مراد   داشتم خاطر جمعی که پریشان بودم

دوش سرمست سخنی به زبان من رفت   سخنی گفتم و عمریست پشیمان بودم

آصفی بر در میخانه منم خاک نشست   فارغ از سلطنت ملک سلیمان بودم

وله

چهره‌ات آینه چندان سخنگو شد   چشم بد دور ز روی تو که نیکو شد

باغ خوبی تو بس طرفه بهاری دارد   لاله رخسار و سهی قد و سمن بو شد

سایه همراه تو میرفت ز بیصبری شب   که تو هم آدمی و در قدم او شد

آصفی خاک شد و عاقبت کار دلم   حمدالله که خاک سر کوی تو شد

وله

دوش بر من سیم رفت بلا دل ما کرد — آنکه پی چاره به تکسیر می‌کرد

بی لاله دلم تنها غم خستگی شکفت تا شب — گر چه آتش دید و هم شب تا گلی می‌کرد

شب تا سحر جا کنم و بدرد آن ها ز خواب — گفت تو آن عشق و دلی کو می‌کرد

نقشی به باغ جوان لعل تو بست تا آورد — این بلا بر سر من تیر و تمنا آورد

باغبان صبح چو بست که گل لاله نماید — [illegible] بلبل چون [illegible] آورد

روز و شب گوی تو از دل ما [illegible] — با رشک [illegible] که من [illegible] آورد

گر مرا دیده نظر با دو جهان تا بوم — زده در کوی تو خواهد [illegible] آورد

از صفای شیشه [illegible] — طرفه بحلی که همه [illegible] آورد

گنج غمت دلی که بهم خانگی کشید — عمری ز دهر تا به [illegible] کشید

اول قلم که بر ورق نازنین ما — بر حرف آشنا خط بیگانگی کشید

مجنون نه بند طرهٔ لیلی بکعبه رفت — سر رشتهٔ جنون به [illegible] کشید

از ذکر یارهای عشق تو آهسته بشنوید — هر دیده که [illegible] فرزانگی کشید

چند آصفی ملولی ازین بیکران دلها / کاری تو درست شد به دیوانگی کن

وله

با آنکه نیست جای تو در تنگ سینه بود هنوز / منعم ز آتش غم عشقت ندیده دود هنوز

داغ عشق تو روزی که جان ما می‌سوخت / نبود ما اثری از نشان هم نبود هنوز

هر استخوان که ز جا کنده‌ام سگان پیا / بود ز سنگ رقیبان تو کبود هنوز

بروز کار فراقت مرا عجب حالیست / عجب ترا که حسد می‌برد حسود هنوز

بتی دلبری طرز و سرگران شیوه دیو / دلی که عشوه و دل سلوک نربود هنوز

نگفته بود که جستجوی آصفی مرد و نشد / بر آستان تو جا داده بر سر نبود هنوز

بار غم از حلقه در اسیر کرد و بود عمر / با خرام در روشن گلگشت می بود عمر

دی که از خیل بتان زنده بودی بسر / ظاهر است از نشان خیل بی بود عمر

پیش دل از نسیم عشق تو صد جا کرده‌ام / حکمتم عشق تو از پرده دری بود عمر

تا که مستان می‌گرفتی شوخ اسب تند شد / دامن این لطف از غم جمعی بود عمر

آصفی اشکت تراگونه ز خون جگر است / زین که گریه هر شب جگری بود عمر

[illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — بگلستان [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] دو دست [illegible]

[illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] زبان [illegible] — [illegible] [illegible]

[illegible] صحبت او دوش آتش [illegible] [illegible] طلب [illegible] زند

از بهر گل امید که دلم می‌پرورد [illegible] / گل زان غنچه بلا [illegible] خار غم [illegible]

بنشاند به هم خسرو شیرین از دور / [illegible] که شد انگشت نمای [illegible]

[illegible] گرانست غم / [illegible] که شود در دل [illegible]

[illegible] آه و دل [illegible] گذشت [illegible] / گرد باد [illegible] هوای [illegible] رفت

[illegible] شب [illegible] / [illegible] چهره‌های [illegible]

[illegible] جست [illegible] / [illegible] نویسنده [illegible]

نقشی ز روی تو [illegible] دیده ما [illegible] می‌کند / همچو محراب که در قبله‌نما [illegible] می‌کند

شد طبیب [illegible] / که مرا [illegible] طلب آب [illegible] می‌کند

[illegible] پیرهن [illegible] غنچه [illegible] گل [illegible] / که ته پیرهن [illegible] که [illegible] می‌کند

هر که بیند روش قامت و رفتار تو / که [illegible] بالا [illegible] خدا [illegible] می‌کند

نقطه دیده و خط [illegible] لب / [illegible] می‌کند

گر دو دستم آستینم از باد فنا برد | تا زینت شیب سر سهی یاد می‌برد
گل می‌فروزد آتشش بی‌یاد و بی‌دلارامت | تا گستری که هر طرف نقش یاد می‌برد
زان ساغری که از کف شیرین گرفته بود | دوران ز حسرت فرهاد می‌برد
زان سرو دگر قد زر لعبت آتشی | چون پری که دامن ز صبا یاد می‌برد
وحشی تا بن اگر چه نکو است اعشقی | امید آن غم از دل ناشاد می‌برد

وله

در گلستان چو نسیم نوزیدن گیرد | شبنم گیس به سر سبزه دمیدن گیرد
چون رخ خنده شبنم ز چمن آتش بیارد | هر طرف سیل خنده آه شنیدن گیرد
غنچه نو دیده که برگ ز اندیشه باد | بوی گل هم شنود باز رمیدن گیرد
بیقراری دل از آن الفت گل ناله کند | مرغ در دلم چو احشاد طپیدن گیرد
آتش سوز نهانم شود آندم روشن | که ز شست تیره غم هیچ دمیدن گیرد
آه وحشی چه بود روی بر آن غنچه را | کشت نسیم که آهو مرد دیدن گیرد

وله

ز غیرتی که رسد سخن کلکش چو خیال کند — کسی که تماشای آن جمال کند
لطافت او نرسد مسیحا سر از جبال — از آن لطیف‌تر است او که گل خیال کند
بر آرم آه و زباد بهار مشکین تر — چو دید دلم که دراز کرده‌ای چو غزال کند
ز زلف به روی تو نشست آفتاب آخر روز — که تا مهش بدید جبین زوال کند
ز عشق روی تو شد حال از عشق تو زرد — بمجلسی که تو باشی زمانه حال کند

له

تا برافروخته ز آتش می روی سفید — شمع پروانه سر آتش شد و در موی سفید
چشمت آهوست ولی آهوی مشکین خط با — چشم خوبان که در دیده هست آهوی سفید
دیده مه صبح بگریه در ابام گشاد — در وفانم شب هجران تو امید سفید
در شفق دید مه عید اشارت با کرد — بر ما سوی تو با ... ابروی سفید
آتش عشق تو بر داده جان بحالی که ترا — طره چوگان سیاهست و زنخ گوی سفید

له

یاد کام دل ... آن لب چو شکر خواهد داد — دل ... شربت دیدار بدهد
خشم ... دل چه دو ... کنم با غمت — باز جوشی ... دهم دل ... بدهد

تا فتادم بکمند گره گیسوی تو ما / در رهم دام فکنده و بشکست پر پرواز نداد

از پی آن بناگوش نشانم داشت دریغ / دانه چند بمرغان گرفتار نداد

آتش خوی مرا عرض نیاز تو قبول / گر ترا حیرت دیدار رخصت گفتار نداد

و له

چون جمعه بی غم دل ما شاد میکند

مجنون که محمل لیلی رسید در برد / ور نه چه پرسش از پی فرهاد میکند

دل را چه تاب کندن ناخن بی بیستون / پهلو تهی ز تیشه فرهاد میکند

در گلشنی که جلوه سروی بهار حسن / روی از نسیم گل ما یاد میکند

سبزه فریب طلعت خط تو آصفی / مرغان صبر را همه آزاد میکند

و له

عمر شد که بر لب آن نو نیاز بود / جانم که در حسرت آنچه بجان که باز بود

آن کشته غمزه نرگس بیمار او در شب / با چشم کم زیارت در خواب ناز بود

طول خم زلف را که سپر سیه باز کرد / مضمون او ز رشته عمر دراز بود

هیچ ره که بود بهیچ اله ز بس / امید دار از کرم چاره ساز بود

هر چند روز با دو غم سر روان شوم | دست فراق باز گرفته ز پیمانه مرا
بگذشت عمر و هیچ نکو بخت آصفی | فرزانگی دیوان عاطر نشان مرا

وله

کبود دیده تو ز درد هم سنگ رقیب است | نه از خیال که گل کرده زعفران زار است
تو همچو سرو نسیم بهار چمن نشستی | زمانه نیست که هر کس نکو دل گرفتار است
به تیغ قد تو افتاده به سایه دیوار | هنوز عاشق دلخسته در دو دیوار است
دلم که باز نه از غم شد چو در و دیوار | فراق هر دو با و می کند سرا اوراست
شد به یمن رقیبه نقش خانه ایام | مباش غافل ازو آصفی که بیکار است

وله

خوبان بسته دل ما که بسته نیست | با داغ لاله صحرای غم بست
بر لوح سر سینه چو زلف تو کند هم | تا روز قیامت سر ما و قدم نشست
معشوقه دیده و قلم استاد ازل را | بر صفحه خوبی خط مشکین رقم بست
زنجیر طلب بسته دل دیوانه امروز | این فتنه همه از سلسله خم بخم است
بر خاک نشست آصفی و از نظری رفت | کز خاک نشینان حریم حرم تست

سنبلی کو هر زمان بی‌تاب از آن موی نیست
لاله هم گر زد دم از خال تو از خودروی نیست

میتوان برد و چون تو گل ز نازکی
آنچه نازک‌تر ز گلشن یابی خوی نیست

هرکسی را عشق نباید به یک صد رنگ خو
مردم چشمم خراب صورت نیکوی نیست

خال مشکین گر شد در کاسه ابروی تو
فتنه دلها نگردد کو کشته ابروی نیست

عید قربان تو خود را سر گردن یاد چو بیا
سربلندی بس همین او را که در پهلوی نیست

آتشی در ره وفا همت به مردان کن
دردمندان را ز کس حاجت به بازوی نیست

ای خوشا آن دم که لب بلبل نوا بر گل کند
دهن تنگت از غنچه سیراب کند

مهر زلفت چو نهد اوج ماه آن فوق تمثال
در و دندان اگر گوهر را آب کند

دل چو بر گیرد مصحف رخسار ترا
دیده خواهد که بر خط همه اعراب کند

هر که دیده که به شمشیر ابرو تیغ [illegible]
شرم با [illegible] که در گردن تیغ ابرو [illegible] کند

آتشی لیکن ته خاک بتن و دو و آرام افتاده
بنشسته هم گر به [illegible] کند

یارم که هیچش مرا طاقت جدایی نیست
بیا که دیگر دلم را تحمل تنهایی نیست

دلم ز دوری آن رخ چو آتش شمع
بجان آنکه مرا بهره جز شکیبایی نیست

به زیر چرخ کسی را که چون منش غمست
بگیر زانکه ز کام شکیبایی نیست

اگر ربوده ز زلف تو شد دلم چه عجب
که کار زلف تو غیر از دلربایی نیست

خیال خسرو از آن چشم مست بیرون نیست
که جای دیده من جز به ... نیست

در شب تو ز مهتاب از سر گذشت
دیگر که شادی من ز عالم آب از سر گذشت

دل آن نسیم عنبر بوی جانان مشکو
مشتاقم که آتش گلاب از سر گذشت

هنگام سحر شوق محراب دل آتش
از ابروی تو دلم محراب از سر گذشت

قربان شدم جوان از ای آن چشم
از قصه من ... قصاب از سر گذشت

ای آنکه مهتاب شبهای ... شب
هر ماه که در شب ز مهتاب از سر گذشت

گفتم ز زلف سیاه تو خیال
جانان ز ... علم خواب از سر گذشت

از حد گذشت سخن ... لب
زلفش که به هر ... ناب از سر گذشت

ز تنگی مدارای من درد آرزوست — چگونم که سرو بیدن شود آن نکوست

همه روزه گرد کوی تو گشتن بباست — ز غم چرا ایشان همه که نظر کنم بروست

بنشست پیش [illegible] هم لطف گرد و کوست — که به هیچ رو نه قرار غم محبت جوست

ز غم [illegible] بیدل مرده [illegible] گرد — ز گدایی باغبانی گل که چنین [illegible] نشست

به وفا که [illegible] پری که [illegible] وفاست — دل چو [illegible] قصه [illegible] خوش کن

جز [illegible] شان جان [illegible] — ز همه [illegible] خالی [illegible] از خیال [illegible]

[illegible] از حق [illegible] باده — کم از آن که جان [illegible] هم در [illegible]

بنشست [illegible] خواهی [illegible] عشقم — نه [illegible] هیچ جان [illegible] جهان [illegible]

زان شب که [illegible] هجران شد — طوفان سیل دیده گریان شد

از دل ز قید [illegible] گذران [illegible] — خون [illegible] پنهان دیده شد

بنشست [illegible] تا روز [illegible] — شب تا به روز خواب پریشان شد

شکر قند [illegible] نگار [illegible] — [illegible] مسلمان شد

هوای دست [illegible] که گذشت [illegible] جان
ای [illegible] به [illegible] بتوان گیرد

نوشتن باده [illegible] باده [illegible] آن [illegible]
بر تو [illegible] [illegible] گیرد

[illegible] عشق تو [illegible] آن [illegible]
[illegible] بی [illegible] گیرد

[illegible] آن [illegible] که [illegible] وفا [illegible]
تا [illegible] آن [illegible] [illegible]

دل [illegible] غم [illegible] آن خسرو [illegible]
[illegible] عالم [illegible] گیرد

بگو [illegible] قبابی هست
[illegible] که چو من [illegible] جهان [illegible] ابی هست

ز روشنی رخت [illegible] چه [illegible] شد
کسی که [illegible] روی تو نقابی هست

دلم [illegible] که [illegible] هزار [illegible]
ز [illegible] بهره [illegible] جوابی هست

شب [illegible] چه [illegible] شود هر روز
به جز [illegible] تو [illegible] ماهتابی هست

[illegible] سر [illegible] مستم
دلی خوشم که در آن [illegible] انقلابی هست

از این [illegible] آشنایی [illegible] باز
[illegible] العبد [illegible] نمایی [illegible]

لب تو دید دلم [illegible]
که [illegible] نمک [illegible] جهان [illegible] هست

برآید [illegible] خسرو [illegible] جهان بگریست
تا [illegible] دیده [illegible] آبی هست

شنیدم آن خجسته مهر ... نظر نیست / در شادی آن ... که هر دم ... خشم کی است

بخت دیدار از زلف تو پایان شب است / و آفتاب صبح دم ... سپیدی ...

نافه خود را که ... تنگ ... اینجا / و ... مشکینی ز بند ... گیسوی ...

بتنگ چو آمد افسون ... لب جوی / نگاری کو خود افسون خوان ز لب ...

... که شوان زان لب نگین / ... که ... هر سو که ...

هندو از ... سوز ... یاری / بباده خسرو را که ... ترکیست ...

غمزه زن تیر جفا در کمان است / ... در غمان است

تماشای رخ که تا ... نیست / ... که عمر ده مهمان است

جانها باد ... تنگ / آن گیسوی که بر ... سرو روان است

... سی گر / نهال ... که چون ... جوان است

گر هر زمان ... شوی / ... عالم ازان است

از آن من نیم که ... انگشتری ... / ... خیال ... نشان است

گفتم ... که ... / ... گفت ... هر جان است

فریاد خسرو ... خویش / نه بچه ... که ... بوستان است

زبان کشیده [illegible] که نام ننگ در آیین عاشقان ننگ است

دوای چشم که مرا [illegible] سودای آن [illegible] که میان [illegible] دل [illegible] هزار فرسنگ است

بخستم تیغ کشش [illegible] که حاصل است [illegible] آن [illegible] جنگ است

بچشمم [illegible] که [illegible] تنگ است

[illegible]

دردا که باد و آتش آن مهربان نخفت در دیده [illegible] دل [illegible] آن نخفت

باران [illegible] تا چشم من [illegible] دوران نخفت

از شمع وصل دود امید [illegible] تا دور [illegible] فلک [illegible] نخفت

از ما [illegible] اگر عاشق کشت با بلبل [illegible] اگر [illegible] نخفت

بیمار ماند جان من از [illegible] جانانه [illegible] بهر من [illegible] توان نخفت

موی شدم [illegible] که آن موی میان [illegible] تا جسم من [illegible] موی میان نخفت

سلمان ز کمند فراقت امان نیافت تا دل [illegible] غمخوار نخفت

[illegible]

شد هوا مهر کنون آتش [illegible] کجاست باده روشن رخساره دلخواه کجاست

دی گفتمش غمزه از من بود که مطلب کجاست
گفت بیا که مجال ... نه مرا دیگر کجاست

هر شب ازین ... که بر ... ستاره شمری
جان من از غم ... گرد ... دگر کجاست

خیز که ... آید ... دل ...
دل ضعیف است کنون طاقت آن ناله کجاست

خسرو ... هم ... توشه ز عشق
توشه از ... دل ... دگر ناله کجاست

و له

بران لبی که شکر با حلاوتش نسبت نیست
هزار ملک سلیمان بهای یک ... نیست

دهان ... بستند زاهدان امروز
که از دو چشم تو افتادگی ... و مستور نیست

هزار جلوه مقصود ... کرد ...
ولی چه سود که چشمم امید یاری نیست

فراق کشته که وصل تو کی توان رفتن
که سرشته کوته و بازوی بخت ... دور نیست

ربود چشم تو هم تاب و هم دل خسرو
که گر نه غارت ... کن که غارت ... نیست

و له

با غمش هر شب خوش بوده ام اگرچه درازی گشت
یاد ... کرده ام از آن شبها که ... یاری کند

خواب هم ناید که یاد ... می افشاند ...
آن شب ... که با یاد ... بیداری کند

مرده آن بنده چون زخیال زلف او
چون ... مرغی که ... گرفتاری کند

تا راح چو روی تو بملک جان درآمد
آن ذوق که بود و مستی که نبود ما را

بر روز و شب غم خورشید پدید آمد
آن شادی که از اول نوبتش نمود ما را

از خاک هستی ما گرد عدم برآمد
آن کاشکی نبودی کاینسان بود ما را

عمری به دو ما را تو به زر روی خوش آن
کی صحبت غم خنده از سر بود ما را

امروز که چیزی هست بدست بهم
آن گو که نبایست هیچ بی تو بود ما را

خسرو چو نیست ز ابها گر تو برگشتن
این سیر پای همی ادن بسر بود ما را

آنکه دلم شیفته روی اوست
شیفته بر سکنه از خوی اوست

دوش بگفتم که دلم با کیست
گفت که یار در سر کوی اوست

بر گل رخ از سنبل مشکین نه آنکه
دیده ها بر آتش روی اوست

گر گله من نکند با رقیب
طعنه دشمن که ستمگر در پی اوست

هستی من نیست فنا از شش
آنکه تو بینی نه منم غایب اوست

عاشقم از گریه کنم خیره ست
آب که بر روی من است آب جوی اوست

خسرو از نیکو نه اگر در خود گم است
تا نفسش بلکه جستجوی اوست

با غم شادی از غمت همه بس است / ور شادی من شکست غمت تو بس است

از دولت هر نفسی که زنم / شیده ام ز هم [illegible] هر نفس است

همه شب که گوئی تا نرگس دژم / هر که ببیند گمان تیر تو غمش است

ار نه لطف اگر نماید لب / پر لب تو شب و ار نه هم تو بس است

بنده خسرو [illegible] اد ور ره عشق / کاندران چشم تو آهوی بس است

وله

آن حیات مکن نیم از من دریغ داشت / خاک رهت نشد قدم از من دریغ داشت

من بی تو تشنه بودم بر سر [illegible] غم / [illegible] ز من دریغ داشت

گه گه به بوی او شدمی زنده [illegible] / آن نیز باد صبحدم از من دریغ داشت

من تن [illegible] قلم زدم آتش زده [illegible] / [illegible] قلم از من دریغ داشت

خسرو چگونه [illegible] کند صبر اگر یار / [illegible] از من دریغ داشت

وله

کسی که عشق نبازد ز دیده آدمی سنگ است / بلای عشق کشیدن [illegible] آدمی رنگ است

چه نقشهای اندیشه که بی عشق است / چه روی بی [illegible] که در [illegible] است

گذشت عمر و نبود التفات سوی توام [illegible] | نشسته‌ام [illegible]

[illegible] مستظهر | که از آن [illegible] بیمار [illegible]

[illegible] فلک [illegible] تقدیر | [illegible] بیش [illegible]

[illegible] گرچه [illegible] | [illegible] چشم [illegible]

[illegible] | [illegible] التفات [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

عمر بگذشت و حدیث درد ما آخر نشد
شب به آخر شد کنون کوته کنم افسانه را

شمع را گو در میان انجمن کم زن زبانه
شمع را تنها نیست گر رحمی کند پروانه را

جان فدای لطف و جور یار باد از بهر خوشش
آشنایی نیست با ما هیچ این بیگانه را

ما به چشم خود ندیدیم از رخ ماهش نشان
زانکه سودای پری دیوانه سازد کس دیوانه را

عشقبازیست و نه هر دل را بود ذوق غم عشق
مرغ آتشخواره کی لذت شناسد دانه را

قدری بخند و از تبسمی نمای ما را
سخنی بگو و از لب شکری نمای ما را

سخنی بگو که هر دم ز لب تو جان فزاید
همه وقت چشم تا کی ننمای ما را

نظری به دیده ام ز دهان تنگت
اگرت ... پای آتشی نمای ما را

منم و در تمنا که به نیم از تو مرده
چو صبا به خوشنشینی کن گذری نمای ما را

ز زبان لطف تو دوست ... روز ما را
که به همه قند و لب از شکری نمای ما را

ز دهان چو پسته‌ات گر کلام ... سخن
که مدد گذشته چو ... نمای ما را

اگرت هوا به عشق بیابی منم و ...
همه جهان چو ... دگر نمای ما را

چون عطا کوشیت ای شاه همایون چاکری — یارب این [illegible] سر [illegible]

در سراپرده عصمت به عبادت مشغول — با [illegible] توقیت [illegible]

[illegible] تمتع [illegible] شغل [illegible] — [illegible]

مطلع [illegible] سعادت فلک [illegible] — [illegible]

سایه لطف خدا طالب [illegible] خلق — تا [illegible] دشمن [illegible]

خواهد مردی [illegible] بخت — [illegible] نکند [illegible] زرای

[illegible]

آورده ام [illegible] دل از خویش را — [illegible] خویش را

ای [illegible] دست [illegible] — مرهم نهی دل افگار خویش را

از رشک [illegible] — [illegible] خویش را

آزاده بنده‌ای که به پابست شاه بود — آزاد کرد جان گرفتار خویش را

[illegible] — از سر [illegible] خویش را

[illegible] زبان [illegible] — تعظیم کرد [illegible] خویش را

[illegible] — [illegible] خویش را

چون خسرو شد ز دیده و خورده خون دل ... زر رشک و چشم نگذرد از خویشتن را

گم شدم سر به سر آن کوی مجویید مرا ... در ره کشته شمشیر تو بمویید مرا

عمرها از کم شدنم نیست نشانی هم ما ... چون چنین است تمنا بمجویید مرا

چون کشد قتل مرا بر سر آن کوی رقیب ... همچنانم بگذارید و مشویید مرا

عاشق و مستم و رسوائی خویشم هوس است ... هر چه خواهم کنم ایچ مگویید مرا

خسروم من که گل از خون اشک دیده بشست ... بوی من هست جگر سوز مبویید مرا

خط تو ریخته بر لاله مشک سارا را ... شکسته رونق خورشید عالم آرا را

اگر نه روی تو شمع هدایتی بودی ... ز تیرگی که برون آوردی فضا را را

بیعت حسن تو فتنه آنست که بردی ... چه کشور دل ما خطه بخارا را

بوقت کشتن ازان غمزه چهل چشم ... ولی نه ریزد قاتل بسی مدارا را

بیار ساقی آن آتشی که خاک ... بباد داد و جمشید خاک دارا را

ز شوق تنگ شکرستان تو نام فرهاد ... ز دیده مهر و انیک بسر تنگ خارا را

از

[illegible] گذشت [illegible] | گویند [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | گفتا [illegible]
[illegible] | [illegible]
سعدی [illegible] | [illegible]

[illegible]

فریاد ز عشق بسوزد و دو [illegible] | که در دل من [illegible] سوزی
[illegible] هزار دیده [illegible] | همچون [illegible] آتش [illegible]
بازآمده [illegible] | مانند [illegible] شمعی [illegible]
چندانکه [illegible] | در [illegible]
گفتا شکرم [illegible] بادام | گفتم شکر [illegible] بگو [illegible]
[illegible] چو آهو | امسال [illegible] چو نوروزی
سعدی خط سبز دوست دارد | نه هر الفی چو دال [illegible]

باز از شراب دوشین در سر خمار دارم / وز باغ وصل جانان گل در کنار دارم

سرمست اگر بسوزد برهم زنم جهانی / عیبم مکن که در سر سودای یار دارم

سیلاب عشق آمد برد بود و هستم / کز خاکدان هستی بر دل غبار دارم

رفتی و در رکابت دل از [illegible] / باز آ که هم ببالین [illegible] دارم

زانگه که رخت عشقت بستی [illegible] سعدی / تا بامداد محشر در سر خمار دارم

خلاف راستی باشد خلاف رای درویشان / بنه گر همتی داری سری در پای درویشان

گرت آیینه‌ای باید که نور حق در او بینی / نبینی در همه عالم مگر سیمای درویشان

قبا بر قد سلطانان چنان زیبا نمی‌آید / که دلق [illegible] بر بالای درویشان

تو زر داری [illegible] سیم و سود [illegible] / کجا با همت [illegible] درآید رای درویشان

که حق داند که حق بیند [illegible] / دو عالم گر نباشد در دل [illegible] درویشان

سر و سیم و زر [illegible] جان و دل سعدی / چو درویشان [illegible]

عشق و افلاس و بس در مسلمانی   صدره از کافری بتر باشد

ایضاً

عاشقی چیست مبتلا بودن   با غم و درد آشنا بودن

زیر شمشیر غدر کشتن   هدف ناوک قضا بودن

زیر بار بلای او همه عمر   چون سر زلف او دوتا بودن

آفتاب رخش چو بنماید   پیش او ذره هوا بودن

همه تسلیم در قضای او   وز همه راحتی جدا بودن

گر نماند کسی بصحبت با سیفی   همچنان بر سر وفا بودن

وله

امروز روز باده و سبزه کنار و دامن بهشت   هر دست ازین خبر که بر در آنجا نوشته است

دیدم که از نشاط لب ساقی کنم بهرام   گر زرف کوه و دشت همه زیر پای بست

خواهیم ما ز دست می و سبزه آفتاب   از دست آنکه عارض او سبز و دلکش است

آن سان که در عشق زند دلبر   بر گلشن حسن همه زخم او نشست

سر و گل بار او همه لاله است دانی جوان   وان نو خوان و لاله او عنبر سرشت است

ترکی که چون خمیده کمانست ابروانش مژگانش دیده دوزتر از تیر ترکشست
با دوستان بزم چو ناهید بسته دام با دشمنان رزم چو مریخ سرکشست

جانا بیار باده و تکلیم لب مکن ور حلقه‌های الف لام را کمند کن
بادام چشم و پسته دهانی و قند لب قفل همه بر لب شه بادام و قند کن
اندوه کم کن از دل و اندیشه دور دار دل را بجز می خوشی بهره مند کن
اندوه را بدست قناده که با دار و اندیشه را بدست غم و درد بند کن
سر دست در مجلس ما گرم تو شراب جام شراب بده و آتش بلند کن

اگر چه سر حق عالم از بهار بود همیشه سر من زروی یار بود
چو من بکوی بی آرایش بقش کرم چه حاجتی بکوی زار آرایش بهار بود
بکوی یار روم پیش سرو سجده برم اگر چو سرو همه سرکشش سر و بیار بود

زلفت بتاب و غمزه به بیمار شکن شد بند و شکن و حلقه آن توبه شکن شد

خورشیده بنزر یاناغی چهره سیمی — اوپوشمه‌یه بیشکمدی اتمک نانی
عیسی نفسی خضر لبی یوسف جمالی — جسم ایسته‌مز تاج زری شاه قبالی
تنگی شکری پسته‌سی شکر و دلی عقیقی — سیتوهی ملکی چو ... شیخ جمالی
بر دوش منی صبحدمی وز نیکاری — جوزا صفتی دردیمی ... سته
سیمین تنی گل بدنی لاله عذاری — بیگانه‌لیک ... غمزه‌سی آفت فتنه
اعیب لبی ... بهشته پری — گوگلیم شکسته قدی سخت کمانی
پیدا اولور ... گلگون بده جوی — بیگانه پشیمی ... عشق غنی
زیبا صنمی ... فردوسی — خورشید وشی یاناغی
... و غمزه آب حیاتی — دریا ... گوهر ... یالی
برده دل خلقی بکر خنده شیرین — جاده ... گیجه‌یالی
بالطف ... تما صل احوالی — آهی سحرکی ... دنیالی

ایضاً

من کیم تا که تمنای وصال تو کنم — یا کیمم تا که همه عمر خیال تو کنم
کس به یک گاه خیال تو نمی یارد — من چه بیهوده تمنای محال تو کنم

کار عشق تو به دستش نتوانم کرد — ساکنم تا که شبی عزم خیال تو کنم
گر ببینم تو در آئینه ببینم که نگریم — در غزلها صفت چشم غزال تو کنم
چشم تو سحر حلال است مرا — شاعری چه بود سحر حلال تو کنم

له

مست نزد من آمد دوش آن مه تمام — در بر گرفته چنگ و بکف می نهاده جام
گفتی که لعل ناب عقیق که دیده است — در جام او ز عکس لبش او شراب جام
بنشست بر کنار من و باده نوش کرد — آن ماه و سرو قامت آن سرو خوش خرام
ای مطرب و ساقی بیار و بجسم ببست — او بود از پی می لعل و ما سلام

له

ز دهان شیرین لبت شکر باشد — ز چون روشن رخ خجسته قمر باشد
با سخنهای تلخ چون شکرت — عیش تلخ من شیرین از شکر باشد
در فراق تو عاشقان ترا — همه شبهای بی سحر باشد
تو ز زیبائی نیست عجب — میل خوبان همه بزر باشد
کار عشق تو بیسم گر دور است — عشق با سیم و زر دو سر باشد

لبی

سرو چو بگفتن لبت ای مه مهوش شد [illegible] همچنان زیر لبت [illegible] جوانت [illegible]

[illegible]

[illegible]

ای زلف شب سیاه تو کافر را نقاب [illegible] ز شب طلا [illegible]

بر سیم ماه [illegible] از مشک [illegible]

خط تو بر عارض تو چو بر شیر ماه [illegible] زلف تو بر رخ تو چو بر [illegible]

در تاب شد ز زلف تو دل [illegible] جان [illegible] دل [illegible]

که درست عشق [illegible] که [illegible] چشم [illegible]

چون [illegible] خطا [illegible] چشم [illegible]

همه [illegible] ز چشم [illegible]

ای [illegible] ز سم [illegible]

ای دلبر [illegible] ترا یار [illegible] چشم های [illegible]

با [illegible] تو [illegible] چشم [illegible] با یاد تو [illegible]

به بوی گل وصل تو بسالی نه همه عمر | از دست فلک با دل رنجور توان بود

دور از رخ و روی تو که بادا نه صد سال | در بستر تیمار تو بیمار توان بود

صد شب به تمنای وصال تو چو نرگس | با نرگس بیمار تو بیدار توان بود

آنجا که مراد دو جهان کرد اشارت | با خصم تو در کشتن خود یار توان بود

[illegible]

از تو نتواند بریدن کس به آسانی مرا | گر نمیدانند کیستم خسته تو میدانی مرا

رو نگردانم چو رشته تا سرم بر تن بود | گر نه بر گرد جهان سرگشته گردانی مرا

تخم عشقت را جدا از وجود خود | گر ز روی مهربانی بخشی و سوزانی مرا

گر برنجانی نرنجم زانکه رنجت راحت است | بجانی دادهام چون آمدم که رنجانی مرا

ای شده شیران عالم صید دام لطف تو | من سگ کوی توام از در چه میرانی مرا

یوسف مصری تویی من پیر کنعانیستم | در فراق خود چه سوزانی به یکباره مرا

طالعم مسعود گردد در ثنا یابان سعود | گر ز لطف از سینه رنجور خود خوانی مرا

[illegible]

بر بوی دلم در چمنی سرو روانی | زرین کمری سیمبری موی میانی

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ای [illegible] که [illegible] وفا [illegible] بوست — تنها [illegible] بر [illegible] حق

از [illegible] عمر [illegible] مشتاق — تنها [illegible] نیست [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

دایم طلب روز باده به هیچ آید عمر	کز دیده نشستند و بیا عمر
گیرم که به اقبال تو باز آید بخت	آخر که بیارم که باز آید عمر

بر روی سمن ز می چو لاله آز	رخسار چو نار رنگ آبی دارد
باید ز بهار رکن ایشان به سر	لرزان شده و روی خزانی دارد

افسوس که نامه جوانی طی شد	وان تازه بهار زندگانی دی شد
وان مرغ طرب که نام او بود شباب	افسوس ندانم که کی آمد کی شد

وقت سحر از زمانه بوی آید	خود بی‌هده کار من بکی می‌آید
جان تشنه سر رحیل سر	گفتا چه کنم زمانه و بوی آید

چو گل می‌شکفتم وقت بهار	یک جام می ور زمان شباب

به پیری منی یا هم از می فتاد — دگر چند از دست باشم خراب

یقین شد مرا کین سر بی عمل گذرد — فرح از شباب است نی از شراب

و مثنویست

دریغا که دوران جوانی گذشت — زبانم همی گفت کامرانی گذشت

چو رنج طرب آمد و مرد نو — نشاط جوانی زوال گشته

چو پیری عشرت در جوانی شکست — ز اندوه وا ماند و شوی ...

چو گشتی ز پیری به سر در آمد — به پیرم عمر و شباب ار بماند نوید

ترا ای که ای جوان حال پیر — نظر کن به پیران با تجربت

دو کاری که لایق به پیری بود — ترا توبه و گوشه گیری بود

و همو راست

دستگیری ای جان که فرصت ز سر گذشت — پا بر روی گنج آب از سر گذشت

ای جان چو خورشید تماشا ز نقاب — کابم از سر سبزه ... از سر گذشت

چندی گویی به سر گذشت و گری — حال من بنگر با که نشست از سر گذشت

و ... است

بر [illegible] یاقوت باید نشست اگرچه با [illegible] بر [illegible] باشد

و له

تا مهر [illegible] جوانی ز من گسست　　یاقوت من ز رفتن او کهربا شدست

آنگه که روی من چو جوانی گرفته بود　　ور چشمم آمدست ز رویم جدا شدست

آن دلبری که من ز روی جوانی نمود　　اکنون بجای او همه بر من جفا شدست

با همه من جوانی من شد به برف [illegible]　　او نیز چون جوانی من [illegible] فنا شدست

[illegible]

الا ای دلارای سرو بلند　　چه داری به پیری مرا مستمند

جوان بودم و برترم داشتی　　به پیری مرا خوار بگذاشتی

به برنا و پیری غرور از سرم　　دریغا ز بازوی [illegible] آورم

کسانی مرا با جوانی همی　　که بر شاخ [illegible] پیری [illegible]

چه بر سر نشست پیری غبار　　دگر چشم عیش جوانی مدار

نشاط جوانی ز پیری مجوی　　که آب روان باز ناید بجوی

دریغا که فصل جوانی گذشت　　به لهو و لعب زندگانی گذشت

دردا که گذشت عمر عزیز \ بگذاشت که گذشت بر من چه رسید
من از دو جهان قدر نشناختم \ بگذاشتم اکنون که در پا خیزم

یکچند بیاران کشمیر شدیم \ یکچند بدیدیم جوانی و میر شدیم
یکچند بپا بوس و بیم بسر \ القصه بهر بهانه پیر شدیم

پیرم که بعمر اجل تا بسرم \ تقدیر بود [illegible] سرم
ایام شباب را عوض کی یابم \ یاران گذشته را بدل کی گیرم

از جسم [illegible] هر گونه همی آید \ وز گرد [illegible] وز کار [illegible]
کفشی که [illegible] زیبا [illegible] \ [illegible] سفید

آن کس که بهر دولی رضا بر خیزد \ بس فتنه و جنگ از ان بر خیزد
پیری که ز جای خویش نتواند خاست \ الا بعصا کسی عصا بر خیزد

اگر دل

بدور زمین کسی را نگهبان نیست — رها و تبه روزی این نیاز نیست

دو چیز مهم بدست خلق او نیست — نگارش دل و ظلم درنگ نیست

نگهبان او هست قادر لطیف — تغیرات حال او از عیب نیست

کسی را که شد قسمتش گاه رنج — کهی از غنا بس بشاد و کهی گنج

جهان را عجب کارها سر دو در یکی

چو روزی کسی را قسمت چنین بگیرد — کهی روزی او و باشد کهی دیر

خور و ست آنجا بدر کوه و سبزه کار — بباز و کاو با گل کار و با خار

در این منزل سرای آب و گل — کهی با تیر و کار و کهی سر دل

اگر سروری شد از نیکان عالم — تو با نیکان که بنشینی این جا عالم

مخور غم با تو روزی باید خوردنت — مبادا که ز سر نیست تو بی او باد

یکی را از خاک به چشمه بر کشند — یکی را ز بخت بشهی برکشند

زمین بیاموز باشد زان دانشمند — چنین است حکم که بی کس

چنین است این منزل به هوس — نماند درد دنیا و آن تخت

دو در دارد این تنگنای دراز | که در رفتن و آمدن هست دو باز
به هر زمانی یکی می‌رود | یکی آید و دیگری می‌رود
درین تنگنا بیش محرم نزیست | در حکمتش بر کسی باز نیست

در تقسیم عمر [illegible]

بدین تیر گوئی و خود پرستی | رها کن کان خماری بود بی مستی
چو عمر از بیستی بگذشت یا خود آمد بیست | نمی‌باید دگر چون غافلان زیست
نشاط عمر باشد تا چهل سال | چهل چون بگذشت فرو ریزد پر و بال
پس از پنجه نباشد تندرستی | بصر کندی پذیرد پای سستی
چو شصت آید نشست آید پدیدار | چو هفتاد آمد افتاد آلت از کار
بهشتاد و نود چون در رسیدی | بسا سختی که از گیتی کشیدی
وز آنجا گر بصد منزل رسانی | بود مرگی بصورت زندگانی
پس آن بهتر که خود را شاد داری | در آن شادی خدا را یاد داری

در [illegible]

هزار سال درین عالم ار بقا باشد | چه سود ازانکه سرانجام او فنا باشد

[illegible]

نگه کرد پس بر آسمان نخست برد — نخجاک لحد عاقبت خفت باد

ز جفت جهاندار سپهر و نقش — وز آن نخت شد شهریار جهش

جهان کار ازین گونه بسیار کرد — فراوان بسی از بشی کین کرد

یکی را ز زر بر نهد افسر شاه — یکی را یکی کرد بی‌زر بند

یکی را بعزت بر آرد همی — یکی را بخواری بر آرد همی

بگو مرد اقبال سخن گفت نیست — ز بخت قضا بر بشی خفتنست

بباید بسی زین یاکرد کار — که حکمت بود کرد و گرد کار

ببین گونه نیز بر سپهر منظر — که تنها به هر کس آن خرد بیست سر

چه خوش گفت آن شیخ گرامی — سخنور دانشوران پیش نظامی

اگر صد سال مانی ور یکی روز — بباید رفت ازین کاخ دل افروز

زر و خشت گیتی بر آسمان باد — بود و زر نیست دشت

ز راه آمد این دل آمیز — که چون خامه برم گردی بدست

بجز این خیری بخواهد مسیح پیجان　　　که کار زدن دلی هر طلسم مکان

همی عشرت مجو زین سپنجی مقام　　　که با تیشه شیشه نه زیر جام

درین حجره کی بوی بسی نیست　　　کبابی بلی تقاضا زدنی نیست

درین خوانه سیلاب چو اوفتد بیش　　　به آخر عقبهٔ مرگ آید به پیش

حکایت لقمان

شنیدم که لقمان اساسش نمود　　　که شد از بنا زر کانی بسود

در آن تنگ که قصد از نشستن بود　　　قد از حجره یک تیر بر نشستن بود

عمارت بکرد آن قدر در خراب　　　که ایمن بود در وی از آفتاب

فراوانش گفتند بنیاد و بر　　　که در دهر بنیاد بیکن از گزیر

بگفتا که اینجا گذرگاه پل　　　نشاید برین پل مقیمان فضول

چو در خانهٔ جهان فرو دل مبند　　　دل از جهان آن خوبی گزند

سرا چون همی بایدت افراشتن　　　همین بس که باید گذاشتن

بنایی نباید به عیوق برد　　　که فردا به بیگانه خواهی سپرد

[illegible] است

فرودی

[illegible]

نه از بهر دو [illegible] عالم کسی نیست ❊ چرا [illegible] بسی نیست

که گر [illegible] خانه نیست ❊ چو [illegible] ما نیست

بیا تا [illegible] ❊ [illegible]

کجا شد [illegible] ❊ فریدون [illegible]

کجا شد [illegible] ❊ کجا شد [illegible]

[illegible] ❊ کجا شد [illegible]

کجا شد [illegible] ❊ [illegible]

بنگر چگونه عاشق با غم ... است — گردون جلال و عنصر و ملک عیب

آتش زده ای آب عیش دشمن ما است

خورشید بر او هر دو ملک شیم عالم را است — زر وافی بر ... ما نیع ... است

از ... که بینی کو کان ... نیست — در کوه و ماه و ان ... کان ... است

از همگنان ... ملک نیست ... — از ... نوشت ... کار و لب ما است

... دست ... شب — طعم ... بشین ... است

شیرینیان که ... شکر ... — از ... دکان ...

گرباز ... که ... شور و ... — ... نشتر ... است

وین ... که ... از کان عالم را — ... کش ... ازدها است

...

از آن ... کا ... چو ... دیده ... — ... اسبان ... ببرد

تابان ... کیراند ... بیمی — ایوان قصر ... نقاب ... کشته

باید ... همدم و یاران همه ... — بنشسته ... شتر ... و کشته

برخیزد که دست ... — آن ... سیم و زر خود ...

هر گنج و خزینه که شاهان نهاده اند / آن گنج و آن خزانه به دست آمده گیر

هر اطلس و حریر که در روم و در ختاست / زانها برای خویشتن قبا بریده گیر

روی زمین به جمله به زیر تصرفست / صد سال زیست و بیست هزاران به عیش گیر

سعدی ازین جهان قفس و روح همچو مرغ / روزی قفس شکسته و مرغش پریده گیر

ایضا

بدین رباط فنا کی نشست دل شاد / دریغ بود که عمر عزیز رفت به باد

گرفته‌اند جهان بهره منزلی که گذشت / که بازمانده ز رحمت وی آنکه شاد

به گیتی که داند حساب کردگار / که فردا حساب باز بیند روزگار

عیسی به رهی دید یکی کشته فتاده / حیران شد و بگرفت به دندان سر انگشت

گفتا که که را کشتی تا کشته شدی زار / تا باز کجا کشته شود آنکه ترا کشت

انگشت مکن رنجه به در کوفتن خلق / تا کس نکند رنجه به در کوفتنت مشت

خوش است عمر دریغا که جاودانی نیست
بس اعتماد بر این پنج روز فانی نیست

درخت قد صنوبر خرام انسان را
مدام رونق نوباوهٔ جوانی نیست

گلی است خرم و خندان و تازه و خوشبوی
ولی [illegible] ثبات [illegible] نیست

دلا [illegible] ز کار ما در دهر
طمع مکن که در او بوی مهربانی نیست

چه جای عیش جهان را به [illegible]
که [illegible] نیست

کدام [illegible] رسید در [illegible]
که در پیش غم و محنت خزانی نیست

که [illegible]
بهای [illegible] کم ز زندگانی نیست

دلی که [illegible] بلا کشیده
که [illegible] نیست

[illegible] از زبان ما [illegible]
که از زبان [illegible] اندر جهان نشانی نیست

کسی که [illegible]
[illegible] آن گرانی نیست

جهان [illegible] سعدیا
بیا [illegible] نیست

[illegible] که در آفاق شعر او [illegible]
[illegible] نیست

[illegible] که دعوی [illegible]
[illegible]

[illegible]

بعد الفناست جهان جای تن آسانی نیست	مرد دانا بجهان داشتن ارزانی نیست

دارویی هست ز بهر طلب نادانان	کآدمی را بتر از علت نادانی نیست

روی اگر چند پریچهره و زیبا باشد	نتوان دید در آیینه که نورانی نیست

شب مردان خدا روز جهان افروزاست	روشنان را بحقیقت شب ظلمانی نیست

پنجه دیو ببازوی ریاضت بشکن	کین بسرپنجگی ظاهر جسمانی نیست

طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی	صدق پیش آر که اخلاص بپیشانی نیست

حذر از پیروی نفس که در راه خدای	مردم افکنتر ازین غول بیابانی نیست

با تو ترسم نکند شاهد روحانی روی	کالتماس تو بجز راحت نفسانی نیست

خانه پر گندم و یک جو نفرستاده بگور	غم مرگت چو غم برگ زمستانی نیست

ببری مال مسلمان و چو مالت ببرند	بانگ و فریاد برآری که مسلمانی نیست

آنکس از دزد بترسد که متاعی دارد	عارفان جمع بکردند و پریشانی نیست

سعدیا گر چه سخنگوی و مصالح گویی	بعمل کار برآید بسخندانی نیست

گر گدایی کنی از درگه او کن باری	که گدایان درش را سر سلطانی نیست

یارب از نیست بهست آمده صنع توایم	وانچه هست از نظر علم تو پنهانی نیست

تیغ هنر بر دل گویای هوش بس | لیک شما چون گدایی باش بس
سوز تکلف چو حسین ماکست | چاشنی سوختگان دیگرست
سوز سخن را ز تجامی طلب | چاشنی شعر ز نظامی طلب
لیک اگر بنده است آن نیکو شنس | مصلحت آنست که باشی خموش

در غزلست آمده جوانی ده | ور ز نو خوشی طبع نشانی ده
بس گهر از آن همه که بگفته اند | هر چه تو گوئی به از آن گفته اند
نوبت عیسی که بود در کهن | بهتر از آن نیست که نگوئی سخن
ترک هوس گوی و بهی بنشین | ره بسوی مصلحت خویش کن
آن نفس آن به که بر زبان کو چه گاه | چون نبود نوشته بیان ما لی زاد
ترک طمع گیر و خود شرم دار | تا نشوی چون بخیلان شرمسار
غوره بتر دیگی بسیل بلبلان مستشو | بلبل باغی بکسی خوانش مستشو
نیست کسی از خور برت جنسی | تا تو چه باشی که بگوئی بسی
گر چه بود بلبل نالان بلبله | بازی طفلان شود از بهر ...
تشنه بهر آب نوده تا آن ... | خون جگر از جانه بستان ...

از همه کار جهان بی کار بست — ترک جهان گیر و جهان وا گذاشت

دامن مطلب بکشش بی گمان — زهی آنکه کشش همت مردان

بهر لقمه پدرام ازان پشت زر بباغ — تا گشته دریغ لگد کوب زر باغ

در گه نعمان ز صدف آبی است — عیش بها از لی کم بالی است

گل که ببیند پیش همه عالم بهار است — در همه جا رو به از آن کم بها است

چند چو بیچاره بدر هر کسی — زر دگی روی ز بهر خسی

باز سفیدی بچو آکن شکار — زاغ زچه چشم بگرسنه بار

چون سبیه بری طمع از کسان — صرف مکن بهر خود و بر خسان

مروی نیست چه به چشم کس — چشم نگهدار ز دست خسیس

سکه بکار آگاه دستور ان بهر — ایمنه در خانه گوران صبر

لیک از اینجا که طمع نوی نیست — ملک قناعت بیاز و بی شنفت

هرچه ببینیم همه بو و دوی هدا — بند بسی دم و سر دی هدا

ه

چنین می گوید حکیم ارسطالیس ... سخن بیدا اکن نه و نشنو ... آنکه کرد ...

[illegible]

ق

کامل همه عالم که بدان نیکی است / بانگ نفیر و شش سبب نیکی است

دیده هستی همه اوی نگریست / عمر به بیهوده ات ای بی گریست

هر چه درین تخته عالم نقش بست / زان همه جز نام نیابد بدست

گرچه شد آوازه اسکندر بلند / چون تو شدی نام بلندت چه سود

چهره دنیاست چو آیینه / نام بلندت نبود سودمند

این قلم امروز که سودای تست / سابقه کرد آن فردای تست

گر که ظلمت بنشین از ورست / کس نرود عیش چه انقلاب کند

حاصل عمر تو که هر دو کار هستی است / رشتن دارد سبب راستی است

راستی آن زر که در دفت لبی است / هر که چنین است چه نیکو کسی است

تا بود اندر قفس شهرت هوس / جز حدید وقت نیز دانم کس

کیست که اینجا شد و کاری نیافت / کیست که آن نیز دو باری نیافت

پای ازین دایره یک سو منه / پشت به کن بکار اندر منه

هست چو در قافله پیرانت پای / ترک به سر ما چو انانان نکوی

شعر چو با دوست نه باد بیار / با دو شتر آن که بر آرد غبار

گر گره ابروی ما در گره آورده / وا نشود کار ز دست دم سرد آورده

بر نفس گرم فسردن گشا ما سرد شو / بلبل باغ آمده ما نشنو

در هوس شعر نگفت ... ست / حل کنم ... گره ... مشکل است

در هوس شعر تو باید مرد / نامه هرا از دل جان خویش نشد

نظم نظامی بلطافت چو در / وز در او سر بسر آفاق پر

بر چه بود کم با او بسیار لاف / در شکنی مهره خویش از گزاف

عیب بود آنکه نگویم بناز / تا چه نگفتست که گوییش باز

پخته ازو شد چو معانی تمام / خام بود پختن سودای خام

بگذر ازین جاده که جای تو نیست / زین ره باریک به پای تو نیست

هیچ زر آنکه درو دیده اند / خاتم خویشش بنا دیده اند

سکه او در سخن گوهر نقش / گفت بر آن تو و خاتم تو نقش

تا بود آوازه قمری بباغ / کس ننهد گوش بآواز زاغ

آنکه چو جمشید ست می خوشگوار / درد کشد درد سر آرد خمار

مرد همه هست می بگذارد و غنان / بشکند دست دل ابکیای جهان

زبان

ازان مرد دانا زبان دوخته است | که داند که شمع از زبان سوخته است
به دهقان نادان چه خوش گفت زن | به دانش سخن گوی یا دم مزن
بهایم خموشند و گویا بشر | زبان بسته بهتر که گویا به شر
به نطق است و عقل آدمیزاده فاش | چو طوطی سخنگوی نادان مباش

حکایت [illegible]

یکی ناسزا گفت در وقت جنگ | گریبان دریدند وی را به چنگ
قفا خورده گریان و عریان نشست | جهاندیده‌ای گفتش ای خودپرست
چو غنچه گرت بسته بودی دهن | دریده ندیدی چو گل پیرهن
نبینی که آتش زبانست و بس | به آبی توان کشتنش در نفس
اگر هست مرد از هنر بهره‌ور | هنر خود بگوید نه صاحب هنر
اگر مشک خالص نداری مگوی | ورت هست خود فاش گردد به بوی
به سوگند گفتن که زر مغربی است | چه حاجت محک خود بگوید که چیست
زبان درکش ار عقل داری و هوش | چو سعدی سخن گوی ورنه خموش

[illegible] تعالی

شرف آدمی را بسخن گفتن است   سخن گفتن او چو در سفتن است

سخن را نه بر مستمع لب بسته دار   که گهر تنگی تنگیه آشفته دار

نپرسیده هر کو سخن آورد   آنچه گفته خویش باز خورد

سخن گفتن آنگه بود سودمند   کزان گفتن آوازه او در دو بند

زبان را نگهدار در کام خویش   نجنبد بزان جز بهنگام خویش

چو هنگام آن شد که گویی سخن   سخندان کار از پس تو بکن

دهان را بمسمار بر دوختن   به از گفته و گفت را سوختن

سخن گوی کار از سخن شناس   که تاج سخن است آن شناس

نصیحت شهزاده اوصیت شیخ نظام الدین اولیا امیر خسرو

که آن امیر خسرو در ملک نظم

خسرو مست به از بیت و گویی   یکی خویش و به مردم گویی

چشم نکو به یاد گوشان خیال   میش نی چو وبال گشتم کمان

همیشه نظر سوی جو و اندر است   صورت چو قبله خوب صفت

پاکی ز ریشه ببین پاکیزه است   با آنکه آب چو زر و پاکیزه ان

بنوروزی نفس بی‌مثنوی نغمه زند — که زین برادی زارم بهتر [illegible]

نسیمی گر زند زر گلشنم منشور [illegible] — شود چون زلف سنبل تودرتو [illegible]

به بیماری بهاری که ز مهر روی [illegible] ناله — ز صحرایی که با هم عشق گرد دیوار

فراق یار [illegible] جواب [illegible] — با آب دیده [illegible] سیاه از جگر ما

صفت [illegible]

که دم ما یک بار از ره سپهر آید — از آن رو که هر جا دلی به یار آرد

به [illegible] بدان و بشارت آرد — به طبیبان تجربه که بیمار آرد

که مهر و که یاران مهربان [illegible] — به بزم عیش شبان نگار آید

بجای گرم سلام از خاک پای و گرد پا — برای وصل [illegible] انگشت در آرد

سلام و خدمت خواجه بدان باشد — سلام باید [illegible] به سوی [illegible]

[illegible]

بدو عنبرین نکهت مشکبار — سلامی که از جان و دل [illegible]

بدو دلدار جانان حکایت کند — سلامی چو باد [illegible] بهشت

حکایت کند از نسیم بهشت — [illegible]

سلامی چو خلق کریمان معطر
سلامی چو با نفس مشکیان معطر

سلامی ز کشور صدق مجسم
سلامی ز درد عالم شوق مضمر

[illegible]

هرچند بر اندرخت بهیم ز وفا
یکبار بدو فرا هوس کن جانب ما

بس که ببلا تنم از جنت بام فراق
بر من از خود اگر هی شنو ز من ما هم فراق

دارم امید که بی مهری دوران یکبار
بر دمد صبح وصال از شب یلدای فراق

[illegible]

صبا تا عقده احوال پریشان کرد
دهان تنگ لاله را چو غنچه خندان کرد

بیاد وصل تو صد ذوق آتشیم سر کرد
یک سلام تو آن را هزار چندان کرد

[illegible]

شوق تو بجمالت شود کنم مردم گیرم
خامه از مژگان دوات از دیده خون گیرم

حسب حال چو بنگارم بیاد بمن زنی
تا بمضمون غم هجران دل ارزو بشنیم

[illegible]

یاد روزی که در منازل قرب
با تو همراه و همنفس بودیم

والسلام

چون ز هر جزو جهان هر دم سخن بشنیده‌ای / خبر دار از خاطر شوق است اسباب [illegible]

جلوه‌ها و قاصدی‌ها [illegible] از ادای لب / خبر تو که به سوی آن معشوق و جانها [illegible]

عرصهٔ آنجا سلامی از سلامی می‌رسد / بلکه چون ابرهم سلام آنجا نیاز [illegible]

بی‌نقش [illegible] پیوسته و دران [illegible] / تا که [illegible] عقیده [illegible]

[illegible] / تا [illegible] گشته از [illegible]

[illegible] / [illegible] مست [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / گر [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] باشد [illegible] / گر هم چون [illegible] چون [illegible]

[illegible] / شوق [illegible]

نیست [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / گر چه گرد [illegible] آهن

شد فضای مکان تنگ بدلم چو جان ما تنگ — هر چند همی روم نظر بر فلک نمی نگرا

مثنوی

روان زو تازه چون آب حیوان — خوش و خوب همچو حور و جوانی

دلارای همچون گل نو شکفته — طرب زای همچون می ارغوانی

چو باغ بهشت از فنون لطافت — فروزنده روی چراغ معانی

نظرگاه دیده چو ارژنگ مانی — روان بخش چون چشمهٔ زندگانی

بخطی چو زنجیر مشکین معقد — ولیکن چو آب روان از روانی

مثنوی

ایا صبا گرت افتد بکوی یار گذر — بنیازمندی من عرض [illegible]

ببوس خاک درش و [illegible] — سلام من برسان [illegible]

بگوی ای بستم مهربان مهر گسل — نگار لاله رخ سیمبر [illegible] سیم عذار

از آن [illegible] — بیا و کار من خسته دل [illegible]

تو با جماعت یاران نشسته [illegible] — من از فراق تو [illegible] روی [illegible]

مرا ز [illegible] — [illegible]

[illegible]

و عاشق لعل زرنگار از لب [illegible] که در دیوان مخطوط

و [illegible] از بهره [illegible] زرنگار [illegible] مخطوط

[illegible]

تا [illegible] ساخت معطر مشام [illegible] | در چمن از بهر [illegible] غنچه [illegible]

آن نه [illegible] غنچه [illegible] | [illegible] بنفشه [illegible]

هر که [illegible] | [illegible] سنبل [illegible]

شکفته غنچه [illegible] | همچون [illegible] غنچه [illegible]

[illegible] | بر سبزه [illegible] گل [illegible]

[illegible] لعل [illegible] | گل [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible]

مرحبا ای [illegible] معانی مرحبا | الصلا کز جان و دل [illegible]

نامه [illegible] جان [illegible] | [illegible]

غنچه شکفته است [illegible] فصل [illegible] | در بهار [illegible]

نغمهٔ توحید هست از خوان لقمان آنچه او — باشد جان داروی دل حکمت شفا نیز غذا

لفظ او گر کرسی تشریف بدیع نظم و نثر — پر ز صنعت‌های شیرین از ابتدا تا انتها

از ریاض نثر هر یک بیت او پر از نکته — شهر سیمین بر ز هر سو جوان مشکین قبا

سوی معراج معانی عقل را زان علم — شکل ترتیب سطورش گاه و بیگه سلّم‌نما

علم هست اندر وجیز از غزل است دراین — طرز معنی‌های کان غزل است عین ارتقا

پایه پایه عقل را زان علم چون بر فزود — می‌نهد گویا ز هر پایه قدم از عرش تا

نظم و نثرش بین که میدان بی رنج — عقد پروین را در اثنای بیانت منتشر تها

یا خود از فضل وست مجموعه‌ات گنج گهر — بر بساط حسن معنی مستقل معنی جدا

نقش‌های نثر او تو دست و پشت — نکته‌های نظم او در دست کرد از کار

تو اشتم گر من دوات از سر بهای از قلم — خامه از تیر و ریاض از صفحه بر سیم هی

تا جواب اسکندرنامه انشا دبیر عقل گفت — پرده را از چهره اندیشه جلباب حیا

آسمان چون لاله گنبد سبز و سهی — از شکفته نسبت لالهٔ جلوه با پشت دو تا

در سخن آنجا که باشد سبع سحبان سحر ساز — کی بیند عاقل از طبیان گر کرده ز بها

در فضیلت گر شد با معنی صوت شعر — تا روا این عمر تا هست عمر داره

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

چون [illegible] دست [illegible]

[illegible] که [illegible]

[illegible] کامل [illegible]

[illegible] فضل و کمال [illegible] کمالات [illegible]

کرده [illegible] علم [illegible] مطلوب [illegible]

[illegible]

[illegible] مشکلات [illegible]

[illegible] تحصیل علوم [illegible]

[illegible]

[illegible] افلاک [illegible]

[illegible] حب الوطن من الایمان [illegible] [illegible]

مقام شکستگی از دوری مسکن معلوم [illegible] [illegible] و آمدن

دولت سعادت [illegible] بحرمت الصلوة و السلام

ز بس دو خانه قدم زنم صحرا دوی / که مهر [illegible] از تو بندگان [illegible]

میان گلبن و سوسن چو [illegible] / ولیک [illegible] چو [illegible] چه [illegible] گذشت

گر تشکر شوم شکر تو نتوانم گفت / در عذر شوم عذر نتوانم خواست

خلاصه عرض [illegible]

و سخن کوتاه حکایت که نقره آن و [illegible] دستگاه شش محبت را [illegible]

و حضرت بخشیده و وفا را لعنت و صلت را از غبار رهگذر هجران

و نیان [illegible] به [illegible] گشته تا [illegible] و [illegible] کرد [illegible] آن

کرم عمیم و قدیم قبول فرمایند و اشتیاق مستقبل [illegible] آن [illegible]

که قبله [illegible] امانت بدان گزیده است که [illegible] و پایان محیط آن توان [illegible]

بدان خدای که از مهر [illegible] تقدیسی

از این [illegible] نهاد [illegible] که در فراق تو ای [illegible] و دکان سخنها

تا آیینهٔ دوربین فطرت بیست و دو سال از آن ذات حمیده صفات و [illegible]

که نفحات [illegible] محبت [illegible] الدین [illegible] [illegible]

و رشحات ابر است که [illegible] و التفات [illegible] نمایند و یقین است

که ریاض مودت دوستان محبت به فقیر و ذره حقیر باعث [illegible]

و نشان [illegible] تازه‌تر [illegible]

مهرگیاه عهد من تازه‌تر است هر زمان　　در تو درستی [illegible] یکی

چون تو به صورتی [illegible] مهر و [illegible]　　عهد و وفا و [illegible] بشکنی

انگشت درد و وفا و [illegible]　　پیشت [illegible] نشکند

تا آب زندگانی با مهربانی و [illegible] نبات [illegible]

می‌پرورد و در چمن باغ و بوستان گل و ریحان [illegible]

طراوت و نضارت [illegible] و اثمار [illegible]

نظم

سنین عمر تو باد [illegible] حد قیاس　　شهور [illegible] قرون و دور

[illegible] شنیده [illegible] که مزاج مبارک [illegible]

فیما جاء فی تجارات بازرگانی

بگو آن نازنین شمشاد ما را / که از نور جمالش خود بنماید ما را
منور کن شراب آباد ما را / مدار از مجلس بالای تو دوری
اگر چه نیست مجلس درخور تو / به دیده در طرب گشتی چه شود
چون آمدنم نزد تو ممکن نیست / آئی و نشست اگر بدینجا آئی چه شود
تنها منم امروز جهانی غم را / تا چند کشم به هجر تنهائی غم را
برخیز و بیا و از تن خسته بگیر / کم کن به جمال خود زمانی غم ما
برخیز و بیا که حجره پرداخته ام / در بزم تو طرح عیش انداخته ام
با باده ناب و کبابی و ربابی / کین هر دو ز دیده و ز دل آراسته ام
ماییم و رود و حریف دل افروز / تنها و شراب ناب اندر کف دست

بسبب تجارت است آنکه اختیار

کرده باید دانسته که تجارت دو نوع است نبوی یا احسن و نیک
دو نوع است یا غرض دنیای محض است یا فایده آخرت نیز در نظر
اگر غرض دنیای محض است جز زیان سود نیست چنانکه رسول

صلی الله تعالی علیه وسلم فرموده اتجار بکنید و ان لم ... العیشت

مجبا ... آن ... و ... آن چیز که غرض آن و آخرت است

بیع و شرای چیزها را سبب ... و نفع باید اقامت حرفه است

حق سبحانه و تعالی در شان او میفرماید جل ... [illegible]

رجال لا تلهیهم تجارة و لا بیع عن ذکر الله مگر آنکه خبر ان حقیقی بکلی از دنیا

... اعراض کرده اند زیرا که کوشش ایشان با غیب ... الماء

کار بیشتر بوده آنکه ... [illegible]

عاقل چو بدست جهان کرد ... چو تکیه کرد

پیوسته درین جهان و نه با آخرت کار ... زین شام بلا چگونه بیرون

تیغ به بین آید که گذار نباشد زیرا که ... نیاز است و اما

دیگر آنچه باید سنجیده کرم تقصد باید که از مکارم اخلاق است

و حضرت رسالت صلی الله تعالی علیه وسلم فرموده سخن

دار الا ... بهشت جای ... اهل ... است فرموده ...

... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

دران غنچه‌ها که هم‌نفس سرو پا — چه روی لطف و نسیم چو گل شد بی

من هیچ کرم بی تو تمنی ندارم — مهر و کرم بی‌حسابت مهر افشرده کی

در تقریب تحفه فرستادن

اگر چه مور بی زر انشاید — ملخ بذل سلیمان را نشاید

ولی باید که هر جا مرد درویش — فرستد تحفه اندازهٔ خویش

غرض پیش شهنشاهم تو بی زین باشم — ببوی تحفه از من تو انگشتم فرو

اگر چه تحفه درخور نیست زین فقیر — قبول کن که با پا سر و بی

دران بستان که گل چه در نیاید — کجا قیمت بود شاخ گیاه را

دران منزل که سر را پی نشیبت — چه قدر و منزلت باشد سپاه را

با وجود کرم عمیمات آن سپهر ... ترجمه این ورقه ... جمعیت خاطر

حقیر با وجود بضاعت کمین این گمنام التماس صبر بسیار امدگی شد ...

اگر از حدیث ... این نشانی ... و هم ... عجب با لالی ...

نشسته باشیم که عمیم فیض ... سازند ... بینا

بذلتی که رود از لطف نینداز — که برگرفته اشکاف تکران توام

هرچند گناه من ز حد هست بزرگ — لطف و کرم تو عذرخواه است بزرگ

ببخشند همه بندگان که هیچ کس از تو — ز لطف و عنایت که در خزانهٔ تست

گر گنه هست که من کرده ام به تو کریم — به کرم تو بسته ام عذر گناه خویش را

ز بندگان اگر آید جهان عیب بسیار — تو هم به بنده نوازی ز عفو درگذار

گر عظیم است جرم و بسیار گناه — از بزرگان عفو کردن اعظم است

گر گناهی هست در عفو بسی ما را گناه — خورده بادی ز ره کی تو بخشید گیرد در حساب

و آنچه خدای کار از ارباب آفاق چه اندیشه کار

از لال ما قصت چنین است که امید و اریست و کار و عالی سطر احسان

ما را دست با نعمت آن جمعیت که بکوی ... ولی و ربزلی

... بجا که بزرگ بادو الا زیر بار شش ... ادیب

بو سه داده چوان حلقه ... و در بهار با از سر تست بابنم والیست ایشان

و آنچه وفق ابتدا در مسکات حد ام داده باقی ما کند

صحاب محقق ملا ... تحت آستان قبله را بست به شوت ... احتیاط نمودند

که آیا نسیم قبول از درگاه ... نشاط دیده ... چو آزاد دیده جبر شت

چو کردی زندگانی با نشاط ز جوانی پدید آید این شغل و شب را خوب

چنین است آیین نشستن به آب / که ناشسته بهر جا روی از خواب

فغان زین سبع کز کیسه بری / که از پیش آمده نشسته یاری

بباید پیشتر ز سنگ نبرد بست / که بازان نشسته با هم سنگ شکست

بباید گرفتن کز دو ناخوش نشسته / که با ... هم نشیند

اگر خواهی ازان سرسبز گردد / که کم خوری گاهی خوش

کزین ... است / نصیب از جهان هیچ بیگانگی کم

مشو پر خوار چون کرمان در بین / که کم خوردن کم بر سنید چو

ز کم خوردن ... / ز پر خوردن ... همه

چو گردد مزاج از بد استسقا / به پرخواری ... آید به سلامت

از این سیلاب گشتی چو باغ ارنه / بپرهیز جوانی ماند چون

مباش ... / که دوست آدمی چو روان

جهانداران که دانا ملک ... / که شیرین زندگانی ناید

کسی کو زنده با درد و داغ است / به وقت مرگ خندان ... است

ره آورد و عذر مرد تو شد خاکسار / در شست صافی آمد گهر پاک

ایضاً

صحبت کسی که تمنا کند / با که وفا کرد که با ما کند

نتیجه این پدر او چو نگارست / مفلسی از محتشمی بهتر است

کیسه پر از هنر او در بند بگذرد / هر که تهی کیسه تر آسوده تر

حکم چو بر عاقبت اندیشی است / محتشمی بنده درویشی است

[illegible]

بداند هر که با بد هم نباشد / که تنها خوار تنها بهتر باشد

مخور تنها از آن آبست چون سیر / که تنها خور چو دریا تلخ بودست

ببین تا دون ز دام گنج دنیا / نه زر و گنج دنیا رنج دنیا

چو ایمن گنج باشد چون تو رنج / تهی دستی بهتر از رنج گنج

برنج آید بدست این گنج و سلیم / چو از دولت رود رنج عظیم است

[illegible]

معرفت از آدمیان برده اند / وا و میان آدمیان برده اند

فرزند

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

اکر که [illegible] و [illegible] که [illegible] ما [illegible] اسم [illegible] و [illegible]

[illegible] ... علی الله [illegible]

[illegible]

کو [illegible] که چون [illegible] لطف [illegible] انکیا [illegible] [illegible]

افتاد [illegible] [illegible] و [illegible] که [illegible] و [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] و [illegible] که جمال الست [illegible] لطف

[illegible] و [illegible] در [illegible] ایشان [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] احتراز [illegible]

[illegible] محسنات [illegible] تحمل [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] / چون [illegible]

[illegible] / کنج [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / آنکه [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] نشان / [illegible] بخشش [illegible]

آب [illegible] / [illegible] لولو [illegible]

مملکت [illegible] افشان [illegible] / گوی [illegible] میدان [illegible]

[illegible] / [illegible] بخشش [illegible]

رفعت خورشید ز بخشندگیست / معرفت کان ز درخشندگیست

[illegible]

[illegible] / [illegible]

این [illegible] باغ بهشت / [illegible]

عمر دو اتفاقی است این چو دو نخا [illegible] برکشید از خاک جا از آبرس

می دو [illegible] [illegible] مر ترا بالا کشد تا اصل خویش

جوانمرد جو بست جان و دل است صفاهای آن جان از وی حاصل است

نشان جوانمردی از نام اوست شراب طرب جرعهٔ جام اوست

جوانمرد اگر راست یابی و بست کرم پیشه شاه مردان علی است

آنچه دهی اگر عوض خواهی ای برادر بیش از آن خود و عادت دیگران

جود و همت [illegible] بی خوش دور بودن از ریا و از غرض

هر چه داری صرف کرامت بده و آنچه بخشیدی از آن منت منه

دهش هنر حاصل عمر است [illegible] چو زمین [illegible] گذری کل من علیها فان

از آنکه فیض خدا [illegible] تو نیز [illegible] [illegible]

گر از دست آید چو نخل باش کریم و گر ز دست نیاید چو سرو باش آزاد

جدا از کمالست و ملکش جداست | چو اندیشه او ملک خود هر که سزاست

جدا نیست بی مثل و شبهه ذات | سخن را بجا بسته نسبت کسی

بدو هست گنج هنر با عجایب بسی | بدو هست کار همه خلق و کار هر کسی

کسی بهر جدا را نفس نه بنده | که کمالست که هست و از آن ما نیرسد

[illegible]

از آن می قلم بگذراند و هست | و برافکند همه که بر بساط فلک است

بر پا سازگان آن گره که لب نداد | از گوهر و کوکب بر سپهر بر طبق بداده

[illegible]

شنیدستم از نیک اختری | که آن پادشه بود با نیک کردی

چو در دولت می نوشت با بیش | ز دولت بدستش بد باهم داری

شنیدم که آن مرد الهی | که با عشرت بود با یار و دستگاهی

چو در باغ آن شب و گاه گاهی | به بستان خرم ز هر گونه شادی

هر آن گه که آسوده گشتی ز فراغ | دلش را قفس خوش شدی آید به باغ

چو آهوی وحشی گرفته ام دگر آهو ازو در آرد بدام

چو طاوس باغ خانه شد بوستان دگر با و نارد ز بهر نشستن

بر رنگ چو طاوس بیخی بود هزاران مرغ کاسه دگشت فراغی

در آورده دار سب کامرانی نمودن بعد از سیمتنی در جوانی نمودن

حکمی بود این هم دو دلی کشتن نان و آب هر کانی نمودن

ایضاً

ای کاسه تو پیاده کیک نو سپید وز آتش و آب هر دو پدید آمد

بر سر نشود دیگر از باران وان کس نشود دیگر از خورشید

ایضاً

بیمار تو تا رسته از آتش دود وانکه سوی قبله اندکی باشد

در زمین گفتند دو جفت نقش بر من بنده گفتم و تو نگاه شد

ایضاً

ای گل سبز لطف تو بلای تن ماست دور شو کز دو نگاه که ز مستی دستست

از دوری ما نشستن در کنجیم بیچاره تو قفلت بان بر کردنست

بار

فهرست دفتر ما مجموعه احباب [illegible] کارنامه [illegible]

اما دقایق این [illegible] بعد از ادای تمجید و تحمید آستان [illegible]

[illegible] زبان [illegible] حکایت عشاق [illegible]

و موجب سیر [illegible] از توجه [illegible] حضرت

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

و هم چنین هرگاه که کلام مجید واقع شده و هست بچهارشنبه آخر صفر

فرود آورده‌اند نوشته‌اند و نمایند که گواهست از روز نحست با ضعف

تفاوت است که کافران بگیتا بند و کیفیت کمال و هلاکت تبعیان

ایشان در آن روز بوده است اما نسبت با بیت جا و وفاق که از تبعیان

و متابعان ایشان اند در نهایت مبارکی و فرخندگی است و کمال قوت و تقلید ایشان

و آرزو ز روز موقع انجامیده بر دو بهشت مبارکی در دو تمکن شهر صفر چهارشنبه

امسال که اولین چهارشنبه صفر بار است جا و اتفاق عجب که در آن نشسته

دخول در این شهر و ولایت ملازمان آن حضرت

مبارک و میمون آمده در این چهارشنبه نیز قربت و همایون شد

نظم

بشنید کوشش فی آن شاه کین قدر را … قربست رنگی که نه فضول کند

با حسب منجم چه حاجت است آنجا … که آفتاب سپهر شرف نزول کند

حق تعالی آن ملک را ابد ادا کرده و ان سعادت از احاطه انجم و افلاک

بیرون وری کرده داد بالنبی و آله الامجاد آمین

زینت کلمات بر زینت نظم و انتظام صید از او در حسن کتابت لطف عبارات
بی‌منتها می‌نمود و لعلی به زبان کلک مشکین بارش مجرد از نقطها جمعیت در پریشان
نامه حسبیر از سرشتن مفرد اسطر املا غنت چنانکه زبان ... از رو صفت
آن منشی سخن‌دان پاکیزه بیان بدین کلمات متکلم بود

نظم

ای مهر کتابت تو منشب شاهی ... نقش فلک از صحیفه در دین قضا گواهی
زلف خط مشکین تو کوکب طالعه باز ... بی زر ریحه تو نسخه سهرا الهی
با صفحه به نوک قلم کار تو بت ... به رقعه‌ دیولی سخن تو دست کاهی

...

کلک حیدر ان سکر سرشتن بیت در نیت و دریای قهر و طفت همچنین و دانش
غبار بر بیاض ... رنجیت از نتایج زر خشک مشک تر بر صفحه ... نام
ارقام بندد و بر عارض دلف ... رو از حمید بر شکن شام و دام ...
می‌نهاد و صحن کاغذ خشک به عنبر تر آراسته و بساط ... مشک
می‌آورد و روی سوسن به عنبر و قطره آن می‌آمیزد و ...

که پیکر خط بنیان بینش و میدان چو بسم بهار زر بود صفحه تحریر
عنبر نکهت شد و حسن ما رقم زر روشن لعل و حال شد پای آراست

برانگیخت این کلک مشکین سپهر / بمیدان کاغذ چو گرد سپهر

رقم زد بمشکین زبان شریف / بخط لطیف و ادای ظریف

بصد لطف چون گشت پیراسته / بچهر همایون شد آراسته

ز نام قلم دست شاهنشهی / پراکنده مشک سیه بر مه

سخنهای چون دُر رود در لغز / که در مغز مردم فرو ارزد

معانی که پیچیده و ارجمند / فسونی که بخشند و درد حجاب را

فریبی که زهره بریشم دانا / نشست

ز هر سو شده تنگ و غماز / بفرمان آن شاه دین دود

چو آن نوشته شد بجهان گسترده / که بوسید بیشتش سهر فلک

چه سرشته با سه دولت / رساند سوی او زیر پای

ز

[illegible] شاه [illegible]   [illegible] دست [illegible]

[illegible] سبزه [illegible]   بیابان [illegible]
[illegible]   [illegible]

[illegible] بهاران [illegible]   [illegible]
[illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]
[illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]
[illegible]   گلشن [illegible]

[illegible] دست [illegible] نسیم [illegible]

[illegible] نظر از غیرت چمن [illegible]

[illegible] نوا [illegible]

[illegible] با قلم [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible]

بنگر که از نتایج همت بلند سیر لعزبه نظر به جزا بسته و در عرضه ظهور بلوه جمال
نموده و مستعد ... حالی که بتجلی جلال حسن الفاظ بلطف معانی متجدد است
از شبنم قطره بکمال تجلی نشسته بود

هم شنیدستم که در تشریف شمول — مور کی پای ملخ نزد سلیمان آورید
گفت عیبی که ببستم ... چون بگفت — پای ملخ نزد سلیمان چو بفرستی
بس تشرم دارم که پای ملخ را — سوی بارگاه سلیمان فرستم
همی ترسم از لطف ... پای من — که تا مهمانان سلیمان فرستم
از آن ترسم آمد که خاک تحفه — تحفه سوی سلیمان کرد ایشان
در زمان پای ملخ نزد سلیمان آورد — خورد و تنور ... ادان تیر افگنده
بستاورده سر و گفت نیز یک لوک — هیچ کس که بدو تحفه ناز و جو ...

تحفه که موری پیش سلیمان برد — لطف سلیمان نگر و زان برد
ذره چه اندازه بود خاک را — کاب فرو شسته افلاک را
بحر تجلی تو و ما قطره ایم — مهر منیر تو و ما ذره ایم

نامهٔ احبابش چو آورد رسول / تحفه یارا بگو بس کن قبول

کی بود تحفه جز از جد و هوش / در بعیدان نیز ره برگیرانش

قطره بود او در بیت بیان / کاب بحری در جلد عمان برد

خار و خس صحرا بگلستان برند / اما چنانکه کرده هم موران پیش

پای ملخی نزد سلیمان بردن / بنده کرد پیش حضرت تو کشد

تحفه جان بلطف حق بپذیر / نیست بطبع نازک تو نهان

بکنه تحفت الفقیر تفسیر / در تعریف و توصیف آن چه توان گفت

سخن آسمان بر زمین آمده است / کنون نیز او بر آسمان میرسانی

رساله که ارسال فرموده بودند مطلع انوار حقایق بود

مجمع اسرار دقایق بود الفاظ لطیفش در جلوه‌گاه کمالات

شاهد وی لطف سرای بهار گلشن است و معانی لطیفش در سواد وجود

جوهر بیضای شمس است ... رساله که بنده کی

از مطالعه آن مستفید شد جمله عزیزان اینجا از مشرف نیست و دعای

دوام کمال و فضل تو گفتند زهی کمال مصنف چه کمال مصنف

لطفی نمود که ندارم زبان عذر — آن عذر را حواله بلطف تو میکنم

چون معذرت بعذر تو نزدیک همه ماست — از ما چه عذر غیب ز حق خواست

با لطف جسم عذر همه میکند ... — در نسبت غضب بفعالی که نسبت

بس بس فنی بهم فرو بسته ... — این من ز جمال لطف بلیغ ...

از تقصیر عذر بسته ای دارم ولی — عذر نگاهی آن تحلیت بیاد دست میشود

معلوم میشد که همی از جمال غضب ...

... الصاف اکثر افتاده بر خلاف ... حکایتی ... بنده

حقا که ساحت جوال بنده از امثال این خطایات ... و معذرت ...

در معنی کما این تقصیر گشت — و در موقت همه ... که ...

... حکایتی که ... میشود و ...

... تقریر کرده اند از کمال ... حیث ... که سخن ...

... در باره ... ... استماع فرمایند و حقیقت حال

هر یکی را تفحص فرمایند

تا سید و ... که ... تمام — خاطر عاشق ... دور است

در حق ما هر سخن کان از سر غیرت رفته است … هر چه گفتی نیست الا خاطر گران بوده

بعد از این ما باش سعدی تا نگردی سالکش … با کسی کاندر بلا بوده با داد و همت

تا با تو گویم آنچه نشنیدی از کسی … خاطر عاشق نباشد فارغ از غرضها دور

در حق ما بسخن اهل غرض گوش مکن … حیله و تعصب در هر چه بیاید گیرد

در حق دوست آنها نتوان داد … سخنهای دشمنان چه بود دوستان را

دوستان را و … دشمن بیست بعد خون الفاظ بیت

بعضی گویند سخن ما نشان کرد … چو گل بخندد و در آید لب از نشاط

اگر گلستان لطیفست بر نسیم قبول … تحفه مختصر است لایق آن حضرت نیست

همه دست دل از جور الفت نیست … هنوز بیکم از نشستن بی …

که در چگونه بیاید بحسن اعمالش … نقدی و آن نثار تو کردیم گرچه نیست

در حضور و حضرت تو ثنا بر تقصیرها … از … که شرف یابد

از زمانی و نوشته بود و بیند و یاران تحمل انجام هر حسب و نکال شد

و مراتب شکر هوا داران الدعا بشمه مصطفا و نصیحت کنند اعتذار

از صد یکی … و از … کرم کردی … خبر اگر …

از ما نهاده تا سمک امر سپاسشان — تا ماه نهاده بانگ ما مر سپاسشان

خواهم همیشه که این کمینه را بغیر آستانشان نه دولت نشان

گر شد میسر این کار بنده را اعتماد هست تا هی که زکات نیست

بیت

بر آستان تو ام دربان تباهی نیست — سر مرا که بسر برنشد الا که کلاهی نیست

و اقدام بر آن بسیار است از آنجمله در باب الطاف و مراحم گشته است الیه

عذر تقصیرات که لازمست او ... که اعتماد ارسال ... یا شکسته و ...

آن التماس قبول این چهار قسمی و چهار شوری میشود

اول در بیان عجز از ادای معذرت که بیت گزنت الطف مرحمت انسی

گرسنه که مر سکران تست — نثر و بید است عذرخواهی تا کجا به ...

الطاف عنایت و اکرام نهایت ... نحیف و ... ست این ...

تقدیم تقدیم فرمود و نوشت بیان از ... برات ... عجز و تقصیر ... است

بیت

اگر چه معذرت من ... بر ... ان ... — هنوز لطف عمیمت ... اچه ...

چون عنایات ایزدی الطاف — غایت عذر جرم بخشی نیست

سخن عذر نیست که تو شنوانم گفت — در عذر نشوم عذر تو شنوانم خواب نیست

بیرون از دست ما عروس هوس بیت ما — بگشایی که ز هجر مشکین قلم تو صحبتیم

بعد از آنکه به جا گوی تو صفت شد ما — گرچه دوریم ز عبادت تو تماشای متعهدیم

نیز معتبر از دولت ما رحمت — ولی جانان جانا صد نقد را بشنا بنشست

هر از زندگی دور از تو صد نشر گیان بشد — ولی در خنده خواهی جان باهم کرد ز گیا

بیت

چند مدتی تنهایی ندیدیم ما ورخ حضرت — وای اگر بخشایی تو به تقصیرها

چه کلید نیز نجات است ابر رحمت پرده — که چند مدتی بیرا ابر نیاید اندر سیم

بشنو ... زنگار روی آن که بباد خاطرم — گرد دیده هم نجابت مست مقصریم

به آن که یار سبب ز ما تجلی کریم — که از سوال بازیابیم و از جواب نجل

... چون اگر حسرت دو جو کسب — کمال شعور داریم که وارد معتاد

بشفقت سیری گیر ز عید بیش دارم — خجالت از شفیع خوبیش دارم

چگونه عذر ... نوا همه جا — که این نعوت لغت شیر زمین باید رد نیست

علی

دران باب که بنان قلم اشارت فرمایند بلکه از غایت شیفتگی ضمیر خورشید نظیر

منظور نظر بود و بقلم گوهر نثار نعت بی‌مانند که سرمایه ... بود مطمح

گردد ... بود واضح احوال آن که بغایت غرابت ... خجسته صفات

شرف علامش از زبانی از زمان ... که از حقایق ... گردد

غرابت عظیم شان الهی تحقیق شان ... که از اخبار شنیده ...

... اخبار و اعلام ... مرام ارسال

نسبت بود ... واقف ... که بمال ... ان زمان ...

قلم ... حال ...

بعلامه احوال ... اقلام ... که هر ...

از غایت شیفتگی ضمیر بنسبت منظور نظر بود و بقلم گوهر نثار نعت بی

که سرمایه افتخار ... ارسال ... از اخبار ...

و احوال واقعه ... تحقیق ... اعلام ...

... اقلام ... گوهر نثار ...

منظور و بسمت ... آن ... مسرت ...

علی الدوام الا باستمرار مسند ایالت و ایالی اشتعار را خوشحال گردانند

و دعوات حسنات ز نفحات نسیم قدسی و فیوضات لاریبی نجابت

حالی مخصوصاً بر ارباب [illegible] آمده و ازان منازل اخلاص

بعلامت احوال امتزاج مبارک که همواره در کنف حفظ الهی باد تشریف داده

[illegible] منظور انظار بمحبت آن شریف کتاب کریم و خطاب تشریف

از روی نوازش مشرف گردانیدند [illegible] در باب معتقدان

بجان را بقیمان الطاف نهایات که از منبع عنایت بی دریغ باشند پیوسته

رضامندی [illegible] خوش [illegible] است زبانی [illegible] تعلیق

که در مهمات این خیر اندیش نهایت اهتمام و نهایت التفات بتقدیم رسانند

بیت

نظری کن بغایت که درین ایام [illegible] نظری نیست تو را [illegible]

از کرم کامل و لطف شامل انجناب امیدواری است

که جانب سعی در حصول این تخلص از دست نگذارند

بیت

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] طلب [illegible]

[illegible] تا [illegible] قائم [illegible]

دل [illegible] تا [illegible]

[illegible] راست [illegible]

جان [illegible] انجمن [illegible]

[illegible] منتظر است [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] التفات [illegible]

[illegible]

[illegible] التفات [illegible]

[illegible]

[illegible] التفات [illegible]

[illegible]

[illegible] لطف [illegible]

[illegible] خاطر [illegible] اعمال [illegible]

[illegible] اتفاقات [illegible]

[illegible] که از [illegible]

[illegible]

[illegible] الطاف [illegible]

[illegible] اتفاقات خاطر [illegible] اعمال [illegible]

[illegible] الطاف [illegible]

[illegible]

[illegible] الطاف [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بلکه بعضی نقادان که قفای نظر انتقاد بر قامت سخن استقامت دارند در آن چه مرقوم

قلم آن گستاخ مطلع گشت به نسبت مجموع این ابیات اطلاع یافته و در مصرع این

بیت را مطلع نظر بصیرت می سازند

بیت

چون مثال رخ تو زیبنده تمثال نیست [illegible] جز نقاب [illegible] در دیده ما [illegible]

[illegible] اگر [illegible] صورت [illegible] اختیار [illegible] مسعود [illegible]

زیبایی محرومیت با لمعات انوار جمال با کمال از دور خیال [illegible]

ساخته دل را روشن [illegible]

بیت

اگر از شیشه نظر عاشقی [illegible] چشم [illegible] در دل [illegible] دیده [illegible]

[illegible] اگر چه بنای [illegible] صورت [illegible]

ساده اند به نظر این کلام حکمت اعلام که

بیت

هر چند در چشم [illegible] تنها [illegible] نسبت جز [illegible] میان [illegible] حائل

ناکند اما پیش نقادان که مبانی معنی اختصاص صنعت [illegible] کلام [illegible]

[illegible] بیت

بصورت [illegible] که [illegible] حایل [illegible] جسم [illegible]

انمیغی لعرض مسبب باز که بعد از تشریح نوازش اعلامات ذکر شده خصوصا
بعزرای صواب نمای مشکل که آفتاب ارتفاع آن زبیت عرض رسیده

بیت

ز خون دل چه نویسم بلوح سینه خویش
چو نیست بر تو نهان آنچه بر ضمیر گذشت

چون بخاطر عاطر که عکس پذیر نقوش لوح ملکوت
و مجلی ظهور لوامع انوار جبروت است صورت حقیقت اشتعال و محبت
در آنجا مخفی مکنون ضمیر منیر مخدوم خاطر عاطر آن جمع پریشان است و دارد
میداند و اظهار آن تکلف لاطائل و اطالت است مجال ندارد بعد از تقریر مراتب
اعتقاد و تأسیس مراتب اتحاد بر ضمیر منیر خورشید تأثیر که آیینه
سکندر جام جهان نماست منکشف میسازد و بعد از عرض دعا و ثنای
از تأثیر بر خاطر انور ضمیر خبیر کاشف مطرح اشعه انوار
حکمت عرضه میدارد و بعد از رفع تحیات معروض میدارد
بعد از ابلاغ تسلیمات شوق هی آید بعد از ارسال اسلام اعلام
بعد از رفع سلام و دعا اعلام تسلیم میدارد علی الدوام مقام

بعد از جمع کمالات انسانی ای امور اکمل
و در آن شمع شب افروز آگهی ارباب عمل و قدر بین معنی که او را ضمیر پاک است
چون صحیفه زرین قضا به جسد به و طبع آفاق در کمال العبوس
امر حق گذاری اطوار رسم و نعت اهل البیت قوم اطهار است
این نام بعنوان مجالس و زاویه عبودیت شیخ به محبتی مشیخه
تو فیض آن وارث برادر و اطناب که لایق ارباب دانش اجتبا

احوال دل مرا به کسی شرح گفتن است
بر شمع حالت دل پروانه روشن است

بر خاطر انور که جلوه‌گاه لمعات تجلیات قدوسی
عبارت از آنست اشارت از صورت کای جوی رضا جو
این گیسه اظهر من الشمس و امس من الامس جاده بود و صدق این معنی
این دعوی مشهور خیالی حواله می‌شود و مجلس گوید

چه حاجت است ضمیر منیر دو
اظهار حسن حال خود آنجا چه حاجت است

آن قضیه اقبال نمیشد عرض حال بعد از ادعای فضل الهی و ثنای
مدعای عالم آرای آنکه و این العبد
خوانده هر شخص را معنی که کلام است اخلاص معنت و را
بر آینه ضمیر مکشوف السریر جلوه داده و چنان از آنکه معنی
مجمع ... بطریق مکشوف الضمیر معنی نسبت ... خلق ... و ...
از دو ... شود ... سخن را مختصر ساز و بعرض ... که ...
اشتغال نماید و مصور ... و ... و ... بیاد ... بعد از عرض
بکمال انقیاد و اطاعت شده رای جهان آرای که مهر جهان ...
از ذره کمتر ... عرض ... جواب ... که ...
لا ... مجلس ... شود از جمال و جلال ... حال ...
در صدق ... عالم ... هر ... است ...
آن ... تفصیل ... علوم معلومات ... و ...
طریق اختصار مسلوک داشته بعرض میرساند که بعد از ...
... حضرت ...

تجلی است عزیز میگذارد بیت

غرض ز حضرت حکیم حضرت تحقیق است / راز کلی مخفی نماند با خبر و شوق رای

نه چون سوراخ داشته باشی جمع محمل ادراک حقایق و مکان اسرار حق

حقایق بهم نگاهی جلالات اجمالا بمن تفاصیل احوالات ابدا و انصاف

بعلم الاعیان لا یحتاج الی البیان مقرر شد و بسبب تعیین آن صورت

وجهی همه معنی از مقوله تحصیل حاصل خواهد بود و بدین سبب طریق

اختصار برگزیده است نشسته میگوید بیت

احوال خویش مختصر و دقیق نماید عشق است / چون ورق من آنست توانی ضمیر ما

تو سر رایی عالم آرایی که مشکل گشایی که مقتبسان انوار حکمت

و فروغ مفتاح ابواب معانی اند کیمیا هستی اند و مشعل راه نواختند

اول خدا هم مرا هم محیط گاه یکی ساکن بر شیخ و هم چون او

نهایت و آثار و عالم فسرده ظاهر میشد بسبب منقش شدن او

بارگاه شد و از طول کلام معنی آن ایام انتهایست و احترام لازم

دانسته بر ضمیر منیر آفتاب است که مجمل ذره‌وار و اودیعی ابدا لا بدی

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible] عالی گهر [illegible] — [illegible] شاهم و عرفان

سلطان [illegible] — سلطان [illegible] جهان [illegible]

بر آن قامت [illegible] — [illegible] اهل زمان

سلطان [illegible] — سلطان [illegible] جهان [illegible]

بر آن [illegible] لطف [illegible] — که از فیض [illegible] اهل عالم

[illegible] جهان [illegible] — و آن [illegible]

بر آن [illegible] دوران که [illegible] — [illegible] جهان [illegible]

[illegible] که چون [illegible] — [illegible] معطر [illegible] نکهت

تا [illegible] — که [illegible] جهان [illegible]

سلطان [illegible] — سلطان [illegible]

آن آفتاب [illegible] کرم — کز فیض [illegible]

[illegible] — [illegible] بلبل [illegible] گلستان [illegible]

[illegible] ساربان | خوش نکهت شمال [illegible] زبان

نسیم صبح سلام مرا بخیابان | [illegible] نیاز [illegible]

بگو اگر گذری [illegible] | سلام ما [illegible] بسان [illegible]

صبا [illegible] بوستان | زما سلام [illegible] ارغوان

نسیم باد صبا [illegible] بوستان | بگوش [illegible] مهربان

[illegible] | شکسته [illegible] عاشقان [illegible]

زبان [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

ای [illegible] | یار [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] جان [illegible]

[illegible] | [illegible]

ارادت و اخلاص و سپاس اخلاص ... مشحون بتحیات پسندیده ... صمیمیه

بمطالعه گرم و مشتاق باد

سلامی معنبر چو باد بهاری   سلامی معطر چو مشک تتاری

سلامی چو انفاس عیسی مریم   که زو زنده گردد دو صد دل بیکدم

سلامی چو اجرام علوی زبالا   سلامی چو ارواح قدسی معلی

سلامی منور چو روز ولادت   سلامی معطر چو عطر هدایت

بمطالعه خدام آن آستان که قبله ارباب امانت است رسانیده می نماید

بعد عرض شوق وصول باد

سلامی چو باران که بر گل ببارد   که گل از ترنمهای بلبل بخندد

سلامی چو بوی سمن تازه تازه   ز انفاس بلبل خوش آوازه

سلامی که در صفحه ... بگنجد   ... که ... انشا ... مختصر

بباید خدمت ... [illegible] ... منظور ... باد

سلامی تازه از نکهت ریحان   که گر شنید رخ بنفشه بشکفد

سلامی چو بوی نسیم گل و گلشن   که تا شد همدم انفاس بلبل

سلامی تازه چون ارواح ریحانی / بجان بخشی چو آب زندگانی

معروض پیشگاه عالم‌پناه میگرداند بشرف المعاودت تشریف باد

تحیتی چون نسیم گل ز شبنم سیراب / که وقت صبحدم آید ز صحرا و عنبر افشان

نثار درگاه دادافضل پناه میگرداند / تحیتی چو دم عیسوی نشاط‌افزا

تحیتی همچو کیف می سوی صفا انگیز / تحیتی که ز فیض هوا نشکر بدید

شمال عطرفروش و صبا عبیرافشان / تحفه مجلس پر شرف میسازد

نوعی دیگر

تحیتی که بود از طراوت و خوبی / چه تحیتی که دهد بر کنار را آنجا آب حیات

در محفل اشرف موقف عرض میرساند منظم

سلامی چو خلق کریمان معطر / سلامی چو انفاس نیکان مطهر

سلامی ز روی کشته صدق مسلم / سلامی ز ره عالم شوق مضمر

از عاقبت اخلاص میدان قبله عالم و عالمیان ابلاغ مینماید

سلامی چو انفاس روح پرور / سلامی چو مشک تر و عنبرافشان

یا

ادای لعبت مرغوب همانند لیلی ادا و بالین حکایات نگاه با نشد که عجب با تمنات

با نسیم صحبت محتاط طلبت خبر ارسال تحفه نشد که این الله نماید و مشغول

هم ... بلبل اند اند کور ... نشان

ای ... گل نسیم

سلامی چون نسیم صبح بهاری قرین ناز و نکهت

سلامی چون لطف و شمیم سلامی چون گل عیسی مصطفی

مشغول ... تو ... آن ... نسیم ... گلزار

مشغول ... لطافت ... تو از ... گل

با ... مشتاق ... نسیم ... سال

صحابت ... گلزار ... بهار ... و

سلامی ... آتش ... گلزار سلامی ... از ...

سلامی ... چون ... گلها ... که روشن ... با ...

قربت ... چون نسیم عطر مروح ... نسیم ... شمیم ... گلزار

... ایوان ... مشک ... صحابت ... و

سلامی چو باد صبا مشک بوی / که باشد صبا پیک گفت و گوی

سلامی که چون نکهت نوبهار / ز تاثیر او تازه گردد روان

سلامی معطر بطیب وفا / منور بتابنده صدق و صفا

مصحوب دعائی که کارپردازان عالم ملکوت از اطلاع

بر لطایف آن معنبر شده و معتکفان صوامع که از زبان الهام مستفید از حظ خود

مجامع جبروت بنفایس فواتح آن معطر گردیده مرفوع اقبال

ساخته و ارسال بر رسل صبا و بعز ملاحظه و شرف مطالعه

نوع دیگر

سلامی چو ایحا بموسی عمران / سلامی چو انفاس عیسی مریم

سلامی لبالب ز عقل مقدس / سلامی معطر بروح تسنیم

سلامی که بر غنچه ذوق بخشد / سلامی که در وی صبا مانند نسیم

با خود الفت و جوامع لطایف تحیات که از روایح ازهار آن نسیم روایح

موده و اخلاص مشتاق جان رسیده و از نتایج عبار آتش اشتیاق

عجز ما هم ز فهم و ادراک ماست [illegible] — که هست عجز به ادراک [illegible]

[illegible] لب بسته [illegible] — که آن [illegible]

زان بلند است آفتاب [illegible] — که ذره است [illegible] تواند

رفعت جلال است چو حجاب [illegible] — [illegible] سخن [illegible]

چون نیست [illegible] کس را زبان [illegible] — آن که عجز [illegible]

[illegible] بقدر [illegible] — [illegible] آنکه [illegible]

[illegible] سخن [illegible] — [illegible]

ثنا همه [illegible] — [illegible]

[illegible] گفت [illegible] — تو برین [illegible]

ثنای حضرت تو بیکرانه دریاست — [illegible] آدمی [illegible]

ره [illegible] دراز است پای [illegible] لنگ است — اساس [illegible] وصف [illegible]

به آنچه [illegible] حضرت تو و آل [illegible] — [illegible] قطره [illegible]

اگر مدح و ثنا [illegible] شنو — [illegible] آن کسی که [illegible] مدح [illegible]

عنان [illegible] از آن شدم [illegible] — که هست [illegible] بیرون [illegible]

از انجمله است ز تنوع افشان این صورت است ... در ...

صورت تقدیم میکرد ... که انواع تقدیم و تسلیمات ...

که این الله تعالی است ... به عزت معنوی ...

تمهید قواعد محبت قبل لفافات چون ز خوانیات ...

ترتیب کتابت مکتوب ... است ... بعد از طبقات عالیه

با اشتغال قرآن ... مطلب را خوانند انواع مکاتب فرمود و ...

در توضیح بیانات که یعنی مشتمل بر سلام و تحیت در اول مکتوب باشد

و بعد از تسلیمات تحیات ... نماید و آنچه از صفات مسلم علیه

که چه اینها مشتمل است ... تحسین را با بلاغ تمام ... نماید و اینها مشتمل

بر سلام و تحیت ... نوع است اول آنکه در همان بیت که مسلم علیه است

و بعد از امثال این ابیات تحیت ... قبل ابتدا الالقاب است و این ابتدا

دوم آنکه ذکر مسلم علیه ... در آن بیت ... بعد ... تحیات را بالتمام

باید ساخت چنانکه بعد از بیت ... که مضمون تحیات کند و ...

... قصد و ایراد قرآن ... باید که همان سلام و تحیت آنکه ...

معانی بدیع ... و منازل اعلای ... الفاظ
محبوب القلوب ... قلیل العیوب ... الشمائل ...
امیح الطرفا ... البلدا

ز بلاغ معانی انکه از لطف بیان ... طوطیان شکر تنات سخن را کرده ال
رهی از اعجاز عیسوی کرده ... زبان پاک تو وقت سخن وری احیا
چه ساحریست که داری تو در سخن رانی ... حلال باد ترا سحر چون سخن رانی

شیرین سخنی که رنج از تو بازه بود ... فیض سخنش روان افزا بود
اوراق سخن اگر مجلد سازی ... لطف سخنش کتابی شیرازه بود

ای طبع هنر سنج تو میزان سخن

محاسن صفات میامن ذات فایض البرکات مشار الیه که بواسطه
عبارات ... اشعارات ... امن حرم ادای آن لطف ...
متعذر است و خصائص ... معاشران ... رسیدن ... متعسر
تا محرم ... شمه در شرح آن مقدور است فقیر ... ...

بیت

سخن کی چو او زبان را وا توان کرد پیداست که از زبان چه تقریر آید

چون فضلای روشن ضمیر و عقلای صاحب تدبیر

بمعاف عجز را وسیلهٔ تقصیر می‌سازند این مخلص کمینه نیز بدان

با قصور ذهن و قصور فهم در آن خوض نمودن لایق نمی‌نماید

مثنوی

چه وصف ترا خدایا که تو بیش از خیالی
که هر شب خیال من آن نیز یاد

چگونه مدحت که ذات ترا از تقاضای حد فزون
نه هر چه در قلم آید هزار چندان است

چگونه مدح تو گویم که ذات بیشت تعظیمت
نعوت ذات ترا نطقه را نیز زبان نکند

ترا خدا که تو بیش از تصور و وصف کنند
که از مدارک وهم و خیال بیرون شد

سخن‌ها به قدر تفسیر برسد و در فهم
بقدر طاقت قوت ضمیر و تقصیر

هر اندیشه بر آن نیست بسته است
به پیش قدر بلند او پست است

جمال وصف تو از شرح عقل آسان بیرون
چه جای صفت نیست بیان

پیداست که سیر تا بجسم تو دور
با بنا عهد بازوی ناگاه اوج

... [illegible] که از [illegible] ... [illegible] چون [illegible]

ابقاء الله [illegible] و امری الا [illegible] من [illegible] و الله [illegible]

... الولی المعظم [illegible] ... [illegible]

[illegible] نسبت [illegible] ... [illegible]

بیت

[illegible] نکته [illegible] ... نیست [illegible] معانی که در [illegible] آید

[illegible] و [illegible] ... [illegible] بر [illegible] فراز

آنکه [illegible] گفتن [illegible] ... [illegible]

آنکه [illegible] نطق و [illegible] ... [illegible]

[illegible] الکلام [illegible] ... الا [illegible]

انا [illegible] ... البدیعة [illegible] ...

[illegible] سلام [illegible] الانام ... [illegible]

[illegible] و [illegible] از روی [illegible] ... [illegible] آنکه

[illegible] و وقت [illegible] ... [illegible]

و نقاوه بنی آدم معدن مجامع الحفاظ وجوه المعالی مشرف بقرابة الواقف

محافل الافاضل والاماثل جامع اسرار معالم الآیات مبین دقایق تفسیر

مناظم الکرم مستحکم تحقیقات [illegible] مولانا [illegible]

بیان نکات العرب العجم شقایق تهذیب الانسان [illegible]

بیت

آن که در مبارکت مبین شد بهر او — هر نازکی از صحبت که مرده

[illegible] المولی الاعلم استاد مشایخ الاسلام [illegible]

الفلکیه تهذیب انوار الملکیه المعارف بارتفاع الافلاک الاثیرات

الواقف علی حرکات المنیرات السیارات ناظم البدایع الهندسیه

جامع النفایس القدسیه

آنکه می آید به جسم مستنیر — راز پنهان فلک [illegible]

و ثنا او اتم [illegible] دایر الکمالات حل مراکز الحکمت حل کربات

الفضایل متحرکه علی محیط [illegible] افصح [illegible] العهود

و قصاید [illegible] الطبع و [illegible] محاسن [illegible]

[illegible]

و حصول علما [illegible] الا هم [illegible] المعسرت [illegible] ال [illegible]

اسرار القسمه در آن منقطع از ارتعال العقب [illegible]

آیات [illegible] ابواب [illegible]

اگر تمام عمر [illegible] [illegible]

ادوات [illegible] الملک [illegible] والدنیا

و الدین [illegible]

و [illegible] الامام [illegible] و [illegible]

[illegible] الا [illegible] الا هم [illegible]

مجمع ... [illegible] السرائر ... مرجع التغییر ... و الرای [illegible]

... [illegible] بحقائق الاحوال المفصل

... [illegible] ... بسته که ... [illegible]

... [illegible] شیخ الاسلام ... اعظم ...

... الیقین الامم مفتاح مفاتیح غیب ... مخزن ... غیب العلم و ... [illegible]

جناب فضائل شرف ... کرامت ... دل ما با کشف سر ... غیب نمای

محقق که ... در ... غیب ... ضمیر روشنش ... آینه ... معانی

... شیخ الاسلام ... مبین ... الملة و الحقیقة و الدین

جامع ... علوم ... الکتاب ... از ذکیه ... اصحاب الکرامات

و ... صدور انواع المعانی و الکمالات

مولانا الافضل الاعظم الاکمل ... العالم مجمع الفضائل و التقوی

منبع الزهد و التقوی ضابط احکام الشریعة ... حفظها ... [illegible]

جامع الکمالات ... [illegible] ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بتوفیقات ملهم مناهج عقد الفروع والاصول صاحب قواعد المنقول والمعقول

مرتبه شرف قبول یافت [illegible]

[illegible]

التمسک بحمایة المالک المستبصر نظام الملة والدنیا والدین

[illegible] الطالب المعانی فی افق السبحان [illegible]

وعلی [illegible] کاشف [illegible] والدقایق [illegible]

وارث علوم سید المرسلین [illegible] الملة والدنیا والدین

[illegible] المتعلمین [illegible]

[illegible] تحقیق [illegible]

[illegible] الاحکام [illegible]

[illegible] المسلمین [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الدوله والدنیا [illegible]

[illegible]

جهانگیر تیغ بازو جوان بخت   شه خورشید تاج آسمان تخت

شهنشاه تهمتن طالع فیروز جنگ   که گیتی زین تیغش هست فر و زنگ

ملک سلطنت در پایه نظم او امیر عز تمکین معالی پناه وجهه

بعین حشمت تمکین عاطفت شاه آن المعظمه بجهت الدولت المحرومه باسیس المعالی

بیت

معظم در پایه مرتبت که پیش همه درباره شتا   بجز شتابان تن پایه و بسکه دو جهان تسخیر

امیر الاعدل الاعظم فخر الامرا فی العالم

یمین الدوله القاهره ابن السلطنه الباهره شوکت ابو اباهیر الرضا

بیت

امیر شرق و غرب که ملک شاه از   برای وشمن تیغ روان سلطان

معین حمایت سلاطین   زبان نامه پیر الخلافت الدین باهره

قوام الدوله و دوره شوکت السلطنه الباهره بلوا امیر اعوان صفاته

امیر الاعدل الاحکم الاعظم الامرا امیر العظما مبین الامم و دوره

السعاده و العلانیه العظمی الدایره الامارت و الایالت

بیت

قضا لقا و قدر قدرت فلک رفعت ‌ ‌ ‌ بزرگ منصب خورشید حشمت [illegible] نهاد

حضرت شهنشاهی ظل الله والدولة والدنیا والدین جهانبانی [illegible] اعلی مسند السلطنة العزیز

والفتح المبین جلالت شأنه [illegible] فی البسیط الغبراء بالمعدلة والتمکین

احکامه [illegible] امیر عادل اعقل [illegible] که مراتب شأنه و تخت یاری

[illegible] عدالت دستگاهی معتمد الملوک والسلاطین المختص بعنایات رب العالمین

نظم

تهمتن سپه و دارا توان گشتست ‌ ‌ ‌ که از تیغ تیزش جهان سرکشان باستقلال

قضا لقا و قدر حکم آفتاب لقا ‌ ‌ ‌ فلک شکوه و ملک خلق مشتری اقبال

بزرگ منصب و آقا نژاد و عالی رای ‌ ‌ ‌ جهان پناه مظفر فر مؤید [illegible]

زحل محل فلک رتبت ملک سیما ‌ ‌ ‌ خجسته طالع فرخنده و همایون فال

داور سلاطین نشان مهر معظم که هست ‌ ‌ ‌ همچو قضا کامران همچو قدر کامگار

[illegible]

الآصف الاعظم [illegible] امور العالم قطب فلک تا مدار [illegible] بزرگوار

با نشاط نور سپیده گو که بنو بهار — ساقی گلرخ بیا بادهٔ گلگون بیار

زان بیا چو لعل لب تر کرده و دو مدام — عیش شیرین بر دوام عمر باد و برخوردار

روح افزای که او مطلع کند نشاط دنیا — آنچنانی که هست مشغول و هموار

همدم باده و پیر و مونس شاه و گدا — با همه پیش بیاید این همه بیش کس زار

تیغ تیز او لیک بندید لذت و دل را — سوخته با ستمگر غمزه و دو بار غمگسار

با همه را سود و ضرر و لعنت را گاه نبد — با همه دارو بخشش معده را گوشوار

... خورشید روشن رای آفتاب فلک آفتاب سایه تا لطف حضرت آفریدگار سکندر جاه سلطنت پناه بخشنده ... خلافت دستگاه همایون عالم آرای شد و بند گشته گوهر ...

شهی که ابر و شند لعل آتش — برای تاج کند مشتری ...

معز دولت و دین سایه خدای کریم که هست — لباب عظمتش نشئه بینهایت ...

... شاه دارای سلطان جهان آرای فلک شکوه ... سپاه شکن سکندر تخت جمشید دستگاه قدر قدرت قضا صولت کیوان ...

ز نعمت سخن‌پروری طلاعت بهره‌ام طوطی‌صفت شیرین‌گفتار گشت به بهجت طبع لطیف نغز مجموعه شکرستان

نظم

شهنشهی که جهان یافته شد به دانش / که گفت نبی همین عدل و جهانبانش

کسی است همه آفاق پروری است / که گیتی کرده زیر طوق فرمانش

شه سکندر شاهزاده جهان منش اشعه عدل از جبین انور پدید
سلطنت کسری نیاخ داد و خلافت عظمی فر از زند
اعلام دین و دولت فروزنده رخسار مالک و ملت

نظم

خدیو ملکستان است هر دو دورا آن / که بر ملوک جهان پیشش برافرازد سر

تهی است بنیان همتش گشت / ولی عقاب سپهر ازو بند پرواز

و علی‌الخصوص خلاصه ملوک عالم القادر الله ولی داد منم کو صدر نشین سریر
منظور نظر حضرت باری منتج سلطنت شاهانه رسم بهیج کامرانی و جهانبانی

نظم

بنای سلطنت شاه نوجوانبخت / که هم حسن منظر است و هم تخت

گرد و ز نعل او تن بی رو ز روز بمیند
باشد ز طلوع دولتش تابش شان

چون آتش باده ان بود اندر قدح اگر
آتشکده تنگ بود آب روان

آنرا که سبو زبان بر آید بر دو لب تنگ
چون تو گوهر و شمار روی زمان

رو بینی چو زعفران شده از غم عصفور
زر چهره بی شن دل آید چو زعفران

و گل ز شباب و باده و تاز و گل
سرگشتگی مراد بود و باد بان

آن دولت که به پیر و شنود بهر دو بهار
ان آب نشست چون جوانان ز دور نشان

زیبست اگر کافت شب عهد لی شوق
نو زیست بی تغیر ز باریست در جان

ای ماه اگر بکشی روی ز باده انکه
مار خنده ای غنده بی گرد و دو خنده شان

در دوره شراب بیکباره شب جام صراحی
چون تیغ آفتاب بهیچ بر فشان

تا چه بهری در کرد به جام شراب را
بو شاد باد محب سلطان نگاه شان

در صفت شراب

حیست باده ای که تو جهدی چون رخش روشن تابان
آتش ای که آب نشعه دارد درخشان

گر کیمیا حضرت حضرت باشد بی لطم
در گو بیم اتش آتش نشاند نمان

گوهر گیرد چون عقل است لب زر پاره طی
عقل از بد هم بعد غوغای قحط شان

گه بیاض [illegible] لاله و گل را نگار — گاه با [illegible] آب و آتش در میان

از بنان [illegible] گل را — از سر [illegible] کلک [illegible] تا [illegible]

در [illegible] سرگشت — بهر [illegible] بعد [illegible]

دست [illegible] جدا از گرد [illegible] — شعله [illegible] خسرو [illegible]

در صفت شراب [illegible]

ما را عیش نیست بی جام شراب — در صفت عیش نگار و دریاب

دلم از محنت غم مجروح است — همه شب [illegible] چنگ و رباب

مدتی شد که [illegible] — همچو [illegible] شراب [illegible] کباب

بعد از این دست من و ساغر [illegible] — بی لب [illegible] من [illegible] باده ناب

ورنه ده آن جام می گل رنگ را — [illegible] کلاه

باده همچو [illegible] — بگریزد غم ز دل چون سیماب

مطرب انگیز لطیف [illegible] — چون [illegible] خورشید جهان

آنکه با بخت [illegible] بیدار [illegible] — [illegible] خواجه [illegible]

در صفت [illegible]

بده تا به دست کشم باز … / در این کار ما نیز …

بیا ساقی آن ارغوانی شراب / که دل را صفا یابد از همان شراب

مرنج چو که داد عنبر [illegible] / نشان در بزم …

بیا ساقی آن می که جان بخش است / دل خسته را همچو جان در خور است

بده گر ز جانان چشم مهر دارم / سرا پرده بالای گردون زنم

بیا ساقی آن می که حور بهشت / عبیر ملایک در آن می سرشت

بده تا بخوری در آتش کنم / دماغ خرد تا ابد خوش کنم

بیا ساقی آن می که سنبل دمد / به باغ ارم … سبز کند

بده تا بنوشم … بسی / که از بخشش دلم جان بسی

بیا ساقی آن می که شاهی دهد / به پاکی او دل گواهی دهد

بمن ده مگر گردم از عیب پاک / خوش از عشرت …

بیا ساقی آن جام مهر … / بده تا ز غم بر فلک بارگاه

چو شد باغ روحانیان مسکنم / در اینجا چرا تخته بند تنم

بیا ساقی آن جام چون سلسبیل / که دل را بیفروزد … زنجبیل

بهتر ز هزار درج دولت بینی   خواهی کن و گنج حکمت بین

پیوسته تهی از باده هستی کن   یکجام ز جام بابلی مستی کن

چو جام صفت به سینه ساز و مرو   ز خویشتن به وجود بیهوده مرو

گیتی به یاد و شاهی زند   زهره گسترد و درگدائی زند

[illegible]

چون برکشیده علم باده بیان   باید کشید رایت عشرت آسمان

زان تیغ کافتاب ازو زرد شد   باید می عیسی گل رنگ ارغوان

آئینه‌وار زنگ [illegible]   گر آفتاب و ماه و مهر و زهره [illegible]

معیار عقل و داروی اصحاب فکر و دل   درمان درد و قوت شخص و غذای جان

اصل نتایج عنصر و روح ذات حسن   عین صفا و روح لطیف جسم [illegible]

هضم طعام نفس عقیم و مایه نشاط   قوت دل و توان تن ناتوان

لون عقیق و گونه یاقوت رنگ لعل   بوی عبیر و نکهت مشک نسیم جان

بوسه سهیل [illegible] و [illegible]   آرام اهل و حرمت [illegible] و لطف [illegible]

آن می که از دو جرعه [illegible]   تنگ [illegible] و مغز [illegible]

١٠٠

[illegible]

[illegible]

بیا ساقی [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بیا ساقی [illegible]

[illegible]

بیا ساقی آن [illegible]

[illegible]

[illegible]

بیا ساقی آن آتش تابناک — که زردشت می‌جویدش زیر خاک

به من ده که در کیش رندان مست — چه آتش‌پرست و چه دنیاپرست

بیا ساقی آن می که عکسش ز جام — به کیخسرو و جم فرستد پیام

رم از دل زمانه دور داشت
دل آرام را در همه سرگذشت

شنودند از این ز خاک مغاک
که تا کرد با دست او همچو خاک

بده ساقی آن جام فرخ
دوای دل جهان [illegible]

که دوران چو جام از کف جم ربود
اگر نامی شاد بنشین آن سود

چو مینا و قرسی است افسون [illegible]
تنعم ببین [illegible] عیش اغتنام

کسی آگه از سر شب [illegible]
که فردا چه ها شد [illegible]

[illegible]
[illegible]

تو نیز از کمر کار همان به
[illegible]

[illegible]
که هم مهره در دست [illegible]

[illegible]
که بر خاک گشته [illegible]

بده ساقی آن آتش تر را
بمی زنده گردان دل مرده را

که هر پاره خشتی که بر منظر است
سر کیقبادی و اسکندر است

هزاران گل که در گلستان بود
سمن عارض دلستانی بود

هزاران شاخ عرعر که در گلشن است
نمودار از قد سیمین تن است

بگو چون شهان را بطرب خوش است — بجز خاک چو بادان زنی دست نیست

بیا تا نشینیم و ساغر کشیم — غم از دل برآریم و دم درکشیم

شنیدم که چون شور مستی است — نگه خانهٔ تسلیم بنیاد نیست

که در بزم گردون زن [illegible] — از او شادمان هرکه ناداد [illegible]

هر آن کس که در دور گردون بود — ز دوران بدوش بر از خون بود

بده ساقی آن می که شیرین بود — که شیرین بود باده از دست یار

که دارا که دارای آفاق بود — بدارایی کی جهان طاق بود

چو نوشید سرو روان — نه دارو بجز گور تا بود بخت

اگر هوشمندی بیا ده و نوش — چو نوشی مدام ای نیکو سرشت

به تاک رز و بان متحانه رود — ز [illegible] شان ...

مگر آب آتش خراجت دهند — بمستی ز مستی خلاصت دهند

بجای من ار زین بیت ... — بوحدت سی ده ... بخش

جو حافظ که در عالی ... — جو از خود برون شد کجا ...

بیا ساقی از دست و بشنو ثنا — بگو این سخن کی شنیدم جم کلاه

گر دیده و دل اگر حبیب بنفشش | آن یار بگاه رکاب بست و در بنفشش
زلفی چو بنفشه تاب کمند پیچید با | زان حلقه حلقه تا کمر او بر دست زمین

در صفت زلف ... گوید

گرد گل تا حلقهٔ زلف تو تاب اندر آشفته | رنگ شب دیده آتش زده در مشک ناب آشفته
از برای جلوه و جعبت عالم است زلف | سایه بان عنبرین گشته بر آفتاب آشفته
رنگ رو بشکست در دوران چشم آن کو یا | لاله بر آب بر خشک گل آشفته
چون نسیم گرد درود رقصی بر لب | وارد به بوی خویشتن جان شب آشفته
گشته آن نرگس مستم که در هر | دل بزهر و مهر دارد خود دوانه خواب آشفته

آن دو زلف مانند دو افعی که بر دو جانب شب ... بر دو گشته
ماه تمام را از ظلمت شام ... نهاده و از هر یک گره بسته زنجیر ... بر ماه می‌نمود

شعر

دو زلف عنبرین تابش از خم | چو زنجیر زده افتاده در هم
جمال حور بود بشست بطبع ماه | سر یکی او چشم آهو

صفت تکلم

در حین تکلم از پستهٔ شیرین چشمهٔ نوشین آب حیات می‌بخشند و از لعل دربار و عقیق آبدار یاقوت روان می‌ریزند

در حالت تکلم از نازکی زبانش برگ گلی است گویا در غنچه دهانش

صفت مست‌ها

آن شاهسواران که بلای دل و جانند یارب که ز خود رفته و بی‌خود بکجا‌ها
میران سپاهند و عزیزان تبارند گردان جهانند و هنرمندان‌ ما
مشکین خط و شیرین سخن و غالیه زلفند سیمین تن و زرین کمر و موی میانند
سرو قد و لیکن همه چون لاله دمانند ماهند و لیکن همه چون سرو روانند
چون سیم بر و پاک تن و پاک سرشتند چون سنگ همه سخت دل و سخت کمانند
مانند زرند چو با جام شرابند مانند هزبرند چو با تیغ و سنانند
با جام و قدح بابت بزم و کشانند با زلف و کمر مایهٔ خوف اند و امانند

ز دو عارض تو چو نسرین شکفت / خنده‌ات بر پسته و بر تنگ شکر ارزان کرد

زلف مشکین تو چون سرو ز شمشاد و سمن / آنچه بر عارض تو عنبر و ریحان کرد

زین سبب ساده دل آرزوی من ای سرو سهی / چون نگارین لاله‌ای مُلک ایران کرد

و له ایضاً

ز خط سنبل تر بر سمن نقاب کشید / خطی ز غالیه بر روی آفتاب کشید

عروس گلشن رعنا چو چشم شوخ تو دید / ز شرم پرده‌ی نرگس به سر نقاب خواب کشید

کمند زلف تو هم اندر چمن به سنبل تر / هزار سلسله در حلق بنفشه چو تاب کشید

نخست نرگس گل و یاسمن کباب چو جست / رقم به مشک به اوراق گل گلاب کشید

شراب صحبت آتش گدازی با تو نخست / فلک چو ساغر گل غنچه پر شراب کشید

نوشته ... از ... خط ...

نوائی که گویا قبای سبز بقد دو قامت دوخته‌اند با دل‌ها و اندر شکسته جمال او حته چون بنفشه‌زار و حوالی گلبرگ طری دمیده یا دایره از عنبر ... سرا ...

قطعه

خطش که گرد عارض چون سیم برآمده است / آری بنفشه با گل او خوش ... سرشته است

خطت که هست نقش باغ رخ جان پرور است
چون سبزه‌ای که از بنفشه گلش رست

از روی تو ای گل شکفته‌ام کان بهار
برگ گل و لاله سبزه و گلشن ...

[illegible]

زهی جمال تو سرچشمه جوی آب روان
طراوت گل از آب بهار عالم جان

خطت که سبزه باغ ارم نموده چو سنبل
دهانت از لب انگبین ... زبان

به بوی سنبل زلفت ز لاله سایه
ز رنگ سبزه خطت نشسته سبزه گران

ز تاب و رنگ لبت بسته شیرین
ببرده رنگ لبت هر زمان جان

چراغ حسن تو را شمع روز پروانه
کمند زلف تو دام سر گردان

گناه لشکر تو ماهتاب سبز بهشت
کشیده‌اند روی لعلت آفتاب عیان

که صد حیات تو از تلخی نمک جان
که حکایت لعلت قلم شکسته زبان

ور آتش لب آنجان مخمور
شکر ... نمک خانه ... جهان

[illegible]

ز روی گل چمنت شبنم آورد به چمن
بر برگ لاله خط تو آورد سخن

در از ... صدف افشاند ... سنگ
... گلزار و قمر آورد ...

چمن از نسیم صبا مشکبار		سمن از لطافت چو رخسار یار
ز باد بهاری گل دهان کرده باز		چو معشوق خوش خنده و عاشق نواز

صفت شهر

تبارک الله ازان شهر آسمان مقدار		که دیده از سر بامش فلک نشیب و فراز
فراز شهر او ماه و قبه همت		درون شهر او مهر شمسه زرکار
ز عکس نقش دل انگیز در و دیوارش		گرفته آینه چرخ چنبری زنگار

در صفت قلعه

بلند کنگره او بدان مقام رسید		که آسمان را از پشت بام خبر افکند
نشسته پای فرو در زمین و آشوب		هنوز نازد از آن سبب که بکیوان افکند
بچوی و در بهشت شده صد بار وهم افکند		که تا کند نظر خوب دیده توان افکند
چو خشت صحن و درش نکته فیروزه		فلک مغالطه خود را در آن میان افکند

صفت شهر

همایون صفه پسخوار مانند جان و تن		مبارک صحن ها مانند کرده چون عالی
بهشت نعیم ... و ... عیش		که چون عرضش خوش ... خاکش عنبر بار

شود شوخ چالاک و ضد او دیده اعمی　　شفا یابد از آب حوض او معلول شفا

[illegible]

ای عارض چو ماه تو را چاکر آفتاب　　یک بنده تو ماه و دیگر آفتاب

از هجر رویت ای بت مه چین آفتاب　　رو می‌نهد آفتاب به پیش چشم چو [illegible]

آن ماه رنگی که هر شب به لب [illegible] آفتاب　　هر روی تو [illegible]

ز آفتاب عنبر [illegible] آفتاب　　بسیار کرده [illegible]

چو روی تو [illegible] آفتاب　　[illegible]

نوش لب لعل تو قیمت شکر شکست　　چین زلف تو [illegible] شکست

نوبت چو [illegible] خط　　کشور [illegible] لشکر [illegible] شکست

[illegible] جام [illegible]　　نقطه تو خط [illegible] شکست

[illegible]　　[illegible] شکست

[illegible]

تا خیمت [illegible] سنبل تر [illegible] کرد　　لاله از [illegible] خون [illegible] کرد

سرو را قامت [illegible]　　ماه را عارض [illegible] کرد

درختان چون بتان قد برکشیده / زنگ بکر بحر لب بر کشیده
فرازش قبه‌ای صندل سرشته / قماری مست گرد وی بطا بود
چنار و بید و سرو آزاد سرفرازی / همیکردند با هم دست بازی

صفت قصر شیرین

بتمام جان بپایید و کنگره قصر شیرین از جا بطاق بلند با افلاک نشان میداد

نظم

چه باغی از خوشی چون باغ بهشت / چه قصری از نکویی چون بهشت او
در آن ایوان بهشت برین در اطراف / درو ایوان کهکشان آراسته در بند
چو طاق مطلع ابرش ساخته / ز خاک خشت آن کرده دیوار
یکی را سعد کرده بان کرده معمور / یکی را بخت میمون کرده معمار

دو دیده باغ پیدا چون حلقه زلف / آب او گشته تنگ با معین
از آتش درخت جانان بود / غنچه از لعل لبان بود
زنگی در دل دو دو چو دستش / لنگی ان دیده دیده بدستش

طرفه قصری بنقش لعل نگار   زیر او مشک سوده و سنبل تر
کنگرش همزبان سیاره   شاخهای شکوفه عقد گهر
اندران قصر مجلسی بهجی   هر طرف جلوه گاه نوشین لبی
همه شان دختران حور سرشت   همه نوباوه های باغ بهشت
همه لاله عذار و مشکین موی   همه غنچه دهان و نسرین بوی
همه غمزه زنان عاشق کش   همه عذرا عذار و وامق کش
در دو یاقوت نوششان نفسی   لیک یاقوت را ز شعله کسی
سرو قدی از آن میان شمع   همه پروانه وار گردش جمع
جمله در بندگیش بسته کمر   همه سر بر زمین او بسپرده

صفت باغ

زمینش از سبزه مرد افکن آسمان شد و بآب شب هوا انبار بر زر
چنان در صحن بنفشه زار است از هر جویبار سر بریده سنبل تر
لاله چو در وی چو بر خط نقاله نشکل لبان بهم خوشش بر آمد

همانا که تا [illegible] پوشش [illegible] / کمان و زره با [illegible]

چو جامی [illegible] لب [illegible] / ز [illegible] نان [illegible] دل [illegible]

ز [illegible] بهوای [illegible] طبع [illegible] / که [illegible] گران [illegible] برگرفته

چو بر [illegible] زمین [illegible] / ابا آن [illegible] باد [illegible]

از آن پیوسته [illegible] کمان بود / که [illegible] دیگران بود

چه گویم [illegible] / که [illegible] باشد [illegible] از جهان [illegible]

بجای [illegible] آب [illegible] خورد [illegible] / [illegible] روز و شب [illegible]

بجان [illegible] شنیده [illegible] کار مردم / بروش [illegible] سرگشته [illegible] مردم

[illegible] که [illegible] / ز [illegible] چشم [illegible]

[illegible]

چو پیلی [illegible] / [illegible] پیل [illegible] آتش

[illegible] / ز [illegible] آتش [illegible]

برغم [illegible] / [illegible] خزیده [illegible]

[illegible]

وقتی خوش بود شمامهٔ بر بن صبا از زلف بنات بنفشه ارواح
مشکفام کسب نفحه و عطار شمال از جعد سنبل نفس عنبر
می‌ربود و رضا جمله شاخسار از کلهای سیراب چمن نکهت طرب و حقیقه شکوفه‌ها
شمال سیر و طیبی از انوار ازهار سبزه‌زار سرفراز بنفشه لیلی رنگ و دام کرده

نظم

چه باغ الحق عجب دلها فزود — نسیمش روح را باد و رود
درختانش لطیف و میوه‌ها تر — هوا و آب او سایش معطر
و در جانبش کشیده سر بعیوق — چو دست عاشقان در زلف معشوق
سمن با ساق و نرگس جام در دست — بنفشه در خمار و سبزه چون گل مست
شکفته سنبل تر زلف در دوش — گل از ده برگ نسرین بناگوش
نوای بلبل آواز دراج — کلنگ عاشقان را کرده تاراج

شعر

یکی باغ الجنان باغ جنت — ندیده هرگز آنجا کس کدورت
به حبت کنار جوی بسته — به آب زلال سبزه رسته

بعضی گفته‌اند که شیخ شهاب الدین یحیی که از اطراف طلب او می‌کردند و بیست و هفت سال

میزان و بیست سه بود و شیوائی نکته برداشت تنها که او را در

دیوان ما آمده و قصه‌ای بی‌نسکین گفت شیخ شهاب الدین این را

بیرون بخشید که از میل ... دی اول ظرافت اگر وقت بعد از آن

خمیازه و نفت برداشت زیر جامه پای چوب پایی آمد گرفت و بستاند

و بهر چند کرد که سر فرو آرد و ... سلطان فرو نتواند و ... سلطان

گفت ... سر ... فرو بیاورد ... که ...

در آب ... سلطان از ... گفت ... آخر ...

[illegible]

ساخته از حکمت کار آگهان ... خانه گر دند ... جهان

مانده ... صنع خدای حکیم ... خانه و زر ... نقش ...

اهل سفر ... گذری ... همره او ...

گشته که سیر بلاکش ... نمک بلا ... آب اندر دهان

... صورت ... شده ...

کشتی این جا ز فنا بسته کنون کوهست سر افراخته از بحر برون

ابر دمی چو دود بهر شب و روز   چشمه‌ها از بر روی کوه بجوش

همچو کمان چشم حباب از میان   تیر نشاندست کمانش بر آن

بیشتر از موج رود در کشید   بیشتر از باد رود و ز باد

هر طرفش ره به شتاب دگر   هر قدمش ره به شتاب دگر

از پی طوفان شکستش ستاب   معجز نوح آمده بر روی آب

تخته نیارستش نیفتد میان زیست   طرفه که مهدی تخته یکبار شکست

تعبیه در ماه از یخ در یاره   آب از آن طعنه بفریاد و شور

نعره ملاح که می‌شد باوج   بر تن خود لرزه ز نهیب موج

جنگل بس سینه که فرو شد باب   بسته به پهلوی نهنگان طناب

[illegible]

چند ره گیج کمی نابه راهوار   تیر بازو شمشیر بر آب قرار

کشتی تخت سر کشتی نشد   که زور بازوی دریا گذشت

کشتی نمانده نشسته بر آب بود   از آن نشسته هر که بر آن نشست

ز ران گه نه پیکار ری آمد پدید / که شد روح را کعبه گشت نشید
به هر وقت آتش ز دریای آب / تو کشتی که دارد ز دریا سبب

مغنی

دریایی که موج آبا موج شکوه نقش نمایی گردون میرسید

مغنی

بر آهنگ چون زان ما نغمه پرده / که در پرده با تماشا کشید
ز چشم نغمه در بار مه سینه / ز چشم گوش تو شاهی دیده
ز شوق چو بت گنبد کشتی / روان از خدنگ جوش کشتی
سبکبار انگشت او کیوان / که از موج او برده تن ها
چو اختر کوه کوهان مهر / ز مستی چو بتان کف اندر آز
گهی ابر در بازی بود جام جوشش / گهی از تیر طبعی رستم درجه جوش
چو مهر و بان بند ابدار جوش / از آن وصل خندان گفتار نوش
ز هول تو تنهایی جوشش / معلم را شده تخته فراموش
همه عالم تو کشتی آب دارد / جهانی ز نغمه میناب داد

صحبت ... از ... آستی

در بیان که آتش عشق ... صفا با صبح ... وقت هم برابر بوده و در وقت عکس نمودن با

صورت است که نمایی ... گرفته از رنگ را در قعر او توان ... بستی

شمع و شیشه ... در جوف او توان شستی دید با وجود آن عوام

هم نقصی و ... رسید و نه ... و هم از ساحل او خبر ... دارد

... فوت ...

نقل است که خواجه قطب الدین رحمة الله علیه در حین وفات وصیت کرده

که نماز جنازه مرا کسی گزارد که ... شرط در وی باشد یکی آنکه سنت نماز

دیگر او فوت نشده باشد دیگر لقمه حرام هرگز نخورده باشد

دیگر روی بیگانه ندیده باشد بعد از فوت آن بزرگوار علما و مشایخ

جمع شدند و ملا قطب الدین ... یکدیگر ... از سلطان شمس الدین

پرسیدند که چه کیفیت گو دارید کیفیت گفتند سلطان فرمودند اگر

اعزه باشد نماز جنازه بگذاریم علما و مشایخ گفتند که حد آن دارد

که مانع آید سلطان پیش ایستاد بعد از آن تمامی علما و مشایخ

ایکه ز صنعت ز ... نگاه / خامه ... بطلان ... صفات

در صدف آمیزد آب حیات / تا خط ... خوش ...

آب چو از چشمه حیوان گرد / تا که به روی خط ... بنوشت

نسخه ما هست ز دریا و دشت / عمق ز دل کار ... کشید

گر ته او گشت زمین را پدید / ... جوی آب از ...

گشت پدید از ته او آسمان / گیتی زمین ... هست ...

گاه ز ... علف ... / ... که ... ز ...

... ز ... / ... ز ... رنگ ...

گر تواند ... شب ... / ... بشکست ...

... باغ و چمن ... / هر که ... آب ...

گشت ... آب ... / ...

شهری ... باغ ارم / هر یک ... کشیده ... علم

... چو ... / ... جامه ... چو ...

تو گفتی کاین گلستانهای بستان / ز آرزو بهشت ... گل روی

ز بس سبزه و گل و ... / نه تیهو و دراج و کبک آمده

همه ... / همه ساله سحابان ابر ... تماشا

همیشه ... / چراگاه مرغان هر کشور است

اگر ... باید ... / ز شغلش آب ...

تو گویی ... زعفران گشته‌اند / مر ... آغاز کار

کنون ... خواهد آموزگار

صفت ...

مردان کاررا طوقها و علمها و نقاره و نفیر ... در آمدند ... روی

از ... جوشن و خفتان ...

گرز و کوپال ... آهن پوشند

... القصه جنگی ... واقع شد که ...

آن ... زبان خامه ... شرح آن ...

که حوض محبت بمعنی واقع است یعنی دل پیغمبر ما نیز که همچو حوض عرصات آن
در جوار این جهان بر آنند از سرچشمهٔ لب ایشان چشمهٔ الهی جوشان است
بیدار نشوند و کسی را این جرعه و خواجه قطب الدین بختیار کاکی
رحمة الله تعالی علیه فرمودند که خواب دیده بودم که در جنت حوض
باشد آسمانی و عرض کشیده ایشان را آب فرستادند و نگر آن خواجه آن
که بودند هنوز دیده ام مرده اند باشیدن وقت کمال است در ساعت
آن تقصیر کردم که آن ایشان بر آمدند و بدیدند چشمه آب جاری شده حبابه
در خواب دیده بودند چو شخص بسیار تشنه شده بیند که هر که از آن
حوض خورد آتش دوزخ بر تن او حرام گردد و دیگر آنکه آن چشمه حقیقی
مانند حوض کوثر بود و گویند هر که بر کنار آن حوض صالح شد
نیز از آن جا البته بهشت ثابت شد آمین رب العالمین

نظم

سر آب و [illegible] چون آن بهر [illegible] جهانی و لطف چون نسیم صبا و
صبا [illegible] کشتی [illegible] [illegible] [illegible] و [illegible]

حضرت شاهی که گرفت پیش داد بخت جوان است که آباد باد

هست چو ذاتش منزه صفات هر چه همه هست عیان کرد ذات

دور ترش زان که گه گاه گشت داده جهان حسن ز پرکار گشت

گاه که بنا یافت به نجیب بهشت در همه عالم ز بزرگی خویش

چون فلکش ثابت صفات لیک چو افلاک ز نیکی ثبات

جمع همه درجات سپهر گشته نکو ... او ماه و مهر

گر شنو وقت این بستان گشته شنو ملایک بستان

شهر ... اساس قسم شهر ... گشته صنم

سخت یکی تاج وران گشته با اقبال ... شاهان

بر سر گور بزرگان ... در رفعت ... نهان

شکل مناره چو ستون ... از پی سقف فلک ...

از پی رفتن به صف آسمان گرد زمین با فلک ...

گنبد ... و منو ... تا ... مسجد عیسی ...

حوض ... بیرون شده کوثر ... در ... کرده

...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] سلطان [illegible]

[illegible]

[illegible] شیشه [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] معقول نیست [illegible] فلک [illegible] و [illegible]
[illegible] شعاع [illegible] معقول مرکز [illegible] [illegible] خود [illegible]

[illegible] صفت فلک

بر [illegible] روشن [illegible] دیده [illegible] حرکت سپهر [illegible] و [illegible] حقیقت اشکال
سپهر [illegible] کواکب [illegible] چون [illegible] آسمان [illegible] [illegible]
[illegible] آنکه [illegible] محیط [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] که از اطراف [illegible] [illegible] است [illegible] که [illegible]
[illegible] [illegible] از آسمان زمین [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] و [illegible]
[illegible] [illegible] آن [illegible] از طبقات [illegible] است [illegible]
[illegible] محیط [illegible] [illegible] که [illegible] [illegible] از [illegible]
آن [illegible] و شعاع بصر از [illegible] آن [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] و [illegible] [illegible] [illegible] و [illegible]
[illegible] و از [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

خلاصه سخن اینکه شب و روز از نغمات این بستگی گذشت و آن بهره رسید و ایشان
بیایید رنج او نبشته است هم ربیع سر به او طرف ان گل بهیچ چشم

سرکشیده نسیمی گذشت فرود جا | از ستبرکان گلان به غایت باک
با بستان به او بار و زیر شب | چون باغ حسن با هر دو بستر کناج
سر نشیمن گل بسطح و ایوان بس | به بخت بهر بلبل فصل بلبل بر گل

درختی نسیم لعل زمان گشت فراز | چو لعل تابان بیچ و بیچ درو دار
بران کوه از با بر بالا زبست | کی بهشت که هوا یا شعاع و بست
زمانه به فیض بسیط نقش و سطوت و بعرش | زمین گرد بر فلک کشتی قرص
بهر سو روان بسیم خوش گوار | درختان به میوه و گشت بار
نسیمی بدیدن روان بهشت | شده بار جمال گل گشت
روان بر بر سر شاخ ها نسیم خسته | بس کس خطر چه درخت
بیا بدگر زمان نغمه لعل قدر | از عیب عشق زاده به تحقیق

هر آن کو یکی پیش ایشان همی زد … تو گفتی که بر سنجیب زد تا بن بزیر
بدان تیغ کو کشیده آن … که فرمایه زخاست از آن کشت

بزد بر سر ترگ او تیغ تیز … سر او را چو باد از بر آورد زیر
چنان زد بر او بر که … بشکست و برآمد ز تن آب رخشش

کمانها بتنگ میدان گروه سپاه نشستند … بکوتاه نیزه همی با جستند
بپیچید در هر دو صف عنان … بشمشیر هندی برآویختند
همی آهن آتش فرو ریختند … برزم اندرون دشت بر تیغ تیز
بجز زخم که باد آورد از بر تیغ تیز … گرفتند ازان پس عمود گران
با خشم بر بسته … سوی سران … بچنگال از … بست
شنودند … سپر گرد … تن از خوی آب …
زبان گشته از تشنگی چاک چاک
… کوشش بود تنگنای … چو ان …

بوده ... دری فلک بست نگه بدیده یقین می‌بی گمان انگشت گزیده
با جهان لشکری از غیر قوت و طاقت او و مردم او بیرون است با با
خود ره‌روی همت یصعب گرد آید و بمضمون القرار مما لا یطاق من سنن المرسلین بر دفت

[illegible]

چو لشکر بهر سان شود در ستیز — علاجی نباشد بغیر از گریز
کند هر یک آیین رستم آشکار — نیاید ز پرسندگان هیچ کار

صفت قلعه ... [illegible]

حصنی بود با مدار و حصاری بغایت محکم و استوار بلندی بارویش تا مرتبه
که اگر پاسبانش کنگره بر آمدی از نهیب شیر فلک زهره
بودی و ... چند قسمش بحیثیتی که اگر در کنگرش شیر و ... دیدی آن
کاویدن اساس قلعه ... بعبای و عقاب ... از ترا ... است

[illegible]

فلک مثال حصاری که سد اسکندر — ... نسج عنکبوت زار
ز محکمی بطریقی که ... تنگ جا ... کنگره ...

زمین ... [illegible] ... [illegible] / ... [illegible] ... [illegible]

شب ... [illegible] ... / ... [illegible] ...

که رزم ... [illegible] ... / تماشای ... کیستی ... [illegible]

کی تیغ دارم ... [illegible] ... / که ... [illegible] ... خویش

همی ... از کوه ... / همی ... [illegible] ...

* * *

کمند ... [illegible] ... / سمند ... [illegible] ...

کی خور ... [illegible] ... / کی ... [illegible] ...

... [illegible] ... / ... [illegible] ...

* * *

همی از خطا ... [illegible] ... / ز خورشید ... [illegible] ...

چو ... که بر کشم تیغ تیز / ... آرم ... [illegible] ...

کیا ... دل نوشیروان ... / ... [illegible] ...

شود ... تیغ ... [illegible] ... / ... دل آفتاب

جهانت ز دادار و گیتی نخست — چو دارا که از تخم بهمن است

به روم آبستانیم هر بس

منم آنکه بیگانه شیرگیر — که بر چرخ جیب و زد هم اسد را بگیر

سرافشان ز پروین نعل یلی — ز مهر آنکه با لب سخن لعل لب

قبا لعل و کله لعل و کمر لعل — رخش لعل و لب لعل و زر لعل

دو گیتی چنانت که سر بپاید بود

که ای شاه نیک اختر نیکبخت — نه بود و نبود دشمنت شیر گشت

زمین بنده تاج و تخت تو باد — فلک چاکر ای نیکبخت تو باد

همه نیک بخشش تو بود ای کیا — به پیروزی تو شاهان افکنده نام

اگر جنگ فرمان دهد شهریار — همه سر فشانیم در کارزار

ز گفت شهان شاه شد شهریار — رخش تازه شد چون گل نوبهار

دو شیر پایان و پیشر پای — همی دور کرد آن بت بیابان

ز بانگ کمان‌داران خم خدنگ چاک طنین قضا در دل طاس افلاک

همه روی میدان ز باد خوش بود فلک روی چو طشت پر خون نمود

صفت جنگ تفنگ

دلیران قتال اشتعال گرفت آتش حمله‌ها بالا گرفت بهر سو نشستند و دوختند

ز شست سبک پای آن‌ها که ره گرد برون ز تیغ به چشم تیر سبک پر زدند

تیز پای آغاز نهاده سپهر ز روی مر زمین دلیران نشستند

و گم کرده سر کش کسی جز خدنگ بجز تفنگ تیر بر سر گرد دلیران نیز

خدنگ سبک تیر را بر روی گمان زخم و پیکان لعل آغاز نهاده و تیر و ناوک

پریشان شد از دست یاران شست بشکست جا نهاده ز گرد و باد و را

گرفتند ز کمان بهرام تند مرکب زا انگشت تیر و زه و الماس بدو

سرکه را از پای چو عجب گل ز رفته سپر های کمان از نوک تیر و ناوک

از گرد و دود روی آفتاب پر ز رزم آن چنان آمد دو صف از ابر پای را

نهادی ز زه و بست پای آسمان آن خاک بر گشته بر گنبد کبود

صفت جنگ از ظفرنامه

سعادت ازل را و رتیغ کین از بهر قهر آب داده‌اند دشمن کنند حصن انگشت

قوت زنند و کمان جلادت دست بازو افکنده‌اند و همین صلابت در ابروانند حصینه

نشمه آمیز را بر بافتان خشم بر خصم گرز زده‌اند و نشان آتشین ابرو را چون غمزه

معشوقان در تبسم عاشقان جو زر رسا خنجر صاحبقران کمین سپاه لب را چون

افتاب که بر لشکر حشر اختر زنند چون آن شیر که بسر پنجه جوشن تنگ افکند

بیاد موقف در رنگ بجنگ در آمد آن نهنگ رزم خوار یعنی شمشیر آبدار

آتش بار در دریای بست صاحبقران تار بر افشانی کرده و سپاه بر گروان

نهنگان همین دست خنجر زنی کرده‌اند که از کنار خون کشتگان بهرنی و

کرده آن رنگ لعل درخشان گرفت قبای سبز بر نمایان شد و نا سخ

دیلمی بهرام مهربانی گشت و تاج زرین خورشید گوئیا قوت پالای یافت

طبق سیمین با هیولون عقیق نمائی گرفت خامه جهر ران سکر آب تابید

زنگین نگین سبز لیلی را در زنگاری فلک سبز رنگ فرو می آلوده

صفت ...

آن شیر پنجه کارزار بر زخم سم از سنگ خاره آتش کین را می افروخت

[illegible] شده و [illegible] بر [illegible] آب چشمه الوند [illegible] شهر [illegible] گیلان [illegible]

[illegible] رسیده [illegible] کشتی [illegible] بیگانان جا بجا [illegible]

[illegible] جمال [illegible] سنگ [illegible]

[illegible] آن [illegible] لشکر و گنج دریای قلزم و عمان

بر هم زده [illegible] شده و [illegible]

گرد و غبار [illegible] دوست از دشمن [illegible]

[illegible] اجل [illegible]

روز [illegible] ثابت

[illegible] فصل بهاران [illegible] شب و [illegible]

روان [illegible] شیران [illegible] جان

تیر [illegible] دل از غم [illegible] نهاد

[illegible] جگر سوز [illegible] عقاب [illegible]

[illegible] قید [illegible]

[illegible]

بهر پیش باد و باران صیحه خیزست نشانهای آن مرکب چو آن سنان

مینمود بیستا نما سینه چاه سپاه بند و روی تن صفحه‌ها از آن مکتن شگفت

و پستیه نشسته چون جگر لاله زاران سیراب مینمود و بیکانه شکاف عقیق

بیابانها که از هدف میباخت و شعله شمشیر عرق جناب سما دریا گشتن

یا دریاها صیدگاه از موج خون گشته بود در فصل جمشیم تنک گشتن

گشت مسطر سما آن قامتی نخست نشسته سرخی ارغوان بهر باران

گر رفت تیغ بلیو فری جلادان خطم زهیم بسیک گلستان لاله زار رفت

و نغمه‌ی شیبی ششم از میدان جهان پرچم یا بستگی و غنای گذشت بر لبان

یک گره از آن بسم ... بنعم رنگ یافت و او است ... رنگ

دوم نی‌ها بر عشق تا بسته چون گذشت و قطره در مرکب آیند

اول بشنگر فرصت دمی آلوده آمد

از گل هم نوز حیف چو آن زان میوه شاخ رنگ — سرها شست چو تن‌ها کفن گشت

ز بقا بیست سر از این سر گور آنست — همه صحرای کمین پایی چو آن نشسته

ز جوشش نعره و فریاد و آواز — صدای ... از صعقت آسمان نا

که به بیرون معابر ایشان بسته و در آن هنگام پناه بسته کل [illegible] کیفیت [illegible]

[illegible] بسیار از آن این جمع [illegible] که از آن [illegible] و [illegible] نگاه [illegible]

تمام [illegible] و صحرا از کشته ها و [illegible] و [illegible] آن [illegible]

[illegible] به جانب [illegible] لشکر [illegible] کرد [illegible]

آن جمع [illegible] و جمعی و [illegible] الا [illegible] قسم [illegible] جمع [illegible]

[illegible] که [illegible] و [illegible] و [illegible] و [illegible]

[illegible] و غبار جولان [illegible] میدان [illegible] و دیده و دل [illegible]

[illegible] و [illegible] از [illegible] است [illegible]

بر آن [illegible] است از [illegible] لشکر [illegible] خاک [illegible]

و از [illegible] گران [illegible] بسیار از آن [illegible] که [illegible]

[illegible] و قتال [illegible] یافت که [illegible] بسیار و [illegible]

[illegible] و قسمت [illegible] که [illegible] الضحی [illegible]

[illegible] بحق واللیل اذا یغشی [illegible]

[illegible] زمین از گرد [illegible] و سواد العسکر [illegible] از زلزلت الارض [illegible]

ز انسا تحکیمت صدای صفیر مرغان نغمه سنج ما شب غیب برکشیده
جان می‌انداختند پری بستان مسعودیت و البرق العباد چشم بر
دل خاکوب بیداد و ابتوت تا شب ظلام و در آن روز هم از نمای چهره دو جنانی
بهره گوشش نمود و که هم ظلام در پیکر جلاد تیغ بها در
شکسته شیران بیشه فتح و ظفر و پلنگان قله
و هر کسی بها و آن لشکر صاحب شکوه آن جمشید گشتا و اجابت
جنگ نشسته و باتفاق یکدیگر روی شجاعت جلادت آن جا
آورده بود و دست تیغ بر مقاتله خصم گشاده و بند تیغ شمای و ابر نمود و
از موج خون تیغ نگاری گوهر و صحرا لشکر گشته
و بر صدر بیابان بستند و بر فضای ضمیر
خسروانی و از جنگ سان نگار خسرو
گشتند تا فام بهرام ارغوانی گشت آسمان
گر رقت
کو آن پسکر عقیق مرجان نگین

برآمد دو رویه ز هر دو سپاه ... ز بخت [illegible] سپاه

دگر پاره بر پشت شد کرنای ... خروشیدن نای و هندی درای

ز تیغ و سنان و ز زوبین و خشت ... زمین شد نگار و ز دریای قیر

دو بازو برون آمد و دار و گیر ... هوا دام کرکس شد از پر تیر

کمین تیرباران بکردند سخت ... چو باد خزان بر بلند درخت

[illegible]

بروی هیونان ورا در گرفت ... خدنگ از تن و جان بدار و گرفت

برآمد ز نوک کمانهای سخت ... درخت انگنی کرد و شاخ درخت

شد از زخم پیکان تنور و بشش ... تن و باد و صد دیده و مهران [illegible]

فرو ریخت پیکان پر آب داد ... چو باران ز قوس قزح در بهار

شد از زرد و از تیغ پستها ... ز سو کارها سود [illegible] نشستها

هوا تیره گون گشت زیر عقاب ... نهان شد در ابر سیه آفتاب

خدنگ از کمانها گسستن گرفت ... ز قوس قزح برق جستن گرفت

ز بسیاری تیر و گرد سپهر ... ره روشن خویش گم کرد مهر

ز پیکان الماس گون ... رستخیز — ز خون دلیران زمین لاله خیز
برآمد ز شمشیر کین آتشش — که سقف آمد از بیم چون پشت پست
نهنگان دریای رزم آزما — زره ها پر از نیشتر آمدا

[illegible]

یکی را در افتاد از سر کلاه — دگر را سر افتاد بر خاک راه
یکی را نگاور در آمد به سر — ز پشت نگاور شتاب آن دگر
ز بس کشته کرگاه پرداخته — عقابان به دنبال پرداخته
ز پرواز بر ران مرکب سپهر — سپرها هم از باد و بهتر پدید
جهان آتش فتنه بالا گرفت — کزان شعله در چرخ والا گرفت

[illegible]

جنگی شد که همانان عالم در صفت آن عاجز آیند قصه‌ها دیده و داد گیر
افلاک از تیر خدنگ منجنیق سایه دار تیر ... آواز زبان مرغان کلبانگ کش و کش
و غریو نیزه ... بسته بر پیشانی گون گلگون بلند فره بچید گرد و غبار هم
ابیات ... ... بر سر ... رفت ... اند ... ان ...

ز پیچیده سر لبریز تا بس | چو دوران ز بس [illegible] از اطلس

خطا گشت از آن زمین زیر پای | همی گرد جا به جا [illegible] آن کمین

صفت [illegible]

هنوز قد آن هر طرف جلوه گر | چو بازیچه بر سبز خود زره

ز هر سو برش قد گردنکشان | بر افروخته چون کاکل جعدشان

شده تیز از شمع بزم جدال | شده شمع با شعله آلای آل

ز آهنگ تاراج جان زره | چو زلف خم اندر خم پر گره

صفت [illegible]

بیابان به بندی گشته صف | کف آورده بر لب گره از کلف

همه کج زبان و همه کج نهاد | همه کارشان جز خلاف مراد

ز مه تا به ماهی شباهی گرفت | تو گفتی جهان را سیاهی گرفت

از آن بس سیاهی همه ماهی چو قیر | [illegible]

سیاهی چو آشفته سیلان ست | همه تیره و گرد [illegible]

زره جامه دیوان [illegible] نام | کلاهان حبشی قار دام

[illegible]

صفت لشکر آراستن

همه کینه داران هندوستان / شده آتشین آن سپه بوستان
دلیران کشیده بلی و هوی / برافراخته رایت خسروی
جهان ز بیجادگان همچو نیل / کشیده همه تنگ بر پیل
چو مستان اشتران کف آلوده لب / برافروخته چهرها از غضب

صفت [illegible] لشکر [illegible]

خروشیدن پیلان و هم کرّه نای / جهان شد که گفتی درآمد ز جای
چو از جستن هر دو جانب خروش / زمین آمد از بانگ اسپان بجوش
درخشیدن تیغ الماس گون / شده ابر باران آن پر ز خون
بهر جانب نیزه و گرز و کوپال و تیغ / که گفتی همی ابر بارد ز میغ
بگفتی که ابری بر آمد سیاه / ببارید از خون اندر آن رزمگاه

جنگ [illegible] با [illegible]

صفت آراستن هر دو لشکر مر ایشان را شب ... [illegible]

برآمد صبح گیتی افروز آفتاب
زدود از جهان آتشین نیش تاب

فرو بست دوران سحاب و سپهر
غبار رشت آن کارگاه سپهر

نشو رستن آمد یکی سبزگاه
بگسترد ماهی بر پهنه ماه

شنیدم آهنین جامه سروجوان
بر آسیابان نگشتند بر سپه دلان

خم روی ما بر تن ملک بست
نشان چشم ستاره ز میل بشست

ز بانگ قیامت نهیب سپهر
جوان پیر گشته شد مهر ...

و من ما بی بستن وار صبو
علم ما علا ما است بر ... انشو

خروشیدن کوس بشنو از زبان
... فر آن گشت غیرت فزا

و دل سنگ بگو بیم که در کوه تاب
رسیدن و حسار و دکاه ...

برآمد جنبان گردان زمین گاه
که بنمود ماهی و شد هفت باد

خیابان به هر سو شد غبار
گرانان سبزه و لاله روید بها

علمها برآمد به سحر بلند
شد از شقها عکس سرو و ... ده

صفت ... لشکر

بلرزید گیتی ز سر تا به بن / سراسر همه گرد دید چرخ کهن

بهنگ کینه پوشان نی سوار / ببستند تنگ و کمر استوار

کشیدند مردان صف مصاف / پر از کین دشمن لب نیاف

ز سم ستوران هنگامه سوز / هوا پرده ها بست بر روی روز

نهنگان دریای کین شد فوج / بپایی رسیدند مانند موج

عقابان کارکین ملال / ز قربان ز ترکش گشودند بال

پریهای رنگ سهمهای خدنگ / چمن ها و گلها دران رنگ رنگ

[illegible]

چو روز دگر گرم شد آفتاب / بر انگیخت آتش ز دریای آب

بجنبش در آمد جهان از غضب / بکف غیرت آمد بلا را طلب

کشیدند بر دوش دانشگاه / زره های داود روی زنگار

بر بر زره ها یلان فوج فوج / نهنگان بجولان گری بر موج

بمرگ دلیران همی گفت کوس / دریغا دریغا فسوسا فسوس

ز نفیر سرنا گذر / همه گوش کر شد بیان گشت کر

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

ز هیبت ملایک چون برگ گندنا / شخص مبارزان شده چون شاخ زعفران

از گرد تیره صورت گردون چو آبنوس / رخ زرگون شده و ساعت ها چون جوان

جوشن ز بیم گرز گران گشته دل کباب / قوتی دگر ز ضیغم بستان شده سر گران

از خشم چون عقاب کشیده دو چنگ / در عرصه چون نهنگ گشاده اجل دهان

گردون جنگ لشکر اسلام با عدو / تا آسمان که ... آمد از ... عنان

آن زمان که از صف ... تهمتن / بر آسمان رسید ندا های الامان

چو خورشید از دم گرگ سر برآید / ز عالم بانگ رویین خم برآید

چو عالم گشت چون تای سیماب / دو لشکر سر برآوردند از خواب

برآمد ناله کوس از در شاه / بجوش آمد چو دریا لشکر شاه

جهان زیر گرد ره نهان شد / همه خاک زمین بر آسمان شد

ز آواز درای و بانگ شیپور / تو گفتی در قیامت میدمد صور

ز عکس جوشن و تاب سپر / بلند ... مغز و چشم حیدر

همه صف در مقابل بستند لشکر

چو بهروز و گرشسپ و افراسیاب — برانگیخت آتش ز دریای آب

دو لشکر بهم برکشیدند کوس — چو شطرنجی از عاج و از آبنوس

ز گردان رومی و زاغان تنگ — شده سینه بازیغی و درنگ

سیاهان شب و میان چون سپید زاغ — کم و بیش چون زاغ چون چشم زاغ

چو صفهای گنداوران بسته شد — درفشان ز هر طرف بابسته

دلیران رومی برزم کرد راست — تو گفتی که گیتی درآمد ز جای

جهان گشت پر دار و گیر نبرد — شد از دو هم رخسار خورشید زرد

ز بانگ سپه گوش تنها خیره شد — ز گرد سپه چشمها تیره شد

تو گفتی که دریا بجوش آمدست — نهنگ دژم در خروش آمدست

سنان در گردان آهن کلاه — چو بسیار بشکستند زان قلب گاه

ز بسیاری خصم ساسان کلی — به بسیار بودن ما نوبتی کلی

ز هنگامه سنگ تیغ ساسانیان — که در روز هم جان با عجز کار زبان

[illegible]

چو خورشید بر چرخ لشکر کشید — شب تار شد از جهان ناپدید

صفت ... لشکر ... [illegible]

آفتاب ... لشکر که از غبار مواکب آن آینه لطیف افلاک ...

تیره لطیف خاک تیره گشتی و ناظره ولایت ... و ملک ... چشم

از تماشای هوا باز ماندی و سپاه ظفر ... آن کارزار

آورده بود از عکس علم های زنگار رنگ هوای زمین که ... شد

و دم علم ... گشت و از فروغ ... گونه گون که آسمان

را ... مکلف ... کهکشان ... بالا ... شد و از نیزه ...

اسبان گرد افلاک ... خاک شد و از زخم نعل ... صحرای ...

عرصه ... افلاک ... و ... سپه ...

و آینه ... هوا از تیرگی زنگ ... فرو فار گرفت و رخسار ...

آفتاب ... حجاب گرد ... پوشیده گشت که اجزای خاک ... افلاک گرد

... گردید و ... لشکر ... نیم ...

مثنوی

ز ... بتان ... [illegible]
چو ... کار ... [illegible]

سر زد و آن تیره بر ما سهو را [illegible] نشیب — انجم بعد ذوقت [illegible] تقدیر نقشه [illegible]

چو بستن [illegible] با و در بستان [illegible] — در رنگ مال بر چو [illegible] کیف [illegible]

با سپهر [illegible] چنگ [illegible] و سبز و از سر [illegible] — کلیدی تو بر [illegible] و سپید وار [illegible]

چه گیتی [illegible] تماشا [illegible] باد و بام [illegible] — و بر شکند و [illegible] بستن [illegible] بکف نهان

مردان [illegible] دست و سوار آن [illegible] — تا بنده و چون [illegible] شتابند چو آن

جمله برای [illegible] آمد بستگی جسم — پوشیده [illegible] تا آنجا [illegible] بیان

[illegible] سوار [illegible] صحرا — به جا [illegible] بار [illegible] خان

بر [illegible] شیر [illegible] — بر بار [illegible] میدان [illegible]

[illegible] — [illegible] از [illegible] چو [illegible]

خوبرو [illegible] نباید — صفها کشیده [illegible]

[illegible] رشته [illegible] رشته [illegible] — بر [illegible] رشته [illegible] افراز [illegible]

[illegible] — فاذا [illegible] مستعان

[illegible] کشته [illegible] — برگیرد [illegible] کشیده [illegible] خونشان

و آن [illegible] ستاره و گه [illegible] — زین [illegible] سپهر [illegible] افشان

دفتر بر جهت تحقیق تربارند و جمرهای زرد کواکب آسمان ... و ذکر در ... تبت

سکر و جهانگ ... بسنجیدان شمار خانه فلکی ... رشته بار

در رباعیه ... ای چهره ... کمان ای شیوه ... نمایی

ایوان ها و دست هر کجا کوکب ... جدول ... عالم آرای

و عطارد که در دیوان فلک ... عقد ... و ...

آسمان را او دارد ... افلاک ... قلم مشکین ...

در خدمت آن قلم ... زهره ... طرب ...

و با نوای چنگ ... صدای ... و آهنگ ... نغمات طرب ...

کواکب را از خواب ... بیدار ... و ...

... کجا ... قلم عطارد ... خود ...

و چون ... طرب ... کواکب ...

و با نیر ... توسن ...

یا نیر اعظم ... بخش عالم ...

که ... جوهر ...

بدست مستوفی فضل ... کمال ... بنام ... بابت ... جلال ... نگارد ... فرستنده نامه

که مرزوان ... بنام ... صنعت سیمین آسمان ... اوست ... ماه ... نقابیه بیاده

با همه ... مبارک ... قسم ... روز ... بهر ... لشکر ... دامی ... شب ... مخالف ... مقام

... نگاه ... آنکه ... خنده ... ت

... تقدیر ... سپهر ... چهره ... از برای نقره ... وابست ... اگاه

... [illegible] ... زر ... که ... نگاه ... نهانی

... بنهای ... گفته ... قلمای ... آن ... میگویند

گفته ... [illegible] ... قبر ... آنکه ... قند ... شد

... همه ... که تنگهای ... امین ... دارد ... گفته

میگویند ... آنست که ... سینه ... پشت ... همچنین

که ... دست ... پاکیزه ... [illegible] ... گرچه ... گشت

دیگر ... چار ... نقشان ... که ... بالای ... نوشته اند که نشه را

... شد ... حیات ... اند ازان

بر ... پایان ... چشم ... چهره ... زر ... آن ... نمودن ... رفت

[illegible]

[illegible]

[illegible] در [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] گشت

[illegible]

[illegible]

[illegible] گشت

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

در آن گلشن که امید بود دیدار / با آنکه شبی ز زلف بر گذار

پریشان ماهی میان بستان آب / آهنگ ز نیک شیدان و نگار

یا همچو بستان آمده چون طرح / بگذاشته و نثاره در بخیف

گره بند بازو سیم در پیست طراز / گیلی بنا صد گره بر پوست بار

گر جرم گل گیست چو آینه صنوبر تا / و دیگر بر دست ... اشه ...

صفت شب ...

فروزنده شبی روشن‌تر از روز / جهان بسته نقاب شب‌افروز

صبا گرد از جبین تابان زدوده / نثار صبح بادام زر نموده

شبی بود از مه مقصود بی‌بهر / مرا آن شب با در زد و نو

ز یک سو زهره و در گوهر بستن / ز یک سو مهر را پیدا بستن

زمشکین تیغ‌ها بر طرف تاک / عبیرآمیز گشته باد و خاک

ثریا بر یکی جامش گشته / عطارد بر فلک رقاص گشته

چو جشن بلبلی بر نغمه شب‌گیر / چو بهار بسته بر مرغ شب‌رو

دو دیده هم ز نشاط اندر خویش / همه مطرب شده در خانه خویش

ز مشک شب شبه بر زر زده   همه با جان شب دمساز بوده

صفت شب ... و آراستن بهشت

شبی خوشتر ز صبح عید دلکش   نشاط افزا چو ایام جوانی

ز خوشبویی نسیم صبح آن شب آرمیده   هوا مشکین تر از دامن کشیده

در و دیوار بستان ... نگارید   ستاره بار در چشم تماشا

ملکها از طرب ... حلقه در هم   در ان حلقه زده ... نشان کم

سپیده ... شب ... عشق بازی   زبان ... جنبان چو ...

ز کنگره کاخ ...   چو حارس ... گوش داری

ز هر جانب ...   خواص ... کرده ...

صفت ... صبح ...

نسیمی صبحگون ...   هوا عنبرفشان چون طره حور

... برگ عنبر ساز کرده   فلک ... دولت باز کرده

... مرده ... صبح ... گاهی   نشاط خواب ... مرغ و ماهی

مقیمان ... پرده راز   عروسان فلک ... جلوه ناز

تا نهنگ فلک ز گرد ماند [illegible] — [illegible] چرخ آسمان [illegible]

[illegible] صبح و ماه و در [illegible] — [illegible] [illegible]

[illegible] شب [illegible] — [illegible] صبح [illegible]

[illegible] گر گنهان [illegible] — همه [illegible]

[illegible] گر ساره — [illegible]

[illegible] وان [illegible] — [illegible]

[illegible] شب [illegible] — همی [illegible]

[illegible] — [illegible] زران [illegible]

همه کار [illegible] — [illegible] صبح [illegible]

[illegible]

[illegible] صبح [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

صفت ... صبح ... [illegible]

نموده تماشاگر از کارگه قضا و قدر
زنامم بجیحون [illegible] در افتاد و [illegible]

[illegible] آید [illegible]
[illegible] گشت دم در افتاد و تاج سکندر

چو فانوس [illegible] فلک آتش [illegible]
ببرد [illegible] اگنده گشت [illegible] گستر

برو [illegible] رفت [illegible] ابراهیم
ز خاک [illegible] هوا گشت [illegible]

[illegible] کلاه [illegible]
[illegible] فلک [illegible]

[illegible]

نماز شام [illegible] ابن بابی [illegible]
[illegible]

ز [illegible] شیخ ابن بابا [illegible]
[illegible] محیط [illegible]

سحر تا ز [illegible] مشرق [illegible]
[illegible]

ز نور شعله [illegible]
تمام [illegible]

[illegible]
که [illegible] خشک شد [illegible]

[illegible]

[illegible] لوح [illegible]
[illegible] گویا [illegible] گردو [illegible]

کشیده در عقب بینی سیاهی / بر او منسوخ رنگ صبحگاهی

عروسان سپهر از عجب نازند / کشیده در رو حیا در پرده رازند

ز مشرق تا بمغرب تیره گشته / ز ظلمت چشم انجم خیره گشته

ز شب پیدا ز هجران روی بستان بود / نه روز عیش با آیندگان بود

دهل زن را شده بر سینه ها ما / کواکب را شده در پایها جا

شده پابست یارا چو کوکب اندر بهشت / چو خفتن بستان بخواب بیابان

گرفته آسمان را شب در آغوش / ستاده چو خورشید از مشرق فراموش

ز تاریکی فلک را بند بر پای / سماک چون قطب حیران مانده بر جا

صفت شب معراج

شبی رنگ چون دریای قیر / بقیر اندر فتاده چشمه شیر

ز جنبیدن فلک بیکار گشته / ستاره دور از سیر سر رشته

ز جنبش ها کواکب رانده خارا / گسسته بسته دل زبان شده را

ز ظلمت گشته پنهان خانه زنگ / چو تیغ سوسن زندان صحرا

غنوده در عدم صبح شب افروز / بقیر اندر نشسته در دو اندوده روز

کنج صبح قفل افکنده افلاک | کلید گنج را گم کرده در خاک
بریده مرغ شب از کینه خواهی | گلوی بلبلان صبحگاهی
خروس خانگی را بانگ تکبیر | نمیرست از زبان کینه گلوگیر
در آن شب همچو من افتاده درگاز | ز بعلوی موذن بس گرفته آواز
جهان چون اژدهای پیچ در پیچ | بجز دود سیه گردش دگر هیچ

صفت شب

شبی بود از سیاهی همچو چاهی | که در وی دود هر دو سیاهی
شبی زانگشت رنگ او سیه تر | بر آن انگشت اختر همچو اخگر
شبی با آسمانی چون زمینش | شده روز قیامت همنشینش
جهان را روی قیر اندوده کرده | زمانه تا ابد پرده کرده
فلک همچون زمان آرام کرده | فتاده دست روز در طشت پر خون
نهاده بند بر پای ستاره | در افتاده همه زان ماه پاره
خروس صبح در ویرانه مرده | ز دل زانش نشسته در خانه مرده
گشاده زنگی شب دست تاراج | در آتشکده دارا اثر دیار

[illegible] شب تار [illegible] فرو [illegible]

شبی چون شبه روی شسته بقیر
نه بهرام پیدا نه کیوان نه تیر

سپاه شب تیره بر دشت و راغ
یکی فرش گسترده از پر زاغ

سپهر اندر آن چادر قیرگون
تو گفتی شدستی بخواب اندرون

نموده ز هر سو بچشم اهرمن
چو مار سیه باز کرده دهن

فرو مانده گردون گردان بجای
شده سست خورشید را دست و پای

جهان را دل از خویشتن پر هراس
جرس برکشیده نگهبان پاس

چو پولاد زنگار خورده سپهر
تو گفتی بقیر اندر اندوده چهر

[illegible]
[illegible]

چو شاه [illegible] آمد [illegible] لشکر از کمین
[illegible] سیاه [illegible] دامن

[illegible]
شب [illegible] خیمه [illegible]

[illegible] آمد [illegible]
[illegible]

[illegible] انجم [illegible] صد فام
[illegible]

[illegible]
[illegible] منزل [illegible]

ز عمر دو روزی بیک گل مبیع بدن — بنفشه چو زلف بر آی حجاب گون فتاد

نماید ز سبزه نما نخست اینچنین — ز نرگس و فرزه یکی خوب تر نظر آمد

بمانی درختی سبز و بکلوخ جانفشان — خصال چو بستان جنّت بی لبرزان نیکو

ضمیر ناکشت لب بی زنگار روشن — بنجیم اندر آن نبشتان نام کسی که

که گلهای گیسو شسته بدر زمانه آگه بدن — گر ز آهن پایی نبشیرد خنجر گدار

بمیر روی سکان بیغ بستیز افکن — فرو دوا ز روزی بمنزل کنیزکی دیدم ان

ز جنبش بی شد چو لعل و بطی مکنا — که یا بودی حریر بنشش نماند هیچ عزیز

وز آن سلیس سخوان گذر کردم — که بود درین فن همچو مردم نکت

صحیفه نقش همی کرد بی دوات قلم — ز بهر شعر همی گفت بی زبان و لبت

[illegible]

تنی دارم سپرده چون لهای بی یاد — براست آورده اند شبهای بی روز

تنی چون بید و بی رنگ افتاده همیست — نهادیه با قیامت درست جدید

تنی همچون سپاه جفای بی بصر بود — ز گیرد گاه زان تاریک تر بود

تنی چون دود در گیتی دمیده — چراغ روز و روز سپید

[illegible]

پیدا کنند که دیگر چه شده و دامن سپهر منقش [illegible]
روز دیگر که نسیم سحری بشمیدن بوی لاله [illegible] دولت [illegible]
آنکه [illegible] شیوه [illegible] طلسم بهوشیاران چلبی [illegible] و [illegible]
نیز طلسم [illegible] بنمایش [illegible] زنگ [illegible]
کواکب در میدان فیروزه آسمان [illegible]
روز دیگر که نسیم عنبر شمیم صبح [illegible] شمال اقبال [illegible]
[illegible] با طلعت [illegible] سعید [illegible] صبح [illegible] مشغله [illegible]
خورشید [illegible] سیمین [illegible] افروخته و قندیل [illegible] انوار [illegible]
قوت [illegible] مشتعل با خصمت [illegible] سپهر [illegible]
[illegible] شب [illegible] روز دیگر که صبح [illegible]
تابان [illegible] سیمین آسمان [illegible]
[illegible] خواب [illegible] مرغان [illegible]
[illegible] زبان گشاده [illegible] اسلام [illegible] النجوم
[illegible] چون [illegible] آفتاب [illegible]

ظفر تا به آن تا به هم ظلام گریخت و میدان فیروزه آسمان خسرو را سپید

سپیده صبح همای کوکب زر اقبال شب تا شبه سپید

... که در دست سمن اقبال که بود نهاده سپیدان ظلمت شب است

از ... میدان ... و ... که ... در عالم افکند

تا بود فتحی که را به سیف ... صبح ... و ... آفتاب ... جراید

... سپید ... خلوت خانه

قرار گرفت

... که شعاع اشعاع جهان آرای ... روان ...

... آمده و اعلام ... گردون ... سپید ... افراشته

هنگام ... با ... از ... سپیده ... شب ...

... جهان ... سیاه شب ... سپیده ...

... سپیدان ... جهان ... آمده

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] جمال [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

مصابیح [illegible] چشمک [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] / [illegible]

حضرت شاه [illegible] خلعت [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

ز خیمه [illegible] شمع [illegible] / [illegible] زبان [illegible]

[illegible] بانگ [illegible] روان / [illegible] دست [illegible] سپهر [illegible]

[illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] سلطان [illegible] / [illegible] آسمان [illegible]

[illegible]

علی الصباح که سلطان صبح [illegible] / [illegible] آسمان [illegible] ظلام

[illegible] دل عاشقان [illegible] / فروغ طلعت [illegible] فلک [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible]

بیک دم از فلک صبح گریبان بدرید کز تاب آن تیغ شفق پر خون است
تا تیغ بر جبهه شب تیغ تابان بست صبحی از تیغ چو شفق لاله برست
همچون تیغ بدان ماهی چو مهتاب کرد وز زلف شب علامت تیغ آشکار کرد

[illegible] اسمعیل [illegible]

چیست آن کهن پرنده ماهی آشیان تاب شهر پر بر عمل مهر و کف جنگ گاه پیاپی
شعله او مهر سحر جادو و صبح آسمان طلعت او چشمه خورشید عالم را دوا
ملک دین از حد تیغ بردر آید در لوا دولت او از خیل شام باشد انتقام
گاه مانند او چون سیف بود وز انتقام گه ز بطن جوشن چون بنفشه بیند دنا
بیکد چون پیران ز شمشیر زن همیان او چشمه زان چشمه ابتدا النهار
هیل زه بر تحت خاک ز آن آن تیر زه تا که سال و ماه در ار روشن بود با دو حجت
در بیاض صبح تشکیل همچو زر بر کاغذ است

در بالش صورت ز تنابه و شمع الکست ز تکیل مسکر او ساقی ز جام و [illegible]
سجده ز تغیر شتر حاضر ز در شاه جا ز شعق که ز آن تیغ او کند مهر شب کباب
طرفه [illegible] بلعجب مهد کی که میوه ز حبابی را ابیا

[illegible]

بال مرصع بسوخت شمع [illegible] — [illegible]

صفحهٔ صندوق [illegible] گشت نگونسار — [illegible] چرخ [illegible]

صبح برآمد ز کوه و اطلس [illegible] — چون [illegible] بلبل [illegible]

مشعلها درگرفت [illegible] سر [illegible] — [illegible]

[illegible] فلک [illegible] — غنچه [illegible]

[illegible]

[illegible] — حله [illegible]

[illegible] آتش [illegible] — بال مرصع بسوخت شمع [illegible]

[illegible] — [illegible]

جوهر [illegible] صندوق [illegible] — چرخ [illegible]

[illegible] — باز گرفت [illegible]

شد چو خورشید [illegible] — [illegible]

تیغ کشان آفتاب [illegible] مرصع [illegible] — خون [illegible]

چو پرنده از بر سنبل صفت گری — بر در هم نهاد و ری منقبت انجمن

و به الاهیت با و ثنا و ملائک بیان — نصرت دین آل محمد بس زمن

آیه و بهمت دولت به علم و عمل — ماحی کفر و ضلال ماحی سر حق سخن

در صفت صبح گوید

صبح برآمد ز دلو یوسف زرین رسن — گرد چو یونس برآمد ز دل ماهی وطن

صبحدم از قیروان تیر شهاب زر نمود — راست چو تیر شهاب بر گلوی اهرمن

خنجر زرین مهر پهلوی شب را شکافت — روی افق شد ز خون همچو عقیق یمن

چون علم زرگر از سوی مشرق نمود — جرم هوا چون ز تاب گشت صبح بدان

گشت چو گنج گهر صورت انجم نهان — غلغله زد و از نسیم صبح بر و چمن

چشمه خورشید شد چشمه آب حیات — ساقی دوران بتو داد ابد انجمن

در صفت الا ...

صبحدم شمع بگرفت شمع و طلع بدان — جیب فلک ... گل بهمن

ساغر سیمین شکست ساقی زرین قدح — پیکر پروانه سوخت شمع ز سر برد لگن

آتش مه سی نمود از گرو بماه — دامن گردون گرفت وداع گل

دام ظله

[illegible] سعادت [illegible]

[illegible] مرحمت [illegible]

[illegible] [illegible] در [illegible]

[illegible] الحمد لله [illegible] دارد [illegible]

[illegible] مصحوب [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

و همچنان از … آفتاب چون … نگار زلال عالم … جناب

دولت … امیدوار است که درگاه عالی منتظر اجازت ملازمت

با حضرت … که … بجوانی … و … عالی

… که چگونه … هواخواه و … عالیه

ادب … داده چون … در نهاده و ملازم آستان دولت

آشیانست … انتظام در سلک … داده و باقی … کنند

… تحقیق لازمست … که … آستانست اختیار نموده

… است که با نسیم قبول … بجوید …

جرئت … خواهد نمود … که … زمان

محروم … نسیم قبول شد و منظور نظر … گشته اند …

تا مراد … گردانیده … خاص ارزانی

… … ارکان …

… درگاه سعادت …

… خاص … از … قبول …

معنا بیستی گشت عذاران و مدعیان تنها و بیت مصرع

گم بهم کردی چنانک خیبر [illegible] تکه گرد گردد از صحیفه بیت

بعرد نکس [illegible] خواهید در [illegible] جلوه جمال [illegible] و بخند [illegible] جانی

که تجلی و حال حسن الفاظ و لطف معانی نموده و دست [illegible] کمال تکلمی [illegible]

مثنوی

تحفه که موری سلیمان برد
لطف سلیمان نگرد آن [illegible]

وزنی حب اندازه بود خاک را
کاست به حشمت افلاک را

بحر تجملی تو و ما قطره ایم
مهر منیری تو و ما ذره ایم

خامه ما چون [illegible] داد و رسول
تحفه ما را بکرم کن قبول

گوهری تحفه هدایی [illegible] بهوش [illegible] رساله که [illegible] در [illegible]

مطلع انوار حقایق و مجمع اسرار دقایق بود و الفاظ لطیفش [illegible] در جلوه

و در جلوه و کاه کمالات

بیت

زد و بی لطف ای [illegible] سکیت
و معانی [illegible] لطیفش [illegible] سو و حرف [illegible]

چو در رساله [illegible] نیست
رساله که [illegible] مطالعه

ند مجلس عیب ایشان را مستور بنائی و ثنای وافر کمال و فضل گفتند

بی کمالی ضعف چنان تعمیه سبب نیست بود که گفت

ازان گنجینه خانه فقیر موهای بر روی قلم دو صفح کشیده‌ای

مرحمت نموده معانی و مسموع گردیدم مهر و کرم پرده بر مهر فقیر دو نهی

شعر

اگرچه مور حقیر ازان نشاید / ملخ نزد سلیمان آن نشاید

ولی باید که هر کس حسب مقدور / فرستد تحفه را اندازهٔ خویش

فقیر بیچاره هم توفیق دیدن یافتم / سوی تحفه توانم کرد فرستا

اگرچه تحفهٔ فقیر نیست شایستهٔ تحریر / قبول کن با آن قبول عزیز

در آن بستان که گل قدری ارزد / کجا قیمت بود شاخ گیاه را

در آن بحری که گوهر را به بوی نیست / چه قدر و منزلت باشد خس را

با وجود کرم عمیم ایشان بر چه مایه این ذرهٔ احقر هم عظیم حقیر ما

با وجود فیض حسنه کتابی این اثر التقصیر باز انگشت شد خشم نشسته

اگر حضور حضرت بیه این اهل کتابه و ثنا خاتم جمیع غبار ملالی بود

مرو بودن و ایامی انتظار را بخوشحالی گذرانده ... در ادولت

عساکر از جانب ... حضور ... بکتابت ... انجمن

ارادت و اراده ... امیدواران شان ... اخلاص ... عالی

آن درج مبارک که ... رسید ... تشریف ...

... تا آن ... بمحبت ... تشریف کتابت کریمه

خطاب ... بنده ... نوازی تشریف ... گردید

رایت عالی ... آن جانب ... نشان الطاف عنایات ...

خدمت ... باشند ... مسافت ... ازل ...

... واقع است که در مهمات این جعفر ... نیابت ...

و نهایت التفات تقدیم رسانند

نظری کن بعنایت که در تمام ... نظر است ... بی ادبانه

... از مکارم کامل و لطف شامل آنجناب امیدواری

آنست که جانب سعی را در مهم این مخلص ... دارند

آغاز نهاده با سخنم زبان ‖ نیاز نهاده با تمام زبان
بحمد الله حق علیم است که این کمینه را بعز آستانش دولت
نشان که الهی کاربرد احسان غوست شاهی دیگر گاهی نیست

جز آستان توام در جهان پناهی نیست ‖ سر مرا بجز این در حواله گاهی نیست
واقعا هرآن بسیار است ازانجمله در برابر الطاف و مراحم ملوکانه
عذر تقصیرات ملازمت اعتذار ارسال هدایا و تحقیر آن و التماس
قبول و این هدیه قسم بهار ممنون می‌شود و عذر آن ال
در بیان عجز از ادای معذرت بجهت کثرت لطف و مرحمت
آنجا که هست لطف و کرم بیکران نیست ‖ پیداست عذرخواهی ما تا کجا رسد
الطاف عنایت و اکرام نهایت که جناب مخدومی نسبت باین
مخلص قدیم نفرمودیم اگرچه نیست ‖ در خور ذره حضرت تو تار حقیرها
از هدیه کامله که شرف ارسال ارزانی داشته بودید دیده و بارات
مجمل الجواهر محبت منور و مکحل شد و مراسم شکر بجا آوردم از اعتبار

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

خاطر خورشید مآثر محظوظ گردانند ... و منتهای الطاف

چاکر نوازی آنکه التفات خاطر خطیر از حال این کمینه باز ندارند ...

امیدواری اینست که در جمیع اوقات ... عاطفت ...

نظرات بعنایات خسروانه و مراحم شاهانه ... و شمائم ...

کثیر التقصیر دریغ نفرمایند   این ذره حقیر بعنایت ...

که گاهی از ذره تربیت ملحوظ و بنظر لطف و مرحمت محظوظ گردد ...

... متمنا از عواطف چاکر نوازی خسروانه که ... آنجاها

بر شمات ... امیدوار ... که ... جان ...

امتثال لازم الاذعان این شکسته بال ... مفتخر و سرافراز سازند

... اگر رجوع خدمتی نوازش فرموده این کمینه را مفتخر

سازند از کرم عمیم دریغ و بعید نخواهد بود ... تکمیل مراسم

خدمتکاری ... و لطایف فرمانبرداری ... دریغ ندارند

... متمنی از انتظار ... آنست که ... احکام علیه

اشارات فرمایند تا لوازم خدمتکاری بظهور رسانند ...

بجلدوی این کمینه در صدد و اهتمام آن تو آمده بود و سبب افتخار ارزانی فرمایند

بیت

دیدیم هر جا که تو لطف و نوازش کنیم   آری طریق بیش مخلص التفات عنایت است

رسید یکمدت با لطف مخلصان از آن بیش فرمایند تا مراسم اخلاص نطلعو

ستیکه دوست امر بایند را مخلصان قبول نمایند توقع است

که بتقبیل التفات خاطر اینجانب دعاگوی دیرینه مخلص کمینه را تو تکلیف عنوی

از مراتب حال ابن کمینه به تفحص گذشته بنظر است صدق اختصاص باید

امیدوار نیست که بازمان آنحضرت توالتفات خاطر عاطر اینجانب

از حال پریشان این کمینه دریغ نفرمایند التماس باطن قدسی

که نظر عاطفت از عنایت بر خادمان قدیمی باز بدارند

التماس باطن قدسی آنست که این کمینه را در سلک صاحب دولتان

که بشرف التفات ملازمان معزز اند انتظامی فرمایند

از کرم عمیم انمخلص قدیم را بتقدیم مهمی مرفرمایند مشرف

برجوع خدمات نکنند که همواره در طلب آن بجد و جهد تمام

[illegible] دست کمال شکستگان [illegible] کمال کار [illegible] شکست [illegible]
[illegible] به [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] بار [illegible] کار و [illegible] آن [illegible] و [illegible] [illegible]
عنایت [illegible] [illegible] تا [illegible] [illegible]

ز مهر لطف اگر سایه [illegible] بنده را [illegible] — به بنده [illegible] کار من [illegible]

همای دولت اگر سایه افکند به سر من — بفر دولت [illegible] سر من [illegible]

[illegible]

ندانم [illegible] آرم من [illegible] — [illegible] لطف تو [illegible] گناهکار [illegible]

گنه‌کار من [illegible] عنایت [illegible] — [illegible] بیچاره [illegible] بیچارگان [illegible]

[illegible] چون [illegible] شکسته [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] گناهی [illegible] لاجرم منتظر عنایت [illegible]
و بجمال کرم و لطف [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] که دل دارم [illegible] — [illegible] کار [illegible]

گر چه [illegible] مرا   [illegible] غم و [illegible] عشق و غم خواهم [illegible]

و [illegible] لطف [illegible]   تو [illegible] لطفی لطف کرم [illegible]

[illegible]   هر چند کار [illegible] دگر [illegible]

دانی که در جهان [illegible]   حقا که هیچ چیز دگر [illegible] نیست

[illegible]   هر اول [illegible] می‌برآید

نظر [illegible] کن   که [illegible] حسرت انتظاری برآید

[illegible] امید [illegible] که خدا مرا [illegible] و [illegible]

[illegible] التفات [illegible] نمیر [illegible]

[illegible] از [illegible] خاک [illegible]

[illegible] التفات [illegible]

در جهان [illegible] التفات خاطر

تشریف [illegible] رحمت [illegible]

ذات [illegible] التفات [illegible]

[illegible] از التفات [illegible]

تا کمر وصفت اشتد همت تا عشق جا بحر و وادی ژرف

دیده رفت از حد چو گوهر از حیرت گفتن تو به بحر معرفت

کی بود آیا که نشو بحر ره و ره دیده و ره پا رجوع کشش انجم

متوقع از آنجناب آنست که شیخ و طلبه التفات

بر شکایات اهتمام نشو نمای مشام اشتداد ارزد

بیت

بر در سایه الطاف خود نشر مبر کنار گرد از آن جناب عشق همی بود کنار

زبس عجبت تو بی ما نظری از محبت ز چشم عنایت

اگر کسوت عنایتی که در بارهٔ این هیچکاره فرمود و

بطراز تعظیم مطرز گرده و مفتخر گرده و عنقریب باشد

ادارت دل ما را چو گرد و دانا غرب ز لطف ما گرمی

چون در پیراهنت بوی غایت جمال این فقیر اندازم

و در غایت شفقت بر حقیر ارزنده عالم اند

اگر از لطف حق بر ضعیف افتد / و گر از کرمی بر کسی باشد

از لطف حضرت بی کمال و نقصان / و بی طرف و شرف و کار با باشد

این فقیر حقیر که خدام آنحضرت فرمایند در پیش دستگیر دارد

اگر در ذیل آن حضرت ظل با لطف جای دهد از همت فیض عزت

در بیت نگو اهد بود

گر حالت خود با تو نگویم به که گویم / ور حاجت خود از تو نخواهم ز که جویم

گر رحم کرم از تو نبینم پیش که خواهم / علاج کرم از تو نیابم ز که جویم

این فقیر حقیر در گرداب جدا و دشت فنا در مهلکات بلاها تنگنای افتاده است

اگر دستگیری نمود و دست نداد این شکسته گرد در عالم

سر و پا در محفل ایام ما / نقش او در ... باقی است

هر کسی از او در این عالم کسی / ... از داد رسم و باقی است

زیر پا فتاده دامن او دست بگیر / که کار شکسته فتاده کار است

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

چهره احوال و لمعات مشتاقان چه مقدار و چه کار گرفتاران محنت هجران

زیب حصول سعادت وصال و بکمال یک جهان دولت اتصال مزین است

بلطف ... شکل آمال و آمال از شاخسار وصال و اتصال بخدمت آنحضرت

عدیم المثال از اقامت سماء نیابت حضرت شاه اجلال ... سرسبز

جمعی شکسته بال و محبت و وجود و شرف مطلق حل ...

اوقات شکفتگی ساعات اوقات آن جهت آباب شد و ... بهره

بوضع ... آن بود حصول ظهور انوار مجالست بیمن کرم دانا و بود ...

انعام و مکارم اکرام حضرت مستجمع الانواب تبارکت اسماؤه و ...

اوقات مشتاقان آمال و مصالح و متعطشان زلال اتصال ...

اکرام ملاقات آن جهة اکرام هرقوم مبارزان بتفضل کرمه و بفیض نعمه

... حضرت رب الارباب بمشیت ... لقا

همایون کفیل عظم ... مناهج عالم انشا اشرف مقاصد او مبانی ... است

از مکمن غیب ... الارتیاب ... امید بتفضل

حضرت عزت آنست که حجاب مبانیت رفع ساخته تشرف ملاقات

چند روزی [illegible] گردد [illegible] امیدواری بحضرت بی‌علت تا جناب [illegible]

که اسباب آن شرف لقا بسعادت التقا در وقتی که با سعود مهیا گردد

[illegible] در مطالع مفتح الابواب جل جلاله و عم نواله

و شوق تمام دارد که دولت ملاقات میسور می‌گردد حق الملک العلام [illegible]

متمنی از مواهب مفیض العطایا عزوجل و منتظر بر آنکه ایشان را [illegible]

و یمن التقا در عالم ظهور جلوه آید [illegible] مسئول از عنایات

حضرت صمدیت است انه ولی القدرت حقیقة [illegible] است که [illegible]

مرتفع گشته [illegible] تشریف [illegible] دوری [illegible]

با حصول اتصال بهم [illegible] بلقای شریف

از شاخ وصال میوه بشود و میوه مراد [illegible] از سر عنایت [illegible]

از طلوع کوکب آن سپهر جمال [illegible] امید [illegible]

بیت

ای آنکه تو مرا گوشش دیده منی   خوش آنکه ز گوشه [illegible] بیرون [illegible]

تو مردم دیده [illegible] گوشه   از گوشه [illegible] که [illegible] دیده منی

[illegible]

[illegible] نیست [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

باستیلای سطوت علامت ... شده ... دانایی مطلق و توانایی حقیقت

سر صفت علیم حکیم مستحکم ذات اقدس اوست منزه از آنکه

که این مخلص صادق الاعتقاد و محب کامل الاتحاد و کرشمه التفات

مشترک آنجناب روح و روح مشرح ابواب فتوح ... اسعد

همیشه مصباح دل آن محل اشتغال لمعات از کار دیگر

صفات آن مظهر الطاف دیگر کار باز و ... داشته

همه خیال تو ... همه قی   همه فراغ ز تو ... آن

ز ... کو ... ما   ... دیگر تو می ... ما ...

... داعی مخلص هواخواه مختص که بدین مقام ... ضلال

دعا و اختصاص مستقیم است همیشه مصباح راه دل ...

لمعات از کار دیگر صفات ... آن مخصوص ... است

حضرت ثانی را فروختند ... فایق و اقطار بلوامع انوار منور

و ... دارد ... این مخلص المبتدی محب ...

آنکه اندر دل نهان عشق کار روح او / آنکه اندر سر همه تو دارد آنچه

فایده صحت و حیات قاطع ادیان شفا و نجات / منطق انفاس بیان عشق ما

خاصیت النجات می شناسد

چون انتهای تو از وصف تو مشکل شد / نشنید ... تا به تو بشنو

شرح شوق تو کی تواند داد / عالم از قلم کی نشنود را است

آن تو مستندی ما هم کتاب / جمال صفت بر قدر بیان ما را

بدان خدای که در باغ صنع او هر دم / گل وجود ز خار عدم شکفته شود

که رشتهٔ فن نیاید بجد بدست بیان / که شرح آن بقضا بر زبان گفته شود

قسم بکان تو خوردن لطف تو نیست / بجای کیانی و دینم عظیم سوگند

که همچو تشنه که ماند ز آب زلال / دلم بدیدن روی تو آرزومند است

قطعه

بسجده‌ای که دارای جهانست / بمعبودی که دانای نهانست

که شوق من بیرون ز غایت / نه چیزیست که گویم فزون از آنست

و در آن به شکر و ثنا اشتغال می‌نماید

چنانچه نفس را در این مرتبه اگر سکون حاصل شود باشد بطریق شب در عالم ...

حکیم الالهی که متصف بهمه صفات عالم است تعلیم انعم العلیم صفت

ذات تعلیم نفس اوست که این حقیقت تکلیف او کند و عجز را تمنا

و حکیم اخلاقی مشهود است خصایص نیست اثبات فیه حسب الطاقه

المستمره و ما کوشی رضا جویی آنجناب صحابه را اخلاص

منهاج خصایص قدیم تقدیم بکجتی مستقیم بی ناسند

بیت

اگرچه در جهان هم ثنا شد محقق اخلاص تمکین در بیت تمام شد

حکیم علی الاطلاق که بحق ما عقلنا به تعلیم و خواری

که او را کما هست که اجماع ناگه حصل اصل لطیف و ادراک

و طریقت متکلم آن جناب به اقرض عارض مقتضا شده اند ذکر و ثنا

به حکم ثنای آن خدا است هیئت القا هر که ثنا فضل او ذات تو و

بیت گوهر ثنای تو زینت دهانهاست   هر است مدح و ثنای تو زیور جانها

بیت

بجز ثنای تو ام دوست نیست همه دست   بجز دعای توام کار نیست همه جا

توئی عالم الاسرار که بصفت کامله قد احاط بکل شیء علما

موصوف و منعوتست آگاهی دارد که این محب دولتخواه که بمباینت ظاهر

همت بلند در تحسین او چند امیدوار بوده و هست لیلا و نهارا

جهرا و سرا ذکر مکارم اوصاف و شکر مساعی الطاف و اعطاف

ملازمان آستان همیشه نشان ازین خاطر خطیر ضمیر این حقیر بوده و می باشد

بیت

مراد من است ز ... تو ز جهان غرض   مراد تو ز جهان جهانیان فارغ

تو ... حکیم خبیر که آیت ان الله یعلم ما فی السموات و ما فی الارض

نشانه ایست از دفتر علم قدیمش داناست که این محب صادق الاعتقاد

که همواره در ادای اخلاص طریق اختصاص آن مرجع عام

خاص عید ارد صبح و شام ... ولها و ... لا یزال

باد ک

دست قدرت را حاصل از بعد تشکلات که بیامن [illegible] تو نیکان نیست

چون از انفصال امور جهانی نزد ارباب معانی اختیاری چنانچه این درست [illegible]

مدار و دول [illegible] با تکیه [illegible] اسطه [illegible] حکام [illegible]

الفتی که مهمست [illegible] اجمال [illegible] اکنفی [illegible]

مصنفست اول [illegible] علیمست که این [illegible] زمان [illegible]

بجانب [illegible] اسم [illegible] معرب [illegible]

اوقات [illegible] اکثر [illegible] که [illegible] آن [illegible] نیست [illegible]

[illegible] ایام [illegible] آن [illegible] تعالی [illegible]

بیت

جز هوای [illegible] [illegible]

[illegible] دانای [illegible] کل [illegible] تعالی [illegible]

و [illegible] است که این [illegible]

و [illegible] اکثر [illegible]

حالات [illegible] انسان [illegible] را [illegible]

بها خوان مجد و از دم و تعلد و در ایام شرف عالم و زینتی لا کلام

خوانم عجب ار عالم نبود به سخن پیچ چه راه
خورده دم عجب زبان تا شنبود هیچ حالی

... معلم تعالی خلق الانسان علمه البیان جل ذکره
حالیم است که اینجا تحقیق بی که علی الله و امر و لطایف و لنجوامعی
هدایت کرده و حی ما همیشه بلبل لسان از بر تا خدا نطق و بیان
به صداقت نعایت الطاف منتهای ذات فرخنده و صفات ستوده

گرچه از شرف خدمت تو محرومم
بجز دعاگوی از نسبت هیچ کار
گهی الطاف ترا می‌ستایم تکرار
گهی لطایف شعر تو می‌خوانم باز

... و از مانی معانی گفته است بسیار یکیم از تعلیم و ما بیرون از تعلیم
علم قدیم او مخفی نیست بنده آنکه این ادعی باز اشتباه که همکار
او قات را بر تمام اطاعت آن قدر و ادعی نمی‌داد و دوست
بمجلس شریف آنحضرت بود و هر مکاتب تحصیل لطیفه کرده و دعا

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

کشتگان مطرح التفات نواب حکمت [illegible] عزم صید [illegible] و بعد از رفع
شیات تبعه و نفس خود [illegible] گردانند بعد از ابلاغ تسلیمات مخفی [illegible]
بعد از ارسال [illegible] و [illegible] بعد از رفع [illegible] و عرض [illegible] انشاءالله
[illegible] بعد از رفع [illegible] نمائی [illegible]

باشد آن شمع شب افروز [illegible] که ما
[illegible] او من [illegible] است
چون آئینه همه [illegible] در طبع وفا در کل [illegible]
[illegible] اطوار [illegible] [illegible] است
این [illegible] مصدق [illegible] [illegible]
گشته در [illegible] آن [illegible] لایق ارباب
نیست احتیاج [illegible]
احوال دل [illegible] احوال شمع [illegible] است
[illegible] برخاطر انور که جلوه گاه لمعات قدسی و تجلیات قدوسی
[illegible] است اشارات [illegible] ضرورت [illegible] کوی [illegible]

بیک نظر از من التعب بیش از من الا سبب تا بود ما تقدیمی
و بتوسط این دعوی بیشتر دعای حواله نموده میگوید

بیت

جام جهان نماست ضمیر منیر دوست
اظهار احتیاج خود آنجا چه حاجت است

بیت

چون ضمیر تو واقف حال است
من از این بیش کی ز قصه بکشم‌ها

تو درون دلی ز حال آگاهی

دانی که چیست موجب بستن زبانم راز
چون روشن است بتو ما فی الضمیر ما

گر چه دیدار من از تو مدتیست محروم است
میکنم شکر که احوال است معلوم ما

با وجود ضمیر انور تو
من چه احوال دل کنم تقریر

که قلم هر چه بر زبان آرد
هست روشن بر آن ضمیر منیر

هر چند که ما قصه تحریر کنند
کی صورت حال ما تقریر کنند

حالی که مراست با تو گفتن نتوان
دل خود بر تست با تو تقریر کند

... مثنوی

خواهد بود لا بسم طریق اختصار مسلوک داشته بعرض میرساند که بعد از
تقریر مراسم دعاگویی و تجدید وظایف مخلصی بر رای انور حضرت
ولایت پناهی که انور مصباح تحقیق است عرضه میدارد

بیت

نزد ضیا حاجت عرض هم سر ضمیر نیست
زانکه تجلی نماست آینه رای تو

چون مرآت رای صفا نقش کل دقایق ممکنات اسرار
دقایق است کماهی حالات اعلامی تفاصیل اجمالات شده و
اختصاص بعلم الاعیان لا یحتاج الی البیان گشته
پس تعیین آن صورت عین المعنی از مقوله تحصیل حاصل خواهد بود بیت
طریق مرعیه داشته میگوید

حوال خویش عرضه نمودن چه حاجت
چون دانش تو عین کمالی فی الضمیر است

چون رای عالم آرای مشکل‌گشای که مصباح انوار حکمت
و فرست مفتاح ابواب فطانت و کیاست انوار همواره
اوقات خدام و مراسم خدمتگاری بتقدیم دعاگویی مستوجب شمع و هم چون آن

نوازشهای جهانتاب آفتاب رأفت ظل اعلی است و ظاهر میشود امید است مشمول عواطف

بی‌پایان گردد و از طول کلام معذرت میخواهم از ارقام احتساب نامه‌ها از لازم

دانسته به ضمیر منیر آفتاب تأثیر که محل ورود انوار غیبی است

لایحی است منتهی بعرض میرساند که بعد از شرح لوازم اخلاص

و ذکر مراسم اختصاص بعرض رأی صواب نمای آفتاب شعاع آن [illegible]

عرضه میدارد

ز خون دل چو بسیم موج چهره خوشست چو نیست تو نهان آنکه دل ضمیر تست

چون به خاطر عاطر که عکس پذیر لطف شمس لوح ملکوت

و محل ظهور لوامع انوار حیرت و صورت صدق اعتقاد و مودت

حسن اتحادی که مکنون ضمیر و مخزون خاطر عاطر این حقیر است

پیدا و هویدا میباشد و در اظهار آن مجال اطناب اطالت نه اجمال

نمیدهد بعد از تقریر مبانی اعتقاد و تأسیس مراتب اتحاد و بر ضمیر منیر

خورشید تأثیر آئینه سکندر جام جهان‌نمای است منکشف میسازد

بعد از عرض دعای ثنای [illegible] بر خاطر انور و ضمیر

[illegible] سلام [illegible] جوان [illegible] [illegible]

[illegible]

سلام [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]

نسیم باد صبا بوی گلستان [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]

سپیده دم [illegible] همه هزار نگار [illegible] / [illegible] [illegible] عاشقان [illegible]

[illegible] [illegible] دعا [illegible] / دعا [illegible] [illegible]

[illegible] بوسیدن [illegible] آستین [illegible] / ولی [illegible] بوسیدن آستان [illegible]

[illegible] اگر [illegible] / [illegible] قدیم [illegible]

[illegible] حدیث [illegible] / [illegible] گفته شود [illegible]

حدیث [illegible] طول قصه [illegible] / [illegible] جان [illegible] الا [illegible]

نیفکنم [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]

[illegible]

عرضه میدارم [illegible] چون [illegible] شمال / [illegible] [illegible] آب زلال

نیفکنم سوی [illegible] [illegible] / [illegible] استقلال [illegible] جلال

نیفکنم

همه بی‌غمی چون گل بوستانش / همه روز بی‌غم ز شاخ درختان

کنم عرضه بر حضرتی کز شرف / بود جود او را جهان در کنف

قاصدی کو سلامی بفرستد بیارد / ز محرمی که باشی ز باران ببارد

چو باد سحری نسیم صبح خیز بخواهم / که ناله سحری مست بگوشش ببرد

وله

کو صبا تا ز دیده خوش خوش سرشک برد / که سلام از لب یار که یار من مست برد

از جا خواهم بولی زده بجامی ز صبح شام / تا یار من تا صبح صبح و دم مست برد

وله

ای باد اگر گذر بسوی آن آستان کنی / از من ببر بوسه بر آن خاک در دهی

در بزم عیش هم چه سماع ز یار باشد / از حال خستگان فراقش خبر دهی

کیست که قصه سرا ز نگار من ببرد / با دیگوش او غم ما الله را ز من ببرد

قطعه ... فی ...

خوالیعرا تسلیما کما شعله لمعات کاسات جون رقص ... از عذار

جو ر مانهان ... سبیل ... قطرات زلال افشان جون

تحیتی چو نسیم گل ز شمامهٔ سنبل — که وقت صبحدم آید به باغ و صحن بستان

نثار درگاه آن فاضل نامی که بوده — تحیتی چو دم عیسوی انفاس زر افشان

تحیتی چو کف موسوی صفحهٔ بیضا — تحیتی که ز فیض دوا بخش گردد

شمال عطر فروشش و صبا عنبر آمیز — تحفه‌ای بس شرف شیاد

تحیتی که بود از طراوت چو لب — چو گلبنی که دمد بر کنار آب حیات

در محل اشرف بموقف عرض میرساند

سلامی چو سنبل ریحان معطر — سلامی چو نفس متکلمیان مطهر

سلامی دره کشور صدق عیسم — سلامی در دو عالم شوق منضم

بر خاتون اخلاص مدار قبلهٔ عام و خاص [illegible]

سلامی جانفزا او روح پرور — سلامی مشک بیز و عنبر افشان

نثار مجلس عالی که آنجا — نماید اقتباس علم و عرفان

سلامی کرد و دل برد و بشد یکی   سلامی کزو جان شود شادمان

بر آن دو ابروت عالی کرده فتان   تو بعد ...

زوال کرده هست ازان زبان تیغ   سلامی چو خورشید در شب روشن

سلامی چو جان از نسیم سحر   بر آن منبع لطف و دریای احسان

که از فیض او خرم اند اهل عالم   سلامی چنان کز نسیم بهشتش

روان پاک بر خاک تازه کرده   بر آن صدر والا که احسنت جوش

بیکه هم جهانی پر آوازه کرده   صحیفه‌های سلامی چون نسیم بهاری

زباغ روح معطر شود ز دست او   با آسمان فلک شنوی کنم انتیار

که در بهشت جهان نو طلعت او   سلامی چو باد صبا مشکبار

سلامی چو خورشید صبا و لکن   بر آن آفتاب سپهر کرم

که از فیض او ابر خلق تبدار   نسیم صبح سلامم ببستان برسان

بیام بلبل بیدل بگلستان برسان   زمن ... سلامی برسان

غنچه کن جال ... و نیاز ... برسان   نسیم صبح سلامم بدان ... برسان

بیا زورده کمین با آفتاب برسان   ... بجانان برسان

سلامی که چون گشت در بر زبان   ز آثار او تازه گردد روان

سلامی معطر بطیب وفا   منور به آثار صدق و صفا

مصحوب حسب حالی که کاوا نمی یارد شناسان نعم الملک دست از اطناب

فیانح آن عنبر شود و نثار عوالی که از نار اشکبار مواظبت [illegible]

مجامع جبروت عالی نفوس آن معظم گردد مواقع اقبال [illegible] شد

در مقام [illegible] رسل مبدا و بعد از ما خطر قدرت [illegible] و مشغول [illegible] است

سلامی چو انفاس [illegible] [illegible]   سلامی چو انفاس عیسی مریم

سلامی لبالب چو فصل [illegible]   سلامی [illegible] [illegible]

سلامی که [illegible] [illegible]   سلامی که [illegible] باشد

با حرف الفت [illegible] انفاس [illegible] که [illegible] اشارات [illegible]

موقوف اختصاص بنام [illegible] [illegible] [illegible]

ارادت اخلاص و [illegible] دل اعظم [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] مطالعه [illegible] [illegible]

[illegible]

سلامی معنبر چو باد بهاری   سلامی معطر چو مشک تتاری

سلامی چو انفاس عیسی مریم   که زو زنده گردد دو صد جان بیکدم

سلامی چو اجسام علوی علا   سلامی چو ارواح قدسی مزکا

سلامی منور بنور ولایت   سلامی معنبر معطر هدایت

بعد انهی تسلیم آن آستان که قبله ارباب است ارسال مینماید بشرف قبول مقرون باد

و له ایضاً

سلامی چو باران که بر گل چکد   ز گل برگ قطرهای بسنبل چکد

سلامی ز برگ سمن تازه تر   ز انفاس بلبل خوشش آوازه تر

سلامی که در صفحه سپهر   ملایک بخوانند از روی مهر

سلامی تازه تر از برگ ریحان   که شوید رخ بشبنم در گلستان

سلامی چو آب نسیم سنبل و گل   که باشد همدمی ز انفاس بلبل

سلامی تازه چون روز جوانی   بکام تشنگی چو آب زندگانی

معروض درگاه عالم پناه میگرداند بشرف الملتفات مشرف باد

سرِ دیوان معالی مراتب آنکه هوشش سپهر / [illegible] است

نقطه پرگار دولت کز کمال رتبت / سرِ دیوان [illegible] محیط احکام است

[illegible]

فهرست صحایف فضل و کمال و جامع مفاخر عباد و بلاد محمد [illegible] الدوله والدین ابن [illegible] المجید [illegible] و تمکین

آنکه با ثبات دولت او سرمایه عز و شرف / وآنکه [illegible] لطف او سرمایه امن و امان

روان صبح [illegible] جمال لطف [illegible] / که [illegible] همت او [illegible] صنعا [illegible]

آنکه کلک کارساز [illegible] / حل [illegible] مشکل [illegible]

[illegible]

منظور انظار عالم ناظم السلاطین [illegible] الخواقین

نظام الدوله والدین [illegible]

آنکه فروغ مشعله رای [illegible] / [illegible] ضیا طلیعه [illegible] شمع [illegible]

منقاد [illegible] / [illegible]

و شمه‌ای از نسیم [illegible] ممالک [illegible] به بوی نسیم [illegible] انگیز شنید

سلامی چون نسیم نوبهاری فزون باد و از مشک تتاری

سلامی چون گل [illegible] مسرور سلامی چون دم عیسی معطر

مصحوب شده و دعوات فراوان دعواتی تازه‌تر از نسیم جان‌فزا

گلزار انس و عندلیب معزز حدایق لطایف که بلبل روح‌بخش‌تر از

گلبرگ گلستانی یافت [illegible] به حضرت عالیه علی [illegible]

ارسال نماید [illegible] که جهان را به [illegible] رساند [illegible]

سلامی همچو آب زندگانی سلامی خوشتر از عهد جوانی

سلامی چون [illegible] که [illegible] باز و از [illegible]

[illegible] که [illegible] عطر [illegible] روح [illegible] نسیم [illegible]

گلزار [illegible] ابواب [illegible] گلشن [illegible]

صد [illegible]

سلامی چون [illegible] با [illegible] گلشن [illegible]

متضمن انتظام امور عالم پناه و کامگار بصوب اعظم ... بر دی معهود

آن کوکب بخت بلندی

نجوم کوکب سعدی که دید جمع ایدر
اگر ز نظر مشتری نتیجه ... الیا

مدار سپهر سریر آفتاب عدل
گر روی جهان بانی شن بنیان قدر بلند

اسلام اعتماد بیت شهنشاه دارا
و بر زمان های تقویم نقش ... برآید

چو دارای جهان حسب آرای اعصار دولت ماه جهان

تو ام دولت شه سپهر دولت اقبال بیش خجسته ... جلال

صاحب محامد و معالی مناقب جهان ستوده مفاخر

آن سرور که منشور دولت ... ست
بجام جهان نمای ضمیر اوست

آسایش خلایق آرایش جهان
از طلعت مبارک فرخنده ... است

نظم امور سلاطین مصر ملوک الطوایف جلال الدوله و الدنیا والدین

... الملک السلطان ... الخلافة

... سلاطین روزگار مرجع ملوک ... المخصوص

المخصوص بمواهب الالطاف ... الصمد

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

جهان [illegible] بحر [illegible] [illegible] حکمت [illegible] عظیم

[illegible] [illegible] [illegible] اعلم

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] بالخصوص [illegible] رب العالمین

آن [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] الله [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

آن جهان [illegible] حقیقت [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] هر که [illegible] عشق [illegible]

[illegible] [illegible] الله [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

در القاب [illegible] شمس الملة والدین [illegible]

[illegible] الشرف [illegible] المستعین [illegible]

ابو الفخر [illegible] الکتاب [illegible] امیر الاجل [illegible]

[illegible] الامراء العرب والعجم [illegible]

و الله دوام [illegible] عنایات ملک المنان

[illegible]

[illegible] لطف [illegible]

[illegible] الدولة والدنیا والدین [illegible] لازال

افضل [illegible] الفخر والجلالة و [illegible] امیر الامارة والایالة [illegible]

امیر الاعدل والاکمل [illegible]

الله [illegible] السلاطین [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] غیاث الملک و [illegible] والدین [illegible]

القائم بتنظیم مهمات الدولت بالتدبیر الدائم

امیر الاعظم الاکرم نظام العباد والبلاد قوام الملک

مجیب الآمال ضابط الامور مدبر مصالح الجمهور

ای سرکشان تیغ تو شکسته کلک آرای ... تیره تو مال ... صفت ... شکن ای

نایب ... تقویت لشکر ملک ... امیر ... کفیت دولت و رفاق جهد

لقب شمس الدولة والدنیا والدین ... الاقبال ... سند الا...

منبع الکمال ... الزمان ... امیر ...

واقف عالم آرای ... ممهد قواعد ...

تا می ... امیر کامکار عالم آرای ... که ملک ...

[illegible] ... عقل ...

... عدالت کامکاری ممهد ممالک ...

المخصوص بعنایات رب العالمین

[illegible] ... گفتن ... زمین ...

[illegible] ... ملک ...

ازلی

و شهریاری مظهر انواع عزت و کامکاری نوئین عصر جهانیان نقد تخت گاه

عاطفت شاملهٔ احسان المحتشمة عصمة الذات مخدومه بتجنس العصفا

بیت

منتظم بر ده عصمت که نشیند در حجاب بس نشستن انجم جای در سایهٔ خورشید

روشن کشتی شاد و خوانین عالم خلاصه دیدست او آدم فخر دهر

در دور زمان هر که مکارم خصر داوران سیل یمین ثابت دار

زهی سپهر فلک شاهی و خورشید داری

آنکه هر کزیا نه بستانی خورد آفتاب پیش تا بحرم کنار بسته شب ماه اکثر

عمدها با ان عالم انکه از خلق و عطا سیره و روشنا بالک بهشت ابلاغ

در ستر عصمت شعار مالکه عفت دثار فرقت تاج

دولت چراغ روشن شبستان ملک و ملت پیرایه و قصر [illegible]

ابواب الکمالات بمعنی هر فن الکتاب ابواب السعادت و

بحسب فلک قصر که خورشید جنابات در انجا بستر او کسب سیارگان

مه با خاصیت [illegible] و دهن [illegible] لب ... زان دهان لبت خمیده کمان فلک
ساکن چرخ با خاصیت گهر گران دو بدست ... تا همچو وزان گشت باغی پیچ بیک سر عشرت

قطعه

آنکه با خاصیت زر گران همراه ... بمکنت بدر و هر بیش تاج قیصری
دست گه خاقان گهر گران بدست ... با خاک ره او خاصیت زر جعفری

[illegible]

امیر الاعدل الاعظم افتخار الامرا فی العالم معین الدولة القاهرة
یمین السلطنة الباهرة خورشید الامرا ... الامرا رعایا
از مشرق و مغرب که ملک نشان [illegible] زبان و دست ... افتخار ... السلطنة
معین ممالک السلاطین ... تدبیر ... [illegible] الامرا ... هرات
مبانی ذاته نور عیون السلطنة الباهرة طوالع انوار صفاته
امیر الاعدل الاحکم الاعظم الامرا ... اسیر السلطان رب ... الاقلیم ... السعادت
دو الجلال [illegible] ... الامارت ... الاقبال
قضا تقدیر و قدر ... فلک رفعت ... [illegible]

گر نمایم مکرر بدولت افتخار
بیت
خسروی کامیست وی ظفر چهر او
بود زیب سلطنت تیغ ظفر پیکار او
شهنشهی شاهزاده جهان منتظر شعبه نهال احسان دیده
سلطنت کسری جوانبخت دوده خلافت فلک سرادق دولت علا
دین و دولت خسرو نظم
خدیو ممالک ستان شاهزاده دوران که بر ملوک جهان پادشاهی
شهنشهی شمشیر دل
خلاصه ملوک عالم دودمان آدم
مستطور حضرت سلطنت مداری
کامران و بختیاری
بنیاد سلطنت شاه جوانبخت
که هم
جهانگیر جهاندار و جوانبخت
شهنشاه تاج آسمان تخت
شاه قوی طالع فیروز جنگ

الی ... [illegible]

غوالی ملک

مملکه ممالک عالم خلاصه حضرات حوا و آدم و در صدف سلطنت ...

العصمه الکبری

غلاونت کبری باز فرست بوامع الدوله الابدیه الاسعه ارق

مهر علیای اشرف عرصه عصمت کبری آسمان درگه قدرش نطاق تعالی کبری

... ملکة الخواتین عصمة السلطنة والخلافة الدنیا والدین

قرن ... العظمی ... عصمتها الکبری

الی یوم الموعود ... مالکة قاطبة الامم حاملة مخدرات

العرب والعجم ... [illegible]

... عصمة العفت

حضرت بلقیس عصمه ... خوانده ... [illegible]

عصمة الاسلام والمسلمین ... الخواتین بالتقدیس

... رب العالمین ... الملک ...

... السلطنة ... عصمت ها ... ملکه سلطنت

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

عون عدو فی العالمین مجمع الخلافت والسلطنت فی الاقالیم و الدنیا و الدین ابو المظفر
خلد الله تعالی ظلال سلطنته علی مفارق العالمین و ابو الکمال تا
الی یوم الدین معین ... السلطان بالسلاطین المتمکن علی مسند العدل
و الاحسان حامی حوزه الاسلام و ممهد قواعد الشریعت الغرا
باجرا احکام المنصور بالتأییدات النازله من السماء المظفر بعون
الحجة علی الاعداء قدوه اعاظم السلاطین مربی ... الخواقین

بیت

شاه کشور گیر گیتی بخش دولت اقتدار ... عادل احسان مایه پروردگار

شهنشه ناصر الاسلام و غوث المسلمین معز الملک و الدولة
و الدین ... ابو المنصور ... خلدت رایات دولته
منصوره و اعداء حضرت مقهوره ... السلطان المعظم و الخاقان
الاکرم صدق السلاطین ... حق الملوک و الخواقین ...
و بسط طلوع الانوار ... الدین ... العدل ... الاحسان
شاه دولت ... خسرو دارا علم اسکندر جمشید بخت

عون معدلت العالمین مع الخلافة والسلطنة الابدیة الی ابد الابد ابو المظفر

ظلماً عظم تعالی جلال سلطنته علی مفارق العالمین الی ابد [illegible] الکمال نعمته

الی یوم الدین معدلت گستر السلطان سلاطین زمان المتمکن علی مسند العدل

والاحسان حامی [illegible] بیضة الاسلام مروج قواعد الشریعة الغراء

باجراء الاحکام المنصور بالتأییدات النازلة من السماء المظفر [illegible]

الجنود الغیبیة علی الاعداء قدوة اعاظم السلاطین [illegible] [illegible] قیت

بیت

شاه کشورگیر گیتی بخش گردون اقتدار — عدل احسان ساز پروردگار

[illegible] ناصر الاسلام و عون المسلمین مغیث الملک والدنیا

والدین [illegible] ابو المنصور [illegible] [illegible] خلدت ایات [illegible]

منصوره و اعدا حضرت مقهوره [illegible] السلطان المعظم والخاقان

المکرم صدق السلاطین [illegible] [illegible] الملوک الخواقین [illegible] [illegible]

و [illegible] الانوار الامن الا [illegible] [illegible] آثار العدل [illegible]

شاه [illegible] [illegible] دل [illegible] [illegible] خسرو اولیا علم [illegible] [illegible]

... ابن الملك الطيبين ظل الله في الارضين قطب السلطنة والدولة

والدنيا والدين [illegible] ابو الغازي [illegible] المملكة [illegible]

ونظام اسباب السلطنة مربوطا [illegible] طلعت [illegible]

السلطان الاعدل الاعظم والخاقان الافضل الاكرم [illegible] الملوك

[illegible] المعمورة [illegible] الجود والكرم [illegible] رايات الفتح والظفر [illegible]

[illegible] العدل [illegible] البشر والراي [illegible]

[illegible] سلطان [illegible] الخواقين [illegible] السلطنة

[illegible] الدين [illegible] ابو الفوارس [illegible] السلطنة

[illegible] العظمة والابهة [illegible]

مالك ممالك الافاق والجالس على سرير السلطنة بالارث والاستحقاق

[illegible] معالي العدل والانصاف [illegible] قواعد الجور والاجحاف

[illegible] مالك [illegible] على [illegible] الانام [illegible]

[illegible]

كافة الخلائق اجمعين [illegible] السلطنة والدنيا والدين [illegible] ابو الغازي

[illegible]

بوده چنین که بکتابت ملوک چنین این بوده از عالم غیب و قصور معرا نباشد
اختیار فرمایند و اگر طلب القاب جامع معانی مشهور مخصوص و مناسب
مستدعی بوده باشد چنانکه جناب سیادت نشان با شرف علم و مرتبه وزارت
با صدارت منضم باشد از مناسبت هر دو مجتمع باشد مجموع را معا
منظور بوده بعضی القابی نشان باید و بعضی از آن باید صفات هر مرتبه
از مراتب آنکه نسبتی با آن زیاده دارد بهر مرتبه تعظیم و تعلیم ضابطه
تکریم بدان کلی حقیقی حاجات دیگر نباید دانست که از
القاب جهت تکمیل مراتب عزت تتمیم لوازم حرمت است بلفظ الفاظ
مضاف ملت و دولت و شریعت و اسلام و دنیا و دین
در امثال آن حاجات قطب السلطنة والملة معز الخلافة عمید الدولة
و صدر الشریعة فخر الاسلام و نظام الدین امام الدین باشند اما
و گاه باشد که تاب لفظ را نگیرد این کلمات القسم بعد چون علاء الدولة
والدین لفظ امارت صدارت نقابت انشاء این چنین آنرا
این مناسب افزاید و برای شیخ حقیقت و طریقت لفظ التقوی

و باعث آن خلافت کنند و نشاید که لفظ مذکور مضاف شود چون شمس الائمه

و عین القضات و سلطان العلماء و شیخ المشایخ و القاب و زرا

و امرا و حکام چون مقرب الحضرة و عمدة الدولة و عمدة الحکومة صاحب

و امثال آن و درین اوراق لغتی چند مناسب طایفه آورده میشود

و وزرا و القاب ایشان خلاصة الایامی [illegible] چنانکه اسم فاعل با نظام الدین

و تاج الدین و عماد الدین و شرف الدین نویسند و علما و [illegible] تعریف حکمت المظفر

نیز موجب کمال تعظیم است و کنیت سلاطین را ابو الغازی ابو [illegible]

ابو الفتح و ابو النصر و ابو الفوارس و اعاظم سادات و علما

ابو المعالی ابو المحسن و ابو المفاخر و امثال آن نویسند

[illegible]

السلطان الاعظم و الخاقان الاکرم خلیفة الله فی الارضین و ظل الله

علی مفارق العباد و [illegible] باعث [illegible] و عمدة ناصر الدین

تا وقتی که قدر او به ثریا نشان [illegible] جاه [illegible]

ای دست تو عالم‌آرای [illegible] و آزاد و آزاده — [illegible] بستان [illegible] نشان [illegible]

[illegible] ز صوت [illegible] — [illegible] بیت [illegible] تو باد

[illegible] بنیاد [illegible] — [illegible] لطف [illegible] تو باد

[illegible]

ای [illegible] فضل [illegible] — [illegible] بستان [illegible]

ای وصف تو [illegible] بیش از شمر — [illegible] چون [illegible] شمرد [illegible]

ای [illegible] دولت [illegible] و حکمت — [illegible] نشان [illegible] دولت [illegible]

ای کنیه [illegible] فلک [illegible] — [illegible]

ای که [illegible] کار [illegible] — [illegible] خشم [illegible] سست [illegible]

ای [illegible] بستان تو گلشن — [illegible] لطف [illegible] روشن

ای [illegible] تو سر جمع یاران — [illegible] همت [illegible] هواداران

ای [illegible] قرآن [illegible] — [illegible]

[illegible] جمال تو قبله‌گاه ما — [illegible] ای [illegible]

[illegible] بیان [illegible]

مخفی نماند که درین زمان لطافت نشان اغلب منشیان ماوراءالنهر و خراسان
در مکاتبات و مراسلات بطریق صفات مکتوب الیه
مطلوبی حشو نموده و ادای کنایه و تشبیه و استعاره بر قرینه‌ای بغیر نفس الامر
این صورت بقانون ادب اقرب و بسلوک طریق طراوت ادای حقوق
مشتمل است چون قدمای اهل انشا طریقه ایراد صفات
سلوک میداشته‌اند و در آن باب هیچ دقیقه نامرعی نمیگذاشته‌اند
حالا افاضل عرب و عجم اگر فضلای عجم در عراق و ماوراءالنهر مقید
بآثار ایشان شوند و اگر مناقب و مناسبت و نسبت مفاخر و مراتب
مکتوب الیه را از قبیل زیادتی اجلال و اکرام و تتمیم قواعد تعظیم و احترام
می‌شمارند بنابر تتبع اسلاف این اوراق جهت کتّاب و ارباب
طبقات تکلم چند از نعوت عالیه و صفات کامله با الفاظ عربی و فارسی
آورده میشود و تعیین صفات را در حواشی مسطر ایراد مینماید تا کاتب
باید که تامل نموده از صفات مذکوره آنچه مناسب رتبه مکتوب الیه باشد

زهی عطیه تو قسمت الا و بیت و بیت — که از عطیت تو شد جود تو مطلق از خدا

ای آسمان نما بی شوکت جلالت — بر چرخ بسته جوزا از کهکشان [illegible]

زهی برای تو دل داده اهل عالمت — نغمه های عید [illegible] عشقت

ای الفاظ تو کوس عقل [illegible] — [illegible] رسالت حکمت [illegible]

زهی [illegible] کمال تو بر [illegible] درک — [illegible] حبل [illegible]

ای عبارات تو [illegible] — و اشارات تو [illegible] ذات

ای [illegible] ز احکمت ازلی — وز نسیم [illegible] [illegible]

شفا از تو [illegible] زنده با — [illegible] جهان [illegible]

تو بهر تو هر حبیب شفا باد — در دل [illegible] دوا باد

تا از سر اقبال تاج [illegible] — هم تو [illegible]

[illegible] تا تو شفا — از شفا هم تو [illegible] دوا با

ای تقویم نور بخش تو نجم خورشید باد / مشتری را مهر و برج تو بهم سعادت گو باد

وقت تو دولت شه سرور آگاه باد / صفحهٔ تقویم تو مرآت مهر و ماه باد

از فضل تو ابراز برج شرف طالع باد / مهر فضل از افق کرمت لامع باد

زلال طبع تو سرچشمهٔ فصاحت باد / چو آب چشمهٔ حیوان ملاحت باد

دل از لطایف شکرین تو نشاط باد / جهانیان ز نکتهای تو در انبساط باد

[illegible]

زهی سپهر کلام تو نظم تو نامدار / ز نظم تو آتش طبع تو آبدار

چو مهر طبع تو معنی سخن سرآرا / لمعهٔ نظم لطیف تو مطلع انوار باد

جهانی بسخن لعل شکر ریز تو / زلف دست تو چو در روان نظم و لالی و ریز تو

[illegible]

که هر یک خط تو قیمت یاقوت باد / وز مداد خامهٔ سحر آفرین تو نوشت

زهی از صفا و خطت خجل / همه نقشبندان چین و چگل

ای بنام هنر شد و نامی نام تو / صد نور در سواد خط مشکفام تو

[illegible]

مرجع افاضل اماثل امم در مطاف طواف اهل دین آدم باد

زهی به ذات شریفت ز رونق اسلام — ز یمن تربیتت کار عالمی به نظام

از فروغ علم حسینت جهان پر نور باد — همچنان تا آب شمع [illegible] بلند تر باد

نور علم و تقوی از ناصیه مقوی آنحضرت چنانچه پیش علمای

عالم نور میداد فضایل انبیا متصل [illegible] آدم باد

دل تو آینه صورت معانی باد — درون روشن تو فیض حق در و آنی باد

دوام دولت تو در دولت جهان باد — چون ز امید زندگی همیشه باد

زهی کمال تو ای قبله اهل یقین — ز مهر تو در ره صدق و صفا بینش

زهی وجود تو آیات حق را مقصود — خصایل ملکی در وجود تو موجود

ز حقیقت کیمیای جهان تو باد — جهان هر چه در دست رشد و [illegible]

تحیت و ثنا و تکبیر جان نثار تو — ورد اهل صفا ثنای تو باد

حضرت [illegible] منقبت منزلت همواره منظر کمالات ملکوتی

و مظهر انوار الطاف نامتناهی باد و هر که بر ذات مقدس صفات حضرت فیض البرکات
آنحضرت حق بشارت بهر مطلب قبول مجرد و از عرض مدعا دست حدوث
جوار قرب در دوران امان سبع مبین زمان باد و هر که انوار اسرار
فیض قدسی از باطن منور مقدس آنحضرت قلوب مستعدان قبول
ذوق صفا کسب مستعدان نتایج ریاضات باد و هر که فواید الطاف قدسی
مبارکه و فتوح آید از آثار مبشر که آنحضرت سبب استدراج طلوع طالبان
مناهج طریقت موجب انشراح صدور سالکان مسالک حق و حقیقت باد

قطعه

ای که در وقت خطابت بمنبر از روی صفا ۞ پایهای منبرت را صدر بر دیده‌ها

زینت خطبه تو تعلیم آسمان دهد ۞ در خطابات تو بینی نه ماند کلم بود

پایه منبرت از اوج پرین برتر باد ۞ هر که گوید منبر است پنجه که باد

[illegible] الطاف [illegible] بی [illegible] نمود و باید [illegible] در بیان عظمت [illegible] و [illegible]

[illegible] نهایت [illegible] بی [illegible] فضائل کبری [illegible] با وجود آن [illegible] فضل و کمال

[illegible] مرتبت [illegible] دقایق معضلات علمیه [illegible] مشکلات [illegible]

جمهور [illegible] افاده [illegible] تعلیم و افاضه آنحضرت [illegible]

[illegible] فاضل [illegible] فضایل [illegible] هر [illegible] دانست [illegible] و [illegible]

[illegible] مرتبت [illegible] شرف [illegible] اسم [illegible] عالم [illegible] گشا

دقایق [illegible] استفتاح ابواب حقایق [illegible] عالم [illegible]

ای ای دل [illegible] فضایل [illegible]

[illegible] سید المرسلین [illegible] افتاد

آن [illegible] انقضای دوران [illegible] اعصار [illegible]

[illegible] شریعت [illegible] آنحضرت [illegible] اهل ایمان [illegible]

[illegible] احکام [illegible]

فضای مکه معظمه بشرع ز جمال تو باد — پناه اهل شرف سایه جلال تو باد

دوام ایمان بشرع [illegible] تو باد — دین نبی دولت تو باد [illegible]

[illegible]

جهان [illegible] شرع ز درگاه [illegible] باد — نتایج دهر ز انفاس تو معطر باد

[illegible] حکم [illegible] معدلت [illegible] تو باد — ز بیت شرع [illegible] عالم آرای تو باد

[illegible]

ای [illegible] علم ز فضل تو صلاح آمده — [illegible] ز همت تو مفتاح آمده

[illegible] دل [illegible] ز [illegible] باد — [illegible] ز تو [illegible] باد

ذات [illegible] تو [illegible] شرف باد — [illegible] علم [illegible] باد

ای [illegible] تو [illegible] بیعت [illegible] — [illegible] معانی کلام

[illegible]

جهان [illegible] ز جاه [illegible] تو [illegible] باد — ریاض علم ز انفاس تو معطر باد

عتبه [illegible] حریم [illegible]

[illegible]

دل

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

ای ملک را اشارت کلکت کارساز / وی خلق را بشارت عدل تو دلنواز

تو آن کسی که از پی کلکت ملک را مشق است / صحیفهٔ فلک ز هنر تو بر ورق است

ای سواد قلمت غیرت زلف و صفحهٔ مهر / رقم کلک تو پیرایهٔ اوراق بها

ای که رونق عالم از کلکت نظام / سایهٔ عدلت پناه خاص و عام

خامه‌ات را ساز کار عالم باد / کار سازی ترا تسلیم

باغ آمال قریش کلکت تازه باد

رایت دولت معلا باد / در لطف حق تعالی

نواب ... مدبر کلیات امور و قوامین مهمات اسلام جوانب ... بر رای جهانگیر و ضمیر منیر آن ذات فرخنده صفات ... و ارقام اقلام درربار گوهرنثارش انتظام امور کلی و جزوی ... کافل ... فواید مرحمت و اعطاف عواید مکرمت الطاف آن سرور فیروزکار طالبان مقاصد امن و امان قاصدان مطالب

عدل احسان را در اصل علاوه باد و برکات قلم مبارک شد در حد

کارهای نعمت لنواز مشتاق صنعت فرماید تو عدل ایام محبت جاه

آن عهد والا را که با رتبه مناقب و فضائل است الطاف تا حد است

آنچه مهر و زن و داد فات سایه آن تا بتش که با کنف معالی تا شوق

دار اخوت و اقبال است به عطف توقیعات تا مناهی توشیح و دوش

در بیان شاعر حسته

ای یکجهان زینت ملک علا را شرف   وی با کمال حسب و فخار را شرف

قطعه

از عیش زمان نیک خواه تو باد   همواره سلامت سایه تو باد

بخت تو را دیده سپید ار باد   حق به بالات نگهدار باد

وله

قدر تو ز خلق سپهر سا و راست   قبله دین ز دیده ابرار

گر چه هر کسی را چهره مرسل   هر که از جیب ... گرا

ای آمال [illegible] بسته بمدد ترقی [illegible] طالع [illegible] الطاف
حضرت [illegible] ملک ستان [illegible] بوقت [illegible] دولت خرگاه [illegible] سپهر [illegible]
سعادت آنحضرت [illegible] دوام و انبساط اجزای [illegible] بود و [illegible]
و امتزاج حوادث با [illegible] جاه و جلال [illegible] اساس مستحکم [illegible]

[illegible]

زهی [illegible] تو قانون [illegible] | [illegible] ملکت [illegible] بهشت [illegible]

[illegible]

ای [illegible] آید | [illegible]
زهی [illegible] جهان [illegible] | [illegible] جهان [illegible]
زهی [illegible] زمانه [illegible] نظیر | [illegible]
ای کار ساز [illegible] اطف [illegible] | [illegible]
[illegible] جلالت [illegible] | [illegible] دولت تو [illegible] اقبال [illegible]
ذات تو [illegible] حمایت [illegible] | [illegible] فلک [illegible]
سر [illegible] اهل [illegible] | زمانه تابع [illegible]

جمهور از [illegible] عالم [illegible] ملکت [illegible] تعالی [illegible] باد

ذات [illegible] [illegible] تیغ ظفر و [illegible] فرزندان [illegible]

کار [illegible] فرزند [illegible] ان [illegible] باد

مصالح دین و دولت و مناهج ملک و ملت برای عالم‌آرای مدبر عقده‌گشای

آن مهر سپهر وزارت [illegible] مراد [illegible] کلیه [illegible]

رجحان [illegible] العلیات [illegible] من الغنائم [illegible] البرکات بشرف حصول

موصول [illegible] ساحت دولت [illegible] سعادت افتتاح

آن آصف کامیاب [illegible] محل نزول [illegible] و جلال [illegible]

[illegible] دولت و اقبال و وزارت [illegible] حضرات [illegible]

جهت انتظام امور و صلاح احوال جمهور [illegible] کشف خفیه [illegible]

ذوالجلال [illegible] بکمال حسن لطف [illegible] حکمت [illegible]

عهد [illegible] حضرت [illegible] العطایا

مخلد [illegible] سر [illegible] دانا [illegible]

آیات [illegible] از [illegible] جواد [illegible] کشف خفیه [illegible] جمال

انشا عنصریه عمل او را سبب و تحقیق آن سعد و زمان [illegible] طبع ابیات کالیات

و اما عظم از میان تا اغراض تبیان محمد و محامد او و طول افسانه [illegible] لطف

بر شعار و شعار و کتابه مدحی الغر [illegible] الا اشعار محمد و [illegible]

یا مصر سلطنت [illegible] حقایق [illegible] و آن [illegible] مصحف [illegible]

عنصر [illegible] کار سعادت و [illegible] [illegible]

و آنان [illegible] و حضرت و اجلال [illegible] در حضرت

شاید و [illegible] کار [illegible] آن [illegible] [illegible]

[illegible] دولت [illegible]

زهی چشم دولت به تو روشن — زهی صحن گیتی به عدل تو گلشن

زهی بقا جهد و معدلت جهان آراسته — [illegible] تو [illegible] گستری

زهی بر دست دولت تو چون [illegible] — [illegible] داد گستری

ای [illegible] تو [illegible] — [illegible] آرام [illegible]

زهی عدل تو [illegible] ملکت [illegible] — [illegible] دولت [illegible]

آسمان [illegible] اقبال [illegible]

تو کتابت بود از قرآن قصص [illegible] هست چنانکه زد و نیک [illegible] و ظفر هست

تو کی بود [illegible] زمین [illegible] ارکان [illegible] مقصود هست

زنهار از خورشید آسمان کرم [illegible] سود [illegible] نعام تو جهان کرم

[illegible] سپهر [illegible] که [illegible] توفیقات

آلی و عنایت [illegible] و تماشای [illegible] مفاخر

[illegible] خواب [illegible]

[illegible] آن [illegible] اعظم [illegible]

[illegible] جا [illegible] آفتاب

سعادت [illegible] جهان [illegible] / [illegible]

اقبال تو پاینده و بخت تو جوان باد / حکم تو قضا بر همه آفاق روان باد

در دست عمر تو [illegible] / تا ابد دولت عالی تو [illegible]

سایه [illegible] زبان [illegible] / [illegible] لطف [illegible] مقصود

[illegible]

[illegible] سپهر [illegible] آن [illegible] جلال [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

تا با جانان [illegible] بیگانه بود ما | [illegible] لشکر [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] جهان [illegible] از قلب [illegible] فلک

[illegible] دولت [illegible]

[illegible] عالم [illegible] دولت [illegible] مهر و [illegible] جهان [illegible] لطف [illegible]

[illegible] جلال [illegible]

[illegible] السنه [illegible]

جلال [illegible] لطف [illegible] دولت [illegible]

[illegible] آدم [illegible]

[illegible] دولت [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

کشتی دریای فتنه را در گرداب اضطراب بی‌کران ساحلی شده بود

به باد سیاست شاهنشاهی نهال بستان ملک را از بیخ برانداختی

ز تیغ دوستداری ممالک پناهی | تیغ بی‌دریغ بی‌ستم ظالم کسی را

زحل قسا کرد او بر گیتی ورق‌ها | عطارد تا نباید کس نشیند خامه را

چو رایش خورده دانش کار بستی | بیاسایش بهر صد لشکر شکستی

چو کار مملکت را نظم داده | بیکبارگی نوبت ابتلای کشته

ز دریای رایش نیر شب بر عماد تیره تا شب رشت گشته مشرقی

بر تیغ عنبر شستش تیر گلی او در قیمت تیر است ظلمت دوی

بی داستان داری قلم معنبر آمد | شکست نوک نیزه دارای

[illegible]

بزرگ همت تو قاصر است عقل | ملک از خجلت بیسم همی را

قصه عقل کو کرد تعالی است تو | از سایه دولت تحمل کشته گنج را

بزرگی که صد بار است ملکه زنو | سپهر تخت سلطان تاج گوهری را

در معنی آنکه فصل توئی در بیخ بیاید قصیده‌ای برای تو ملک ملک تعالی را

[illegible]

فلک محل ملک طبع و مشتری طلعت
زمانه فعل و زمین حلم و آفتاب غضب

تو در کنار فضل نعمت و تعطیل کلاب
ستاره حشمت فلک عدد کنیت هر دو لعب

بسر در آری گوهر کان دولت
ببر درآیی خلق صدق آدم را

فزود قدر تو در همت ثریا
بزیر پای تو بادا همه عالم بالا

بسوده دست جلال تو پایه عیوق
سپرده پای کمال تو ذروه اعلا

[illegible]

ای آفتاب عالم روشن کن آیتی
در شأن تو منزل آیات ثنای

ای در پناه حضرت جوهر پادشاهی
حکم و امر تو نیست آنها و آنها

ای اشرف گوهر آدم بتو
روشنی چشم دو عالم بتو

ملکت عجم و بیست و سه اقلیم شود
گر سر تو بیت سرت کم شود

ای جهان را لطف تو معطی سرشته
عدل تو عالم را منشور رضا خشت

ای قبله‌ها و کعبه آن آسمان تو
فرخ بهر بخت جوان شود

گر کسی از حق دهد بی منتت — تو هم از وی دیگران ...

شنیدم از بزرگان سخن سنج — که سلطان را رعیت بهتر از گنج

که زان خسرو شود خوب پدید — وزین سلطنت دیگر درآید

تواضع هر که دارد بیشتر هست — بزرگی در ره اقبال پابست

تا توانی مگرد گرد تکبر — متکبر ز بی نکبت بخیزد

گر تو با کبر بی نیاز باشی — خاص درگاه کبریا باشی

بزرگان از تواضع اند بسی — بر تواضع نه پایان کرد کسی

از تواضع بلند گردد نام — وز تواضع رسیده اند بکام

متواضع بزرگوار بود — متکبر ز لطف کم دارد

در روایت کوشش دنیا و دین — لیک بایست فرد نیابد سراب پیشتاب

خوشتر آن شهریار کز روی دانش — تا ملک ... بناست

شهر او کشتی سلطنت را — ... تا ... بست

دو جگر گوشگی همسایه و درویش را ابر درخشان همسایه پیشی بیشتر را

نیز پشت گرمی حسب را و علم که بر همت اوست بنیاد و علم

اگر دولت ... نشاید ... به دست امید تو چیزی با نصیب

هر آسیبی ... به هر که محکوم شد ببین تا نباید که محکوم شد

ولی

ادب بهتر از گنج قارون بود فزونتر ز ملک فریدون بود

بزرگان نگردند پیرامن مال که احوال را هست در ره زوال

عنان سوی علم و ادب تافتند که از علم و ادب یافتند

هر که ... کامی ملک از ... ملک گر خواهی نیابی کام ... تدبیر

به تسخیر ممالک لشکر و خیل و حشم جمله در کار است لیکن از همه تدبیر

ممالک ... ستان ... شمع ...

وزیر ... دولت ... و در حکمت ... رای عالم را ... شمع ...

و ... صواب اندیشی ... ... هزار ... مشکل ... گشود ... علم ... گران

تو وضع فلک را نور شناسی　　ز اسرار قدرت کی آگه باشی

گروهی تا ببستند در چه آبی　　کشیدند ریسمان فلک عداوت

مقدم شد مرکز هیچ کوکب　　معدل گرد سپهر معدل

اگر قامت نشست در بر یاد　　شود تعظیمت خضوع وی

ز نی بست و دامان تعشق و کبری　　کنی بر و بیت بس بیش

و گر خلوت خاطرت را باشد　　شود در تو تجلی شیخ

بگردد سر اینه و مسیح و تحکم　　میان تو کعبه و صحل

شنیدی بسر کمر در زمر و حقا　　بشوی غبار غم و حسرت از

شود مر هوش از نام تو حیرت　　اقداست من حبیب المکمل

نوبت بی و بسر الجمیل　　ان له من کل و ات اقل

و لیکن تو در مهد غفلت نکو ل　　قم اللیل یا ایها المزمل

ز خواب و استوکه انجم　　بتو حسبه نور و جود و قابل

خدایا بآن شمع جمع قدس　　که روشن ز لب این مشعل

بالصحب نسبت رسته بوده　　بماه ای کمالات مکمل

بشاهی که او در رکوع است شاه تصدق نمودست خاتم بسائل
بنور دل [illegible] که در عصمت اوست آیات نازل
بدو سرو [illegible] سید امت علیهم من الله [illegible] الفضائل
بحسن دل افسرده [illegible] ز آمیزش آب و آلایش گل
به پیران پاک اعتقاد و مقدس با آنچه سوز عشاق بسمل
بنور جبین جوانان صالح که در مسلک سیر ایشان داخل
که از لجه بحر گذشت دلم را بعون عنایت رسانی بساحل
ز بس تشنه شد در تمنای لب که بر من شد از تشنگی کار مشکل

مثنوی

در شفقت هر که علم برافراخت کار خود و جمله خلقان ساخت
از شفقت هر که سرافراز شد دیده و دولت ز رخش باز شد
دست عنایت ز رعیت مدار کار رعیت بعنایت گذار
مرحمتی کن که جگر خسته‌اند بر کرم لطف تو دل بسته‌اند
بنفسهای که گشایند بر تو دری ز غیب نگشایند بر او

چو مهر سپهر یقین بهر سو ... به هر طرف راست گردی حمائل

بسیط زمین را نموده مسخر ... [illegible] ثبت چون [illegible] مقابل

ولی نازکی بیشم به هم [illegible] ... به عیش آمده بهر [illegible] ساحل

مگر زین پیش اندرین نه هم [illegible] ... [illegible] که از زهر [illegible] دلیل

فلک گرز [illegible] نیست [illegible] ... گر [illegible] پیشه [illegible]

کجا شد فریدون فرخنده [illegible] ... کجا رفت کیخسرو آن شاه عادل

نشان نیست بر صفحه هستی اکنون ... ز فرمان [illegible] لطف [illegible]

[illegible] ز هستی ... به ملک [illegible] هم [illegible] اول

وگر میل گشت کمالات واهی ... حریم [illegible] آتش [illegible]

همان گیر کز [illegible] فضل الهی ... شده [illegible] ز [illegible]

[illegible] ... زبان سخن [illegible]

بشعر از نظامی [illegible] خسرو ... [illegible] بین [illegible]

باصناف آداب [illegible] ... [illegible]

نگارنده [illegible] البیان معانی ... [illegible] حکمت [illegible] رسائل

[illegible] بیان [illegible] — [illegible] دلیل

[illegible] — چو [illegible] زبان گفت که [illegible]

[illegible] — [illegible] فضل الله [illegible]

[illegible] تحقیق [illegible] — [illegible] تا بخندد [illegible]

[illegible] — [illegible] دلیل

[illegible] — ولی [illegible] کنی [illegible]

[illegible] — [illegible] فضل [illegible]

[illegible] — [illegible] فعل [illegible]

[illegible] — [illegible] زبان [illegible]

[illegible] — چرا [illegible]

[illegible] — نهاده [illegible]

[illegible] — که [illegible]

چو [illegible] نقصان [illegible] — [illegible]

ولیکن [illegible] — [illegible] طفلان [illegible]

زنت چون [illegible] سهایی خواند / ز قدر مهر [illegible] برنشانند

دل از سوز [illegible] کز با تک و فرید / چو افریدون [illegible] نیک [illegible]

ببازی گر کند در بیست شاهان / به بیست و [illegible] قیصر و دارا و خاقان

چو دولت با تو کرد اندازه / الهی [illegible] غیب و [illegible]

جهانی [illegible] بیست خود ساز / [illegible] گر [illegible] بیست [illegible]

[illegible] بیست تا گیرد / [illegible] هات [illegible] غیب [illegible]

[illegible] بیست تا کی / [illegible] بیست [illegible] ز خلق [illegible]

الا ای [illegible] خواه کرد / با جام [illegible] نیا و کرد

عروسی [illegible] بیش [illegible] دو [illegible] / [illegible]

نجات آخرت را چاره گر باش / ز دین [illegible] خبر باش

ببین تا پیش از تو شاهان که بودند / ز ملک و مملکت خود تا چه بردند

کسی کز [illegible] خواه تو باشد / بجنبش تخت [illegible] راه تو باشد

فروخوان قصه دارا و جمشید / که هر یک بازی گرد و خورشید

هر آنکو به کام گیتی نهد دل — به نزدیک اهل خرد نیست عاقل

چو فتنه نهادیست در جیب هستی — ز دامان او دست امید بگسل

فریبش مدار چو نیرنگ فریبست — مکن دست کوته ز دامان و حمایل

مکن نقش بر لوح دل مهر او را — که از لوح هستی شود زود زایل

لب از جستجوی بتان تنگ کن تو — مکن سیر باغ رخ محبوب غافل دل

چو سازی ز شاخ تر و تازه دام — به سودای خوبان مشکین سلاسل

سر همت پاک ایشود الی تاسلی — چو مجنون بیابان گشت که دونیل

دریغا که از فکر مقصود اصلی — دلت فریب جهان ساخت غافل

بصد آرزو رفت عمر گرامی — نشد آرزوی دل از دهر حاصل

ندانم چه مقصود داری ز دنیا — که گشتی گرفتار دام مشاغل

گر از آرزوهای خاطر تهی — دلت جانب آن گل جهانست مایل

گرفتم که از دهر کامت بر آید — بمقصود خود گشتی امروز واصل

شدی حامل و جاهل کان دریا — بدست تو آمد کلید مداخل

رساندی به ایوان حشمت کیوان — ز رفعت نگویند گشتی مقابل

بگو خواهی دید که کارهای بزرگ و شمع جلالش جبین عنایت بالغ شود

پرتو انوارش شعاع تیغ شمشیر ...

هوشمند صاحب رای ثابت رتبت و پادشاهی با عظمت و جلال

الهی آمده پایه بلند جناب عالی پرتو انوار قدرت شاهی شناسد

تا بسته آن منصب عالی و شغل خطیر بمرتبه علو و استقلال رسد

عنایت ازلی و تاییدات آسمانی و شرف اختصاص نهانی بحضرت

سبحانی مصور است زیرا که چتر شاهی همایست که جز بر مخصوصان حضرت

سعادت نگسترد و فرمان بنی آدم منوط بمهر و عنایت غیر

قدر معقولات در کمال محل خبر و ثبات نفس و مجد و کرم

و دو قابلیت بسیار بزرگ و جایگاه علیه خوان احسان بکار

نظم

نه هر که چهره برافروخت دلبری داند | نه هر که آینه سازد سکندری داند

نه هر که طرف کله کج نهاد و تند نشست | کلاه‌داری و آیین سروری داند

هزار نکته باریکتر ز مو اینجاست | نه هر که سر بتراشد قلندری داند

[illegible]

درین بام و در دل نوای شه ما | شکایت ازو کس ندارد بروزگار

بعهد تو می بینم آرام خلق | ببین تو نداری بس انجام خلق

جهانت بکام و فلک یار باد | جهان آفرینت نگهدار باد

بکام تو بادا همه کار تو | خداوند گیتی نگهدار تو

غم از کرده ی تو زنگارت مباد | ز اندیشه بر دل غبارت مباد

که بر خاطر پادشاهان غمی | پریشان کند خاطر عالمی

دل و کشورت جمع و معمور باد | ز ملکت پراکندگی دور باد

الهی تو این شاه درویش دوست | که آسایش خلق در ظل اوست

بسی بر سر خلق پاینده دار | بتوفیق طاعت دلش زنده دار

همینت بس از کردگار مجید | که توفیق خیرت بود بر مزید

[illegible]

جهان از کرده انعمت آباد | خدا بخشی چون تو آن ...

حکایت کنند آن که تکله نشستی | ز شاهی که بنده بخلوت نشینی

نظر جانب ظلام کشتا این کشن — کشاده چون جبین و به شیان کشا

بسی بحر و دولت [illegible] کی کشت — کز ظلمت [illegible] را [illegible] نشست [illegible]

تقبل تو امان کشن [illegible] — چو [illegible] از [illegible] گردد [illegible]

ز بی تقبل تو ان تو بشکش — قصاص [illegible] و [illegible] نیست [illegible]

کشتی نیست به کمر ز دو دما — [illegible] نیست [illegible] شد و [illegible]

به یاد بیحورست شاید [illegible] ز شود — چو گردد [illegible] شد [illegible] شود

[illegible]

اگر غنچه از [illegible] ظلمات [illegible] سرشت — [illegible] ظلمت [illegible] بشت

بهنگام آن [illegible] ببر و [illegible] بشکش — ز انچه حسنت [illegible] های [illegible]

ز بی آتش [illegible] از چشمه [illegible] سبیل — [illegible] که [illegible] بیل

شود عاقبت [illegible] شبهه [illegible] ز راز — [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] صاحب [illegible] از حضرت [illegible] [illegible] [illegible] از [illegible]

[illegible] [illegible] ان [illegible] حضرت [illegible] باور [illegible] حضرت [illegible]

همت عالی سازد و بر همه دوران ظفر گردد و غالب آید زیرا که البته همت و بهروزی

مخصوص شاهان کشور و دین تا لطان احکام شرع مبین است و بهروزی سعادت

که از طریق حق و صواب و صواب انحراف و اجتناب جسته و در تربیه فضلا کوشند

و جهال سرگردان شوند و بیشک مغلوب و منکوب گردد

هر کس که فال سعادت نسبت ز شرع دهر | بی شک نسیب ز شرع مطهر طمع ندارد
ممکن فال سلطنت دین کی شود پدید | بی سایه سیاست شاهان کامگار

[illegible] سلطنت و جهاندار

و همواره از فرمانهای کامکاری صاحب دولتی توانند بود که بتخشش بها و همت عالی

تشیید تقویت دین مبین و نصب العین ضمیر منیر تشیید احکام شرع

سید المرسلین صلوات الله و سلامه علیه باشد سعادت و دولت ابدی جهت

در ترتیب نقش نگین سلطنت بالاتر بهتر و بیشتر انامت کرم

امر معروف لوازم نهی منکر شناسند و چون نهال اقبالش از جویبار

و نهر ناپیدای سرسبزه و شاداب گردد تازه تر و بهتر گردد و آتش اقبال خرمن اعدا

و حجت شقاوت آمیزه و لشکر اعدا چون شعله توفیق و اید در روش

ز ذوق آنکه درون گلی [illegible] — نشسته [illegible] همی [illegible]

بیاید و بست [illegible] آن خوشست — که قطره قطره چکید [illegible] ز دل

[illegible] شود همچو [illegible] — که [illegible]

دل ما را چو [illegible] گفت [illegible] — [illegible] همت [illegible] کردن

[illegible] خاطر [illegible] اندیشه [illegible] معشوق — [illegible] سر [illegible] آواز [illegible]

ز [illegible] گفتم که [illegible] باشم — بجز دعای [illegible]

و [illegible] مشرق [illegible] دولت [illegible] — که با دعای [illegible]

ز [illegible] عشق [illegible] غلط — [illegible]

بعدل و [illegible] کمال او [illegible] — مهندسان [illegible]

نشسته در دل [illegible] — چنانکه [illegible]

[illegible] لطف [illegible] — ولیک [illegible] چو خورشید [illegible] جهان

[illegible] جهان — چنانکه نعمت [illegible]

[illegible] خدمت تو [illegible] شمع [illegible] — که آفتاب [illegible] پروانه خواهد [illegible]

[illegible] تو زان [illegible] ما — که از [illegible] آن [illegible]

درست بود آنکه بود در عالم — نماند در تیغ عیب هیچ سر مو

همیشه تا توان کرد قصر دولت — ترا چو دور فلک باد عمر نامحدود

[illegible]

بود عدل اساس بنای خسروی — ز عدلست بنیاد دولت شهی

ز شاهان همین بس آن یادگار — نپرسد از ایشان بجز این کردگار

بجز عدل و احسان که شایسته است — نباید جز این هیچ در اندیشه ات

بسی کن به داد کسی هر روز به — که کشور آباد بهتر به داد و دهش

مکن خشم بر مردم زیردست — که دستیست بر دست تو نیز هست

بجو در پی کس بیاد مظلوم را — جدا ساز از ناکسان نیک مردم را

به دیوان نشین از سر یاد و داد — که شاید ز دیوان بود داد داد

نه پیشه که گری است مردم ملکی — بود گرگ فن تیغ بر کس خدای

ز گلگشت هم زنان اری امید — که بار سپاهی است نا امید

بدست تو زیر پای خسته بار — که هم از تو ترسد هم از کردگار

بسی منصف بیگانه است — بدیوان ظالم دهد این خلاف

سکه هم از بهر نظام ملک سلطان آید — در رکابش از خسروان چو صد شود
از فغان سپاهان شهر او عیشی جلیل — از اقلیم ملک تابد و همعنصر سود را
شهر ما را از شرف دولت بر اهل عیش — چون آن کلیم الله آفتاب بر اهل طور را
آفتاب از کله بر جواهر روشن است — روز و روز از آن کلید شن آن را
هر که دید بر هم اقبالش نیاید در نظر — در میان خسروان اهل رایت و خسرو را
خسروی ملک که هر جا تو فیضی برد — کلک او اندر شده از فیض آن شیرا را
گر در بر آفتاب ایشان تو بر دولت کند — از جمال کافر بنشین همه و همچو را
هر چه در الواح از دولت آمد — در رقمهای نو قلمش هر سر شود
هر که همچون آنکه در یاد او شده در دل — ریخته خوش نشان خوش اندر جان را
ملک معنی است تا معنا بود در هر — تا جهان قیمت آن معنا بود در یکتا را
هر که با یک جا از نیت نکو همچو او — هر دو در الا مکان آید همه جا بر تیغ را
گر که کام تو از این نیت چو آسمان — نیست بس تا بشنود آن شکر را
تا که کام همه عالم در کام است — مجلس بر دوش گوهر بار در ساقی را
تا که الصمد در کار هر آنکه عالم است — گلشن تو انیس بنازکی تو مشتاق شود را

[illegible]

[illegible] [illegible] ... شب [illegible] آب [illegible] امید [illegible]

[illegible] جهان [illegible] عالم [illegible] ... گرامی [illegible]

جهان [illegible] خطر است [illegible] بلبل ... کمان [illegible] گل [illegible]

نگاه دار [illegible] دل [illegible] که جای [illegible] ... برای [illegible] اند [illegible]

گر تو [illegible] کند [illegible] ... چه دشمنان [illegible] دوستان [illegible]

تو در جهان [illegible] ... چنان مکن [illegible]

ببین که [illegible] در راه ... [illegible] تا به درگاه [illegible]

[illegible] سلامت [illegible] ... گر [illegible] منزلت

ببین [illegible] ... چو مایه [illegible]

چو دریا [illegible] ... [illegible] دل [illegible]

[illegible] عاقل ... [illegible]

[illegible] ... [illegible] جمع [illegible]

[illegible] ... میان [illegible]

تو آنکه مهر ز رخهای تو چنانکه [illegible] | بمهر تو سپهر [illegible] کرمی است [illegible] کرم

زهی خطوط و نقاط تو آیت الطاف | چو زلف و خال تو [illegible] [illegible]

چو خط و خال تو در پای گنج بنشانید | [illegible] شود [illegible] همت [illegible]

کف جواد تو با بحر [illegible] موج زند | نماند آتش [illegible] [illegible] کرم

[illegible] سخنی از [illegible] کرم است | ز ذره [illegible] لعل [illegible]

برای اهل فضل و [illegible] گهر بخشی است | [illegible] کار [illegible] کرم

همیشه تا [illegible] ملک | تماشای [illegible] [illegible] کرم

ز فر [illegible] تو [illegible] روی [illegible] | بفضل و کرم [illegible] روزگار کرم

در [illegible]

دلا [illegible] شرط جهان [illegible] | دولت باقی [illegible] کم [illegible]

هر که در بتخانه عشق [illegible] او کرد | خانه [illegible] سودای خود آباد کرد

ملک [illegible] آینه را [illegible] سکندری | تا رخ خویش [illegible] ان [illegible]

روی تو زیبا نماید [illegible] | رنگ [illegible] بری از وی

[illegible] آفتاب [illegible] | آن کمند کاکل [illegible]

مملکت از عدل شود با کمال | کار تو از عدل تو گیرد جمال
عدل تو قندیل شب افروز تست | مونس فردای تو امروز تست
عمر بخشنودی دلها گذار | تا ز تو خشنود شود کردگار

چنانچه منقول است که هارون الرشید سؤال کرد از امام ابو یوسف قاضی تلمیذ امام ابو حنیفه علیه که نعمت ظاهره چیست و نعمت باطنه چیست که در شأن قرآن مجید که نعمت ظاهره و باطنه آمده است و نعمت باطنه رائی است که عقلا همه شب آن را بر آن نهند که صواب باشد و آنچه در روز بشب بر روی کار آید صحیح باشد و بعضی گفته اند نعمت ظاهره علم است و نعمت باطنه حلم است سعادت آن پادشاهی و رعایتی که باین صفت متصف باشد خواص سخن سنجی حکیم انوری فرموده در شأن سلطان سنجر ماضی سرور

آفرین حضرت تو دوری دور باد | جاودان چشم بد از جاه و جلالش دور باد
ملک را از دولت اقبال رای روشنش | تا که نور و سایه باشد سایه باد و نور باد
من نمیگویم که از آثار و نقص مملکت و عیب | پرورش از بیم رسول قیصر و فغفور باد

[illegible] حاجت نیست اگر عاشقی از جان [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

دل [illegible] — [illegible]

خطا گر هست [illegible] خیال [illegible] — [illegible] به جان لب [illegible]

خط او بر لعل [illegible] — [illegible] گل [illegible] گلاب [illegible] شکر

[illegible] — [illegible] گل [illegible] عنبر [illegible]

اگر تو دوستی [illegible] — [illegible] لعل و در [illegible] گل [illegible]

ز [illegible] لعل [illegible] نسیم [illegible] — جهان [illegible]

چو [illegible] — [illegible] گل [illegible] سحر

خطا [illegible] لب [illegible] — شب [illegible] گل سفید [illegible]

[illegible] خنده [illegible] — [illegible] لاله [illegible]

[illegible] دل [illegible] نسیم [illegible] — [illegible] اگر [illegible]

[illegible] جلیل — فلک [illegible] جهان [illegible]

[illegible] — [illegible] دل [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] … [illegible] [illegible]

بهی [illegible] [illegible] … [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] … [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] … [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] … [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] … [illegible] [illegible]

زهی [illegible] … جهان [illegible] کرم

[illegible] … [illegible] کرم

[illegible] … فلک [illegible] کرم

[illegible] … [illegible] کرم

[illegible] … [illegible] کرم

[illegible] … [illegible] کرم

[illegible] … [illegible] کرم

کلک من آورد همچون شاخ گل گلهای تر — کلک شاخ گل بیارد بار از [illegible]

چون ز گلها نکته الفاظ رنگین معنیم — هست کلکم بلبل گویا ز منقارش گل

معنی رنگین نازک من زیبا است بس — آن [illegible] کی کند دریافت هر بی‌مغز کس

نو بهار نظم من تا هست قائم گل به دست — همچو وی [illegible] در [illegible] جا

همچو بلبل از گلستان نشاط [illegible] — خار کلکم [illegible] هم [illegible] گل

از نسیم [illegible] از گلستان [illegible] — هیچ [illegible] در [illegible]

وز صبا شد [illegible] گلستان [illegible] — در هوای باغ چون [illegible]

هر [illegible] از [illegible] قدرت [illegible] — [illegible] گلستان [illegible]

بهر صنعت گر کنند افسون [illegible] — از شاخ گل شود [illegible] شاخ [illegible]

در زمان نوبهار عدل و احسان شه است — باغ را از خار [illegible] [illegible]

[illegible]

ای بهشت و فضای مکان تو چون خلد [illegible] — [illegible] [illegible]

[illegible] جوهر [illegible] تیغ تو — هر یک [illegible] معرکه [illegible]

هم [illegible] لوای آسمان [illegible] — هم [illegible] لشکر [illegible] لامکان [illegible]

انجم برای ابرش تو بسته زین اطلس سپهر دلالی انجم نهاده و بر وی کشیده تنگ

روز وغا که جای تو بر پشت پیل چو قاف وز کاسهٔ فلاخن همت فکنده سنگ

بر ماه [illegible] چهره [illegible] گاه عرض خالیست [illegible] دارد بر چرخ نیل رنگ

جائی که غیر رزم کند نخل نیزه ات طوطی ز شاخ سدره رود جانب خدنگ

جائی که تیغ برکشد [illegible] تو زین کنند گرد او ز بیم صاعقه [illegible] نهنگ

در خوان [illegible] هنر و قبضه کمان بر حلقه نور شاخ زند سدره و [illegible]

در صیدگاه باز تو هر دم [illegible] آید ز قطار سپهر و از جوان کلنگ

عدلت [illegible] ساخت بلا را سوی عدم ز الف الف کرده [illegible] آهنگ

قتل [illegible] بشمشیر خود [illegible] زربار [illegible] او [illegible] پلنگ

تا مهر و مه چون شفق اندر منور صبح سوزد فلک ز آتش خورشید [illegible]

باد حسود جاه تو در خون [illegible] چو [illegible] سنگ [illegible]

جام تو [illegible] و [illegible] آز [illegible] ز انجم فروغ [illegible] انگشت [illegible]

ای چشم [illegible] در گفتار و [illegible] [illegible] لبت [illegible]

[illegible] خجستی [illegible] | [illegible] نیکو کار گل

[illegible] بلبل [illegible] | [illegible] گلشن [illegible] گلزار گل

[illegible] غنچه [illegible] خط سبزه [illegible] گل | [illegible] گلشن [illegible]

[illegible] که عشق [illegible] | [illegible] پروانه [illegible] شوق [illegible] گل

از سر کوی تو [illegible] بال [illegible] زنم | در باغ بلبل [illegible] جو [illegible] بار گل

زخم [illegible] چشم [illegible] | [illegible] گلشن خار گل

[illegible] گل [illegible] باغ [illegible] | زان [illegible] ایمن [illegible] گل

ای صبا [illegible] قد [illegible] | خار [illegible] غنچه [illegible] گل

گر [illegible] گلشن [illegible] | [illegible] جوان غنچه [illegible] گل

[illegible] نسیم [illegible] | [illegible] گل

[illegible] لطف | [illegible] گل

گر [illegible] | [illegible] گل

[illegible] | [illegible] گل

[illegible] نفس [illegible] | [illegible] بلبل و سودای گل

پرسش نسیمی از آن گل دهن چو آب | از لطف گفتن همچو بلبل میکند تکرار گل

چشم رنگین چو [illegible] | ساز دوشش چون این زیبا بنفشه افکار گل

بهر او از نسیم و عبیر چنگ نغمه زن سنبل | باز داران آتش از رهبر [illegible] گل

پیش آن گل تا دل [illegible] زلف او | تکمه از نگاهی بر پیراهن [illegible] کار گل

آنچنان عالم گلستان [illegible] | خوب [illegible] و صید از [illegible] کار گل

در چمن باغ و [illegible] آن | بجز فصل [illegible] بنفشه از بهار از نار گل

[illegible] بلبل [illegible] | [illegible] آتش [illegible] بر گل

با رخ جوان [illegible] | خون [illegible] آن غنچه [illegible] گل

[illegible] نگار [illegible] | از [illegible] شمشاد [illegible] گل

کاهی [illegible] باغ [illegible] | [illegible] لاله و خط سنبل [illegible]

[illegible] و باغ [illegible] | گرد [illegible] گل

[illegible] و گلشن [illegible] باغ گل | گر [illegible] آن [illegible] گل

گلشن لطف [illegible] | سبزه [illegible] آسمان [illegible]

[illegible] گل | [illegible] آن [illegible] بهار از [illegible] گل

یکی شمع در ایوان چو خورشید بود — یکی خیمه زد در دو گیتی [illegible]

چو تاج تو بنیان [illegible] عالم — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

چه [illegible] — [illegible]

تو [illegible] — سخنوری [illegible]

[illegible] — [illegible]

چو [illegible] جهان [illegible] — [illegible]

[illegible] — نشان [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

بدان [illegible] — ز حال [illegible]

چو هر فصل آمد تهی از نصیب دانش · که گلشن سخن [illegible] لطف [illegible]

همیشه تا ز فصل بهار جهان باشد · بجز جناب تو مأوای اهل فضل مباد

[illegible]

باز با صد برگ آمد جانب گلزار گل · همچو نرگس گشته منظور [illegible] بیمار گل

آب گل آشفته از قد بلند سرش [illegible] · شبنم باغ جمال آمد عرق رخسار گل

گاه [illegible] سبزه در فصل بهار · [illegible] گل [illegible] در باغ چمید [illegible] گل

بهر غزل با صد [illegible] عندلیب · آن [illegible] در بازار گل

[illegible] گل [illegible] بلبل [illegible] · سرخ رو [illegible] عارض گل

[illegible] نظر با گل [illegible] آری [illegible] · بالله [illegible] سبزه از رنگ [illegible] گل

شبنم آورد [illegible] بلبل [illegible] چشم گل [illegible] · تا کند [illegible] تیمار گل

[illegible] · تا ندیدی [illegible] گل

در چمن [illegible] گل [illegible] دیگر · [illegible] خوار گل

[illegible] بلبل [illegible] · [illegible] گل

بلبل از [illegible] فغان [illegible] · همچو او [illegible] هزاران [illegible] گل

تفاخر [illegible] بتن‌ها داده و پیام [illegible] — که هست [illegible] [illegible] آفرینش

قضا [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] آفرینش

[illegible] همه [illegible] [illegible] — که [illegible] [illegible] آفرینش

[illegible] [illegible] [illegible] — که [illegible] [illegible] آفرینش

[illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] آفرینش

[illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] آفرینش

[illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] آفرینش

[illegible] [illegible] [illegible] — که [illegible] [illegible]

شجاع تیغ [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] — که [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]

چو بندگان و خوارزمیان به روز شب بر در — نیاید به غم مستی منزوی

شکست نا آمده از هیچ روی عجب — که از ظلم چه بیند ز ان خرگاهی

ایا شهی که ز بیم تو باد حمله تو — به روز معرکه دندان پیل کام نهنگ

که در هر کجا تو ... اقلیم — چو کوه قطعه تعالی ... او ننگ

مثال نام تو بر تو ... نقش بند ازل — همه ز ... نقش ... چو ...

جهان به دور تو کار زمانه مسطور است — که ... سر زمین ...

در آن زمان که اجل دشمنان حمله کند — شود ... تاب ...

چنان ... سلاح ها که — زره ... زمان ... تیر ...

مصیبت است ز تیغ تو در هلاکت روم — قیامت است ز تیغ تو در بلاد فرنگ

ایمان من ز ... — ز ... ظفر ... تیغ تو ...

... — موج ...

... — ... دل ... ازل ... لطیف ...

تو سروی که قصب [illegible] [illegible] ... [illegible] کار [illegible] [illegible] است

[illegible] لعلت [illegible] [illegible] دو [illegible] ... ولی [illegible] [illegible] و [illegible] [illegible] است

گر صد هزار [illegible] و [illegible] [illegible] ... با [illegible] [illegible] هم [illegible] [illegible] است

[illegible] که [illegible] [illegible] [illegible] ... با [illegible] [illegible] [illegible] گم است

چو [illegible] جام دل [illegible] [illegible] ... [illegible] [illegible] [illegible] است

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ... [illegible] [illegible] [illegible] است

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ... که [illegible] [illegible] [illegible] است

دو رسته لعل [illegible] و میان گوهر ... میان لعل [illegible] که دو [illegible] گوهر

بخنده چون لب یاقوت [illegible] بگشادی ... ز رشک [illegible] همچو زعفران گوهر

[illegible] [illegible] [illegible] دیده ها [illegible] ... فشانم از [illegible] لعل [illegible] گوهر

چنان [illegible] تو [illegible] [illegible] ... که [illegible] [illegible] [illegible] گوهر

[illegible] ز رشک [illegible] [illegible] ... از آنکه [illegible] [illegible] گوهر

[illegible] که الماس خاطرم [illegible] ... چو خنجر [illegible] [illegible] میان گوهر

چو مژده داد [illegible] که پیوسته / نثار می‌کند از جود بر [illegible] گوهر

[illegible] هزار سر [illegible] / [illegible] جود و [illegible] آسمان گوهر

[illegible] / [illegible] کان گوهر

به هر که [illegible] / گرفت [illegible] دل کان [illegible] گوهر

همیشه تا که به هنگام نوبهار سحاب / کند نثار بر اطراف بوستان گوهر

تو باد مجلس [illegible] / که [illegible] بهای آن گوهر

[illegible]

ز خواب [illegible] / [illegible] آتشش

فراق [illegible] / [illegible] آتشش

هزار دل [illegible] / ز رشک [illegible] آتشش

[illegible] / [illegible] آتشش

مرا [illegible] لعل / [illegible] ز لعل [illegible] آتشش

رسید [illegible] / بر آسمان [illegible] آتشش

بگوش [illegible] / که [illegible] آتشش

با نور رخ تو [illegible] خورشید [illegible] / آنگه که [illegible] لطف [illegible] خود باز کرد

آنکس که ضمیر [illegible] سرشت / در حال ز خاک [illegible] کرد

آنکس که ز تو بهشت [illegible] / دوران ز نگار [illegible] کرد

چشم تو [illegible] به [illegible] خویش / آن لطف که [illegible] کرد

[illegible]

شاها [illegible] ملکت تو [illegible] / عمر تو [illegible] ملکت [illegible] باد

هر روز که [illegible] دولت [illegible] / همچون [illegible] ملکت [illegible] باد

هر ملک که [illegible] / در [illegible] خدمت تو [illegible] باد

[illegible] ملکت تو پریشانی بود / در زلف بتان [illegible] باد

تا [illegible] ز [illegible] تو [illegible] / تا [illegible] خصم تو [illegible] باد

هر کس که [illegible] تو [illegible] / جان [illegible] باد

ز لعل [illegible] / در گوش [illegible] گوشوار باد

[illegible] بساط [illegible] / [illegible] باد

[illegible] / همواره [illegible] باد

پیوسته گر مراد تو کان قطب ثابت است — تا محور ایوان فلک مدار باد

وقتی که هست بستر تو فتنه خفته بود — حفظ تو پیش دولت ملک [illegible] باد

تا در هوای مهر و [illegible] مهره بر [illegible] — در دست تو همو که رمح جو مار باد

جایی که جلوه گاه حرو بستر ظفر بود — بر فرق خصم گوهر تیغت نثار باد

در معرکه [illegible] وقت [illegible] باد — تا فتح صورت عنایت [illegible] باد

از دفتر اساس ملکت بندهٔ تو کاشت — اول ورق سپهر دوم روزگار باد

تا نقش [illegible] سرلوح حاضر است — نقطه [illegible] غبار باد

شاهی که در تو [illegible] شاهان عالم است — گردون ازین سپهر گیتی مسلم است

همچشم مهر و ماه و بر روی روشن است — هم عالمی چون [illegible] محرم است

هر کز تراید از تو کرامت نمایی [illegible] — زان [illegible] گل ناید [illegible] آدم است

چون آمد است تیغ تو در هیبت [illegible] — چون [illegible] خضر [illegible] است

خصم تو در احیا [illegible] — آن [illegible] که در دم عیسی ابن مریم است

فتح و ظفر که همه بر تیغ تو قایم است — [illegible] تیغ [illegible] مجسم است

آسمان آفتاب آمد شب ملال | آفتابی مهتاب آفتاب بی زوال

آن نخواهد دمی چندین که بسته باشد پا | شب تو لازم بین [illegible] گلستان

ای شب ما ولی [illegible] عنبر [illegible] | خنجر تو کلک [illegible] قلم [illegible]

مجلس تو آسمان مطرب ناهید | [illegible] نور مشتری ساقی [illegible] خورشید

سایه درگاه تو [illegible] | داغ [illegible] عشق تو [illegible] فلک [illegible]

از خاک آستان [illegible] | [illegible] تو [illegible] بود [illegible]

با چشمت [illegible] الماس [illegible] جنگ و جدا | دل [illegible] زلف [illegible] چشم

داند در عالم [illegible] این [illegible] را | هر کجا [illegible] غازی تو [illegible] تیغ

چون [illegible] تنگ [illegible] شکست [illegible] تیغ | چون [illegible] باشد [illegible]

دهر [illegible] از [illegible] دون [illegible] | چون [illegible] عشق [illegible] جنگ [illegible]

بی تو [illegible] هر دو [illegible] شود [illegible] تیغ | [illegible] تو [illegible] گردد [illegible] هم [illegible] فلک

ای [illegible] ای [illegible] | دشمنان ای [illegible] تو هموار [illegible]

[illegible] تو [illegible] تو نام [illegible] | نقش تو [illegible] عجب [illegible] تو [illegible]

[illegible] گوی [illegible] | [illegible]

[illegible]

شاها ببارگاه تو گردون همی رسید — در خدمت تو گنبد گردون همی رسید

جائی است [illegible] هم رسید — کانجا خیال و فکرت انسان همی رسید

با طول و عرض ملک تو امروز همچنان — کس را نه حد ملک سلیمان همی رسید

در صحن [illegible] ایوان لطف تو — گرد سم سمند سلیمان همی رسید

[illegible]

ایزد چو کار مملکت آنگاه کرد — از کاینات ذات ترا اختیار کرد

روزی که امر کاف کن از نون جدا — کاید ز عدم دولت تو آشکار کرد

دوران ترا یگانه ز ملک شناخت — آنگه سپهر هفت و عناصر چهار کرد

هر جا که در محیط فلک نقش بر نهاد — از اعتدال شامل تو استوار کرد

قاضی چرخ اگرچه سعد اکبر است — نام تو بر نگین سعادت نگار کرد

منشی عقل که چه [illegible] از حساب [illegible] — در ملک [illegible] ز تو کار کرد

هر کو هر آنچه در درج [illegible] — در پای دولت تو سعادت نثار کرد

هر کس که همت تو ندید اندر جهان علم — از [illegible] همت [illegible] دون کنار کرد

سخن هر که گوید ز بهر سخن گوی — سخن گوی چون بشکند آن سخنگوی

که شاهی بود منعم و پرورش — همه عالم آسوده چون سلیمانش

ز عدل او همه کشور آباد شد — گر آبادی ملک زین آسمان شد

ز عدل و داد او بیش کار نیست — بعدل و داد او نه بودی نشسته

ز بس کو در جهان داد و دهش — جهان شاد شد و از خوش منش

اگر دیده طفل بزرگ و بیشتر — بگردد کشوران سر کشی

هم او بود و هم کیست ز او — که به سر پیری ز آن کشته

اگر چه بود حالی پادشاه — هنوز هم لطف و پاک کرده

ز آن پادشاهی شهریاری — که در شاهی کسب و روش [illegible]

تو از خلق خویش ... با — چو ز [illegible] بس ... با

ز آن بزرگان شاه گرامی — بعدل و خلق و صبر و شکیبایی

مکن ظلم و من دار این پیشه باد — تو را تا [illegible] آن بیران کهن باد

به تیغ آن تو اندر و ... [illegible] — که در ... [illegible] ... او ...

اگر پادشاهی همچو خورشید — مکن تیره و را از خود پرستی [illegible] دید

روز نوروزی علم چون بر فلک زد … وز حریرش غنچه گل جامه بر تن کشید

آفتاب از بستر از چشم نرگس خاک رفت … لاله شبنم چو از نرگس جام پاک شست

وز صفیر او ناله آتش در انجم فکند … زینت … از … پاک شست

بر نوا چون بلبل مست در پیرامن گل … در طرب مرغ چمن شد چون عاشق گل

نغمه نرگس العشرت بی تن گلشن … صد هزاران به دیدن هر سو گل

آمد از مرغان در دم غوغای بس … وز سر شاخ چو نشیمن در آن …

هر زمان از رنج عاشقی دردا بود … با نشان عاشقی جمال او پیدا بود

با زبان در ترانه طبع او شیدا بود … با نشسته حال … تنها بود

با چو عشاق دلبری پیدا بود … باده خوردن از دست … گون …

گرد زلف مشکسای … نسیم … شیفته دیده تا … غنچه

کاو در آن … گلشن … نیم … غنچه … تن … دل …

بر گل سوری … غنچه … … …

آن مبین … دولت … جمال … آن … دولت … …

غبار یمن [illegible] ملک روح پرور تو ... محیط را که فلک را چو گوی [illegible] کرد

ز پرده [illegible] تطهیر تو زیر و زبر خورشید ... سپهر را که ز جیب [illegible] سر برکرد

نبات کوی جان خضر ز چشمه حیوان ... قضا ز معانی خوب [illegible] کرد

بعلم و فضل کسی ره به حقیقت ... جهان ز وی که کسی [illegible] کرد

حرام خواره و عمار [illegible] است ... مکان [illegible] تو از آن کف [illegible] ساغر کرد

ببخشش تو [illegible] لب تنگ ... چو [illegible] کف تو [illegible] کرد

نسیم خلق تو [illegible] گل هم ... چو [illegible] و قلم [illegible] عطر آرد

بیاد [illegible] تو از آنجا [illegible] کاران ... مراد اهل معانی [illegible] کرد

کجا [illegible] این همه که جهان ... از آنکه [illegible] تماشای چمن [illegible] کرد

برای [illegible] خامه [illegible] ... سواد نقش [illegible] کرد

[illegible] از سنگ [illegible] ساری است ... چو [illegible] بستان [illegible] مصور کرد

[illegible] گشت [illegible] ... چو [illegible] از تنگ مهر خضر [illegible]

خامه [illegible] انجمن [illegible] ... که انجمن [illegible] هزار [illegible] کرد

[illegible] گفت [illegible] عالم ... از آنکه [illegible] رخ [illegible] شد [illegible] کرد

جهان بها با صد هزار عالم — بحق که داری نعمت تبه عدمی کرد

همین بحرف جهان بلب بر او بحجابا — که نقش چو به تو بخشی ازدری فقر کرد

ای بمهر رویت آتش تیغ تو روز کین — ز قلب خصم ز زهره مریخ آب کرد

بهر شتاب خصم بلاک تو را فلک — از بیم و کمه تو تیغ و تلف شتاب کرد

لطف نسیم خلق تو بر برگ لاله ساخت — تف سموم قهر تو دریا سراب کرد

چون زلف دلربای تو پیچید سلسله — دریای خجل سلسله از شکن تاب کرد

اندیشه های کلک تو ز خلوت — اندر شمامه عنبر ... را گلاب کرد

با این بکون امن در عهد عدل — زلف بتان عجب که زنا و اضطراب کرد

مدح تو چو نسیم مه و ورد خوب نشست — آخر چه دامی عوض ... سحاب کرد

بهر نثار خیل ز خیل تو دست شست — چشم مرا ... در خوشاب کرد

در مدح ... ز مدح ... — ... زاده ... از ... کتاب

گلگشت ... بجز به سخن ... — زیرا که مدح تو ... کتاب کرد

خسروا بخت همنشین تو باد | مشتری در قران قرین تو باد

خواجه خضر آن غلام تو شد | عمر [illegible] یمین تو باد

تا قلم حکم و قضا و قدر | در یسار تو و یمین تو باد

آسمان بود مجره و خورشید | تخت تیغ از [illegible] نگین تو باد

دور تو ملک را استقامت دین | قائم از قوت متین تو باد

سعد و نحس ستارگان فلک | چهره و خوی تو و [illegible] کین تو باد

ابر و باران نسیم و سیل ظفر | از کمان تو و کمین تو باد

[illegible] خاک [illegible] پیوسته | [illegible] زیر زمین تو باد

آفتابی که عالم [illegible] | [illegible] آستین تو باد

تا که از آفرین سخن گویند | سخن خلق آفرین تو باد

مدتی بی نهایت ابدی | از شهور و دهور و سنین تو باد

همه توفیق [illegible] اجل | حافظ و ناصر و معین تو باد

ای [illegible] [illegible] | [illegible] حافظ مشکل گشای [illegible]

بیت پنجم دو مصراع جمع — هر یکی مطلع از یک قصیده

جان ز هجر جانان میرفت — بر خود ز پرده عیان می شد

عارف اندر دوزخی پیداست — که نهان از بهشت دید و انکار

دیده در خواب که در باغی فلک — باز گرد و نه گرد و هی ز ملک

تن نمود و نه هر روز بهشت — هر یک از نور ثنای بر

پشت بر گنبد خضرا کرده — رو و دین محبه عنبر کرده

با دل و دست خوش خوش زر جا — گفت کی راه روان تا کجا

منزه و ... که سعدی بجم — سفت در ... ز بحر

چشم از چپ ... گر قضا — می برد بر حمله گوشش رضا

نقد ما کان بمقدار و بیت — بهر آن بکشند ز اسرار بیت

خواب بین عقیده انکار گفت و — ره و دوران قبله احسن ایما

بر در صومعه شیخ دیده — از درون مرغ شیخ ...

گر رخ از توان ... سیکر — بر خود آن نیست کر ...

فعلیه و ...

[illegible] سلطان [illegible] — جان ما [illegible] جوان [illegible]

دست می [illegible] پیش کسی — تا [illegible] بیشتر کسی

گر [illegible] — [illegible] سلطان [illegible]

[illegible] دو جان [illegible] — [illegible]

دل جهان را [illegible] است — ترک جان [illegible]

[illegible] بی [illegible] — [illegible]

[illegible] شد [illegible] — [illegible] کند [illegible]

[illegible] است — [illegible] آتش است

گل که [illegible] عالم [illegible] است — [illegible] ان [illegible]

[illegible] کسی — [illegible]

باز [illegible] گاه — [illegible]

جون [illegible] ان — [illegible] خود [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] آگاه [illegible] دان [illegible] — [illegible]

یکی کز آنجا که طمع خویش است · کمال قناعت شد بیا زو بیش نیست

هر آنچه هم بیرون ز دنیاست · نیابد بیش [illegible] و سود دنیاست

[illegible] · [illegible]

جهان [illegible] بیش تو است · ندانم جز به هر چیزی که سعی اوست

شنیدم من که فردوسی طوسی · که کرد او در حکایت بی فسوسی

به بیست و پنج سال از نوک خامه · به سر می برد نقش شاهنامه

بآخر چون رسیدش عمر آخر · ابوالقاسم که بد شیخ اکابر

اگر چه بد چو پیران پر نیاز او · نکرد از راه دین بر وی نماز او

چنین گفتا که فردوسی بسی گفت · همه در مدح گبری ناکسی گفت

مرا در کار او برگ ریا نیست · نمازم بر چنین شاعر روا نیست

چو فردوسی مسکین را ببردند · به زیر خاک تاریکش سپردند

در آن شب دید او را شیخ در خواب · که پیش شیخ آمد دیده پر آب

زمرد رنگ تاجی سبز بر سر · لباسی سبزتر از سبزه در بر

به پیش شیخ بنشست و چنین گفت · که ای جان تو با نور یقین جفت

نکردی

پای زمین دیده پاک بین | پشت فلک [illegible] کرده خم

کیست که ایمن شده و گاه بی نیاز | کیست که آن شاه شده و باقی نیست

نیست چو در قبضه [illegible] | حرکت [illegible] همی چو [illegible]

شعر خود و صنعت [illegible] باد بسیار | با [illegible] آن که [illegible] عیب

گر سخن از ذات او گه [illegible] گرد | واقف [illegible] است هم [illegible] آورد

گنج [illegible] سخن کن [illegible] مست | بلبل [illegible] آن [illegible] باغ [illegible] شد

در هوس [illegible] شیرین [illegible] درد | هم کلیم [illegible] این [illegible] که [illegible] مشکل

در [illegible] سخن که [illegible] نیاید [illegible] مرد | شیشه [illegible] از دل و جان خورد شد

تعلیم نظامی [illegible] نظافت [illegible] | وز [illegible] سر [illegible] آفاق [illegible]

بین چه [illegible] حکمها [illegible] بسیار [illegible] | در شعر [illegible] خمسه [illegible] خوش [illegible]

چیست [illegible] از آن حکم [illegible] بجو [illegible] بنشین | با [illegible] که گو [illegible] بنشین [illegible]

خیز از [illegible] شده [illegible] جام | جام [illegible] بشکن [illegible]

گفته [illegible] از [illegible] جان [illegible] که [illegible] هست | [illegible]

[illegible] | [illegible] شده

گشته دو تا پشتم و گوی ترنج [illegible] | گفت مرا ایشان و خفا مونس یار شب

تا چو دو ابرو شده قسمت ز باغ | سیمتن و ماه که گوشش یار [illegible]

آنکه بدیده است چو چشم گرای | دزد و کشنده و بسی آورده خطا

در همه دست [illegible] گذار و عتاب | میکشند دست آن بخیل یاران

[illegible] هم دل گوی پای چو پیش | یک نه هوی گو پای بی [illegible]

سوز تکلف چو بس خاک گرد | با بسی سوختگان دیگر [illegible]

سوز سخن [illegible] طلب | بگذر پیش هم ز لطافت طلب

یک سک که بنده مردان ره گیر پیش | هست بی حاصلی است که با شی چو [illegible]

در غزل است [illegible] چو آنی [illegible] | از خوشی طبع نشاط [illegible]

بس که ازان همه گفتن گفته اند | هر چه تو گوئی ازان گفته اند

نوبت [illegible] که مرا [illegible] گفتن | خیز هم [illegible] که بگوئی سخن

ترک سبق گو [illegible] بیش | [illegible] خفت [illegible]

آتش کلکت [illegible] چو بگاه | [illegible]

[illegible] | تا بشنوی چو جان [illegible]

ازان دو دانا زبان بی هش است
که دانا که شمع زبان خوش است

به امعان چو شمشیر گیسته زن
به آتش [illegible] دمن

بهایم خموشند و گویا بشر
زبان بسته بهتر که گویا به شر

[illegible]

به نطق است و عقل آدمی‌زاده فاش
چو طوطی سخن‌گوی نادان مباش

شرف آدمی را به سخن گفتن است
سخن گفتن و جوهر سفتن است

سخن‌ها به سربسته لب بسته دار
که گوهر فشانی به سربسته دار

ببر بسته هر گو سخن یاد کرد
همه گفته خویشتن باد کرد

سخن گفتن آنگه بود سودمند
که زان گفتن آوازه گردد بلند

زبان آنکه دارد به کام خویش
نفس می‌زند به هنگام خویش

دهان از همیشه فرو دوختن
به از گفتن و گوشه آموختن

چو هنگام آن شد که گویی سخن
که کن کار را [illegible]

سخن می‌نگارد به سخن پیش تیز
که شاخ سخن [illegible]

[illegible]

خسرو من تیغ بر از لعبت گری — نیکی خویش و بد مردم مگوی

چند نشینی به بازیگری چون طفلان — باش به بیچ ولیکن بیشتر گران

چیست ز کفش سوی خود انداختن — صورت بت به تیشه خود ساختن

تا کی ازین بیهده بیگانگان — بانگ برآری چو فسرده دلکان

کام علاجل که بر آن تنگی است — بانگ لعیبی ز بس تنگی است

آنچه به مستی به سودای گذشت — عمر به بیهودگی از تن بگذشت

هر چه درین نقش علم عشق لیست — زان همه خود با دنیا بد بد

گرچه بسی آمد و آزاده بسی گرد — چو شوی هستی به ... بسی

سود قیامت چو برای ... — نام تنات نبود و بود

این قسم امروز که سودای تست — سابقه گردن فردای تست

گیر که نظم سخن آویزد — کس ز دو تی به بسی تقاضا کند

حاصل ز تو زیر قلم کاستی است — ... و ... راستی

راستی و که در ... — هر که چنین ... نگویی است

تا بود اندر تن ... — جز ... وفا ...

نوشته است گویند که چون سلطان [illegible] به طلب آنجناب [illegible] کرده بود

با سلطان [illegible] ملاقات [illegible] [illegible]

[illegible] گرانمایه پادشاه گیتی [illegible] پادشاه عالم [illegible] [illegible] کرده [illegible]

[illegible] حکایت از طریق عشق و [illegible] [illegible] [illegible]

در این [illegible] [illegible] قابل ذکر و تحصیل است

نظم

هر دو عاشق نشسته گفته [illegible] | بو [illegible] که دوران [illegible]

بر این واقعه [illegible] نوشته اند | [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

شمع [illegible] [illegible] باقی [illegible] | [illegible] نوشته [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] | [illegible] [illegible] [illegible]

و در این [illegible] [illegible] | [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] نوشته [illegible] | [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] وقت [illegible] | [illegible] [illegible] [illegible]

آن عیبت چه بدیدی بشنوی   آیینه‌سان به چهره ببینی گوی

[illegible]

زبان درکش ای مرد بسیاردان   که فردا قلم نیست بر بی‌زبان

صدف‌وار گوهرشناسان راز   دهان جز به لؤلؤ نکردند باز

فراوان سخن باشد آکنده گوش   نصیحت نگیرد مگر در خموش

چو خواهی که گویی نفس بر نفس   حلاوت نیابی ز گفتار کس

تأمل کنان در خطا و صواب   به از ژاژخایان حاضرجواب

حذر کن ز نادان ده مرده گوی   چو دانا یکی گوی و پرورده گوی

صد انداختی تیر و هر صد خطاست   اگر هوشمندی یک انداز و راست

سخندان پرورده پیر کهن   بیندیشد آنگه بگوید سخن

بیندیش و آنگه برآور نفس   وزان پیش بس کن که گویند بس

مزن بی تأمل به گفتار دم   نکو گوی اگر دیر گویی چه غم

به نطق آدمی بهتر است از دواب   دواب از تو به گر نگویی صواب

چرا گوید آن چیز در خفیه مرد   که چون فاش گردد [illegible]

بر او دوخت وصف وی تشریف [illegible] — حدیث آن [illegible] القوم [illegible]

گرت زر [illegible] نیکوکاری بکن — چو دادی همه [illegible] حاصل نیکوکاری بکن

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

بخوان قصهٔ خسروان جهان — ز هوشنگ و جم تا به نوشیروان

[illegible] — که [illegible] حاصل [illegible]

ببین تا [illegible] — [illegible]

سکندر که بر عالمی حکم داشت — در آن دم که بگذشت عالم گذاشت

میسر نبودش کز او عالمی — ستانند و مهلت دهندش دمی

[illegible] — [illegible]

ز ... نشست / گنج یقین ترک درم گرفت

... نیک ... / مرد ... به ملک بگذرد

ملک و بنا را بگو بیم کیست / آنکه در انگشت که دنیا صحبت

حاتم طائی که هم گشت فاش / گر کرمت هست درم گو مباش

گنج ... دوان آنکه به بیرون ... نشان / نیست بجا آنکه ببخشی دوان

آب که سرمایه دریا از وست / وآب ... لولوی لالا از وست

آنکه ... کمان ... گرفت / گوی کسی برد که میدان گرفت

دعوت خورشید زر بخشی است / معرفت کان به گهر بخشی است

عاقل ... کرم ... سپرد / در ... ببخشش که دریا ...

[illegible]

نهالست احسان که چون تن دهد / ... بر ... دهد

... ز ... شاخ بهشت / ... آن ... ز ... گذشت

عروة الوثقی است ... بنا / ... از خاک ... بنا

حق ... شاخ سخای ... گشت / ... بالا ... اصل ...

بهار

[illegible] در دست [illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]

[illegible]

[illegible]   [illegible]

دل آن [illegible]   [illegible]

[illegible] آتش [illegible]   چو [illegible] کسی [illegible]

[illegible] الفت میان [illegible]   [illegible]

[illegible]

کسی کو [illegible] پیمان [illegible]   [illegible]

هر آن کس که پیمان شکستن آورد   ز بد عهد [illegible]

کسی کز جهان [illegible]   [illegible]

کسی [illegible]   [illegible]

[illegible]

کسی را شناسی [illegible] در جهان   که باشد [illegible] مهربان

دو [illegible] چون [illegible] وفادار [illegible] / بکوشید و [illegible]

ندانی که با هر که [illegible] بیست / [illegible] ظلم [illegible]

بکن [illegible] آدمی و [illegible] بیس / هر آنکو نباشد چنین نیست کس

ولا [illegible] وفادار باش / بکوشید [illegible] کم آزار باش

طلبکار حق باش [illegible] / ز دور [illegible] دست در [illegible]

بیا تا توانی [illegible] / چه سود [illegible] آن که [illegible]

کنون کوش کآب از کمر درگذشت / نه وقتی که سیلابت از سر گذشت

غنیمت شمر این گرامی نفس / که بی‌مرغ قیمت ندارد قفس

مکن عمر ضایع به افسوس و حیف / که فرصت عزیز است و الوقت سیف

خبر داری ای استخوانی قفس / که جان تو مرغیست نامش نفس

چو مرغ از قفس رفت و بگسست قید / دگر ره نگردد به سعی تو صید

نگه‌دار فرصت که عالم دمی است / دمی پیش دانا به از عالمی است

[illegible]

غنیمت شمر [illegible] / که فرصت [illegible]

تا نماند دل گشته [illegible] / کس را نه [illegible] کرده [illegible]

گر عجز [illegible] گشت جهان / [illegible] بیشه [illegible] کرم [illegible]

[illegible]

ملک سلیمان مطلب کان هباست / ملک همانست سلیمان کجاست

هیچ بنا نیست که در زیر زمین نیست / [illegible] ها نیست که ویرانی نیست

صحبت گیتی که تمنا کند / با که وفا کرد که با ما کند

هر ورقی چهره آزاده‌ای است / هر قدمی فرق ملک‌زاده‌ای است

سنبل سیراب [illegible] / [illegible] بستان [illegible]

خنده [illegible] بلبل که [illegible] / [illegible] تخت [illegible]

هفت هزار این چمن [illegible] / طفل [illegible]

هر طرف آراسته [illegible] / [illegible]

[illegible] / که [illegible]

باغ جهان [illegible] / [illegible]

گر [illegible] / [illegible]

بادیه خوش نخورد در راه جبل حرام — تا قدمش بشنود صبا و نحواب

هر که به همراهی غولان شتافت — گم شد و از خویش نشانی نیافت

عمر بانجا رسد می بری — پای نه اندازه در درپی به

ملک سر از صحبت بیداران — دست ادا از کمر مقبلان

خار که هم صحبتی گل کند — غالیه در دامن سنبل کند

[illegible] — ساغر [illegible] زعفران

راستی آور که شوی رستگار — راستی از تو ظفر از کردگار

از کجی افتی بکم و کاستی — از همه غم رستی اگر راستی

گل ز کجی خار ره خویش یافت — نیشکر از راستی آن نوش یافت

راستی خویش نهان کس نکرد — ور سخن راست زیان کس نکرد

چون سخن از راستی آری بجای — ناصر گفتار تو باشد خدای

هست الف راست ازان سر بدست — یا که کج است ازان همه پا بدست

زین همه گوی سخن اقدر گم گشت — [illegible]

۱۴۰

سخن چون [illegible] و در پیش [illegible] که از [illegible] زبی

ای هنر بیش [illegible] / بیشتر [illegible] در پیش [illegible]

عاقلان را چون [illegible] / گر [illegible] عاقلان [illegible]

چو صبح آینه گردد دل انجم / [illegible] آفتاب خیزد [illegible]

سخن [illegible] و بر و باری [illegible] / [illegible]

عیب جوانی که پذیرفته اند / پیری و صد عیب چنین گفته اند

دولت اگر دولت جمشید است / موی سپید آیت نومید است

رفت جوانی [illegible] / [illegible]

کم شده مهر که چو یوسف بود / کم [illegible]

عاقل [illegible] / تا نشنوی [illegible]

[illegible] / پیر شود [illegible]

[illegible] / کاغذ [illegible]

جواب کسان تا بشد چون تهی | که هر کس بود در سخن گفتن نکوشی

هر آنکس که تن را به پستی نماید | همیشه قدر او به پستی نماید

اگر خواهی که گردی جهانگیر و | همیشه گرد ما عبد و لیسان

حسود از آنکه سر کوری باد | میان آنکه مه آن دوری مباد

مزن بلی خور که به پستی دراز | تمام طفیلش دری ز پستی مراد

مزن بل آنکه به پستی نشست | خورانشش آن گر آب حیات نیست

حرام آنچه تر آن گر خودی را | که با او باشش منحور زنده وی را

بگردن پستی میان هم او باشش | که به پستی مکن اسرار با فاش

مخور چیزی که عقلت را کند کم | و زنده باشی همیشه در توهم

چنان اگر ده خود و شتر را | که روی عقل خود را هم

عذاب هم اینجا و دیگر جای | نه روحی باشد نه امروز و

عذاب آنجهان و ان سیر | عذاب آنجهان

ازآنکه در بند جاشستی زنار الم | به پستی که میرد

به رو آفتابی اگر بیند [illegible] — [illegible] عقابی اگر بنگرد
ز آب رخ ماهی چو [illegible] — [illegible] مهتابان کند ماه [illegible]
شرف خواهی [illegible] عقبان — که [illegible] عقبان [illegible]
چو پروانه در آتشش [illegible] — همه [illegible] [illegible]
که از بهر [illegible] گریه جو [illegible] — [illegible] شاخ [illegible]
چه عجب گر بشی [illegible] — چراغ [illegible] به آتش [illegible]
چو سنبل چو آهوی تار — ز مشکین [illegible]
بپایی ور بزرگ از بهر اینست — که او را ز بزرگان [illegible]

عمر به بازی [illegible] و آن است — [illegible] آغاز پریشانیست
از [illegible] به سستی اجل — هر که [illegible] بسته دل
چون جمال [illegible] از منی — سکه [illegible] که [illegible] نی
[illegible] از [illegible] شکست — وای که [illegible] شکست

ای پسر تنها دو اقبالت بست — بعد لقا هست بس نیست

در تو دو ایمن حیات نیست — زیستن و مرگ بس نیکست

در لحد افتد چو باشد لنگی — مرگ گو زر زندگانی بدکی

هم از آن کز بعد در بستن آن — از پی آن ایش را درست

چون کنی دوران گذشته دار یاد — عمر شب و روز بعد و بیست و چهار

چون دو وقت سحر و شام — ره که هم اندر بعد جی خواب

باش چو کاهی در بستر اندر — پای کش پیران درون سر

مشو گزین چون تنها — موی سفید نشد دو دولت

پیر شدی گشت پیران — زشت و لعب جوانان

پیر که در بستر جوانان بود — مرده بود گر چه بصد جان بود

انشا

گر شمری دست انتظار — گو بود اندر چشم و شام بار

یا نشمری فردا وان بود — آنکه گشت ... بود

نشنوا هی که انستی بدنی ورا — تا کن گشته ... نما

ز ذوق [illegible] | که [illegible] گفت خیز

میان [illegible] | [illegible] برم [illegible]

[illegible] | که [illegible]

[illegible] | [illegible]

چو [illegible] | که [illegible]

خرابست [illegible] | [illegible] آباد گرد [illegible]

شاید [illegible] | که [illegible]

چو [illegible] | [illegible]

[illegible] دست [illegible] | چو دل [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | که [illegible]

[illegible] | [illegible]

چنان شد یوسف صورت [illegible] / که چون کلک [illegible] یوسف اقبال [illegible]

[illegible] است با خوبی سرانجام / به بیچون [illegible] جان آرام

در آن بحر [illegible] بیرون / مبادا کز [illegible] بر آتش زبس نظر

ز عالم [illegible] یوسف [illegible] گشت / [illegible] به بس [illegible] دست

زلیخا [illegible] / که [illegible] جان [illegible]

بدان لب [illegible] همه [illegible] / [illegible]

روان گشته [illegible] / که [illegible] یا کلی [illegible]

تو [illegible] شکر [illegible] / [illegible]

چه سود [illegible] / [illegible]

شراب [illegible] لعل [illegible] / [illegible]

[illegible] / که [illegible]

تو [illegible] عشق [illegible] / که سودای [illegible]

شب [illegible] خواهی [illegible] / از آنجا [illegible]

بدان [illegible] / [illegible]

کسی کو بود در جهان [illegible] — که برگشته از مهر و [illegible]
دو آن شب که مهمان سرای تو بود — غلامان [illegible]
چکان خون [illegible] به چشم [illegible] — [illegible]
نگه کن به چشم از [illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible] — [illegible]
کسی [illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
سرکار [illegible] — [illegible]

چه خوش گفت دیوانهٔ مرغزی — حدیثی کزان لب بدندان گزی

من ار نام مردم بزشتی برم — نگویم بجز غیبت مادرم

که دانند پروردگان خرد — که طاعت همان به که مادر برد

رفیقی که غایب شد ای نیکنام — دو چیزست از او بر رفیقان حرام

یکی آنکه مالش بباطل خورند — دگر آنکه نامش بغیبت برند

هر آنکو برد نام مردم بعار — تو خیر خود از وی توقع مدار

که اندر قفای تو گوید همان — که پیش تو گفت از پس دیگران

کسی پیش من در جهان عاقل است — که مشغول خود وز جهان غافل است

کسی گفت با صوفی در صفا — ندانی فلانت چه گفت از قفا

بگفتا خموش ای برادر بخفت — ندانسته بهتر که دشمن چه گفت

کسانی که پیغام دشمن برند — ز دشمن همانا که دشمن ترند

کسی قول دشمن نیارد بدوست — جز آنکس که در دشمنی یار اوست

تو دشمن تری کآوری بر زبان — که دشمن چنین گفت اندر نهان

[illegible] شفتش / [illegible] کاکل [illegible]

جهاندار [illegible] شناخت / [illegible] سرافراز [illegible]

چو [illegible] شد در [illegible] / [illegible]

بیابیش افتاده [illegible] / [illegible]

بیابان [illegible] جگر خون کنم / [illegible] دل [illegible]

[illegible] ای [illegible] / که سوزد [illegible]

تو آباد کردی [illegible] خویش / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] دل / چو باد آید [illegible]

[illegible] برکان [illegible] / [illegible]

[illegible] آمد سخن / [illegible] بستان [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible] کرد [illegible]

خرد چون شد هست طریق دو بدین گونه آیین تا بکجا بست

حکایت [illegible] که [illegible] به دست آمد و از سر رفت تو

بر آنان که [illegible] سر حق آشکار که گردد به باطل [illegible] جهت یار

تو خود را از آن [illegible] اندیشی که چه داند و باز نشانه حق

بر آن گنج [illegible] چون [illegible] که [illegible] هنرش [illegible] سنگ آمد

باندازه خور زاد اگر آدمی چنین [illegible] شکم آدمی با یکی

مرا زندگی [illegible] آن آنکس که پر معده باشد [illegible]

کرم [illegible] که [illegible] [illegible] [illegible]

بانگی که گردون گشته بر [illegible] [illegible] [illegible]

چو هوشش [illegible] [illegible] [illegible]

فراغت کنی نفس [illegible] که سلطان [illegible]

چرا پیش خسرو بگو [illegible] [illegible]

اگر خود [illegible] [illegible] [illegible]

تو آن گفتی [illegible] حقایق [illegible] / ولی خورده [illegible]
که [illegible] آسمان [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
ز باران و دریا و کوه [illegible] / [illegible]
همه [illegible] زبان [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
ولی [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]

شنیدم که [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] نهان [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]

بزرگی به ناموس و گفتار نیست / بلندی به دعوی و پندار نیست

تواضع سر رفعت افرازدت / تکبر به خاک اندر اندازدت

تکبر کند [illegible] / [illegible]

گرت جاه باید مکن چون خسان / به چشم حقارت نظر در کسان

گر چون تویی بر تو کبر آورد / بزرگش نبینی به چشم خرد

تو نیز ار تکبر کنی همچنان / نمایی که پیشت تکبر کنان

چو استاده‌ای بر مقامی بلند / بر افتاده گر هوشمندی مخند

بسا ایستاده درآمد ز پای / که افتادگانش گرفتند جای

گرفتم که خود هستی از عیب پاک / تعنت مکن بر من عیبناک

یکی حلقهٔ کعبه دارد به دست / یکی در خرابات افتاده مست

گر این را بخواند که نگذاردش / ور آن را براند که باز آردش

نه مستظهر است آن به اعمال خویش / نه این را در توبه بسته است پیش

حکایت

شنیدم که لقمان سیه فام بود / نه تن پرور و نازک اندام بود

شنیدم که در تنگنایی شتر / بیفتاد و بشکست صندوق در

به یغما ملک آستین برفشاند / وزانجا بتعجیل مرکب براند

سواران پی در و مرجان شدند / ز سلطان به یغما پریشان شدند

نماند از وشاقان گردن‌فراز / کسی در قفای ملک جز ایاز

بدو گفت کای سیمبر پیچ پیچ / ز یغما چه آورده‌ای گفت هیچ

من اندر قفای تو می‌تاختم / ز خدمت به نعمت نپرداختم

گرت قربتی هست در بارگاه / به خلعت مشو غافل از پادشاه

خلاف طریقت بود کاولیا / تمنا کنند از خدا جز خدا

گر از دوست چشمت بر احسان اوست / تو در بند خویشی نه در بند دوست

ترا تا دهن باشد از حرص باز / نیاید بگوش دل از غیب راز

حقیقت سرایی است آراسته / هوا و هوس گرد برخاسته

نبینی که جایی که برخاست گرد / نبیند نظر گر چه بیناست مرد

شما را مرا مهر بی انتها بد [illegible] رسیدیم از خاک مغرب بتاب

مرا کیمیا هم بود [illegible] نوشته [illegible] که گنجی از آن [illegible] بگنجد [illegible]

چنان که [illegible] چو بود [illegible] که از آن خدا تا خدا [illegible] بود

مرا [illegible] تنها [illegible] گفت [illegible] زبان که [illegible] بسنجید [illegible] گفت

مخوان غم برای من ای [illegible] مرا [illegible] بس [illegible] گشتی [illegible]

بگسترد [illegible] دو [illegible] خیابان [illegible] تا [illegible]

نه همچو شمع [illegible] آن شب [illegible] که با مدادان [illegible]

عجب [illegible] بخندد [illegible] ز آتش [illegible] را خندد

کسانی که [illegible] شب [illegible] در [illegible] حفظ [illegible]

نگهدار و از تاب آتش [illegible] چو [illegible]

چو کودک [illegible] [illegible]

تو [illegible] یافت [illegible] چو مردان [illegible]

[illegible]

دو [illegible] که بر تاج [illegible]

[illegible]

که تا کار پرداز بینی بسی — چو بیداروری خصم جان جوی

به تا مست زی نما بشر کن — که پیش آورد پای زیبا زنت

مکن تکیه بر تا میان عالم درست — که از بیش بی... بس

... — ...

یکایک بهر ... — ...

حکایت

یکی گم شد از آب خود از دل خطا — و گر خود بیفتد ز ... ری دوست

نشستند ... گران — ولیکن ... فرمان

که در روی ... — ... کشوری

نظر کن در احوال زیر دستان — که گفت ... در میان

چو بازارگان ... دیار — ... بود

... از ... — ... و ...

... ... — ...

... اقلیم غربت — ... بماند ظالم ...

بسا نام نیکوی پنجاه سال — که یک نام زشتش کند پایمال

بآفاق اگر سر بسر پادشاست — چو مال از توانگر ستاند گداست

بمرد آن تهی دست آزاده مرد — ز پهلوی مسکین شکم پر نکرد

بیت

دو تن پرور ای شاه کشورگشای — یکی اهل رزم و دگر اهل رای

ز نام‌آوران گوی دولت برند — که دانا و شمشیرزن پرورند

قلم‌زن نکودار و شمشیرزن — نه مطرب که مردی نیاید ز زن

نه مردیست دشمن در اسباب جنگ — تو مدهوش ساقی و آواز چنگ

بسا اهل دولت ببازی نشست — که دولت برفتش ببازی ز دست

بیت

یکی خرده بر شاه غزنین گرفت — که حسنی ندارد ایاز ای شگفت

گلی را که نه رنگ باشد نه بوی — غریبست سودای بلبل بر وی

بمحمود گفت این حکایت کسی — بپیچید ز اندیشه بر خود بسی

که عشق من ای خواجه بر خوی اوست — نه بر قد و بالای نیکوی اوست

کسی گفتش ای [illegible] / وزین ره که [illegible]

چه گردی که [illegible] ایام تو [illegible] / [illegible] دوست

بگفت ار [illegible] بهشت است [illegible] / [illegible]

تو هم گردن از حکم داور مپیچ / که گردن نپیچد ز حکم تو هیچ

دو عالم [illegible] بود / خدایش نگهبان و یاور بود

محالست چون دوست دارد ترا / که در دست دشمن گذارد ترا

ره این است رو از حقیقت متاب / بنه گام و کامی که خواهی بیاب

نصیحت کسی سودمند آیدش / که گفتار سعدی پسند آیدش

حکایت

شنیدم که در وقت نزع روان / بهرمز چنین گفت نوشیروان

که خاطر نگهدار درویش باش / نه در بند آسایش خویش باش

نیاساید اندر دیار تو کس / چو آسایش خویش خواهی و بس

برو پاس درویش محتاج دار / که شاه از رعیت بود تاجدار

رعیت چو بیخند و سلطان درخت / درخت ای پسر باشد از بیخ سخت

مکن تا توانی دل خلق ریش / وگر میکنی میکنی بیخ خویش

فراخی در آن مرز و کشور مخواه / که دلتنگ بینی رعیت ز شاه

دگر کشور آباد بیند بخواب / که دارد دل اهل کشور خراب

برگ سبز است تحفهٔ درویش / چه کند بینوا همین دارد

شنیدم که جمهور بستر به گفت / در آنم که پیشش بدیدن نهفت

بر آن باش تا هر چه نیت کنی / نظر در صلاح رعیت کنی

بسی بر نیاید که بنیاد خود / بکند آنکه بنهاد بنیاد بد

از آن بهره ور تر در آفاق کیست / که در ملکرانی به انصاف زیست

چو نوبت رسد زین جهان غربتش / ترحم فرستند بر تربتش

بد و نیک مردم چو میبگذرند / همان به که نامت به نیکی برند

خدا ترس را بر رعیت گمار / که معمار ملک است پرهیزگار

بداندیش تست آنکه خونخوار خلق / که نفع تو جوید در آزار خلق

ریاست بدست کسانی خطاست / که از دستشان دستها بر خداست

[illegible]
[illegible]
اگر راست [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

یکی [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

چو دزدان ببرد آن زر بی‌نگار / بسنگی عوض آورد و دیگر نهاد

پدر زار و گریان همه شب نخفت / پسر بامدادان بخندید و گفت

زر از بهر خوردن بود ای پسر / ز بهر نهادن چه سنگ و چه زر

زر از سنگ خارا برون آورند / که با دوستان و عزیزان خورند

زر اندر کف مرد دنیاپرست / هنوز ای برادر بسنگ اندرست

چو در زندگانی بدی با عیال / گرت مرگ خواهند از ایشان منال

عیالت نه آنگه خورند از تو سیر / که از بام پنجه گز افتی بزیر

بخیل توانگر بدینار و سیم / طلسم است بالای گنجی مقیم

از آن سالها می‌بماند زرش / که باشد طلسمی چنین بر سرش

بسنگ اجل ناگهش بشکنند / بآسودگی گنج قسمت کنند

سخنهای سعدی مثال است و پند / بکار آیدت گر شوی کاربند

حکایت کنند از بزرگان دین / حقیقت شناسان عین الیقین

که صاحبدلی بر پلنگی نشست / همی راند رهوار و ماری بدست

[illegible] گفت [illegible] / [illegible]
همه وقت [illegible] / [illegible]
به دنیا توان آخرت یافتن / به زر پنجه شیر برتافتن
[illegible] دستان [illegible] / [illegible]
اگر تنگدستی مرو پیش یار / وگر سیم داری بیا و بیار
اگر روی بر خاک پایش نهی / [illegible] به دست تهی
ز دست تهی برنیاید امید / به زر برکنی چشم دیو سپید

حکایت

چنین گفت [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] گفت [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]

بجستای ها تا که بر نخفت طلبکار دو کان لب نگفت
جوانمرد اگر راست خواهی ولیست کرم پیشه شاه مردان علیست

حکایت

زبان‌دانی آمد بصاحبدلی که محکم فرو مانده‌ام در گلی
یکی سفله را ده درم بر منست که دانگی ازو بر دلم ده منست
همه شب پریشان ازو حال من همه روزه چون سایه دنبال من
بکرد از سخنهای خاطر پریش درون دلم چون در خانه ریش
خدایش مگر تا ز مادر بزاد جز این ده درم چیز دیگر نداد
ندانسته از دفتر دین الف نخوانده بجز باب لا ینصرف
خور از کوه یک روز سر بر نزد که آن قلتبان حلقه بر در نزد
در اندیشه‌ام تا کدامین کریم از آن سنگدل دست گیرد بسیم
شنید این سخن پیر فرخ نهاد درستی دو در آستینش نهاد
زر افتاد در دست افسانه‌گوی برون رفت از آنجا چو زر تازه روی
یکی گفت شیخ این ندانی که کیست برو گر بمیرد نباید گریست

حق ذات پاک احد الصمد — که بود و باشد جدا از مانند

[illegible] رسم رزق به بندگان — [illegible]

[illegible] ذات الکریم — [illegible] حکیم

که [illegible] کین آن جفا — که [illegible] تمکین آن [illegible]

نخواهی [illegible] شد [illegible] — دل [illegible]

کسی [illegible] آمد [illegible] — [illegible] دل

[illegible] خویش — [illegible]

[illegible] است [illegible] نکات — که بعد از [illegible] بیرون [illegible]

نخواهی [illegible] دل — [illegible] خاطر [illegible]

[illegible] — که [illegible] در بست

[illegible] — [illegible] زر [illegible]

کسی [illegible] — که با [illegible]

[illegible] چون انگشت [illegible] — [illegible] جهان [illegible]

به پوشیدن ستر درویش کوش   که ستر خدایت بود پرده پوش
مگردان غریب از درت بی نصیب   مبادا که گردی به درها غریب
بزرگی رساند به محتاج خیر   که ترسد که محتاج گردد به غیر
درون فروماندگان شاد کن   ز روز فروماندگی یاد کن
نه خواهنده‌ای بر در دیگران   به شکرانه خواهنده از در مران

پدر مرده را سایه بر سر فکن   غبارش بیفشان و خارش بکن
چو بینی یتیمی سر افکنده پیش   مده بوسه بر روی فرزند خویش
به شفقت بیفشانش از چهره خاک   به رحمت بکن آبش از دیده پاک
من آنگه سر تاجور داشتم   که سر در کنار پدر داشتم
اگر بر وجودم نشستی مگس   پریشان شدی خاطر چند کس
کنون گر به زندان برندم اسیر   نباشد کس از دوستانم نصیر
مرا باشد از درد طفلان خبر   که در طفلی از سر برفتم پدر

کان شنودن اسم اعظم گفت — رنگ و بو گوهر چو اندر هم شکست

بر یکی سنگی چو اندر شد سبک — خوش شد و [illegible] بر او همچو نبات

[illegible] چو اندر هم شکست — بر سر آتش چو اندر [illegible]

خواندم آن را بر دل احمق بکرد — صد هزاران بار و در وی [illegible]

گفت حکمت چیست کانجا [illegible] — سوی کرد و آنچه نبود از [illegible]

آنکه بر سنگی و آن سنگی [illegible] — دولت این بار آن شد [illegible]

گفت نحوی احمق از خدا است — رنج کوری نیست آن ابتلا [illegible]

در معانی گر تو [illegible] — رحمت احمق [illegible]

آنکه زنگ آب از او [illegible] — آن نصیب [illegible] در هم احمق [illegible]

چه [illegible] و چه آفتاب و چه ملک — چه معقول و چه لفظی پس چه [illegible]

چه بهشت و چه [illegible] — چه ملوک و چه گدا و [illegible] قبا

چه [illegible] بال [illegible] — [illegible] و چه نهال و [illegible]

چه [illegible] و چه باد و [illegible] — چه لطیف و چه کثیف [illegible]

[illegible] ان او — همچو کوهی [illegible]

ای بگفته [illegible] نیست / فضل و رحمت‌های باری بی‌حد است

ای بسا کاری که اول صعب گشت / بعد از آن بگشاده شد سختی گذشت

بعد نومیدی بسی امیدهاست / از پس ظلمت بسی خورشیدهاست

ای رفیقان [illegible] بلیغ / گنجهای [illegible] پنهان [illegible]

ای رفیقا هیچ مشکل [illegible] / ای رفیقا نور [illegible]

ای رفیقا [illegible] خوشی [illegible] / زانکه [illegible] تا آخر [illegible]

هر که او از آن [illegible] لطفی [illegible]

[illegible] خشم [illegible] / خشم [illegible] ولیکن آن [illegible]

گنجهاست [illegible] / [illegible]

[illegible] شیرینی [illegible] / [illegible]

تا که شیرینی [illegible] در جهان / در حجاب [illegible] شد نهان

تا [illegible] خشم [illegible] / [illegible]

خشم را گر [illegible] / [illegible]

ای بسا [illegible] / [illegible]

همچو مجنون کو سگی را می‌نواخت — بوسه‌اش می‌داد و پیشش می‌گداخت
گرد او می‌گشت خاضع در طواف — همچو حاجی گرد کعبه بی‌زحاف
هم سر و پشتش همی بوسید [illegible] — هم جلاب شکرش می‌داد صاف
بوالفضولی گفت ای مجنون خام — این چنین [illegible] که می‌آری مدام
پوز سگ دایم پلیدی می‌خورد — مقعد خود را به لب می‌استرد
عیبهای سگ بسی او بر شمرد — عیب‌دان از غیب‌دان بویی نبرد
گفت مجنون تو همه نقشی و تن — در من آ و بنگرش از چشم من
کین طلسم بستهٔ مولاست این — پاسبان کوچهٔ لیلاست این
او سگ فرخ رخ کهف منست — بلک او همدرد و هم‌لهف منست
آن سگی که گشت در کویش مقیم — خاک پایش به ز شیران عظیم
آن سگی کو باشد اندر کوی او — من به شیران کی دهم یک موی او
[illegible] سوی کهف لیل — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

هر کسی را بهر کاری ساختند   میل آنرا در دلش انداختند

دست و پا بی میل جنبان کی شود   خار و خس بی آب و بادی کی رود

علم حق گر [illegible] اینها [illegible]   یک جهان از [illegible] شد [illegible]

عیسی مریم [illegible] گفت   [illegible] جان [illegible] نخست

[illegible] دید و گفت   [illegible] کسی [illegible] طلب

[illegible] کرم   [illegible] شیر [illegible] و خوش [illegible]

گفت [illegible] که [illegible]   [illegible] خویش را [illegible] شد

گفت [illegible] آن [illegible] تو   گر [illegible] زور [illegible] کی [illegible]

جان نخوانی آن فسون [illegible] مرده   بر جهد چون شیر [illegible] آمده

گفت آری آن [illegible] گفت [illegible]   [illegible] کل [illegible] کی [illegible]

بر [illegible] جان شود   در هوا اندر زمان [illegible]

گفت [illegible]   [illegible]

گفت [illegible] جمع   [illegible] جان [illegible]

[illegible] صفات [illegible]   [illegible] او

بوالبشر کو علم الاسما بگست / صد هزاران علمش اندر هر رگست

اسم هر چیزی چنان کان چیز هست / تا بپایان جان او را داد دست

چون ملک انوار حق در وی بیافت / در سجود افتاد و در خدمت شتافت

این چنین آدم که نامش می‌برم / گر ستایم تا قیامت قاصرم

این همه دانست و چون آمد قضا / دانش یک نهی شد بر وی خطا

[illegible] ظلمت گفت آه / یعنی آمد ظلمت و گم گشت راه

[illegible] / [illegible]

گر قضا صد بار در راهت زدست / بر فراز چرخ خرگاهت زدست

از کرم دان این که می‌ترساندت / تا بملک ایمنی بنشاندت

این سخن پایان ندارد گشت دیر / گوش کن تو قصهٔ خرگوش و شیر

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

گفت پیغمبر ز سرمای بهار | تن مپوشانید یاران زینهار
زانک با جان شما آن میکند | کان بهاران با درختان میکند
لیک بگریزید از سرد خزان | کان کند کو کرد با باغ و رزان
راویان این را بظاهر بسته‌اند | هم بران صورت قناعت کرده‌اند
بیخبر بودند از جان آن گروه | کوه را دیده ندیده کان بکوه
آن خزان نزد خدا نفس و هواست | عقل و جان عین بهارست و بقاست
پس بتاویل این بود کانفاس پاک | چون بهارست و حیاتست ای ...
از حدیث اولیا نرم و درشت | تن مپوشان زانکه دینت راست پشت
گرم گوید سرد گوید خوش بگیر | تا ز گرم و سرد بجهی وز سعیر
گرم و سردش نوبهار زندگیست | مایهٔ صدقست و ایقان و بندگیست
زانکه زو بستان جانها زنده است | زین جواهر بحر دل آکنده است
بر دل عاقل هزاران غم شود | گر ز باغ دل خلالی کم بود
گر جهان ابر ... [illegible] | چون نصیب تو [illegible]
گر تو ... [illegible] دیده | بیش ... [illegible]

هر کجا آبست و آن حضرت بود / هر کجا تنگست و آن [illegible] بود

[illegible] خواهی چه گردی پیشگاه / رحم خواهی بر ضعیفان رحم آر

[illegible] ملک با نشست علم / جمله عالم [illegible] علم

آدمی از بینش [illegible] گذشت / عقل [illegible] با او [illegible]

زو [illegible] شیر [illegible] چو [illegible] / زو [illegible]

زو [illegible] گرفت / هر یکی در جای [illegible] کار

جمله مرغان یکی اسرار خود / از هنر وز دانش و از کار خود

با سلیمان یک بیک وا می‌نمود / از برای عرضه خود را می‌ستود

نوبت هدهد رسید و پیشه‌اش / وان بیان صنعت و اندیشه‌اش

گفت ای شه یک هنر کان کهترست / باز گویم گفت کوته بهترست

گفت برگو تا کدامست آن هنر / گفت من آنگه که باشم اوج بر

بنگرم از اوج با چشم یقین / من ببینم آب در قعر زمین

تا کجایست و چه عمقستش چه رنگ / از چه می‌جوشد ز خاکی یا ز سنگ

ای سلیمان بهر لشکرگاه را / در سفر می‌دار این آگاه را

زاغ چون بشنود آمد از حسد — با سلیمان گفت کو کژ گفت و بد
از ادب نبود به پیش شه مقال — خاصه خود لاف دروغین و محال
گر مر او را این نظر بودی مدام — چون ندیدی زیر مشتی خاک دام
چون گرفتار آمدی در دام او — چون قفس اندر شدی ناکام او
پس سلیمان گفت ای هدهد رواست — کز تو در اول قدح این درد خاست
گفت ای شه بر من عور گدا — قول دشمن مشنو از بهر خدا
گر به بطلانست دعوی کردنم — من نهادم سر ببر این گردنم
زاغ کو حکم قضا را منکرست — گر هزاران عقل دارد کافرست
در تو تا کافی بود از کافران — جای گند و شهوتی چون کاف ران
چون قضا آید برون از چرخ سر — عاقلان گردند جمله کور و کر
ماهیان افتند از دریا برون — دام گیرد مرغ پران را زبون
گر نپوشد چشم عقلم را قضا — من ببینم دام را اندر هوا
چون قضا آید شود دانش به خواب — مه سیه گردد بگیرد آفتاب
این قضا ابری بود خورشیدپوش — شیر و اژدرها شود زو همچو موش

ز دست [illegible] که دو بیننده دل — نشستند بر خاک [illegible] گل

یکی از دو پای دیگر — [illegible] از خفتن [illegible]

در غنا بیت طعام خوردنی — گاهی [illegible] ساز کردن [illegible]

[illegible] بهر روان [illegible] شد — هم [illegible] نشست [illegible]

پای کردن [illegible] — [illegible] نشسته [illegible]

[illegible] هیچ [illegible] — [illegible] کردن [illegible]

زدن تا [illegible] — [illegible] چراغ [illegible] کشتن [illegible]

طفل چو در راه شادی [illegible] گردن است — [illegible] دارد [illegible]

[illegible] صد گرده کاهی [illegible] — [illegible] کاز [illegible]

[illegible] شدن کابه مقصود — [illegible] شد از [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] از [illegible]

[illegible] — [illegible] اندر [illegible]

[illegible] — [illegible]

فهم جای مقدم جانب سر ... که بود حفظ را مقام مؤخر

هرکه خواهد که زاید حفظ شود ... حفظ سبب قلیل از دی شود

وی بشست توبت ز معاصی شود ... تقلیل از وی بود ز معاصی شود

هست از جمله آن کم خوردن ... با زهد مواظبت کردن

سبب دیگر ادای نماز نهان ... نظر نیز خواندن قرآن

سبب دیگر مسواک نیکوست ... با عسل دوی کندر که حفظ درست

دور نما کردن ... آب ... هست در کار حفظ شاید قضا

باز هر روز ... اکل مویز ... عدد و شش بیاید پاک

وانچه بلغم از و بیفزاید ... از پی حفظ اگر خوری شاید

هرچه آن بلغم است کم زیی ... که زیاد بلغم بود فراموشی

وانچه نسیان فقر آرد ... بیشتر ... که جای ... دارد

وانچه بیش صلاح را بخشد ... [illegible]

بر تو خوانم بگاه یکس تعالی ... از کتاب علم ... [illegible]

علم را با ورع توان تحصیل ... که به علم ... ورع [illegible]

بر عصیان گشتند غایب / کی شود پیدا رسول [illegible]

وانکه شد ناپدید و [illegible] / کی گشت [illegible] اگر [illegible]

علم با معرفت [illegible] جمع / زین ظلمت که [illegible] توشه

کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گرچه ماند در نبشتن شیر و شیر

جمله عالم زین سبب گمراه شد / کم کسی ز ابدال حق آگاه شد

هر دو گون زنبور خوردند از محل / لیک شد زان نیش و زین دیگر عسل

هر دو گون آهو گیا خوردند و آب / زین یکی سرگین شد و زان مشک ناب

هر دو نی خوردند از یک آبخور / این یکی خالی و آن پر از شکر

صد هزاران این چنین اشباه بین / فرقشان هفتاد ساله راه بین

این خورد گردد پلیدی زو جدا / آن خورد گردد همه نور خدا

این خورد زاید همه بخل و حسد / آن خورد زاید همه عشق احد

[illegible] / این فرشته خوی آن دیو است و دد

[illegible] / [illegible] عشقی تن چو [illegible]

تعبیه اهل حسنی باشند — هم عطا یابی از ایشان هم بقا

جان حسینی در بیت ثنا یافت — دست تسبیح [illegible] بیت عطا

از نوائب در دو با قلب بست — چون از آن دو کشته شد سوختن الست

تیغ حیدر [illegible] سر در نگار — بس کر اول تا کر و دیگار

بحث آن تیغ [illegible] آن گید — صحبت [illegible] زمردان گید

گر به رنگی [illegible] سر سو — چون [illegible] دل سی گی [illegible]

خون بکار آن سیاست بیشان آن — دل بده والا [illegible] دل خوشان

کوی [illegible] دکام [illegible] آست — سوی [illegible] خورشید ها است

دل زد او در کوی هلال کشد — تن او در حجاب [illegible] گل مشود

پرده کس جنب [illegible] خواهد — [illegible]

در [illegible] خواهد کرد [illegible] کس — [illegible]

چون جدا خواهد [illegible] یاری کسم — [illegible]

این چنین [illegible] چشمی که او کرد آن دست — [illegible] چون [illegible]

آخر هر که را خنده و است — [illegible] مبارک

بگیرد بهوای جبار عرشش [illegible] بدولت کند کار با [illegible]
یکی آتش کش جوان [illegible] بگو [illegible] جوان [illegible]
با آتش در بیت المقام اوست [illegible] که [illegible]
بماند در آتش بسبب جان [illegible] که [illegible]
[illegible] و شاد و هرکه [illegible] بهشت [illegible] علم در جهان [illegible]
[illegible] بهشت [illegible]
که [illegible] دست [illegible] [illegible]
که [illegible] کند صد سال [illegible]
[illegible] و شاد [illegible] علم و [illegible]
عمل [illegible] [illegible]
[illegible] علم [illegible]
[illegible] از کلام [illegible]
[illegible]
[illegible]

درست شد هم از دو سپاه دگر باب — لازم این همت شده هر باب

[illegible]

آنچه از یاد همیشه در شمار — هر یکی را دو را ز دو ده انگار

[illegible] اقسام کجا بیست — از دو دو هم بر حسب اشید اکنون [illegible]

[illegible] کن سی — تا بر یکی که صد در دو بیست سی

[illegible] دانی دو [illegible] — قاملی مجا [illegible]

[illegible]

آنچه در [illegible] — [illegible]

چون گنا به کبیره [illegible] — که برد [illegible]

با [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible]

عاشقی پیداست از زاری دل — نیست بیماری چو بیماری دل

علت عاشق ز علتها جداست — عشق اصطرلاب اسرار خداست

هر چه گویم عشق را شرح و بیان — چون به عشق آیم خجل باشم از آن

گر چه تفسیر زبان روشنگر است — لیک عشق بی‌زبان روشن‌تر است

عقل در شرحش چو خر در گل بخفت — شرح عشق و عاشقی هم عشق گفت

آفتاب آمد دلیل آفتاب — گر دلیلت باید از وی رو متاب

[illegible] عشق — [illegible] گذشت

[illegible] — [illegible] رفت

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

دین گر سوخت علی غیرت چشم تو / بگذار که آفتاب تو ز وجه حجابت رفت

صد جا بسر گرید کلی همه‌ای حسن لبانت / از شیفتهای تیغ نگاهی که آفتاب رفت

با تو هنوز پیش رابطی حرف دیگر او / چون گشتی چه ز کف دست رفت

[illegible] کمال رفت / با دولت نسیمت ز آن گریبانت رفت

[illegible] ربع جام جم / گر از قول نیست خط تو از نسبت رفت

از شرح هر که زیست بیا یاد شم النظر / هر گوشه گوشه همان چو چنگ و رباب رفت

کام دل مراد روان از رسول حق / کان آن که باقیست هم آن از کمال آب رفت

آن شهسوار کرم عثمان لطف مهر / گر زانکه بیم تیغ دوال رکابت رفت

آن سرور که علی یار که وزن شیر هم / خود را چو بازیست گویی بیاب رفت

هر دل که گشت تابع اصحاب و آل او / خط خط طرس کم شد [illegible] رفت

دانم امید آنکه بروز شمار گناه / خواهم چو [illegible] نعمت حسابت رفت

[illegible] ذخیره است از اهل حسب / جز [illegible]

[illegible] که گر خسته [illegible] / [illegible]

شاد باش ای عشق خوش سودای ما / ای طبیب جمله علتهای ما

ای دوای نخوت و ناموس ما / ای تو افلاطون و جالینوس ما

جسم خاک از عشق بر افلاک شد / کوه در رقص آمد و چالاک شد

عشق جان طور آمد عاشقا / طور مست و خر موسی صاعقا

جمله معشوق است و عاشق پرده‌ای / زنده معشوق است و عاشق مرده‌ای

هر که او از همزبانی شد جدا / بی‌نوا شد گرچه دارد صد نوا

هر که [illegible] مشرب تو جدا [illegible] / [illegible] رفت

[illegible] قبول ما نکرد بوی ما / در دام [illegible] مصیبت ما رفت

[illegible] / پروانه‌های [illegible] ز آن احباب ما رفت

[illegible] از عشق ما / [illegible] دل [illegible] عشقها رفت

[illegible]

[illegible]

[illegible]

شیخ ... که او دیو نفس کشت — بیخ ... شهوت او ... یافت

چون من شیدا که ... ز نکهت دل — تن ... در این کهنه ... تا یافت

از آنکه ... آمد و ... شد از جهان — گم کرده در جرم ... تا یافت

... خلوت خاطر ز غیر ... — از شد ... حضرت حق ...

... نیاید در ... — نیک ... است که ...

از خدا جوییم توفیق ادب — بی‌ادب محروم گشت از لطف رب

بی‌ادب تنها نه خود را داشت بد — بلکه آتش در همه آفاق زد

هر که گستاخی کند اندر طریق — گردد اندر وادی حیرت غریق

هرچه آید بر تو از ظلمات و غم — آن ز بی‌باکی و گستاخیست هم

رهزن مردان شد و نامرد اوست — آن ز بی‌باکی کند در راه دوست

از ادب پرنور گشته است این فلک — وز ادب معصوم و پاک آمد ملک

رنجش از شعر او رسید ... — بوی ... [illegible]

دیده از ... است گویا ادبی — ... [illegible]

همه دوران نسبت [illegible] می‌آید — در برگاه مناسبت [illegible]

[illegible] است — [illegible]

[illegible] — [illegible]

بیاید [illegible] یاران [illegible] — [illegible] ذوق است [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

اگر [illegible] جاه [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] آن [illegible] از خط [illegible] — [illegible]

[illegible] — چند [illegible] از [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible]

که سپهر [illegible] شد [illegible] آتش — همت [illegible] بیشتر [illegible]

گشت نشان [illegible] — بو نشانت شیر [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] که [illegible] از تو | [illegible] بر ما [illegible]

[illegible] | کسی که [illegible] شد [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] لعلش [illegible] | [illegible]

[illegible] خاک [illegible] | [illegible]

چه [illegible] دنیا که [illegible] | [illegible] که [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] نقش [illegible]

چه [illegible] نقش [illegible]

[illegible] صورت [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] عالم [illegible]

[illegible]

[illegible] صورت [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] گرانی [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] اگر چه [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] / کیست جز [illegible] را نشناسم

[illegible] / [illegible] را نشناسم

[illegible] / [illegible] را نشناسم

[illegible] / [illegible] را نشناسم

[illegible] / [illegible] را نشناسم

[illegible] / [illegible] را نشناسم

[illegible] / [illegible] را نشناسم

[illegible] / [illegible] را نشناسم

درد [illegible] وفادار [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] — [illegible] که چون [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — اگر [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] مراکشت از وصل [illegible]

[illegible] یکی علت کفر [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] رسول [illegible] که باشد [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

سپهر دانش و خورشید بینش [illegible] آفرینش

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

رحمت حق [illegible] جانان [illegible] [illegible]

چاره [illegible] [illegible] [illegible]

کار ما زان [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] آنجا [illegible] عالم [illegible]

[illegible] جهان [illegible] طفل [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] جانان [illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] آن دل

[illegible] [illegible] [illegible] مشکین ختنی زلف [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] سرو روانی [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] غنچه دهان [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

عالم و آدم که تو را چهره [illegible] [illegible]

چو بشنید [illegible] افزود [illegible] با قباد [illegible]

چو [illegible] شمشیر [illegible]

الا ای [illegible]

[illegible]

[illegible]   فرهنگ سنج و دیو مرد

[illegible]   چه مردم عقل شناس و دلدادهٔ او

[illegible]   که در قول بیان [illegible] نیست

[illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible] صحبت [illegible]

[illegible]   [illegible] طفیل

[illegible]   [illegible]

[illegible] تحمل   تو تحمل [illegible] آدم [illegible]

[illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]

[illegible]

خواهشم آنست که لطف عام [illegible]

آمده‌ام [illegible] آنکه [illegible]

آدمی [illegible] آدمی [illegible]

آدمی [illegible] آدمی [illegible]

آدمی [illegible] آدمی [illegible]

[illegible]

[illegible] آدمی [illegible]

[illegible]

آدمی [illegible] آدمی [illegible]

[illegible]

[illegible] محمد آقای [illegible] است ابن [illegible]

[illegible] آقای [illegible] غلام [illegible] و [illegible] آقای محمد

[illegible] آقای محمد [illegible] محمد [illegible]

[illegible] محمد و غلام محمد آقای محمد [illegible] محمد

[illegible] محمد آقای محمد [illegible] محمد و جعفر محمد آقای محمد

[illegible] محمد و [illegible] محمد آقای محمد [illegible] محمد [illegible]

[illegible] محمد و [illegible] محمد آقای محمد [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] مشغول [illegible] کن [illegible]

[illegible] خوش است [illegible] آنکه [illegible] کار [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... جمله [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... کون بمن جسم [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

در آنجا چو پاکان فرخ سرشت [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ای [illegible] دو [illegible]

[illegible]

[illegible] دال که الف [illegible]

[illegible] که الف [illegible] دال [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] که در پیش آن [illegible] بشد چو گاه

[illegible] کسی [illegible] غم [illegible] اگر [illegible]

دراز [illegible] چو [illegible] شوند با [illegible] دل

[illegible] که شد [illegible] ان [illegible] که [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

مرا همچنین اقبال [illegible] ان [illegible]

[illegible] شهسواران چو زین [illegible] — [illegible]

[illegible] بسان [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] سلطان [illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] که آن کرد [illegible] — بلطف سلطان خود را [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] وان بلا را بر دلم بنشست

[illegible]

[illegible]

[illegible]

درد با سینه چاره و درمان [illegible] سامان

[illegible] عشق جانان [illegible]

[illegible]

بود شاه کنج قناعت مرا [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] عاشقان [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] صحبت [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] سلطان [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] — [illegible] در [illegible] سر [illegible]

[illegible] — بطفیل [illegible] خود [illegible]

[illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — قطره [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] … [illegible] که هر دو [illegible] شب [illegible]

[illegible] … بصدق [illegible] آن [illegible]

[illegible] … [illegible]

[illegible] … [illegible]

[illegible] … [illegible]

[illegible] … [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

... که از نقش آن کاغذی نخست نبود

... [illegible] ... زهی که بگذشت ... تن کردم

... [illegible] ... بگذرانش ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ای [illegible] کرده [illegible] | از تو است [illegible] بیدار کرده‌ها

[illegible] | از گفتن [illegible] غفلت [illegible]

[illegible] شده و دل | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

همایون [illegible] خم چوگان [illegible] فلکان [illegible]

[illegible]

[illegible] چون [illegible]

[illegible]

[illegible] وزان [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]